
Dokument nr. 15:8

(2010–2011)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1401 – 1600

12. mai – 9. juni 2011

Innhold

Spørsmål	Side
1401. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. merverdiavgiften og el-avgiften på strøm i fyringsperioden, besvart av finansministeren	15
1402. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. norsk næringslivs konkurransevne, besvart av nærings- og handelsministeren	16
1403. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. nedleggelsen av det forebyggende tiltaket "Politikameratene", besvart av justisministeren.....	18
1404. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Statoils engasjement i Irak, besvart av olje- og energiministeren.....	19
1405. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. dødsbo og innløsning av penger, besvart av finansministeren	20
1406. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. losforskriften, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	21
1407. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. KVVU-utredninger, besvart av samferdselsministeren.....	21
1408. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. feilaktige tall fra SSB om befolkningsvekst, besvart av finansministeren.....	22
1409. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. barn hentet av barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	23
1410. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Schengenregelverket for å begrense innreisekriminalitet, besvart av justisministeren.....	23
1411. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. utleveringsavtale med Dubai, besvart av justisministeren.....	24
1412. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. svangerskapskontroll og småbarnskontroll i Valdres, besvart av helse- og omsorgsministeren	24
1413. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. årsavgift for bil, besvart av finansministeren.....	25
1414. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. havnelokalisering, besvart av fiskeri- og kystministeren	26
1415. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. nasjonal strategi for slike skinnbaserte løsninger, besvart av samferdselsministeren.....	28
1416. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. trygdeavgiften på næringsinntekt i jord- og skogbruk, besvart av landbruks- og matministeren	29
1417. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. sitteplass på skolebuss, besvart av samferdselsministeren	30
1418. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. politiet og tyverier, besvart av justisministeren.....	31

	Side
1419. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. at norske bedrifter flytter til Sverige eller andre land, besvart av miljø- og utviklingsministeren	32
1420. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ rensing i midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren.....	33
1421. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. at overgrepdomte ikke blir ansatt i helse- og omsorgstjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	34
1422. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. verger for enslige mindreårige asylsøkere, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	35
1423. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. varer og tjenester som ikke medregnes til bønders pensjonsgivende inntekt, besvart av landbruks- og matministeren.....	35
1424. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. avviklingen av gårdsbruk, besvart av landbruks- og matministeren.....	36
1425. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. pro forma-ekteskap, besvart av justisministeren	37
1426. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. klimaforliket, besvart av statsministeren.....	38
1427. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. ulovlig overvåking av iranske opposisjonelle i Norge, besvart av justisministeren.....	39
1428. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. sen besvarelse på henvendelser til Direktoratet for naturforvaltning, besvart av miljø- og utviklingsministeren	40
1429. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. Borgestadklinikken i Skien, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
1430. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. fengselsstraffer i Hviterussland, besvart av utenriksministeren.....	41
1431. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. utdanning, besvart av kunnskapsministeren	42
1432. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bedre mobildekning i distriktene, besvart av samferdselsministeren.....	43
1433. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. økonomien i Oslo Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren...	44
1434. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. luftambulansetjeneste, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	45
1435. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. større gårder, besvart av landbruks- og matministeren.....	46
1436. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. arbeidstakere som sliter i arbeidsmarkedet, besvart av arbeidsministeren.....	47
1437. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. kastrering av griser, besvart av landbruks- og matministeren.....	48
1438. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bygget til Forsvarets flysamling på Gardermoen, besvart av forsvarsministeren	48
1439. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. F 5 fly til Forsvarets flysamling på Gardermoen, besvart av forsvarsministeren	49
1440. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Statskog, besvart av landbruks- og matministeren	51
1441. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. utvikling av norsk jernbane, besvart av samferdselsministeren	52

1442.	Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. utenlandskompetanse, besvart av nærings- og handelsministeren	53
1443.	Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. akutt plassering i barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	54
1444.	Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. situasjonen for barna i barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	55
1445.	Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. etter- og videreutdanning av lærarar, besvart av kunnskapsministeren	56
1446.	Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. oljevernberedskapen, besvart av fiskeri- og kystministeren	56
1447.	Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. dekningen av ambulanshelikopter i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	57
1448.	Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. hiv-undervisning i skolen, besvart av kunnskapsministeren	58
1449.	Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. miljøambassadører, besvart av miljø- og utviklingsministeren	58
1450.	Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. hytte i et vernet område i Telemark, besvart av miljø- og utviklingsministeren	59
1451.	Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. oppdrettskonesjon, besvart av fiskeri- og kystministeren	61
1452.	Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. forvaltningen av havbruksnæringen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	62
1453.	Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. innflygingssystemet på Oslo Lufthavn Gardermoen, besvart av samferdselsministeren	62
1454.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Ungdomsavsnittet ved Grenland politistasjon, besvart av justisministeren	63
1455.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. miljøvennlig industriproduksjon, besvart av miljø- og utviklingsministeren	64
1456.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. ny og alternativ finansieringsmåte for realisering av infrastruktur i Norge, besvart av samferdselsministeren	65
1457.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. nye transportløsninger for nedre Glomma-regionen i Østfold, besvart av samferdselsministeren	67
1458.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. bompengefinansiering, besvart av samferdselsministeren	67
1459.	Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. tverrfly-forbindelse mellom Russland, Finland, Sverige og Norge på Nordkalotten, besvart av samferdselsministeren	68
1460.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. rettigheter for ektefeller av diplomater, besvart av justisministeren	69
1461.	Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. grunneigarane i ei kommune i Møre og Romsdal, besvart av miljø- og utviklingsministeren	70
1462.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. villreinen på Luftsjøtangen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	71

	Side
1463. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. minnepark-prosjektet på Dombås, besvart av forsvarsministeren	72
1464. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. gjenvinning av fosfor, besvart av landbruks- og matministeren	73
1465. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. EUs tredje postdirektiv, besvart av utenriksministeren	73
1466. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. ansatte i kriminalomsorgen, besvart av justisministeren	74
1467. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. fagforeningenes økonomiske støtte til politiske partier, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	75
1468. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. antall mennesker fordelt på hver grad, deres tilknytning til de ulike avdelinger og lønnsutgiftene, besvart av forsvarsministeren	76
1469. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. ordningen med skattefrie gaver, besvart av finansministeren	77
1470. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. president Obamas to viktige taler om situasjonen i Midtøsten, besvart av utenriksministeren	78
1471. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. EUs vikarbyrådirektiv (2008/104/EF), besvart av arbeidsministeren.....	79
1472. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. tv-lisens, besvart av kulturministeren.....	80
1473. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. bruk av journaler i Nav, besvart av arbeidsministeren.....	81
1474. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. realiseringen av Hurtigrutemuseet på Stokmarknes, besvart av kulturministeren	82
1475. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. LAR-behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	83
1476. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. avviklingen av gårdsbruk, besvart av landbruks- og matministeren.....	84
1477. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. tilskuddsordningene til landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	85
1478. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. tilskudd for barn i en ikke- kommunale barnehage utenfor bostedskommunen, besvart av kunnskapsministeren.....	86
1479. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. fremleggelse av politiattest ved søknad om stillinger som omfatter kontakt med barn og unge, besvart av justisministeren	87
1480. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. vurdering av miljøammunisjon, besvart av forsvarsministeren.....	88
1481. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. stortingsmeldingen med den bebudede gjennomgangen av arbeidsforhold og arbeidsmiljø, besvart av arbeidsministeren	89
1482. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. jobb til nyutdannede politistudenter, besvart av justisministeren.....	90
1483. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. demokratiske prinsipper i Kambodsja, besvart av utenriksministeren	90
1484. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Bergensregionen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	92

	Side
1485. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. penger fra Norsk Tipping til Eritrea, besvart av kulturministeren.....	92
1486. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. gjenanskaffelse av trykdebil, besvart av arbeidsministeren.....	93
1487. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. ambulansetjenesten til helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	95
1488. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. rød og grønn sone når det gjelder rovdyr kontra bufe, besvart av miljø- og utviklingsministeren	96
1489. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. patentregelverk, besvart av justisministeren	97
1490. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Raundalselva, besvart av olje- og energiministeren	98
1491. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. flystøy i Hurdalsområdet, besvart av samferdselsministeren	98
1492. Fra stortingsrepresentant Bente Stein Mathisen, vedr. dekning av medisnutgifter, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
1493. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. CO ₂ -utslipp i kvotepliktig industri, besvart av finansministeren	100
1494. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. kontantytelser til familier som ikke er norske statsborgere, besvart av arbeidsministeren	100
1495. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. innbyggere som ikke kan betale for seg ved innleggelse i institusjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	101
1496. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. Nav og arbeidsledige over 60 år, besvart av arbeidsministeren	102
1497. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. en 9 år gammel gutt med sykdommen myotubulær myopati, besvart av arbeidsministeren	103
1498. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. barnevernsloven, besvart av finansministeren.....	104
1499. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. politiattester fra land i EØS, besvart av justisministeren	104
1500. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. behandlingsreiser for barn og ungdom med kronisk lungesykdom og atopisk eksem, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	106
1501. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. behandling av depresjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	106
1502. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. lovverk som beskytter barn mot beskyldninger og informasjon som blir lagt ut på internett, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	107
1503. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. utvalg, styrer og råd, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	109
1504. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. kraftverk i Hovda i Åmot og Stor-Elvdal, besvart av miljø- og utviklingsministeren	110
1505. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. informasjon om Sentralanlegget fra Forsvaret, besvart av justisministeren.....	110
1506. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. politisk propagandamateriale, besvart av kunnskapsministeren	112

	Side
1507. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. lærlingeplass, besvart av kunnskapsministeren.....	113
1508. Fra stortingsrepresentant Arild Stokkan-Grande, vedr. utlendingsloven, besvart av justisministeren.....	114
1509. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. oppgavefordeling mellom Drammen og Bærum Sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	114
1510. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. fordelingen av tiltaksplasser for mennesker med nedsatt arbeidsevne, besvart av arbeidsministeren	115
1511. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. villaks, besvart av miljø- og utviklingsministeren	115
1512. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. Hovedbanen, besvart av samferdselsministeren.....	116
1513. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. trygderettigheter i forbindelse med ME, besvart av arbeidsministeren	117
1514. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. universell utforming, besvart av samferdselsministeren.....	118
1515. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. tilskudd pr. dyr, besvart av landbruks- og matministeren.....	119
1516. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. grensehandel, besvart av finansministeren.....	120
1517. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. fastsettelse av beregningsmåter for skattefordeling fra Jahres dødsbo, besvart av kommunal- og regionalministeren	121
1518. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. ytelsesordning, besvart av samferdselsministeren.....	122
1519. Fra stortingsrepresentant Laila Dâvøy, vedr. helseskader pga. elektromagnetiske bølger/stråling, besvart av forsvarsministeren	123
1520. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. villaks, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	124
1521. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Ofotbanen, besvart av samferdselsministeren	125
1522. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. ingeniørstudiene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	126
1523. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. merinntekt fra olje og gass, besvart av finansministeren	127
1524. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. Hamas' charter, besvart av utenriksministeren.....	127
1525. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. PolarisMedia, besvart av kulturministeren	128
1526. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. prosjektmidler til Hellas, besvart av utenriksministeren	129
1527. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. ventemottaket i Lier, besvart av justisministeren.....	130
1528. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. gravide på metadon, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	131
1529. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. sertifikatutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	131

	Side
1530. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Ahus, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
1531. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. barnevernloven, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	133
1532. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tvangsoppløste aksjeselskaper, besvart av nærings- og handelsministeren.....	134
1533. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. ny lokalisering for Politihøgskolen, besvart av justisministeren.....	135
1534. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. miljølekterne, besvart av fiskeri- og kystministeren	136
1535. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. foreldrepenger, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	136
1536. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. Omniscan-saken, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	137
1537. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kvikksølvforgiftede, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	138
1538. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bompengeprosjekter, besvart av samferdselsministeren.....	138
1539. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Srebrenica, besvart av utenriksministeren.....	139
1540. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. erstatningsnivået for det som blir betegnet som et generasjonslivsverk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	140
1541. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. boplikt på skogeiendom over en viss størrelse, besvart av landbruks- og matministeren	141
1542. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. IKT-systemer, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren.....	142
1543. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Cuba, besvart av utenriksministeren	144
1544. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. jernbane til Flesland Lufthavn, besvart av samferdselsministeren	144
1545. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. særfradrag i alminnelig inntekt for sykdomsutgifter, besvart av finansministeren .	145
1546. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. nyfødtscreeningen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	146
1547. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. biobank, besvart av helse- og omsorgsministeren	147
1548. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fylkesmannen sitt forbud mot bølgesurfing på Jærstrendene, besvart av miljø- og utviklingsministeren	148
1549. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. stenge ned FN-sambandet for radio, besvart av justisministeren	149
1550. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. TBE-virus, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	150
1551. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. enklere regelverk og en nettbankløsning for foreldrepermisjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	151

	Side
1552. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. sykepenger for personer over 67 år, besvart av arbeidsministeren	152
1553. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. opera, besvart av kulturministeren	152
1554. Fra stortingsrepresentant Lars Myraune, vedr. førerkort klasse C, besvart av samferdselsministeren.....	154
1555. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. tildeling av D-nummer fra Skatteetaten, besvart av finansministeren.....	154
1556. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. etterbetaling til utføre, besvart av arbeidsministeren.....	155
1557. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. hendelsesforløpet da seks Røde Kors-sykepleiere ble drept i Tsjetsjenia i 1996, besvart av utenriksministeren.....	157
1558. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. politidekningen i hvert politidistrikt, besvart av justisministeren	158
1559. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. skattereglene for norsk personell tilknyttet NATO, besvart av finansministeren	159
1560. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. verneområder og unntak, besvart av miljø- og utviklingsministeren	160
1561. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. radonmålinger fra privatboliger, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	161
1562. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bruk av gammelt togmateriell som kulturminne, besvart av samferdselsministeren	162
1563. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. statistikk på tiltaksnivå for barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	163
1564. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. økologisk mat, besvart av landbruks- og matministeren.....	164
1565. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. utenlandsk lege med utilbørlig opptreden, besvart av helse- og omsorgsministeren....	165
1566. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. sikkerheten ved krysning av jernbanespor, besvart av samferdselsministeren	166
1567. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. sykemeldte arbeidsledige, besvart av arbeidsministeren.....	167
1568. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. utdanningskravene for ordensvakter, besvart av justisministeren.....	168
1569. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. skogeiendommer organisert som aksjeselskap, besvart av landbruks- og matministeren	168
1570. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. abort, besvart av helse- og omsorgsministeren	169
1571. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kutt i fødetilbudet ved sykehusene i Harstad og Narvik, besvart av helse- og omsorgsministeren	170
1572. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. fastlegeordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	171
1573. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. fiskefusk, besvart av fiskeri- og kystministeren	172
1574. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. refusjonsordninger for ME-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	173

	Side
1575. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. Helse Førde, besvart av helse- og omsorgsministeren	174
1576. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. dårligere veistandard, trangere veier og dyrere parkering, besvart av samferdselsministeren	174
1577. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. valgfagstilbudet, besvart av kunnskapsministeren.....	175
1578. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. Ødegård mikrokraftverk i Bjerkreim kommune i Rogaland, besvart av olje- og energiministeren	176
1579. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. studiestøtten til studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	177
1580. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. fred i Midtøsten, besvart av utenriksministeren.....	178
1581. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Metningsdykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	179
1582. Fra stortingsrepresentant Mazyar Keshvari, vedr. situasjonen knyttet til Oslo Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	180
1583. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. dekning av utgifter til arkeologiske utgravninger, besvart av miljø- og utviklingsministeren	181
1584. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. sertifikatordninga på fagskulenivået, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	182
1585. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. antall innvandrere, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	182
1586. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. sykehusledelse og møte med stortingsrepresentanter, besvart av helse- og omsorgsministeren	183
1587. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett, besvart av arbeidsministeren...	184
1588. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. behandlingsfrister, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	185
1589. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. ventetiden for kreftbehandling ved Kristiansund sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	186
1590. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. dårlig vegvedlikehold i Volda, besvart av samferdselsministeren.....	187
1591. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. dagens landbrukspolitikk, besvart av landbruks- og matministeren	188
1592. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matministeren.....	189
1593. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. kjønnslemlestelse av uskyldige barn, besvart av justisministeren.....	190
1594. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. drosjeløyve, besvart av samferdselsministeren	191
1595. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. planlagt rettsbygning i Stavanger, besvart av justisministeren	192

	Side
1596. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. historiske biler, besvart av finansministeren.....	192
1597. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bomavgift, besvart av samferdselsministeren	193
1598. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. fedrekvoten, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	194
1599. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikk, besvart av landbruks- og matministeren	195
1600. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. rapporten "Bærekraftig og samfunnsnytting luftfart", besvart av samferdselsministeren	195

Oversikt over spørsmålsstillere og

besvarte spørsmål (1401 – 1600) for sesjonen 2010-2011.

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti

Sp Senterpartiet

FrP Fremskrittspartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

H Høyre

V Venstre

KrF Kristelig Folkeparti

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1571
Anundsen, Anders (FrP)	1417, 1418, 1446, 1447, 1506, 1507, 1549, 1550
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	1532, 1533, 1569, 1585
Aspaker, Elisabeth (H)	1577
Astrup, Nikolai (H)	1465, 1455
Bakke-Jensen, Frank (H)	1489, 1511, 1520
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1421
Bredvold, Per Roar (FrP)	1405, 1435, 1488, 1516, 1541, 1564, 1592
Dahl, André Oktay (H)	1410, 1411, 1482, 1505, 1512
Dale, Jon Georg (FrP)	1445, 1529, 1584
Dåvøy, Laila (KrF)	1475, 1500, 1519, 1547
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1438, 1439, 1463, 1480
Eriksson, Robert (FrP)	1497, 1498, 1556
Flåtten, Svein (H)	1416, 1436, 1452, 1517, 1583
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	1491
Giltun, Vigdis (FrP)	1486, 1496, 1574
Gitmark, Peter Skovholt (H)	1468, 1485
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	1586
Graham, Sylvi (H)	1471, 1481, 1542
Grande, Trine Skei (V)	1412, 1426, 1460, 1483, 1539, 1562
Grimstad, Oskar J. (FrP)	1428, 1534, 1540
Gundersen, Gunnar (H)	1440, 1501, 1504
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	1403
Hagesæter, Gjermund (FrP)	1581
Halleland, Terje (FrP)	1548
Halleraker, Øyvind (H)	1456, 1458
Harberg, Svein (H)	1579
Hareide, Knut Arild (KrF)	1453
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	1443, 1444, 1499, 1531, 1563
Helleland, Trond (H)	1527
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1464
Hoksrud, Bård (FrP)	1406, 1407, 1454, 1462, 1537, 1538, 1596, 1597
Horne, Solveig (FrP)	1479, 1502, 1535, 1551, 1595
Høie, Bent (H)	1546, 1575
Høybråten, Dagfinn (KrF)	1430, 1432, 1526, 1552

Håbrekke, Øyvind (KrF)	1422, 1570
Håheim, Stine Renate (A)	1469
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	1429, 1478, 1568
Kambe, Arve (H)	1425, 1503, 1555
Keshvari, Mazyar (FrP)	1582
Korsberg, Øyvind (FrP)	1472
Kristiansen, Ivar (H)	1459, 1474, 1559
Lien, Tord (FrP)	1431, 1525
Mathisen, Bente Stein (H)	1492
Meling, Siri A. (H)	1578
Micaelsen, Torgeir (A)	1401
Michaelsen, Åse (FrP)	1473
Myhre, Peter N. (FrP)	1524
Myraune, Lars (H)	1554
Nesvik, Harald T. (FrP)	1442, 1451, 1487, 1545, 1565, 1573
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	1437, 1590
Olsen, Per Arne (FrP)	1536, 1588, 1589
Raja, Abid Q. (V)	1490, 1493
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	1409, 1494, 1495, 1567, 1572
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1404, 1510, 1513, 1580
Rytman, Jørund (FrP)	1413
Sandberg, Per (FrP)	1466, 1467
Sanner, Jan Tore (H)	1509, 1543
Schou, Ingjerd (H)	1402, 1441, 1457, 1514, 1518, 1587
Sjøli, Sonja Irene (H)	1528, 1530
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	1419, 1420, 1449, 1450, 1560, 1561
Sortevik, Arne (FrP)	1414, 1415, 1484, 1523, 1544, 1594, 1600
Starheim, Åge (FrP)	1461
Stokkan-Grande, Arild (A)	1508
Syversen, Hans Olav (KrF)	1408, 1433, 1470
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	1557
Thomsen, Ib (FrP)	1553
Thorsen, Bente (FrP)	1522
Trældal, Torgeir (FrP)	1423, 1424, 1476, 1477, 1515, 1521, 1591, 1599
Vaksdal, Øyvind (FrP)	1427, 1434, 1576, 1593
Vågslid, Lene (A)	1598
Werp, Anders B. (H)	1558, 1566
Yrvin, Karin (A)	1448

Dokument nr. 15:8

(2010-2011)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1401

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 13. mai 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hva er provenyrtapet av å fjerne merverdiavgiften og el-avgiften på strøm i fyringsperioden, fjerne tollsats på import av kjøtt i desember, beskatte inntekt fra skogforvaltning som kapitalinntekt, redusere avgiftene på drivstoff med 2 kroner og avvikle eieendomsskatten i kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har siden statsbudsjettet ble lagt fram fremmet en rekke forslag som svekker budsjettets inntektsside. Det vises til Dokument 8:59 S (2010–2011) og nettsak "Fjern el-avgiften og moms på strøm" på Frps hjemmesider, Dokument 8:52 S (2010–2011), Dokument 8:20 S (2010–2011), Dokument 8:106 S (2010–2011) og Dokument 8:137 LS.

Svar:

Dokument 8:59 S (2010–2011) Redusere merverdiavgiften på strøm og avgift på elektrisk kraft i perioder med ekstraordinær høy strømpris

Dokument 8:59 S (2010-2011) om å redusere merverdiavgiften på strøm og avgift på elektrisk kraft i perioder med ekstraordinær høy strømpris ble trukket. I dokument 8:72 S (2010–2011) ble det fremmet forslag om fleksible avgifter på strøm i perioder med ekstraordinært høy strømpris. Det vises her til brev fra finansministeren til energi- og miljøkomiteen, dattert 11. februar 2011. I svarbrevet fra finansministeren ble det ikke oppgitt noe anslag på provenyrtap.

I spørsmålet fra representanten vises det til nettsak om å fjerne el-avgift og moms på strøm i perioder med høye strømpriser, slik som det var i vinter. Som

en illustrasjon kan det anslås at provenyrtapet av å fjerne el-avgiften og merverdiavgiften i månedene fra november til april kunne vært nesten 10 mrd. kroner. Det knytter seg imidlertid stor usikkerhet til dette anslaget.

Dokument 8:52 S (2010–2011) Fjerne tollsatsene på import av kjøtt i perioden 6. desember – 31. desember 2010

Det påløpte provenyrtapet av forslaget anslås til 18 mill. kroner.

Dokument 8:20 S (2010–2011) Beskatte inntekt fra skogforvaltning som kapitalinntekt

Provenyrtapet av å beskatte inntekt fra skogbruk som kapitalinntekt kan på usikkert grunnlag anslås til om lag 110 mill. kroner. Det er tatt utgangspunkt i anslag for næringsinntekt for skogbruk fra 2009. Det er lagt inn en forutsetning om at personinntekt fra skogbruk ilegges toppskatt trinn 1 (og trygdeavgift etter mellomomsats).

Dokument 8:106 S (2010–2011) Innføre fleksibelt avgiftssystem for drivstoff, samt redusere avgiftene på drivstoff med 2 kroner per liter

I tillegg til å foreslå et fleksibelt avgiftssystem for drivstoff ble det i Dok. 8:106 S foreslått å sette ned veibruksavgiftene på bensin og diesel med 2 kroner per liter og fjerne avgiften på biodiesel fra 1. mai 2011. Forslaget anslås å gi et provenyrtap på 4,6 mrd. kroner bokført og om lag 5,2 mrd. kroner påløpt i 2011. På årsbasis (helårsvirkning) kan forslaget gi et

provenytap på 7,8 mrd. kroner. Det vises for øvrig til brev fra finansministeren til finanskomiteen, datert 24. mars 2011

Dokument 8:137 LS (2010-2011) Avvikling av eiendomsskatten i kommunene

Ifølge Statistisk sentralbyrå var kommunenes inntekter fra eiendomsskatten om lag 6,5 mrd. kroner i 2009, som er det seneste året det finnes komplette tall for.

Eiendomsskatten er en frivillig kommunal skatt,

som varierer i omfang kommunene imellom. Dersom staten skulle pålegge kommunene å avvikle eiendomsskatten, ville det ikke være åpenbart verken om eller hvordan en skulle kompensere kommunene for inntektsbortfallet. Dersom et inntektstap for de kommuner som i dag har inntekter fra eiendomsskatt skulle unngås, måtte kommunerammen (kap. 571) økes med anslått beløp for inntekter fra eiendomsskatt. Overføring til disse kommunene kunne skjedd ved en egen øremerket ordning og/eller via skjønnsmidler fra fylkesmennene.

SPØRSMÅL NR. 1402

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 24. mai 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan statsråden både redegjøre for hvilken vekt offentlige og statlige bedrifter legger på norske arbeidsplasser og på kontroll med regelverksoverholdelse, samt redegjøre for hva statsråden gjør for å sikre norsk næringslivs konkurransevne?»

BEGRUNNELSE:

Grafisk bransje i Norge blir utsatt for et meget stort prispress fra konkurrenter i Baltikum, og offentlige aktører lar også anbud gå til Baltikum på grunn av prisbildet. Konsekvensen er en fare for tap av norske arbeidsplasser og risiko for manglende oppfølging av internasjonalt regelverk.

Det er selvfølgelig ikke noe ulovlig i det, og det er også et konkurranseforhold som de fleste i bransjen både må tåle å takle til hverdags.

Undertegnede er imidlertid kjent med at enkelte i bransjen til er indignert over at anbudet om Vinmonopolets trykksaker er tildelt et trykkeri i Latvia. Trykkeriet har salgskontor både i Oslo og i Bergen og opererer i det norske markedet. Trykkeriet og mange av de virksomhetene grafisk norsk bransje må konkurrere med i Baltikum, har helt andre rammebetingelser enn hva som gjelder for Norge. Konkurrentene stiller seg spørsmålet om internasjonalt regelverk følges og kravene oppfylles mht anbudsdokumenter.

Jeg er gjort kjent med at 2 av de norske trykkeriene som var med i anbudskonkurransen, har forespurt ansvarlig for Vinmonopolets trykksaker om Vinmonopolet har sjekket ut om disse kravene er gjennomført hos vedkommende trykkeri i Latvia.

Det refererte svaret er at det har de ikke.

Svar:

Regjeringen la 1. april i år fram Meld. St. 13 2010–2011 Aktivt eierskap. Det går her fram at i henhold til selskapslovgivningen er det er selskapenes styrer og ledelse som skal ivareta selskapets interesser, også i selskaper hvor staten er hel - eller deleier. Vi vet at en rekke norske selskaper med internasjonal virksomhet har betydelige ringvirkninger i Norge gjennom leveranser fra norske underleverandører. Det foreligger imidlertid ikke noe pålegg om at selskaper skal benytte seg av norske varer og tjenester i sin virksomhet.

I selskaper hvor staten er eier forventer vi imidlertid at selskapene har et aktivt forhold til at underleverandører utfører sin virksomhet innenfor de lover og regler som gjelder. Spesielt er vi opptatt av at selskapene respekterer og fremmer et anstendig arbeidsliv hvor grunnleggende arbeidsstandarder ivaretas og arbeidstakerne gis en lønn man kan leve av. Det er spesielt vist til ILOs åtte kjernekonvensjoner. Regjeringen forventer at selskaper som har internasjonale leverandører eller forretningspartnere, vurderer å inkludere forhold knyttet til arbeidstakerret-tighetene i sine retningslinjer for samfunnsansvar.

Ut fra den grunnleggende rolledelingen mellom eier og styre skal ikke staten som eier kontrollere enkeltbeslutninger i selskapene. Regjeringen legger opp til at selskapene følger det såkalte "følg eller forklar" – prinsippet. Slik bør selskapene i sin rapportering av samfunnsansvar opplyse om i hvilken grad deres arbeid stemmer overens med de forventninger og retningslinjer som er satt.

Spørsmålstilleren har trukket frem et eksempel; Vinmonopolets innkjøp av trykkeritjenester. Helse-

og omsorgsdepartementet har informert meg om at Vinmonopolet opplyser at anskaffelsen om trykkeritjenester til AS Vinmonopolet ble kunngjort i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser del III "anskaffelser over EØS-terskelverdi". Et av de grunnleggende kravene i lov om offentlige anskaffelser er at oppdragsgiver ikke skal diskriminere mellom leverandører på grunnlag av nasjonalitet, jf. § 5, 5. ledd, bokstav a.

Tildelingskriteriene ble gitt i det publiserte konkurransegrunnlaget, og tilbudene ble evaluert i forhold til disse kriteriene. Valg av tilbyder ble tilkjennegjort i brev av 15. april 2011. Vinmonopolet har opplyst at de ikke har mottatt skriftlig klage innen klagefristens utløp, kun spørsmål om hvordan evalueringen var utført, samt krav om innsyn i vinnende tilbud.

Vinmonopolet har videre informert om at valgte tilbyder har bekreftet og dokumentert at virksomheten arbeider systematisk for å oppfylle kravene i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (gjennom en HMS-erklæring). Tilbyder har akseptert de etiske krav i kontraktsvilkårene, som bl.a. omfatter menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter osv. De har også utfyllt egenrapporteringsskjema rundt etisk handel, som regulerer forhold bakover i leverandørkjeden med oppfølging og kontroll ved bruk av underleverandører, alt i overensstemmelse med Vinmonopolets krav an-

gitt i konkurransegrunnlaget. I tillegg har tilbyder signert Vinmonopolets egne etiske retningslinjer. Vinmonopolet stiller miljøkrav til tilbyder, og tilbyder viser at de både er "svane-" og "EU-blomst"-merket og dokumenterer et PEFC-sertifikat (som bekrefter at papiret kommer fra et bærekraftig skogbruk).

Vinmonopolet understreker at alle leverandører som leverer tilbud til Vinmonopolet, blir sjekket på samme måte for tilsendt dokumentasjon og kravene gitt i konkurransegrunnlaget.

Når det gjelder norsk næringsliv generelt, forutsetter regjeringen at bedrifter følger de lover og regler som gjelder i Norge. For at norsk næringsliv skal være konkurransedyktig framover, må vi produsere og eksportere varer som krever høy grad av kunnskap, som er basert på vår spesielle kompetanse, og varer og tjenester som kommer til å være lønnsomme i framtiden. Vi må også klare å omstille oss og hele tiden finne de områdene og virksomhetene hvor ressursinnsatsen har høyest avkastning.

Regjeringen ønsker å bidra til utvikling av innovativ, bærekraftig næringsvirksomhet. Vi er opptatt av å ha nær dialog med næringslivet om gode og forutsigbare rammebetingelser for verdiskapingen. Vi vil føre en politikk som sikrer nyinvesteringer og utviklingen av lønnsomme arbeidsplasser i norsk næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 1403

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 26. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva slags helhetlig vurdering ligger bak nedleggelsen av det forebyggende tiltaket "Politikameratene", og hvilke alternative løsninger ser statsråden for seg for å kunne øke samhandlingen med det kommunale barnevernet ved å la barn og ungdom i utsatte miljøer møte ansvarsfulle voksne med tydelige holdninger?»

BEGRUNNELSE:

Politikammeratene i Sarpsborg har vært et samarbeid med barnevernet og polititjenestemenn som har arbeidet som miljøarbeidere og har eksistert siden 1994. Tiltaket har vært en ubetinget suksess og barnevernet karakteriserer det som uerstattelig. I 2006

fikk tiltaket Olavsprisen fordi det hadde reddet mange barn og unge fra en negativ utvikling. I 2007 ble det gjennomført en grundig evaluering av tiltaket og det ble konkludert med at det hadde hatt en meget god forebyggende effekt. Tiltaket avvikles nå som følge av innskjerping av rutinene rundt politifolks bi-ervert samt under henvisning til taushetsplikt nedfelt i ulike lovverk.

Undertegnede er for tiden saksordfører for den lovmessige videreføringen av samhandlingsreformen i helsesektoren. Her skal begrep som tidlig innsats, forebyggende virksomhet, samhandling og tverrfaglighet gis et innhold og en lovforankring for å sikre helhetlige tiltakskjeder. Et av temaene her er også taushetsplikt som er nedfelt i ulike lovverk, men som det konkluderes med ikke vil være til hinder for

å kunne utvikle gode tiltak. Det virker som en ikke har samme type fokus innenfor justis sektoren når et beviselig godt tiltak som Politikameratene foreslås nedlagt uten at det er skissert et alternativ som på samme eller en bedre måte kan drive forebyggende arbeid rettet mot barn og unge i utsatte miljøer.

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at den formelle begrunnelsen for avviklingen av tiltaket "Politikameratene" i Sarpsborg er at å inneha bierverv som miljøarbeider/støttekontakt er i konflikt med retningslinjene for bierverv for ansatte i politi- og lensmannsetaten. Politidirektoratet henviser her til Rundskriv 2008/010 av 20. oktober 2008.

I kapittel 2.1. i dette rundskrivet fra Politidirektoratet står det blant annet:

Politiets oppgaver og rolle i samfunnet, herunder funksjonen som statens sivile maktorgan og som etterforskningsmyndighet, tilsier klare begrensninger i adgangen til å ha bierverv for personer som utøver myndigheten. Begrensningene vil i det alt vesentlige bygge på hensynet til etatens omdømme og troverdighet, og kravet til de ansattes uavhengighet og integritet.

Kapittel 2.3. i det samme rundskrivet omtaler særlig risikoen for plikt kollisjon:

Et bierverv kan ha tjenstlige plikter som kan komme i konflikt med tjenstepliktene som polititjenestemann. Dette er problematisk både for den enkelte tjenestemann og for etaten som sådan. Det typiske eksemplet er bierverv hvor man er underlagt lovbestemt taushetsplikt, så som ved stillinger innenfor helsevesen, barnevern og kriminalomsorgen. Det er antatt at den lovbestemte taushetsplikten går foran politiinstruksens tjensteplikter. Det kan da oppstå situasjoner hvor tjenstemannen ikke vil kunne gjennomføre rapporteringsplikten uten samtidig å bryte lovbestemt taushetsplikt. Foruten at dette vil sette tjenstemannen i en svært vanskelig dobbeltstilling, vil det kunne medføre at de politimessige tjensteplikter ikke oppfylles som forutsatt.

Kapittel 3.8. omtaler særlig forholdet til bierverv i barnevernet:

Bierverv som medfører lovpålagte begrensninger i muligheten til å nyttiggjøre seg ervervet informasjon under tjensteutøvelsen som politi kan ikke tiltales, jfr. punkt 2.3. Det skal derfor som hovedregel ikke gis samtykke til bierverv innen barnevernet.

Politidirektoratet har informert meg om at det i avviklingen av tiltaket "Politikameratene" ikke ligger noe annet enn en presisering av at tiltak skal gjennomføres innenfor politiets tjensteplikt, og i henhold til de lover og instruksjoner som gjelder for utøvelse av politiets kriminalitetsforebyggende oppgaver. En unngår derfor risikoen for plikt kollisjon, som om-

talt i rundskrivet om bierverv for polititjenestemenn.

I sin begrunnelse for spørsmålet etterspør spørsmålsstilleren alternativer som, på samme måte som det omtalte tiltaket, kan ivareta behovet for å gi utsatte barn og ungdom mulighet til å møte ansvarsfulle voksne med tydelige holdninger. Representanten viser også til samhandlingsreformen i helsesektoren og vektleggingen av faktorer som tidlig innsats, forebyggende virksomhet, samhandling og tverrfaglighet, og spør seg om de samme faktorene vektlegges i justissektoren.

Det er lang tradisjon for et utstrakt samarbeid mellom politi og kommunale myndigheter når det gjelder forebygging av barne- og ungdomskriminalitet. Det er et stort mangfold av tiltak rundt i politidistriktene, hvor politiet arbeider tett sammen med andre aktører i det forebyggende feltet. Regjeringen legger sterk vekt på slikt samarbeid, og ønsker derfor å styrke samarbeid og samordning på tvers av sektorene ytterligere.

Regjeringens arbeid med kriminalitetsforebygging er forankret i "Regjeringens strategi for forebygging: Fellesskap – trygghet – utjevning" (2009) og Regjeringens kriminalitetsforebyggende handlingsplan "Gode krefter" (2009). Handlingsplanen "Gode krefter" inneholder 35 ulike tiltak for å styrke det kriminalitetsforebyggende arbeidet overfor barn og unge. Tiltakene støtter opp under tre sentrale prinsipper i den forebyggende strategien: Kunnskapsforankring, tidlig innsats, og styrket samarbeid og samordning gjennom lokale samarbeidsstrukturer.

Jeg ser samarbeid mellom ulike aktører som helt vesentlig for å styrke den samlede kriminalitetsforebyggende innsatsen. Det er mange aktører som har aksjer i et slikt arbeid og det er viktig å legge til rette for arenaer hvor disse aktørene kan møtes med sikte på å samordne innsatsen. Regjeringen legger særlig vekt på å øke utbredelsen av politiråd og SLT-modellen (Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak). Dette er nedfelt som et eget tiltak i handlingsplanen "Gode krefter" (tiltak 25). Siden oppstarten i 2006 har nesten alle norske kommuner etablert politiråd. Regjeringen ønsker at disse politirådene skal være strategiske organ for det kriminalitetsforebyggende arbeidet, bidra til utveksling av kunnskap mellom politi og kommune, samt bidra i forhold til målsetningen om et lokalt forankret politi. Det er ca. 200 kommuner som har organisert det kriminalitetsforebyggende arbeidet i henhold til SLT-modellen.

Det er i senere tid utarbeidet retningslinjer for mer forpliktende forvaltningssamarbeid mellom politi og kommunale myndigheter, herunder barnevernet. Det kan blant annet her vises til politiets bruk av "bekymringsamtale" med påfølgende bekymringsmelding til barnevernet, overføring av saker til kon-

flikrådet, etableringen av oppfølgingsteam for unge lovbyggere som begår gjentatt og/eller alvorlig kriminalitet. Når det gjelder det sistnevnte var tilbakemeldingene fra evalueringen (NTNU 2009) av de fire pilotprosjektene meget gode og Regjeringen ønsker derfor å øke utbredelsen av oppfølgingsteam. Dette er et eksempel på en meget tett oppfølging av unge lovbyggere hvor flere sektorer spiller på lag for å sikre rett tiltak til rett tid.

I forhold til spørsmål knyttet til praktiseringen av taushetsplikten mellom aktørene i det kriminalitets-

forebyggende arbeidet, pågår det et interdepartementalt arbeid for å gjennomgå regelverket for informasjonsplikt og taushetsplikt og dets betydning for praksis. Dette er en oppfølging av tiltak 29 i handlingsplanen "Gode krefter".

Min målsetning er at styrket samarbeid og samordning på ulike plan skal resultere i bedre kriminalitetsforebygging. Utveksling av kunnskap og erfaring vil øke sannsynligheten for tidlig intervensjon og skreddersydde tiltak overfor utsatte barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1404

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 25. mai 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det meldes bl.a. gjennom Aftenposten den 4. april en bekymring angående deler av Statoils engasjement i Irak, da spesielt manglende ivaretagelse av samfunnsansvar gjennom samarbeidet Statoil har med russiske Lukoil.

Er statsråden trygg på at Statoil ivaretar de føringer som stortingsmeldinger og Statoil selv har på området samfunnsansvar i Irak, og i tilfelle ikke, hva vil statsråden gjøre for å bidra til en nødvendig endring?»

BEGRUNNELSE:

Det pekes på at Statoil gjennom Lukoil ikke har gjort den nødvendige kartlegging av behovene lokalbefolkningen står overfor og hvilke tiltak som kan dempe motsetninger ved Statoil/Lukoils virksomhet.

Dette står i sterk kontrast til målsetninger om bedriftens samfunnsansvar i en global økonomi som både er nedfelt i Stortingsmelding nr 10 om Samfunnsansvar og i Statoils egne målsetninger. I det pågående arbeidet med Eierskapsmeldingen er også samfunnsansvar et sentralt moment og det er en målsetning at selskaper med statlig eierskap skal være ledende på dette området.

Svar:

Regjeringen har høye forventninger til hvordan selskaper med statlig eierandel arbeider med sitt samfunnsansvar. I Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi som

nylig er lagt frem, klargjør og viderefører regjeringen sine forventninger på dette området.

I meldingen gjøres det blant annet klart at staten vil være en aktiv pådriver i arbeidet med samfunnsansvar. Regjeringen forventer at alle statlig eide selskaper skal gå foran, arbeide systematisk med sitt samfunnsansvar og være ledende i dette arbeidet på de områder der det er naturlig for virksomheten. Det forventes også at selskaper med internasjonal virksomhet knytter seg til FNs Global Compact, og følger retningslinjer som er relevante for internasjonal virksomhet, herunder OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og den anerkjente rapporteringsnormen Global Reporting Initiative (GRI).

I tillegg har regjeringen som kjent lagt frem en egen stortingsmelding om dette temaet. I St.meld. nr. 10 (2008–2009) Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi, presenteres blant annet regjeringens forventninger til norsk næringsliv. Som det fremkommer i meldingen har Norge klare forventninger til norske bedrifters arbeid med samfunnsansvar, herunder menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter, samt en aktiv holdning i arbeidet mot korrupsjon.

Som et utgangspunkt mener regjeringen det er positivt at norsk næringsliv engasjerer seg i andre land, men vi forventer selvsagt at selskaper med statlig eierandel ikke opererer i land eller har aktivitet som er umulig å forene med gjeldende lover, regler og forventninger.

I statens eierdialog med Statoil diskuteres jevnlig temaet samfunnsansvar. Som aksjeeier er staten imidlertid også opptatt av at forholdet mellom selskaps styre, ledelse og aksjonærer respekteres og gjen-

nomføres i praksis. Dette betyr at det er selskapets styre og ledelse som skal ha og ta ansvar for den forretningsmessige ledelsen av selskapet. Jeg forventer at Statoil til enhver tid etterlever de krav som selska-

pet stilles overfor som følge av sin virksomhet, også i mer krevende land. Meg bekjent har det ikke framkommet opplysninger som skulle tilsi at dette ikke er tilfelle også når det gjelder Statoils virksomhet i Irak.

SPØRSMÅL NR. 1405

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 20. mai 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Noen få ganger som for eksempel i forbindelse med dødsbo blir det funnet penger som har gått ut på dato, dvs. det har kommet nye sedler som har erstattet disse. For å få innløst pengene må det søkes om innløsning og det påløper et gebyr.

Er statsråden enig med undertegnede at det mest riktige hadde vært å få veksle inn disse, krone for krone, uten søknad og gebyr?»

Svar:

Norges Bank har enerett til å utstede norske pengesedler og mynter, jf. sentralbankloven § 13 første ledd. Disse er som utgangspunkt tvungne betalingsmidler i Norge, jf. § 14 første ledd, men banken kan i forskrift bestemme at sedler og mynter skal settes ut av omløp, jf. lovens § 15 første ledd. Det følger videre av § 15 annet ledd at slike sedler og mynter opphører å være tvungent betalingsmiddel etter ett år fra kunngjøring, og videre at Norges Bank er pliktig til å innløse sedler og mynter som innleveres ti år etter fristens utløp.

Jeg presiserer at myndigheten til å beslutte at sedler og mynter skal settes ut av omløp ligger hos Norges Bank. Likeledes er det banken som fastsetter saksbehandlingsreglene for innlevering av utgåtte sedler og mynter. Finansdepartementet har ingen beslutningsmyndighet i slike saker. Departementet har i denne type saker kun administrativt ansvar for sentralbankloven, og finansministeren er konstitusjonelt ansvarlig for oppfølgingen av dette ansvaret. På denne bakgrunn vil jeg bemerke følgende til stortingsrepresentant Bredvolds spørsmål:

Norges Bank informerer gjennom pressemelding og annonser om når en seddel- eller myntutgave skal trekkes tilbake. Den aktuelle seddel- eller myntutgaven fungerer deretter vanlig som betalingsmiddel i ett år etter at den er trukket tilbake. Deretter innløser Norges Bank den fortsatt i ti år, i samsvar med sentralbanklovens krav. Denne innløsningen skjer uten søknad, og uten gebyr. Publikum har dermed mulighet til å veksle inn utgåtte sedler og mynter uten søknad og gebyr i ti år etter at disse pengene opphørte å fungere som betalingsmiddel. Norges Bank informerer bredt gjennom pressemelding og annonser når denne tiårsfristen nærmer seg slutten.

Norges Bank har valgt å føre en fleksibel politikk ved å gi en mulighet for at personer som av en eller annen god grunn ikke har hatt anledning til å levere inn de aktuelle sedlene eller myntene før fristen har gått ut, likevel skal få innløst dem. I disse tilfellene må det sendes en søknad hvor det redegjøres for årsaken til at pengene ikke ble innlevert før fristen utløp. Norges Bank beregner et gebyr på kr. 250,- for å behandle slike søknader. Dette gebyret frafalles hvis søknaden ikke innvilges.

I forbindelse med Norges Banks innløsning av utgåtte seddel- og myntutgaver kommer vilkårene om søknad og gebyr bare til anvendelse i saker hvor Norges Bank ikke er juridisk forpliktet til å foreta slik innløsning. Sett i lys av de lange fristene som i utgangspunktet gjelder før innløsningsplikten utløper, er Norges Banks praksis på dette området etter min mening ikke urimelig.

SPØRSMÅL NR. 1406**Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 20. mai 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Lospliktige fartøyer skal i henhold til losforskriften bruke enten statslos eller farledsbevis. Bestemmelsen om statslos gir i praksis Staten monopol på lostjenester, og det er dessuten en særaldersgrense for los på 65 år. Det statlige monopolet gjør dermed både at cruiseselskapene ikke kan ansette egne rediløser, og at eldre los presses ut av arbeidsmarkedet.

Vil statsråden vurdere å erstatte dagens krav om statslos, med krav om statsautorisert los eller lignende, slik at det statlige monopolet oppheves?»

Svar:

Lostjenesten skal trygge ferdselen på sjøen og verne om miljøet ved å sørge for at fartøy som ferdes i norske farvann har navigatører med tilstrekkelig kompetanse til å foreta sikker seilas.

Dette er en lovpålagt tjeneste, som dekker hele norskekysten med unntak av noen lospliktfriske seilingskorridor inn til losbordingsfelt. For å sikre et ensartet og likeverdig tilbud langs hele kysten, er lostjenesten derfor organisert som en statlig tjeneste.

For å sikre et likeverdig tilbud er losavgiftssystemet bygget opp slik at avgiftene er de samme langs hele kysten. Dersom det skulle legges ensidig vekt på trafikkgrunnlag og kostnadsforhold i avgiftssystemet,

ville dette innebære dårligere konkurransebetingelser for distriktene sammenlignet med andre mer befolkningsrike områder med et større antall anløp av fartøyer.

Denne regjeringa legger vekt på en bærekraftig næringsutvikling i distriktene. Da er det vesentlig at vi også kan tilby de samme rammebetingelsene for distriktene som landet for øvrig.

Hva gjelder spørsmålet om den omtalte særaldersgrensen på 65 år for los, er det ikke igangsatt noen egen gjennomgang av denne bestemmelsen. Fiskeri- og kystdepartementet er imidlertid i ferd med å gjennomgå og revidere losloven med tilhørende forskriftsverk, for å sikre at lovverket er brukervennlig. Hensikten er å legge til rette for en effektiv lostjeneste som bidrar til trygg ferdsel på sjøen. I forbindelse med denne gjennomgangen kan det også bli aktuelt å se nærmere på aldersgrensen.

Lostjenesten er et viktig tiltak for å ivareta sikkerheten og miljøet langs kysten, samtidig som den er en vesentlig del av de rammebetingelser som skipsfarten står ovenfor. Regjeringa vil derfor legge vekt på å videreutvikle lostjenesten innenfor de rammer som er skissert i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 og de siste års budsjettproposisjoner for Fiskeri- og kystdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1407**Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 25. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Regjeringen hevder at den er opptatt av mer åpenhet i offentlig sektor, men i forbindelse med KVVU-utredninger så blir Statens Vegvesens anbefalinger unntatt offentlighet inntil direktoratet/departementet har gått gjennom utredningen.

Hvorfor mener statsråden at det er riktig at disse ikke offentliggjøres med en gang statens vegvesen er ferdig med sine anbefalinger, og vil statsråden endre dette slik at disse blir offentlig så snart anbefalingene fra Statens vegvesen er ferdig?»

Svar:

En konseptvalgutredning (KVVU) er en statlig faglig utredning som samferdselsetatene skal utarbeide på oppdrag av Samferdselsdepartementet som grunnlag for ekstern kvalitetssikring av et tiltak i tidlig planfase (KS1). Jeg viser til omtale i St.meld. nr. 16 (2008-2009) om Nasjonal transportplan 2010-2019, jf. punkt 2.2.2, der hovedtrekk ved KS1 er omtalt. Jeg gjør i den sammenheng oppmerksom på at innslagspunktet for når det skal vurderes behov for KVVU/KS1 nå er endret til 750 mill. kr.

Samferdselsdepartementet fastlegger rammer for utforming av den enkelte KVVU, etter dialog med ansvarlig etat og Finansdepartementet. Departementets oppdragsbrev til etaten om å igangsette KVVU er offentlig. Det samme er mandatet hvor departementet fastsetter de overordnede føringene for den aktuelle utredningen. Underveis i arbeidet tar departementet stilling til samfunns mål, basert på behovsvurdering. Departementets vurdering av behov og mål er også offentlige.

Etatens arbeid med den enkelte KVVU, er i de fleste tilfeller organisert med en samarbeidsgruppe eller en referansegruppe hvor berørte kommuner og fylkeskommuner deltar. Involvering av interessegrupper, brukere, fageksperter og lokale myndigheter er også en forutsetning for å avdekke ulike interesser og behov i det aktuelle området. I praksis skjer dette gjennom felles informasjons- og arbeidsmøter. Dette gir stor åpenhet om KVVU-arbeidet. Samferdselsdepartementet er ikke deltaker i samarbeidet med lokale og regionale myndigheter.

I slutfasen av KVVU-arbeidet er det dialog mellom Statens vegvesen ved regionvegkontoret og

Vegdirektoratet om hva Statens vegvesen skal anbefale overfor departementet. Tilsvarende gjelder for Jernbaneverket. Før endelig oversendelse til SD, har departementet behov for å forsikre seg om at KVVUen gir et tilstrekkelig svar på oppdraget. I noen tilfeller ber departementet etatene om å gjøre supplerende utredninger. Jeg mener dette arbeidet må gjennomføres før offentliggjøring.

Samferdselsdepartementet mottar formelt en ferdig KVVU samtidig som KVVUen sendes på høring til berørte interessenter lokalt og regionalt. KVVUen blir da offentlig. Departementet tar stilling til om KVVUen kan sendes til ekstern kvalitetssikring KS1. Mottatte høringsuttalelser til KVVUen vil sammen med KVVU og rapport fra den eksterne kvalitetssikringen inngå i grunnlaget for regjeringens behandling av tiltaket.

Jeg oppfatter derfor ikke situasjonen som at Samferdselsdepartementet forhindrer offentlighet rundt den enkelte KVVU. Etter min mening er det tvert i mot etablert rutiner for saksbehandling som understreker ønsket om en åpen prosess overfor berørte parter i saken.

SPØRSMÅL NR. 1408

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 20. mai 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Finansavisen viser 6. mai at SSB gjennomgående anslår for lav befolkningsvekst, hovedsaklig pga. for lave innvandringsanslag. Dette har store konsekvenser. Oslopakke 3 for investeringer i veier og kollektivtrafikk er for eksempel basert på SSBs tall. Når anslagene for befolkningsveksten er for lave, blir det bygget for lite infrastruktur og for få boliger. Forventningene til kommunenes tjenester blir for høye.

Hva vil finansministeren gjøre for å sikre at SSBs tall blir mer treffsikre?»

BEGRUNNELSE:

KrF ber finansministeren se nærmere på SSBs tall for befolkningsveksten med sikte på å bedre dem, slik at samfunnsplanleggingen kan bli bedre.

Ifølge Finansavisen bommet 1999-fremskrivningen for nettoinnvandringen for 2010 med 323 prosent, i 2002 med 226 prosent. I 2010 var nettoinnvandringen 42 000 personer, mens SSBs fremskriv-

ninger legger til grunn at nettoinnvandringen i 2016 vil bli nesten halvert til 22 000 personer og deretter ligge stabilt på dette nivået.

Mange reagerer på SSBs tall. Kjell Senneset, sjeføkonom i Prognosenteret, sier til Finansavisen at "vi har merket oss at SSBs tall pleier å ligge for lavt, og vi justerer derfor disse opp når vi gjør våre beregninger. Samtidig er det ingen andre enn SSB som lager prognoser på dette området. Vi er prisgitt deres tall", sier han. "Det bygges altfor få boliger" i forhold til "hvordan demografien utvikler seg", sier Senneset.

Per Richard Johansen, sjeføkonom i KS, sier i samme artikkel at regjeringens budsjettopplegg "antar en klar nedgang i nettoinnvandringen", noe som ikke stemmer overens med den "voldsomme befolkningsøkningen" som følger av den faktiske utviklingen.

Han slår fast at "dette betyr at til tross for solide økninger til kommunesektoren i absolutte tall, så kommer ikke brukerne til å oppleve noen økt kvalitet". Økningene går med til å betjene flere brukere.

Svar:

Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (Statistikkloven) av 16. juni 1989 slår fast at Statistisk sentralbyrå er en faglig uavhengig institusjon. Statistikkloven pålegger Statistisk sentralbyrå bl.a. å utvikle statistiske metoder og utnytte statistikken til analyse og forskning.

Statistisk sentralbyrå utarbeider jevnlig framskrivninger av befolkningen i Norge, både for landet som helhet og for de enkelte fylker og kommuner. Tallene er fordelt etter kjønn og alder. Slike framskrivninger må baseres på anslag for utviklingen i en rekke usikre størrelser, herunder fruktbarhet, levealder og (netto) flyttinger innenfor landets grenser og mellom utlandet og Norge. For å illustrere usikkerheten i anslagene utarbeider SSB framskrivninger basert på alternati-

ve forutsetninger for utviklingen i disse størrelsene. Som følge av økt internasjonal integrasjon er det nå økt usikkerhet om nettoinnvandringen til Norge, bl.a. fordi den ikke bare avhenger av forhold i Norge, men også av forhold i de land folk flytter fra, av forhold i de land utvandrere fra Norge flytter til, og av forholdene i land som utlendinger kan vurdere som alternative tilflyttingsmål. I brevet av 13. mai refereres det til et oppslag i Finansavisen av 6. mai 2011. Jeg vil gjøre oppmerksom på at Statistisk sentralbyrå kommenterte dette oppslaget i et innlegg i Finansavisen 7. mai. For nærmere informasjon om byråets produksjon av statistikk og arbeidet med befolkningsframskrivninger vises det til Statistisk sentralbyrås nettsider og publikasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1409

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 25. mai 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Et barn blir hentet av barnevernet med makt på en brutal og nedverdiggende måte fra sitt eget hjem hvor han følte seg trygg og fikk den omsorgen han trengte. Han har ikke blitt hørt i sin egen sak. Og for hver time og dag som går blir situasjonen verre for ham både psykisk og fysisk. Hvis en legger Menneskerettighetene til oss alle i bunn så kan man vel trygt si at her er det begått alvorlige brudd.

Stiller statsråden seg bak barnevernet i dens oppreden i saken?»

BEGRUNNELSE:

Menneskerettigheter når det gjelder oss alle er viktig å ta på alvor. Når det gjelder barn så er det kanskje enda viktigere for de kan ikke alltid gjøre rede for seg og sine meninger. Og de er da ofte avhengig av andre talspersoner. I barnevernet bør en med stor aktsomhet nettopp være ydmyk og legge stor vekt på menneskerettigheter da de har med mange barn å gjøre som har ulike ståsteder i livet. "De dyttet meg inn i bilen." "De holdt meg, mens jeg gren og gren." "Alt har bare blitt verre og verre. Jeg har vondt i magen hele tiden. Jeg lengter hjem til min mor og søsken." "Jeg trenger hjelp." "Det er ingen som har spurt meg hva jeg ønsker og vil for det er det bare jeg som vet." Dette er direkte sitater fra en 12-årig gutt og hans

opplevelser den siste tiden. Og om en ser dette opp mot menneskerettighetene i landet vårt så må en stille spørsmål om disse er fulgt i dette tilfellet. Jeg trodde at barnevernet når de griper inn så skulle dette skje fordi et barn virkelig trenger det samt gi det støtte og omsorg videre. Og at dette skal skje på den mest skånsomme og minst inngripende måten. Her ser en tydelig ut i fra en 12-åringss opplevelser at så har ikke skjedd. Viser her til artikkel 8 EMK og Menneskerettighetsdomstolens praksis. Han er flyttet med makt på en brutal og nedverdiggende måte fra sitt hjem hvor han følte seg trygg og fikk nødvendig omsorg. Når en også vet at en 12-åring snart 13 har rett både å uttrykke sin egen mening og at denne mening bør tillegges betydelig vekt i saker som angår ham. Det er ikke rart at han føler seg rettsløs.

Og for hver dag og time som går blir han mer og mer psykisk og fysisk nedbrutt.

Svar:

Jeg vil innledningsvis nevne at jeg ikke kan kommentere enkeltsaker, og kan derfor ikke uttale meg om barnevernets opptreden i denne konkrete saken. Jeg vil imidlertid besvare representantens spørsmål på generelt grunnlag.

Barneverntjenestenes hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade

deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. I de fleste tilfeller blir dette gjort ved at barneverntjenesten utreder forholdene barnet lever under, og deretter setter i verk tiltak. De klart vanligste tiltakene er frivillige hjelpetiltak som settes inn i hjemmet, mens barnet fremdeles bor sammen med sine foreldre. Dersom barneverntjenesten kommer til at dette ikke er tilstrekkelig for at barnet skal få en tilfredsstillende omsorg, kan det fremmes forslag om omsorgsovertakelse for Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

I gitte tilfeller, dersom det er fare for at et barn blir vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet, har barnevernet anledning til umiddelbart å ta barn fra foreldrene for en periode. I slike tilfeller skal barneverntjenesten opptre hensynsfullt og med varsomhet. Likevel kan det av og til være nødvendig å bruke makt, og i sjeldne tilfeller må barnevernet ha bistand av politiet.

Det følger av FNs barnekonvensjon at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barnets meninger skal tillegges vekt. Prinsippet er ned-

felt i barnevernloven, hvor det heter at barn som har fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal informeres og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelser som berører ham eller henne. Barnets mening skal tillegges vekt i samsvarende med barnets alder og modenhet. Denne retten til å uttale seg før det tas avgjørelser vil ikke alltid kunne ivaretas når det fattes et akuttvedtak om å hente et barn ut av hjemmet for å beskytte det. I de etterfølgende vurderinger av hva som videre skal skje, skal barnet imidlertid gis anledning til å uttale seg.

Jeg er enig med representant Reiertsen i at det er viktig å respektere og overholde menneskerettighetene. Dette innebærer blant annet å respektere og ivareta barns rett til å bli hørt, og å respektere deres rett til å bevare sin identitet og familieforhold, jf artikkel 8 i den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Men menneskerettighetskonvensjonen anerkjenner at det i enkelte tilfeller er nødvendig både å handle mot barnets vilje, og å gripe inn i familiers privatsfære for å beskytte barn.

SPØRSMÅL NR. 1410

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 26. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvorledes vurderer statsråden den danske avtalen om grensekontroll, hvilke muligheter gir Schengen-regelverket for å begrense såkalt innreisekriminalitet, og hvilken posisjon har regjeringen i forhold til fremtidige justeringer av Schengen-regelverket slik f.eks. Politiets fellesforbund har tatt til orde for?»

BEGRUNNELSE:

Den danske Regjeringen og Dansk Folkeparti har blitt enige om permanent grensekontroll ved Danmarks grenser. I EU diskuteres Italia og Frankrikes ønsker om innstramminger i Schengen-regelverket. Undertegnede er kjent med at statssekretær Moland Pedersen den 12. mai 2011 deltok på et ekstraordinært møte i Rådet hvor en ny melding om migrasjonsstrømmer var tema. Såkalt innreisekriminalitet utgjør en stor del av politiets oppgaveportefølje og vil trolig øke i sommermånedene.

Svar:

Avtalen som nå er inngått mellom den danske regjering og enkelte andre danske politiske partier

innebærer at det skal iverksettes tiltak som skal redusere grenseoverskridende kriminalitet. Det tas særlig sikte på å trappe opp tollmyndighetenes kontrollarbeid ved alle grenseovergangssteder. For å kunne lykkes med dette, legger planen opp til betydelige budsjettinvesteringer fram mot 2015. Samtidig ønsker danske myndigheter å intensivere samarbeidet mellom tollvesenet og politiet i grensenære områder, slik at tollernes mistanker om kriminelle forhold raskt kan overbringes til politiets videre forføyning. Planen nevner på dette punktet at det kan være av verdi i se hen til norske erfaringer når det gjelder samarbeid mellom toll og politi i grenseområdene. Planen hevder avslutningsvis at denne innsatsen for å styrke varekontrollen vil kunne gjennomføres innenfor rammen av Schengen-samarbeidet. Europakommisjonens president har for øvrig i brev til den danske statsminister stilt spørsmål ved om den danske planen kan gjennomføres uten å komme i strid med bl.a. Schengen-regelverket.

Fra et norsk ståsted innebærer den danske planen ingen nye eller kontroversielle elementer. I og med at Norge ikke deltar i EUs tollunion, har Norge anledning til å gjennomføre varekontroll på alle våre gren-

ser. Tollmyndighetene har dermed en aktiv og viktig rolle i bekjempelsen av grenseoverskridende kriminalitet. Den nye utlendingsloven med forskrifter gir også hjemmel for at tollvesenet på anmodning fra politiet kan bistå i yttergrensekontrollen. Det kan synes som om det norske systemet er et eksempel som Danmark nå vil studere nærmere, og eventuelt benytte som grunnlag for sitt arbeid med å redusere grensekryssende kriminalitet.

Schengen-regelverkets hovedformål er å gjøre det mulig for borgerne av Schengen-området å krysse de indre grensene uten å bli underkastet personkontroll. Regelverket inneholder imidlertid også en lang rekke bestemmelser og rutiner for å motvirke de uheldige sidene ved at også kriminelle kan bevege seg over de indre grenser uten personkontroll (de såkalte kompenserende tiltak). Eksempler på slike kompenserende tiltak er regler om ytre grensekontroll, politisamarbeid, Schengen informasjonssystem, og rettslig samarbeid. Disse benyttes aktivt av norske myndigheter, inkludert politiet. Schengen-regelverket er omtalt i stortingsmeldingen om organisert kriminalitet, og Stortingsdebatten viste at det er

bred politisk enighet om den strategien regjeringen nå legger opp til på dette området. Her spiller vårt europeiske og øvrig internasjonale politisamarbeid en viktig rolle.

I forbindelse med hendelsene i Nord-Afrika har Europakommisjonen lagt fram en melding om migrasjon. I denne sies det at man vil vurdere å komme med et forslag som til en viss grad vil utvide de muligheter som allerede i dag finnes for å innføre kortvarig midlertidig kontroll på de indre grenser. Kommisjonens eventuelle forslag vil imidlertid være begrenset til situasjoner der medlemsland ikke er i stand til å håndtere store migrasjonsstrømmer over sin yttergrense. Regjeringen vil vurdere og ta stilling til et slikt forslag når det eventuelt blir lagt fram.

Regjeringens europapolitikk ligger fast. Det innebærer at vi fra norsk side følger opp våre folkerettslige forpliktelser i Schengen-samarbeidet. Regjeringen vurderer dette samarbeidet som gunstig for Norge. Regelverkets muligheter for aktivt å arbeide for å redusere kriminalitet og illegal innvandring, benyttes aktivt av politiet og utlendingsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 24. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Har statsråden tatt initiativ for å sørge for at det etableres utleveringsavtale med Dubai, og hvorledes vil statsråden sikre at forflyttingen av penger fra kriminell virksomhet til området begrenses?»

BEGRUNNELSE:

I forhold til Dubai er det kjent at kriminelle enkeltpersoner og miljøer benytter området for overføring av penger skaffet til veie via kriminell virksomhet og at flere benytter anledningen til å stikke av hit da det ikke foreligger utleveringsavtale mellom Norge og Dubai. Dette gjør området attraktivt for kriminelle og vanskeliggjør politiets arbeid betraktelig, også overfor norske statsborgere.

Svar:

De Forente Arabiske Emirater (UAE) som Dubai er en del av, har i dag ingen bilateral avtale med Norge om utlevering. UAE er heller ikke med i noen av

de store internasjonale konvensjoner som forplikter til nærmere bestemt rettslig samarbeid på strafferettens område, slik som Europakonvensjonen av 1957 om utlevering. UAE er imidlertid med på flere FN-konvensjoner som har bestemmelser om gjensidig rettshjelp og utlevering, herunder FN konvensjonen om organisert kriminalitet og FN konvensjonen om korrupsjon.

Jeg anser det for tiden mindre hensiktsmessig å ta initiativ til en bilateral avtale med UAE om utlevering. Jeg har da også tatt med i vurderingen at en forpliktende avtale forutsetter gjensidighet, det vil si at Norge måtte forplikte seg til å utlevere personer til UAE.

Utviklingen i UAE så vel som i andre land som tiltrekker seg penger fra kriminell virksomhet, herunder andre land i Midt-Østen, vil imidlertid være under løpende vurdering i politiet, men også av andre kontrollorganer som bekjemper hvitvasking.

Selv om det ikke foreligger konvensjonsforpliktelser til rettslig samarbeid i straffesaker, vil mange

land likevel velge å yte bistand på frivillig basis. UAE er dessuten medlem av Interpol og Norge vil gjennom dette internasjonale politisamarbeid kunne

utveksle viktig informasjon til bruk ved etterforskning i straffesaker.

SPØRSMÅL NR. 1412

Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 25. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva er statsrådets vurdering av at fødetilbudet, svangerskapskontroll og småbarnskontroll i Valdres vurderes lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Det framkommer av planer fra Sykehus Innlandet at de vil legge ned fødetilbudet i Valdres, jf. Avisen Valdres 7. mai. Valdres Fødestogo skal etter planen erstattes av tilbud på Gjøvik og Lillehammer. Tilbudet skal også erstatte svangerskapskontroll og småbarnskontroll.

Undertegnede er kjent med at antallet fødsler på Valdres Fødestogo i de siste årene har ligget noe under tallgrensene som ble lagt til grunn for Stortingets vedtak i 2001. Siden kvaliteten på fødeavdelinger er bedre med gynekologer på vakt, tar fødestuen bare kvinner som har født før, og kvinner med forventet ukomplisert fødsel. Førstegangsfødende reiser automatisk til sykehuset, men mange som føder ved andre sykehus, kommer til fødestuen dagen etter fødsel og har barseltiden i nærmiljøet.

Undertegnede er kjent med at det er planer om å bygge opp et lokalmedisinsk senter i tråd med samhandlingsreformen på samme tomt på Fagernes. Målet med å bygge opp lokalmedisinske sentre er blant annet å styrke tilbudet i kommunene og kunne gi mer helhetlige og tverrfaglige tjenester. Da synes det underlig at både fødetilbud, svangerskapskontroll og

småbarnskontroll flyttes til sykehus som ligger 10-15 mil unna Fagernes.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at det i forbindelse med Valdresregionen sitt arbeidet med videreutvikling av Valdres lokalmedisinske senter (VLMS), har vært nedsatt en arbeidsgruppe som har utredet framtidig fødsels- og barselomsorg i Valdres.

Arbeidsgruppen har vært sammensatt av representanter for jordmødrene ved Valdres Fødestogo, helsesøstertjenesten i Valdres og Sykehuset Innlandet HF Gjøvik.

Til grunn for utredningene er lagt føringene i St. meld. nr. 12 (2008-2009), En gledelig begivenhet, og Helsedirektoratets veileder Et trygt fødetilbud, utgitt i desember 2010.

Antallet fødende som føder på Valdres fødestogo er lavt. I 2010 var det 29 fødsler ved fødestogo. Mange fødende har et ønske om å føde i en fødeavdeling med mer kompetanse og ressurser, blant annet med flere muligheter for smertelindring under fødsel. Arbeidsgruppa har pekt på at det har vært vanskelig å rekruttere jordmødre, noe som har gjort det ekstra utfordrende å drive fødestogo.

Arbeidsgruppa har vurdert mulige driftsmodeller. Rapporten legges nå fram for Valdreskommunene før Sykehuset Innlandet HF tar stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 1413**Innlevert 12. mai 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 20. mai 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Jeg har mottatt en henvendelse fra en person som ikke hadde mottatt regning på årsavgift for bil i posten, purret opp dette, men fortsatt ikke fått regning. Når vedkommende tar kontakt for å likevel få betalt er det gått over fristen og myndighetene krever 250 kroner i ekstragebyr.

Mener finansministeren det er rimelig at man ilegges gebyr når avgiftsmyndighetene ikke har evnet å sende ut faktura?»

Svar:

I 2011 ble det fastsatt årsavgift for om lag 3,4 millioner kjøretøy. Krav som ikke er knyttet til eFaktura eller AvtaleGiro ble sendt med posten i februar/mars. 16. mars 2011 gikk det ut en pressemelding med informasjon om blant annet fristen for innbetaling og hva man skulle foreta seg dersom man ikke mottok krav. Pressemeldingen ble, som tidligere år, omtalt av en lang rekke medier, og ordningen med felles forfallsdato for innbetaling av årsavgift er så innarbeidet gjennom mange år at de fleste eiere av kjøretøy bør være kjent med ordningen.

Toll- og avgiftsetaten har gode rutiner som sørger for at krav sendes til oppdatert folkeregistrert adresse, og at korrekt antall krav blir sendt ut. Dersom eiere av kjøretøy likevel ikke mottar faktura, for eksempel pga. feil i postgangen, kan avgiftspliktig enkelt finne informasjon om betaling på etatens nettsider toll.no. Her kan man også få opplyst KID og kon-

tonummer gjennom å oppgi kjennemerke på kjøretøyet.

Innkrevning av årsavgift er det man gjerne omtaler som masseforvaltning, som er avhengig av en stram prosess uten for mange unntak og forhold som betinger omfattende saksbehandling. Ved at Toll- og avgiftsetaten sørger for at god informasjon er tilgjengelig og tilrettelegger for enkel betaling, blir prosessen med innkreving av årsavgift mest mulig effektiv. Med bakgrunn i forskrift om årsavgift § 2 første ledd siste punktum, stilles det krav om at betaling må skje til rett tid, uavhengig av om krav er mottatt eller ikke. Bakgrunnen for bestemmelsen er at ved fravær av en slik bestemmelse ville etaten enten måtte frafalle tilleggsavgift for alle som hevder ikke å ha mottatt krav, eller gjøre en sannsynlighetsvurdering basert på innholdet i klagen i hver enkelt sak. Dette ville vært svært uheldig både i lys av provenyehensyn og effektiv ressursbruk.

Jeg mener at ordningen med årlig innbetaling av årsavgiften er så godt etablert at den burde være kjent for de fleste kjøretøyeiere, noe som bekreftes ved at vedkommende det vises til i stortingsrepresentantens spørsmål tok kontakt med etaten for å etterlyse faktura. Kjøretøyeiere kan enkelt betale avgiften også uten faktura, ved å få opplyst betalingsinformasjon over telefon eller på etatens nettsider. At en kjøretøyeier ikke har mottatt faktura er, iht. forskrift om årsavgift § 2, ikke tilstrekkelig til at det ikke skal ilegges gebyr ved for sen innbetaling av årsavgift.

SPØRSMÅL NR. 1414**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. mai 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Det er fem utpekte havner i Norge (Oslo Havn, Kristiansand Havn, Stavanger Havn, Bergen Havn og Tromsø Havn). Til disse kan det stilles vilkår. Bestemmelsen er utformet for å gi staten mulighet til nærmere å regulere driften i de havnene som er av særskilt betydning for å gjennomføre den statlige transportpolitikken. Alle ligger i de største byene.

Vil det bli tatt en ny vurdering av dette for å re-

dusere transportbelastningen i de største byene og samtidig øke bruk av sjøtransport gjennom havnelokalisering?»

Svar:

Formålet med transportpolitikken er å tilby et effektivt, sikkert og miljøvennlig transportsystem.

Det er forventet at transporten vil øke i de neste årene. Analyser viser også at veksten vil bli større på

vei enn på sjø. Dette skaper utfordringer for veisektoren når det gjelder kapasitet, slitasje og sikkerhet. Regjeringen vil derfor styrke maritim transport og stimulere til overføring av gods fra vei til sjø.

Havnene er sentrale i denne sammenheng, og de må fungere som effektive terminaler i en dør-til-dør logistikkjede. Offentlig transportplanlegging og investeringer ser av denne grunn samlet på vei, jernbane, lufthavner, havner og farleier.

Som følge av det norske bosettingsmønsteret har vi en rekke store og mindre havner spredt langs kysten. De fleste norske havner betjener både innenriks og utenriks trafikk, og de er normalt lokalisert nært byene. Dette betyr at godset kan fraktes på sjø helt frem til mange av de store markedene. På denne måten avlastes veisystemene våre, og den totale trafikkbelastningen reduseres. Samtidig er det utfordrende å få konsentrert tilstrekkelig mengder gods i havnene slik at skipene anløper hyppig og regelmessig. En annen utfordring for havnene er tilgang på areal for å utvikle virksomheten.

Havnestrukturen i Norge består av utpekte havner, stamnetthavner og øvrige havner. Med ”utpekte havner” er det trukket et skille mellom havner som har en særlig funksjon i det overordnede transportnettverket, og havner som ikke har denne betydningen.

Fiskeri- og kystdepartementet har med hjemmel i havne- og farvannsloven § 46, utpekt fem havner som er viktig for import og eksport av varer og gods, og som ansees som særlig viktige for å utvikle effektiv sjøtransport.

Utpekingen av Oslo havn, Kristiansand havn, Stavangerregionen havn, Bergen havn og Tromsø havn ble gjort i enkeltvedtak datert 21.12.2009. I vurderingen av om en havn skal utpekes blir det lagt vekt på omfanget av virksomheten i havnen og de havne- og transporttjenester som tilbys, herunder godsvolum, infrastruktur, havnenes organisering og samarbeid med andre havner, samt havnens samfunnsmessige betydning. De utpekte havnene inngår også i gruppen av totalt 31 stamnetthavner som skal knyttes til riksvegnettet og stamnettet til sjøs.

Havne- og farvannsloven § 46 om utpekte havner må sees i sammenheng med stortingsmeldingen(e) om Nasjonal transportplan (NTP). NTP er i stor grad en plan for utbygging av statlig infrastruktur, men som også identifiserer viktige havner, og hvor behovet i de utpekte havnene kan bli vektlagt i forbindelse med ressursprioriteringer og investeringsprosjekter.

Av loven fremgår det at departementet ved forskrift eller enkeltvedtak kan fastsette krav til de utpekte havnene. Slike vilkår kan eksempelvis være krav om organisering, samarbeid med andre havner og representasjon i havnens styrende organer. I gjeldende vedtak om de utpekte havnene er det satt følgende vilkår:

- Endringer i eksisterende organisasjonsform krever forhåndssamtykke fra departementet.
- Kystverket skal ha rett til å møte som observatør i styret med talerett.
- Havnen skal utarbeide en plan som ivaretar krav til arealtilgang og effektivitet som operativt transportknutepunkt.

Regjeringen vil i samsvar med NTP 2010-2019 vektlegge utpekte havners behov i forbindelse med prioritering av infrastrukturprosjekter på vei, sjø og bane. Flere av de konkrete prosjektene i NTP 2010-2019 er allerede startet opp.

NTP 2014-2023 skal etter planen fremlegges for Stortinget våren 2013, og arbeidet med meldingen er inne i fase 2(planfasen). Regjeringen har som del av satsingen på utpekte havner, bedt om at Kystverket og de øvrige transportetatene ser nærmere på hva som bør gjøres for å øke godsvolumet, effektivitet og attraktiviteten til de utpekte havnene. Det skal særlig fokuseres på konsekvenser av mangelfull vei- og baneliknytning, samt mangelfull tilknytning mellom havn og andre omlastningsterminaler. De utpekte havnenes planer for utvikling og tilgang på areal vil også være viktige elementer i dette arbeidet.

Utpekte havner og innretting av virkemidler må sees i sammenheng med utviklingen i transportmarkedene og øvrige nasjonale og internasjonale rammebetingelser, herunder endringer i transportstrømmer og andre faktorer som kan påvirke en havns betydning i transportnettverket. Selv om utpekte havner normalt vil være valgt ut med langsiktighet og forutsigbarhet for øyet, er det ikke hensiktsmessig å låse virkemiddelbruken til et sett havner på permanent basis. Det legges derfor opp til at utpekte havner vil være gjenstand for vurdering og evaluering ifm. rulleringene av Nasjonal transportplan. Tilsvarende vil arbeidet med Nasjonal transportplan legge føringer for utpeking av evt. andre viktige havner som det kan bli aktuelt å underlegge rettslig regulering gjennom havne- og farvannsloven.

SPØRSMÅL NR. 1415**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Regjeringen sier den satses på utvikling av kollektiv persontransport. I en del store byer og byområder satses det og vurderes satsing på skinnebaserte løsninger. Fordelene med jernbanebaserte løsninger er mange; ikke minst tilkobling med nasjonalt jernbaneløst med de muligheter det gir.

Har regjeringen en nasjonal strategi for slike skinnebaserte løsninger, og hva er begrunnelsen for en slik strategi evt. for ikke å ha en felles nasjonal strategi på dette viktige transportpolitiske område?»

Svar:

Ansvar for investering i og drift av kollektivtransport er delt mellom staten og fylkeskommunene. Staten ved Samferdselsdepartementet har ansvaret for investering, drift og vedlikehold av det nasjonale jernbaneløst samt kjøp av bedriftsøkonomisk ulønnsomme persontransporttjenester med tog. Det nasjonale jernbaneløst er i Jernbaneloven definert som den infrastrukturen som er beregnet for person og/eller godstransport som forvaltes av staten v/Jernbaneløst. I tillegg har staten ansvaret for investering i og drift og vedlikehold av kollektivinfrastruktur på riksveger. Fylkeskommunene har ansvaret for drift av lokal og fylkesintern kollektivtransport, samt investering i tilhørende infrastruktur på fylkesveger samt investering i infrastruktur for lokal skinnegående kollektivtransport som ikke går på det nasjonale jernbaneløst. Etter forvaltningsreformen har fylkeskommunene fått utvidet ansvar for investering og drift av kollektivinfrastruktur på fylkesvegnettet.

Fylkeskommunene, i samarbeid med kommunene, har ansvaret for å vurdere hva slags kollektivtransport som er best egnet til å løse de konkrete fylkesinterne behovene innenfor gjeldende økonomiske rammer. Statens vegvesen og Jernbaneløst bør

normalt trekkes inn i utredninger der ulike skinnebaserte transportteknologier vurderes opp mot moderne bussløsninger.

Jeg har merket meg at i begrunnelsen for spørsmålet heter det bl.a. følgende: "Fordelene med jernbanebaserte løsninger er mange; ikke minst tilkobling med nasjonalt jernbaneløst med de muligheter det gir." Til dette vil jeg bemerke at det har i enkelte sammenhenger vært arbeidet med planer for anlegg av bybaner hvor det statlige jernbaneløst som forvaltes av Jernbaneløst, er innbefattet i planarbeidet. Slik kombinert bruk av jernbaneløst og trikke/bybaneløst blir ofte omtalt som "kombibane". Jernbaneløst har gjennomført mulighetsstudier for hvordan slik kombinert trafikk på det statlige jernbaneløst kan fungere. Et krav for å kunne legge til rette for kombibaneløsninger er at det statlige jernbaneløst som et minimum er bygget ut med dobbeltspor. Videre må det bl.a. være kompatible sikkerhetssystemer og andre kapasitetsmessige og tekniske krav må være harmonerte. Dette gir naturligvis ekstra kostnadskrav ved bygging og drifting av bybaner. Kombibaneløsninger setter bl.a. betydelig større krav til koordineringen av ruteplanleggingen og ved eventuelle avvik i togtrafikken vil det kunne gi betydelige forsinkelser som forplanter seg til bybanesystemet og vice versa. I et rent bybanesystem får ikke forsinkelser samme følgekonskvenser fordi vognene kan kjøres tettere etter hverandre i siktavstand. På denne bakgrunn har Jernbaneløst så langt ikke funnet det tilrådelig å anbefale kombibaneløsninger knyttet til det statlige jernbaneløst.

I forbindelse med Nasjonal transportplan 2014-2023 vil det bli vurdert om og på hvilken måte staten kan og bør bidra for å styrke satsingen på kollektivtransport.

SPØRSMÅL NR. 1416**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 20. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Regjeringen hever nå trygdeavgiften på næringsinntekt i jord- og skogbruk med 3,2 % fra 2012 med en samlet skatteøkning på ca. 200 mill. Jordbruket kompenseres gjennom jordbruksavtalen og økt jordbruksfradrag, mens skogbruket kun får en ren skatteøkning.

Hvordan mener statsråden at økt skattetrykk vil la seg kombinere med ønsket om økt avvirkning og virksomhet i norsk skogbruk, og hva vil han foreta seg for å oppveie de negative virkningene en slik skatteøkning vil få?»

Svar:

Finansministeren meddelte Landbruks- og matministeren i brev datert 11. mai 2011 at partene i årets jordbruksoppgjør måtte legge til grunn at Regjeringen vil foreslå å heve trygdeavgiften fra 7,8 pst til 11 pst. for personinntekt i jord- og skogbruk fra 2012. Regjeringen vil videre foreslå å øke jordbruksfradraget innenfor en provenyramme på om lag 120 mill. kroner i 2012. Det tas sikte på å foreslå prosentvis lik økning av grunnfradraget (54 000 kroner), sats ut over grunnfradraget (32 pst.) og av maksimalt samlet fradrag. Samtidig er det lagt til grunn at bevilgningen på 130,8 mill. kroner innenfor jordbruksavtalen, som til nå har vært tilskudd til folketrygden for å dekke differansen mellom ordinær sats og mellomatts, om-disponeres til inntektsgivende tiltak innenfor avtale-rammen.

Over jordbruksavtalen er det i 2011 avsatt 229 mill. kroner innenfor Landbrukets utviklingsfond til skogbruk og bioenergi. Inntekter fra bioenergi er

også med i grunnlaget for jordbruksfradrag. Mange landbruksforetak som driver både med jord- og skogbruk vil også få nytte av det økte jordbruksfradraget.

I sluttprotokollen fra jordbruksforhandlingene 2011 heter det bl.a.:

”Partene er enige om i utgangspunktet å øke bevilgningene til skogbruk og bioenergi med 5 mill. kroner i 2012. Med henvisning til punkt 1 vil økt trygdeavgift fra 7,8 til 11 pst. også omfatte skogbruket, og her under private næringsdrivende innenfor skogbruket som ikke driver jordbruk. Basert på beregninger fra Statistisk sentralbyrå kan samlet økning i trygdeavgift for denne gruppen anslås til om lag 11 mill. kroner, basert på regnskapsåret 2009. Dette var samtidig et år preget av lavkonjunktur og lav avvirkning. Inn-dekningen som har dekket differansen mellom 7,8 og 11 pst. har vært dekket over jordbruksavtalen, mens skogbruket selv ikke har bidratt til finansieringen av trygdeavgift med lav sats. Ut fra en samlet vurdering av disse forholdene er avtalepartene enige om å øke avsetningen til skogbruk og bioenergi med totalt 15 mill. kroner.”

Skattereformen fra 2004 hadde bred tilslutning i Stortinget. Den ga blant annet en mer lik beskatning mellom arbeidsinntekter og kapitalinntekter. Det er ikke mulig å gjennomføre endringer i skatteregler uten å få fordelingsmessige effekter. Det vil også denne endringen i trygdeavgiften gi både for jordbruket og skogbruket. For skogbrukets del har partene tatt hensyn til dette med å foreslå en økt avsetning til skogbruk og bioenergi over jordbruksavtalen med til sammen 15 mill. kroner, fra 229 mill. kroner i 2011 til 244 mill. kroner i 2012, hvorav 10 mill. kroner er direkte relatert til det spørsmålet som her reises.

SPØRSMÅL NR. 1417**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 20. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at det er statsråden selv som står som øverste ansvarlig dersom barn blir drept eller skadd på vei til og fra skolen fordi de ikke får sit-

teplass på bussen, og hvorfor motsetter statsråden seg å innføre et regelverk som krever sitteplass til alle elever på skolebussen med umiddelbar virkning?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at det i løpet av en del år skal være krav til sitteplass på skolebuss til alle elever. I mellomtiden står elever på skolebuss over hele landet. Fremskrittspartiet har i mange år fremmet en rekke forslag som ville gitt elevene rett til sitteplass på buss, men regjeringspartiene har siden 2005 sagt at de arbeider med saken og at ting tar tid.

Utfordringen er at regjeringen i andre saker av stor viktighet har vært i stand til å løse problemer raskt. I dette tilfellet tillater en imidlertid at barn utsettes for daglig livsfare ved at en ikke stiller krav til sitteplass for alle elever i skolebuss.

Det betyr at det er et politisk ansvar dersom barn blir drept eller alvorlig skadd på vei til og fra skolen i skolebuss. Det øverste politiske ansvaret er statsrådens.

I Larvik opplever elevene det som utrygt å stå på skolebussen. Det hender at gangen i bussen er så full at de må sitte i trappen på bussen.

Bussene kan ha opp til 45 sitteplasser og 40 ståplasser. Dette er et alvorlig problem og utgjør en daglig trussel for våre barn som jeg ikke kan forstå at hverken foreldre eller politikere finner seg i.

Det ansvar statsråden påtar seg er tungt og det er underlig at statsråden ikke bidrar til å sikre de mest utsatte. Statsråden har vært opptatt av at folk skal bruke setebelte i bil, hvilket er svært viktig, men samtidig aksepterer den samme statsråden at barn kan stå i midtgangen på en buss uten annen sikring enn frontruta på bussen. Det fremstår som helt grunnleggende uansvarlig.

Svar:

Det er fylkeskommunen som i henhold til opplæringsloven har hovedansvaret for gjennomføringen av dagens skoleskyssordning. Kartlegginger av fylkeskommunenes skysspraksis som har blitt gjennomført de siste årene viser at fylkeskommunene har nedlagt et betydelig arbeid for å styrke trafikksikkerheten ved skoleskyssen. Det er skadepotensialet ved skoleskyss i buss, kombinert med hensynet til likebehandling av skyssberettigede skoleelever uavhengig av bosted, som gjør at jeg likevel mener det er nødvendig å innføre statlige pålegg rettet mot fylkeskommunen om bedre sikring av skyssberettigede skoleelever i buss. Det er ikke hjemmel i dagens lovverk for statlige pålegg rettet mot fylkeskommunen med et slikt innhold. Lovendring er derfor nødvendig.

I desember 2010 sendte jeg på høring et forslag til endring av vegtrafikkloven § 40 a om fylkeskommunenes ansvar for trafikksikkerhetsarbeidet. Sammen med lovforslaget fulgte forslag til forskrift om krav til særlige sikringstiltak ved skoleskyss i buss. Det har i etterkant av høringen blitt arbeidet med en lovproposisjon i saken. Dette arbeidet er nå i siste fase, og jeg forutsetter at stortingsbehandling av proposisjonen vil kunne finne sted høsten 2011.

Den foreslåtte endring av vegtrafikkloven § 40 a vil gi Samferdselsdepartementet hjemmel til ved forskrift å pålegge kommunene og fylkeskommunene å gjennomføre ulike trafikksikkerhetstiltak, inkludert pålegg om at skoleskyssstilbudet skal dimensjoneres ut fra at skyssberettigede skoleelever skal ha sitteplass med bilbelte fastmontert.

SPØRSMÅL NR. 1418

Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 25. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er justisministeren bekymret for at politiet ikke har resurser til å rykke ut på tyverier hvor tyven er tatt på fersk gjerning, og hvordan stiller justisministeren seg til faren for at folk selv kan beskytte seg ved bruk av ulike former for våpen hvis tilliten til politiet i slike saker blir svekket?»

BEGRUNNELSE:

NRK rapporterte 13. mai 2011 om en næringsdrivende som fikk besøk av en tyv. Den næringsdriven-

de tok hånd om tyven ved å sperre ham inne i tyvens egen bil. Bakgrunnen var, slik jeg forstod det, at politiet ikke hadde tid til å ta hånd om tyven.

Tyven var av Østeuropeisk opprinnelse og politiet i flere politidistrikt har engasjert seg sterkt for å hindre denne typen kriminalitet med godt resultat. En forutsetning for at en skal kunne bidra til å løse slike saker, hvor tyven ofte er involvert i en rekke tyveriforhold, er at politiet tar innbyggerne på alvor når noe slikt skjer.

Politiet skal naturligvis prioritere sine resurser og

jeg er ikke kjent med hvilke andre oppdrag politiet i Telemark hadde på det aktuelle tidspunktet. Utfordringen er at resurstilgangen til politiet er så svar at det ikke er i stand til å prioritere slike henvendelser, selv om tyven er tatt på fersk gjerning.

Dette kan føre til at flere forbereder seg på å "gjøre jobben selv" i viten om at politiet sikkert ikke har anledning til å komme dersom noe skulle skje. Dette var et tyveri på et næringsområde, i morgen kan det være innbrudd i et hus med en sovende familie. For å føle seg tryggere kan folk skaffe seg egne våpen av ulik type for å ha noe å forsvare seg med hvis de mister tilliten til politiet.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet, som har innhentet politimesterens redegjørelse for den aktuelle hendelsen. Men før jeg redegjør for de konkrete forhold, vil jeg kommentere representantens påstander om svekket tillit til politiet og manglende ressurser.

Nasjonale innbyggerundersøkelser, gjennomført av TNS Gallup på vegne av Politidirektoratet, viser at tilliten til politiet er svært høy. Innbyggerundersøkelsen for 2010 viser at opplevelsen av trygghet er svært høy. Hele 94 % svarer at de i stor eller svært stor grad føler seg trygge der de bor eller ferdes. Tilliten til politiet har økt på nasjonalt nivå, fra 84 % i 2009 til 86 % i 2010. Jeg kan også konstatere at tilfredsheten ved akutt behov for hjelp har økt med hele 9 % siden i fjor, dvs. fra 61 % til 70 %. På denne bakgrunn finner jeg det ikke relevant å kommentere representantens antydning om borgervern.

Samtidig viser kriminalitetsutviklingen en svært positiv utvikling. Politi og påtalemyndigheten registrerte i 2,3 prosent færre forbrytelser og 2,5 prosent flere forseelser i 2010 enn i 2009. Sammenliknet med året før er det 10 800 færre vinningslovbrudd og 3 200 færre skadeverk. Tar vi høyde for befolkningsutviklingen er antall anmeldte lovbrudd, hvis vi ser lovbruddskategoriene forbrytelser og forseelser samlet, nå det laveste på 16 år. Det ble anmeldt 177 000 tyveri og andre vinningslovbrudd i 2010, en nedgang på 5,8 prosent sammenliknet med året før. Det totale omfanget av vinningskriminalitet er dermed nesten tilbake på det lave nivået i 2008.

Så til påstanden om at politiets manglende ressurser. Dette gir meg nok en gang anledning til å vise at politiets budsjetter aldri har hatt så sterk vekst som under denne regjeringen. Vi har prioritert økt beman-

ning og lagt til rette for en betydelig stillingsvekst både gjennom nye stillinger og økt opptak på Politihøgskolen. Politi og påtalemyndighetens budsjett har økt fra 8,2 milliarder kroner i 2005 til 12,1 milliarder kroner i 2011. Dette er en vekst på 3,9 milliarder kroner (47,5 %). I 2010 ble politibudsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner. Dette er tidenes største økning.

Når det gjelder Agder politidistrikt, hvor den aktuelle hendelsen fant sted, viser tallene at det i 2005 ble bevilget 314 mill. kr til politidistriktet. I år har politidistriktet 426 mill. kr til disposisjon. Det har i denne perioden vært en vekst på 35 %. Bare i løpet av det siste året har bevilgningen økt med 15 mill. kr, som er en vekst på 3,7 %.

Politimesteren i Agder opplyser at operasjonssentralen loggførte henvendelsen fra innehaveren av Sletta bilberging på Brokelandsheia kl 0158. Det ble da opplyst at han hadde tatt en person som stjal brukte bilbatterier på fersk gjerning. Like etter fremkom det opplysninger om at innehaveren hadde låst mistenkte inn i varerommet på bilen som ble benyttet. Pågripelsen hadde skjedd udramatisk og uten bruk av vold eller trusler.

Stortingsrepresentanten skriver i sin begrunnelse for spørsmålet "Politiet skal naturligvis prioritere sine ressurser og jeg er ikke kjent med hvilke andre oppdrag politiet i Telemark hadde på det aktuelle tidspunkt."

Bortsett fra at hendelsen fant sted i Agder politidistrikt, kan vi opplyse at politiet på samme tid som meldingen fra Brokelandsheia kom inn, var opptatt med flere oppdrag hvor liv og helse var i fare. Det vil alltid være slik at dersom det oppstår flere alvorlige hendelser samtidig, vil politiet måtte prioritere sin innsats og i enkelte tilfeller må noen vente. I dette ligger forklaringen på at det tok noe tid før politiet kunne bistå vedkommende som hadde sperret tyven inne i bilen.

Politiet legger stor vekt på å få til en målrettet og tilpasset polititjeneste, hvor kriminalitetsbekjempelse og hensynet til publikums trygghetsfølelse står i fokus, ved utarbeidelse av tjenestelister og planlegging av vakt samarbeid. En forsøker i størst mulig grad å være til stede til tider av døgnet og i områder hvor det erfaringsmessig oftest skjer kriminalitet.

Politimesteren i Agder understreker at saker som relaterer seg til "liv og helse" har høyeste prioritet. I slike saker bruker politiet de ressurser som er nødvendig uavhengig av tjenesteordninger og økonomi.

SPØRSMÅL NR. 1419**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 27. mai 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I aftenposten 9.5 sier statssekretær Kjetil Lund at "Vi bør ikke innføre tiltak som bare gjør at norske bedrifter flytter til Sverige eller andre land. Det er hverken bra for klima eller for norsk velferd". I spørretimen 11.05 utfordret undertegnede statsministeren på samme problemstilling, men fikk ikke svar.

På hvilken måte vil regjeringen bidra til at for eksempel Alcoa kan etablere et gassbasert aluminiumsverk i Finnmark, med dagens gjeldene klimapolitikk i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Statsministeren viste i sitt svar i spørretimen blant annet til at vi har et europeisk klimaregime, men problemet er jo nettopp at Norge har innført særnorske CO₂ rensekraft, som gjør at dette regimet ikke virker optimalt.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1419 fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen til statsministeren. Statsministerens kontor har oversendt spørsmålet til meg for å besvare det på vegne av regjeringen.

Jeg vil først understreke at jeg syns det er positivt hvis ny industri etablerer seg i Norge, det gjelder også et selskap som Alcoa. Men alle selskap som skal

etablere seg i Norge må tilpasse seg det regelverk som gjelder i Norge. Det gjelder lønnskostnader, det gjelder miljøbetingelser og det gjelder alle andre forutsetninger for å investere i Norge, inkludert den norske klimapolitikken.

I regjeringserklæringen (Soria Moria II) fremgår det at "alle nye gasskraftkonsesjoner skal basere seg på rensing og deponering av CO₂ ved oppstart". Kravet om rensing av gasskraft må blant annet ses på bakgrunn av at Norge har vedtatt ambisiøse klimamål for 2020. Disse målene inngår i Klimaforliket mellom alle partiene på Stortinget, unntatt Fremskrittspartiet. I henhold til Klimaforliket skal utslippene reduseres med 30 % innen 2020, og partene mener det er realistisk å ha et mål om å redusere utslippene i Norge med 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

Ifølge FNs klimapanel må samlet global reduksjon være på 50–85 prosent innen 2050 i forhold til 2000-nivået. Dette innebærer at også Norge må redusere sine utslipp betydelig.

Med dette som utgangspunkt er det ikke framtidrettet å lempe på miljøbetingelsene for å tiltrekke investeringer til Norge. Alle som ønsker å investere i Norge, norske som utenlandske, må forholde seg til norsk klimapolitikk som et stort flertall i Stortinget står bak.

SPØRSMÅL NR. 1420**Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 25. mai 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Ifølge Europower.com 10.05, sier APs fylkesordfører i Sør-Trøndelag Tore Sandvik, at man bør droppe fullskala rensing på Mongstad, til fordel for prosjekt i Midt-Norge.

Deler regjeringen fylkesordførerens ønske om å satse på CO₂ rensing i midt-Norge, og vil regjeringen bidra til å ta opp igjen Industrikraft Møres planer for et slikt prosjekt?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bidra til løsninger som både kan dekke verdens energibehov og redusere utslippet av klimagasser. Det er derfor et mål å utvikle og realisere fullskala transport og lagring av CO₂ på en måte som kan bidra til bred anvendelse av slik teknologi. Regjeringens politikk for CO₂-håndtering er beskrevet i Meld. St. 9 (2010-2011) Fullskala CO₂-håndtering. Miljøverndepartementets utslipp-

stillatelse av 2006 med tilhørende endringer og gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil om håndtering av CO₂ på Mongstad (gjennomføringsavtalen) danner utgangspunktet for etableringen av anlegg for fangst og lagring av CO₂ fra Mongstad.

Miljøverndepartementet ga 15. mai 2009 utslippstillatelse etter forurensingsloven og klimakvoteloven til Industrikraft Møres gasskraftverk på Elnesvågen. Utslippstillatelsen stiller som krav om at det skal installeres teknologi for CO₂-fangst og –lagring på kraftverket fra første dag. 19. august 2009 ga Olje- og energidepartementet Industrikraft Møre anleggskonsesjon etter energiloven for bygging og drift av et gasskraftverk på Elnesvågen basert på samme betingelser. I pressemeldingen av 19. august 2009 går det frem at det er lagt til grunn at Staten ikke skal gi økonomisk støtte til CO₂-håndteringen ved dette anlegget.

Det fremgår også av Meld. St. 9 (2010-2011) at Gassnova skal gjennomføre et utredningsarbeid hvor hensikten er å bidra til en bred og oppdatert kartlegging av mulighetsområdet for realisering av fullskala CO₂-håndtering utover prosjektet på Mongstad. Olje- og energidepartementet har bedt Gassnova om at ulike typer punktutslipp kartlegges, analyseres og vurderes. Aktuelle anlegg inkluderer eksisterende og eventuelt nye anlegg innen både kraftproduksjon og industri.

Utredningen skal identifisere og analysere hvilke muligheter og utfordringer man står overfor ved etablering av en fullstendig CO₂-håndteringskjede for fullskala CO₂-håndtering. Dette inkluderer økonomiske og tekniske sider samt ulike kommersielle modeller. Resultater fra dette arbeidet vil inngå i regjeringens videre arbeid med CO₂-håndtering.

SPØRSMÅL NR. 1421

Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 25. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Trygghet og tillit er avgjørende for de som er avhengig av hjelp fra helse- og omsorgstjenesten. Borgere/beboere må kunne stole på at de ansatte er faglig kvalifisert og har god vandel.

Hvordan kan statsråden sikre at rutineene er så gode at overgrep/dømte ikke blir ansatt i helse- og omsorgstjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten hadde oppslag om en overgrep/dømt hjelpepleier fra Sverige er siktet for voldtekt på en 87-årig kvinne på et sykehjem. Konsekvensene av de seksuelle handlinger skal ha ført til at hun ikke orket å spise m.m., noe som var årsaken til at hun døde noen uker etter den angivelige voldtekten.

Adecco, som drev sykehjemmet da overgrepet skal ha skjedd, mener alle rutiner er fulgt.

Svar:

På samme måte som stortingsrepresentant Bekkevold er jeg av den oppfatning at en viktig premiss for en god helse- og omsorgstjeneste er at pasienter og brukere skal føle trygghet i sitt møte med personellet. Det er av essensiell betydning at helse- og om-

sorgstjenesten bemannes av egnet personell som ikke utnytter sin posisjon i sine møter med pasienter og brukere.

Det er primært arbeidsgivers ansvar å sikre gode rutiner ved ansettelse av personell, og så langt som mulig sikre at den som ansettes ikke bare er kompetent, men også egnet til å utføre de oppgaver som vedkommende skal settes til. Som en hjelp for arbeidsgivere i helse- og omsorgssektoren ba jeg derfor i fjor Helsedirektoratet om å utarbeide en veileder for å sikre gode ansettelser. Veilederen er nå publisert (IS-1902), og det foreslås her en rekke tiltak for å bidra til å kvalitetssikre rutineene og prosessene rundt tilsetting av personell i helse- og omsorgssektoren.

Veilederen fokuserer på nødvendigheten av å gjennomføre skikkelige intervju av søkeren, og å innhente uttalelser fra minst to referanser, herunder siste arbeidsgiver. Videre er det av sentral betydning at arbeidsgiver ber om – og undersøker – dokumentasjon på tidligere arbeidsforhold og utdanning. Særlig bør en være oppmerksom på ”hull” i CVen, som for eksempel raske jobbskifter eller perioder søker ikke gjør rede for. Videre opplyses det i veilederen om instanser arbeidsgiver kan ta kontakt med dersom det oppstår tvil om opplysninger som er fremlagt av søker. I enkelte tilfeller vil det for eksempel være for-

nuftig å ta kontakt med Statens helsetilsyn for å få klarhet i om søker har vært utsatt for tilsynsreaksjoner.

Selv om det primært er arbeidsgivers ansvar å sikre gode ansettelser, så har helsemyndighetene og arbeidsgiverne et felles ansvar for å sikre forsvarlige og gode rekrutteringsprosesser. Det siste året har vi der-

for også hatt stor oppmerksomhet på behovet for god informasjonsutveksling med andre land om helsepersonells bakgrunn og kvalifikasjoner. De nordiske helsemyndighetene utveksler i dag informasjon om tap av autorisasjoner og andre alvorlige reaksjoner, og vi ser på muligheter for ytterligere å bedre denne informasjonsutvekslingen.

SPØRSMÅL NR. 1422

Innlevert 13. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 27. mai 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«NRK melder i dag at Norsk Folkehjelp frykter at mindreårige asylsøkere ikke får den hjelpen de trenger og har rett til fordi vergene ikke får god nok opplæring.

Hva gjør statsråden for å sikre at alle enslige mindreårige asylsøkere får tildelt verger, og hva gjøres for å sikre tilstrekkelig opplæring og oppfølging for vergene?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK frykter Norsk Folkehjelp at mindreårige asylsøkere kan miste hjelp fordi vergene dere ikke har fått opplæring. I dag er det ingen formelle krav til opplæring av verger. Bare ti prosent av 1300 verger har gått på 12-timers kurs. 30 prosent fikk informasjon via brosjyre eller i samtale med overformynderen, i følge TNS Gallup som har utført en undersøkelse på vegne av Norsk Folkehjelp.

Norsk Folkehjelp har utarbeidet en modell for en landsdekkende vergeordning, som går på rekruttering, opplæring og oppfølging. KrF har tidligere bedt regjeringen vurdere dialog og samarbeid med Norsk Folkehjelp slik at organisasjonens erfaring og kompetanse dras nytte av.

Det vises i denne sammenheng til spørretime-spørsmål fra Geir Jørgen Bekkevold (KrF) om å ta initiativ til en landsdekkende vergeordning for enslige, mindreårige asylsøkere, besvart 17.03.2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å gjøre oppmerksom på at det er Justisdepartementet som har ansvar for vergemålsloven, og jeg har derfor vært i kontakt med

justisministeren ved utarbeidelsen av dette svaret.

Justisministeren sier:

”I henhold til gjeldende vergemålslov skal det oppnevnes verger for personer under 18 år som ikke har foreldre. Når det gjelder enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger er det ofte usikkert om de har foreldre i live eller ikke, og det blir derfor hovedsakelig oppnevnt hjelpeverge for den mindreårige. Det er overformynderiet i den kommune hvor de enslige mindreårige asylsøkerne og flyktingene bor som har ansvar for å oppnevne verge, jf vergemålsloven § 11 sammenholdt med § 13. Oppnevningen skal skje snarest mulig, og helst senest innen en uke etter at den mindreårige har kommet til landet. Overformynderiet i hver nye kommune barnet oppholder seg i, skal oppnevne (ny) verge.

Erfaring viser imidlertid at det i noen kommuner kan være utfordrende å rekruttere verger/hjelpeverger. For å avhjelpe dette, innførte Justisdepartementet fra 1. juli 2009 et eget kommunalt tilskudd for avlønning av verger for enslige mindreårige asylsøkere i transittfasen. Videre har Utlendingsdirektoratet en avtale med Norsk Folkehjelp om rekruttering og opplæring av verger for enslige mindreårige, primært i transittfasen men også etter dette.

Overformynderiet har en veiledningsplikt i forhold til vergene og en slik veiledning bør gis fortløpende. I begynnelsen vil veiledningen oftest ha karakter av opplæring, og et personlig møte anbefales. I tillegg bør overformynderiet være tilgjengelig for bistand i vanskelige saker.

Justisdepartementet har utarbeidet en relativt omfattende veiledning til verger for enslige mindreårige asylsøkere, som vi antar gir den informasjonen vergen trenger for å kunne utføre vervet på en god måte. I denne forbindelsen kan det være hensiktsmessig å minne om at vergens oppgave er å bistå ”opp til normalnivået”, og ikke på et spesialistnivå. Vergen skal kontakte spesialister ved behov, eksempelvis har den mindreårige rett til advokat som skal bistå i asylsaken. Vergen skal heller ikke være omsorgsperson for den mindreårige asylsøkeren. I utgangspunktet burde det derfor ikke være påkrevet med egne kurs for verger.

Jeg vil likevel understreke at de kursene som Norsk folkehjelp holder i dag, er verdifulle og nyttige.

Lov 28. november 1898 om umyndiggjørelse og lov 22. april 1927 nr. 3 om vergemål for umyndige er gamle, og har bare i begrenset grad vært gjenstand for revisjon. Vergeordningen slik den fungerer i dag har dessuten klare svakheter. Det har derfor vært nødvendig med en grunnleggende gjennomgang og modernisering av denne lovgivningen for å bedre rettssikkerheten for dem som disse lovene tar sikte på å beskytte, og for å få mer hensiktsmessige og tidsmessige ordninger. Som oppfølging av Vergemålsutvalgets utredning NOU 2004:16 Vergemål er ny vergemålslov nå vedtatt, men er foreløpig ikke trådt i kraft. Av ny lov følger blant annet at ansvaret for verger overføres fra kommunene til fylkesmannsembetene. Den nye organiseringen er ment å bedre situasjonen på en rekke områder, også mht opplæring av vergene som representanten Haabrekke er opptatt av. Justisdepartementet arbeider for øvrig med egne regler som skal ivareta enslige mindreårige asylsøkeres særskilte behov for representasjon.

I påvente av at ny lov trer i kraft videreføres samarbeidet mellom Utlendingsdirektoratet og Norsk Folkehjelp, i tillegg til at vertskommuner for asylmottak får midler over Justisdepartements budsjett til å oppnevne, følge opp og eventuelt å godtgjøre verger. Vergeordningen for enslige mindreårige asylsøkere vil bli nærmere drøftet i Stortingsmeldingen om barn på flukt, som blir lagt frem til høsten.”

Enslige mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år bor i egne mottak/avdelinger under utlendingsmyndighetenes forvaltningsansvar. Enslige mindreå-

rige asylsøkere under 15 år får tilbud om opphold på et omsorgssenter underlagt statlig regional barnevernmyndighet jf barnevernlovens § 5A-1. Siden det er sistnevnte gruppe jeg har hovedansvar for, er mitt anliggende først og fremst å sørge for at omsorgssentrene utøver sine oppgaver etter intensjonene. Fra den enslige mindreårige kommer til Norge som asylsøker og til han eller hun er bosatt i en kommune, flytter barnet gjerne en eller flere ganger over kommunegrensene.

Omsorgssentrene samarbeider med overformynderiene og bistår med oppfølging og opplæring. Som eksempel kan nevnes at Bufetat, region øst har utarbeidet et informasjonsskriv for å tydeliggjøre overfor vergene hva som er etatens omsorgsoppgaver i asylsøkerperioden og ved bosetting eller retur. Videre har omsorgssentrene formaliserte møter med overformynderiene. For eksempel arrangerer overformynderiet faste samarbeidsmøter med verger og ansatte på Eidsvoll omsorgssenter. I Alstadhaug kommune har overformynderiet og Søvik omsorgssenter arrangert felles opplæring for verger tilknyttet omsorgssenteret. Det er viktig at omsorgssentrene støtter aktivt opp under vergesfunksjonen, og forholdet mellom omsorgssentrene og verger er omtalt i Ot.prp. nr. 28 (2007-2008) Omsorgen for enslige mindreårige asylsøkere inntil bosetting eller retur.

SPØRSMÅL NR. 1423

Innlevert 16. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 23. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«I dag produserer bønder ulike varer og tjenester til forbruker. Inntekter fra disse blir bonden beskattet for. Imidlertid er det usikkerhet om hvilke som medregnes som pensjonsgivende inntekt.

Kan statsråden redegjøre for hvilke varer og tjenester som ikke medregnes til bønders pensjonsgivende inntekt og hvorfor de ikke medregnes?»

Svar:

Jeg er ikke kjent med at bønder produserer varer eller tjenester som ikke skal medregnes i grunnlaget for pensjonsgivende inntekt. Regelverket for bønder er her det samme som for andre næringsdrivende.

Det er mulig spørsmålet kan være foranlediget av

at primærnæringene i mange år har hatt en lavere sats til folketrygden enn andre næringsdrivende. For tiden er gjeldende sats for primærnæringene 7,8 prosent, mens den er 11,0 prosent for andre næringsdrivende. For jordbruket har differansen blitt dekket gjennom en overføring og bevilgning på statsbudsjettet fra jordbruksavtalen til trygdebudsjettet.

Næringsdrivende som driver både jordbruk og annen næring, kan levere felles næringsoppgave jordbruk med lav sats, dersom omsetningen i annen næring ikke overstiger 30 000 kroner. Dette er for å unngå at regelverk og oppgaveinnsending blir unødvendig komplisert for små virksomheter.

Finansministeren meddelte Landbruks- og matministeren i et brev datert 11. mai 2011 at partene i

årets jordbruksoppgjør måtte legge til grunn at Regjeringen vil foreslå å heve trygdeavgiften fra 7,8 prosent til 11 prosent (ordinær sats) for personinntekt i jord- og skogbruk fra 2012. Regjeringen vil videre foreslå å øke jordbruksfradraget ved likningen. Samtidig er bevilgningen til folketrygden fra jordbruks-

avtalen omdisponert til inntektsgivende tiltak, slik at jordbruket ikke taper på omleggingen av systemet. For skogbrukets del har jordbruksavtalepartene tatt hensyn til dette med å foreslå en økt avsetning til skogbruk og bioenergi over jordbruksavtalen med til sammen 15 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 16. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 23. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Avviklingen av antall gårdsbruk eskaleres.

Kan statsråden redegjøre for hvilken størrelse på bruket, herunder størrelse på areal og antall dyr, som må til for at driften skal kunne være lønnsom, og er statsråden fornøyd med utviklingen?»

Svar:

Det er ikke riktig at avviklingen av antall jordbruksbedrifter eskaleres. Tabellen nedenfor viser Budsjettnemnda/Statistisk sentralbyrås tall for endring i antall jordbruksbedrifter de siste 20 årene. Utviklingen er noe forskjellig mellom ulike produksjoner, og mange gårdsbruk har også flere produksjoner.

Endring i antall jordbruksbedrifter

Fra 1990 til 1995	-15 400	-16 %
Fra 1995 til 2000	-12 400	-15 %
Fra 2000 til 2005	-15 500	-23 %
Fra 2005 til 2010	-6 700	-13 %

Slik det framgår av tabellen, eskalerte avviklingen av bruk i perioden 2000 til 2005 - mens den er redusert under vår regjerings funksjonstid.

Regnskapsdata viser stor variasjon i driftsresultat for noenlunde likeartede bruk. Ulike driftsopplegg og ulik effektivitet bidrar til at det vil være meget stor variasjon i hvor stor en jordbruksbedrift må være for å gi tilstrekkelig lønnsomhet.

Den rødgrønne regjeringen har gitt jordbruket et inntektsløft de siste årene. Jeg er overbevist om at politisk vilje til å bedre jordbrukets økonomiske rammevilkår er en forutsetning for at ungdom skal ha lyst til å gå inn i næringen. Bedre økonomiske rammevilkår, med distrikts- og strukturprofil i de økonomiske virkemidlene, er også et viktig grunnlag for å skape lønnsomhet i ulike driftsomfang.

Det har denne regjeringen levert og det vil den fortsette å gjøre for å bidra til en positiv utvikling i næringen.

SPØRSMÅL NR. 1425

Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 24. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Jeg er blitt kontaktet av en etnisk norsk kvinne som i 2.5 år har vært gift med en mann med utenlandsk opprinnelse. Han har fått avslag på arbeids- og oppholdstillatelse. UDI mener at ekteskapet er pro-

forma. Avslaget er basert på betraktninger om aldersforskjell, kultur og intensjoner.

Hvordan sørger statsråden for at UDI tar beslutninger på basis av dokumentasjon på saker til behandling og ikke på generelle betraktninger, samt å

likebehandle kjønnene også i tilfeller ved større aldersforskjell?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet av en kvinne som opplever at UDI tar beslutninger basert på generelle betraktninger om alder og kultur, uten å prøve å avklare eller dokumentere hva som er tilfelle i det konkrete ekteskapet. Hun opplever at UDI tar sin beslutning ut fra hva de tror mannen har tenkt da han inngikk ekteskapet. Hun opplever at dette setter rettssikkerheten ut av spill, da det ikke er mulig å dokumentere hva folk har tenkt. Det kan verken det impliserte ekteparet og for den saks skyld heller ikke UDI.

Grunnen til at jeg velger å stille spørsmål i en slik enkeltsak er UDIs måte å argumentere på og det som etter mitt syn kan være mangel på dokumentasjon, rettssikkerhet og likestillingshensyn.

Paret møtte hverandre våren 2008. Mannen var da asylsøker. De ble venner og etter hvert ble de et par. På høsten søkte de Folkeregisteret om å kunne gifte seg. De fikk klarsignal fra Folkeregisteret, og giftet seg i den lokale kirken med familie og venner til stede i desember 2008. To år etterpå ble mannen bedt om å reise ut av landet for å søke om familie-gjenforening med sin kone fra hjemlandet. Han gjorde som han ble bedt om. I de to årene fra ekteskapet ble inngått og til han reiste, levde de sammen som ektepar. Begge hevder at det er ekte kjærlighet mellom dem. Gjennom bilder, utsagn fra familie, arbeidsgivere, kolleger, venner og mennesker som har delt deres felles fritidssysler, har de dokumentert at de har levd sammen. Det rutinemessige intervjuet hos Politiet viste også sammenfallende svar fra de to partene. Paret har gjentatte ganger invitert til inspeksjon i hjemmet, så de kunne få vise fram at de levde sammen, og inspeksjonen kunne gjerne gjøres uten forutgående varsel.

Vår lovgivning skal beskytte eksisterende familieliv. Her har vi et ekteskap som er inngått etter at norske myndigheter ga klarsignal for det, og der partene hevder å være glade i hverandre og der de kan dokumenter sitt samliv. De holder også god kontakt nå når de bor i hver sin verdensdel og kona vil besøke sin mann så snart ferien tillater det.

Problemet i slike saker er å bevise sannsynlighetsovervekt for at ekteskapet er reelt eller pro forma. Der ekteskapet er pro forma, er det selvfølgelig riktig å gi avslag. Men der ekteskapet er reelt, er det i strid med både norsk og internasjonal lovgiving å skille ekteparet. Når UDI framsetter påstander om pro forma ekteskap, faller bevisbyrden på dem. Da må en kunne forvente at bevisene og dokumentasjonen er knyttet til det konkrete ekteskapet, og ikke bare er basert på generelle betraktninger om alder og kultur. Saken reiser spørsmål om hva som er gode nok eller

ikke gode nok grunner når etniske nordmenn gifter seg med hverandre.

Kvinnen er i dette tilfelle eldre enn sin mann. Det kan ikke være statens oppgave å være moralsk dommer over aldersforskjell på godt voksne mennesker som gifter seg med hverandre av egen vilje, uansett om det er kvinnen eller mannen som er eldst.

Ekteparet skriver i et brev til meg at de opplever at deres rettssikkerhet ikke blir ivaretatt i denne saken, da all deres dokumentasjon om reelt samliv blir satt til side, samtidig som UDI i realiteten ikke framlegger dokumentasjon knyttet til dette konkrete ekteskapet. Beslutningen synes basert på betraktninger om hva UDI tror ektemannen har hatt som tankegrunnlag da han inngikk ekteskapet. De poengterer at det er umulig å dokumentere tanker og følelser, og det gjelder både for dem selv og for UDI. Skal dokumentasjon om reelt samliv mellom en nordmann og en utlending settes til side, må vi kunne forvente at UDI baserer seg på fakta i de konkrete sakene som er til behandling, ikke generelle betraktninger.

Svar:

Som kjent er det Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som behandler enkeltsaker etter utlendingslovgivningen. Jeg har derfor ikke anledning til å gå inn i eller kommentere enkeltsaken som det vises til i spørsmålet. Når det gjelder regelverket for familieinnvandring, rommer det en rekke ulike hensyn. Hensynet til familiens enhet og retten til respekt for familieliv står det sentralt i bestemmelsene i utlendingsloven som omhandler familieinnvandring. Samtidig skal bestemmelsene blant annet ivareta innvandringsregulerende hensyn.

Utlendingsmyndighetene har en viktig oppgave med å avdekke og hindre misbruk av regelverket som gjelder innvandring til Norge, også der grunnlaget for opphold er ekteskap. Det følger av utlendingsloven § 40 fjerde ledd at oppholdstillatelse kan nektes "dersom det fremstår som mest sannsynlig at det hovedsakelige formålet med inngåelsen av ekteskapet har vært å etablere et grunnlag for opphold i riket for søkeren", altså at ekteskapet er proforma.

Vurderingen av om et ekteskap i hovedsak er inngått for å oppnå oppholdstillatelse, er sammensatt og byr på bevismessige utfordringer. Det må foretas en bred, konkret vurdering av spørsmålet i hver enkelt sak. Departementet har utarbeidet retningslinjer til UDI om hvilke momenter som kan være relevante ved vurderingen, først ved en instruks i 2006 og deretter i en oppdatert instruks etter at den nye utlendingsloven trådte i kraft i 2010 (vedlagt). Videre er proformavurderingen utførlig drøftet i forarbeidene til den nye loven (Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) kapittel 9.6.2). Her fremgår det blant annet at vurderingene

må tilpasses hvert enkelt tilfelle, og partenes kultur og ekteskapstradisjoner.

Partenes kultur, ekteskapstradisjoner og livssituasjon vil blant annet spille inn på vurderingen av aldersforskjell mellom partene. I noen tilfeller kan dette tilsi at aldersforskjellen vektlegges mer i de tilfellene der kvinnen er eldst og i en alder hvor hun ikke lenger kan regne med å få barn, enn om aldersforskjellen var motsatt (mannen eldst og kvinnen yngst). Aldersforskjell vil uansett ikke være et avgjørende moment alene, men vil være et av flere momenter i en helhetsvurdering.

Siden vurderingen blir foretatt på bakgrunn av de objektive momentene som fremgår av instruksen og de retningslinjene som fremgår av lovens forarbeider, mener jeg at det ikke er noen større fare for tilfeldige avveininger, samtidig som hver sak blir vurdert individuelt. Jeg har tillit til at UDI og UNE behandler proformasakene i tråd med disse retningslinjene.

Vedlegg til svar:

Instruks om proformaekteskap, jf. utlendingslova § 40 fjerde ledd

Justisdepartementet viser til lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingslova), som inneber at departementet kan instruere Utlendingsdirektoratet (UDI) om generelle spørsmål om lovtolking, skjønnsutøving og prioritering av saker.

Departementet ber med dette UDI om å trygge praksis slik at det i tilstrekkeleg grad blir lagt vekt på proformaomsyn. Dette gjeld søknader om løyve etter utlendingslova § 40, fornying og tilbakekalling av slike løyve, og permanent oppholdsløyve etter utlendingslova § 62.

Det som går fram nedanfor er i all hovudsak eit framhald av det som går fram av rundskriv AI-2006-008 - Instruks for å hindre familiesameining på grunnlag av proformaekteskap/partnarskap frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet av 13.9.2006 med heimel i utlendingslova 1988 § 38 første ledd. Instruksen er oppdatert som følgje av at lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingslova) og forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskrifta) er trådd i kraft. I tillegg er rutine for å rapportere, som blei gitt i brev av 19.12.2008, teke med i instruksen.

Bakgrunnen for at instruksen blir gitt på nytt med heimel i ny lov, er at alle instruksar og rundskriv som blei gitt med heimel i utlendingslova 1988, blei oppheva når utlendingslova 2008 trådte i kraft 1.1.2010. Instruksen trer i kraft straks.

Bakgrunn

Utlendingsstyresmaktene har ei viktig oppgåve i å avdekkje og hindre misbruk av regelverket som gjeld innvandring til Noreg. Det er vanskeleg å leggje fram statistisk informasjon som kan gje ei fullgod oversikt over saker med proformaproblematikk. Departementet finn det naudsynt å understreke at dei proformaomsyna og -reglane som gjeld i dag er viktige, og at det bør skapast auka merksemd om desse omsyna i behandlinga av slike saker, både ved første-gangssøknad om familieinnvandring og ved søknad om fornying av slik løyve.

Proformabetraktningar

Etter utlendingslova § 40 tredje ledd er det eit vilkår for familieinnvandring for ektefellar at dei skal bu saman, med mindre særskilde omstende tilseier noko anna. Under utlendingslova 1988 blei det også vurdert om det var grunnlag for å avslå ein søknad ut frå ulovfesta proformareglar og på bakgrunn av at det i lovforarbeida framgjekk at forholdet mellom ektefellene må vere reelt. I utlendingslova 2008 § 40 fjerde ledd er det no fastsett at løyve kan nektast dersom det framstår som mest sannsynleg at det hovudsaklege formålet med ekteskapsinngåinga har vore å etablere eit grunnlag for opphald i riket for søkjaren. Etter den nye lova vil ein derfor ha ein tydeleg regel og meir utførlege drøftingar i forarbeida å byggje på når ein skal vurdere proformasaker.

Vurderinga av om eit ekteskap i all hovudsak er inngått for å oppnå oppholdsløyve, er samansett og byr på bevismessige utfordringar. Det må foretas ei brei vurdering av spørsmålet.

Departementet vil her trekkje fram dei momenta som er av særleg relevans i den samla vurderinga av om proforma føreligg. Det er òg vist til desse momenta i forarbeida til utlendingslova (Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) kapittel 9.6.2.5, jf. kapittel 9.6.2.3). Kriteria vil vere naturlege utgangspunkt for å vurdere om eit forhold er proforma. Dei følgjande momenta er ikkje rangert og er heller ikkje meint å vere uttømmende:

- Kontakt mellom partane - til dømes kor lenge dei har kjent kvarandre og karakter og omfang av kontakten.
- Kunnskapane partane har om kvarandre.
- Samsvarande opplysningar frå partane - til dømes om korleis dei møttes, gifta seg og kontakt mellom dei.
- Om ektefellane kan kommunisere på eit felles språk.
- Aldersforskjell mellom partane.
- Om det er betalt for giftarmålet utan at dette kan forklarast med grunnlag i medgiftstradisjonar.
- Om ekteskapet klart er atypisk i forhold til ek-

- teskapstradisjonar i heimlandet til utlendingane.
- Om det føreligg omstende som talar for at ekteskapet er inngått ved bruk av tvang eller utnytting, eksempelvis at partane er klart ujamne i mental utvikling.
- Om referansepersonen eller nære familiemedlem av søkaren har ei ekteskapeleg historie eller liknande, som gir grunnlag for mistankar om proforma.
- Om den som søkar opphaldsløyve på grunnlag av ekteskapet, før har prøvd å få opphald på anna grunnlag, for eksempel på grunnlag av søknad om asyl, og om ekteskapet er inngått i nær tilknytting til eit avslag på anna søknad.
- Om partane har tidlegare ektefelle/sambuar/partner som skal bu i lag med paret, jf. også lovas § 40 sjette ledd tredje punktum.

Departementet ber UDI tryggje at dei nemnte momenta blir vurdert og tillagt vekt i vurderinga av søknader om familieetablering/-sameining. Før det blir fatta avgjerd i saker der proformas spørsmål gjer seg gjeldande, ber departementet UDI om grundig å vurdere opplysningane som kjem fram i den førebunde saksbehandlinga ved utanriksstasjonar og i politiet. Departementet legg til grunn at UDI tryggjer gode kommunikasjonsrutinar med utanriksstasjonar så vel som andre saksførebunde instansar i saker der proformas spørsmål gjer seg gjeldande.

Rutine for å rapportere

Dersom ein utanriksstasjon meiner at UDI, ved å innvilge ei enkeltsak, har forstått utlendingslova § 40

fjerde ledd på ein prinsipielt feil måte, kan utanriksstasjonen informere UDI om dette. I slike tilfelle skal UDI alltid informere departementet om saka.

Informasjonsutvekslinga skal skje ved at den aktuelle utanriksstasjonen skriftleg melder frå til UDI om årsaka til at ein meiner at § 40 fjerde ledd har vore forstått på ein prinsipielt feil måte i den aktuelle saka. UDI skal deretter oversende saka til departementet med kommentarar så raskt som mogeleg. Departementet vil da vurdere om saka er egna for overprøving i stornemnd i Utlendingsnemnda, jf. utlendingslova § 76 fjerde ledd.

Departementet ber UDI om å informere aktuelle utanriksstasjonar om ordninga, samt setje ein passende frist for ambassadane for å informere om vedtaka, slik at fristen i utlendingslova § 76 fjerde ledd blir overheldt. Departementet presiserer at fristen for å bringe saka inn for overprøving i Utlendingsnemnda, er fire månader etter at vedtaket blei gjort.

Med helsing
Thor Arne Aass (e.f.)
ekspedisjonssjef

Birgitte Ege
avdelingsdirektør

Kopi: Utanriksdepartementet, Den Kongelege Norske Ambassade i Tunis, Den Kongelege Norske Ambassade i Rabat, Den Kongelege Norske Ambassade i Islamabad, Den Kongelege Norske Ambassade i Moskva, Utlendingsnemnda, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Politidirektoratet, NOAS.

SPØRSMÅL NR. 1426

Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 25. mai 2011 av statsminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

«Hvor i klimaforliket står det at man skal "løpende vurdere mål" i klimaforliket, kan statsministeren bekrefte at kommende stortingsmelding ikke vil redusere målsetningene i klimaforliket, og kan statsministeren bekrefte at Stortinget vil bli forelagt en klimamelding fra regjeringen i Stortingets høsts sesjon 2011?»

BEGRUNNELSE:

I den muntlige spørretimen onsdag 11. mai 2011 svarte Statsministeren på et spørsmål fra representanten Skei Grande om klimaforliket at

"Jeg bekrefter at vi står ved klimaforliket, og en del av det klimaforliket er nettopp at vi skal følge det opp, legge fram nye meldinger og hele tiden evaluere, vurdere både mål og virkemidler. Så en del av klimaforliket er at vi løpende vurderer mål og virkemidler...Det vi har varslet, er at meldingen skal komme til

høsten. Det er klart det er viktig når meldingen kommer, men det aller viktigste er hva som faktisk gjøres."

Statsministeren begrunner svaret med at

"Det må vi gjøre fordi det her er stor usikkerhet om teknologi, om økonomi, om kostnader og hele rammeverket rundt klimapolitikken."

Venstre vil minne Statsministeren om at det er langt mindre usikkerhet rundt hvordan menneskeskapte klimagassutslipp endrer temperaturen på jorda, og at teknologi, økonomi, kostnader og hele rammeverket rundt klimapolitikken ikke endrer naturens tåleevne for menneskeskapte klimagassutslipp.

Venstre ser seg derfor nødt til å få en klargjøring på Statsministerens svar fra spørretimen onsdag 11.05.2011.

Svar:

Målet for den globale innsatsen gjennom FNs klimakonvensjon er å stabilisere konsentrasjonen av klimagasser på et nivå som er lavt nok til å hindre farlig, menneskeskapt påvirkning av jordens klima. FNs klimapanel har blant annet anslått at industrilandene fram til 2020 må redusere sine samlede utslipp med mellom 25 og 40 prosent i forhold til utslippsnivået i 1990, mens utslippsveksten i utviklingslandene må begrenses. Med utgangspunkt i disse målene vil regjeringen at Norge skal være et foregangsland i klimapolitikken og en pådriver i arbeidet for en ny og mer ambisiøs internasjonal klimaavtale med bindende forpliktelser.

I forbindelse med klimaforliket ble regjeringen og flertallet på Stortinget enige om at klimapolitikken må innrettes slik at den gir betydelige utslippsreduksjoner både i Norge og i utlandet. Til grunn for klimaforliket ligger at partene sluttet seg til regjeringens klimamelding, utover det som fremgår av avtalen som ble inngått i januar 2008. I meldingens kapittel 6 omtales hvordan klimamål og klimahandlingsplaner skal følges opp. Blant annet heter det at "Regjeringen vil legge opp til kontrollstasjoner og videreutvikling av nasjonal virkemiddelbruk hvert femte år. Som et ledd i vurderingene som skal gjøres ved disse gjennomgangene, vil regjeringen innhente uavhengige faglige vurderinger av norsk klimapolitikk fra institusjoner og/eller personer med bred erfaring og kunnskap i utforming og gjennomføring av klimapolitikk. Analysene skal vurdere klimamålene og måloppnåelsen."

Regjeringen står ved klimaforliket og Norges klimapolitiske forpliktelser. I tillegg er det varslet at vi vil fremme en ny klimamelding for Stortinget høsten 2011, jf. miljø- og utviklingsministerens svar på Dokument nr. 15:1749 (2009-2010). Det er varslet at den kommende meldingen vil inneholde en vurdering av klimapolitikken og behov for endrede virkemidler. Som det ble pekt på i avtalen om klimameldingen, er det usikkerhet knyttet til blant annet utviklingen i de internasjonale klimaforhandlingene og effekten av forskning og teknologiutvikling. Ny kunnskap og erfaring på disse områdene bør ligge til grunn i arbeidet med en best mulig klimapolitikk.

SPØRSMÅL NR. 1427

Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 26. mai 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at ulovlig overvåking av iranske opposisjonelle i Norge får fortsette uten at norske myndigheter griper inn?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede sendte 4. april spørsmål til justisministeren om han ville gripe inn og sette en stopper for ulovlig overvåking av eksiliranere i Norge (Dokument nr. 15:1166 (2010-2011)).

Bakgrunnen for spørsmålet var ulike presseoppslag om slik overvåking, det siste fra NRK der det ble

avslørt at en iransk asylsøker fikk tilbud om kontanter, advokathjelp og bistand med asylsøknaden i motytelse mot å spionere på iranske opposisjonelle i Norge. Ifølge NRKs oppslag var det ingen tvil om at det var den iranske ambassaden i Norge som stod bak. En avhoppet iransk diplomat var ifølge NRK spesielt interessert å overvåke. Den samme diplomaten bekreftet overfor NRK at Iran i Norge driver omfattende spionasje mot den iranske opposisjonen.

I sitt svar viser justisministeren til lovverket som omfatter den type ulovlige aktiviteter og viser til at i den grad PST og det øvrige politi avdekker slik ulov-

lig virksomhet vil man måtte forholde seg til Wienkonvensjonens regler for diplomaters samkvem og virke. Han hevder videre at dersom diplomater utøver en virksomhet som er ulovlig, kan de bli erklært uønsket i landet.

Justisministeren skriver imidlertid ingenting om hvorfor denne ulovlige virksomheten fortsatt utøves uten inngripen fra norske myndigheter. Om dette skyldes mangel på ressurser, mangelfullt lovverk eller politiske forhold vites foreløpig ikke.

Svar:

Jeg har tidligere besvart et lignende spørsmål fra

stortingsrepresentanten. - jf svar på spørsmål nr 1166.

Jeg redegjorde der for politiets – herunder PSTs- arbeid i tilknytning til ulovlig overvåkning – og Eienkonvensjonens regler for diplomaters virksomhet.

For øvrig må jeg vise til at behandlingen av konkrete saker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten.

I den grad politiet og påtalemyndigheten blir kjent med mulig ulovlig virksomhet enten gjennom sitt eget arbeid eller ved anmeldelser fra fornærmede forutsetter jeg at dette etterforskes og evt. iverksettes på vanlig måte..

SPØRSMÅL NR. 1428

Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 24. mai 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Er forutsetningen for et raskt og fullstendig svar fra Direktoratet for naturforvaltning at en har nære relasjoner eller er venner?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens næringsliv onsdag 18. mai kan vi lese at organisasjonen FHL er oppgitt over at de ikke får svar fra Direktoratet. Henvendelser i brevs form tar 9 mnd behandlingstid før en finn det formålstjenlig å sende svar. Dette tross gjentatte purringer da fiskeri- og havbruksorganisasjonen er opptatt av dialog og opplysninger som fremmer en kunnskapsbasert forvaltning. Svaret som gis fremstår som ufullstendig og i beste fall egnet til å skape motsetninger ingen er tjent med. Også svaret som gjengis i intervjuet mellom avisen og DN fremstår som lite profesjonelt da ingen har søkt etter venner, men etter faglige oppdateringer som kan være nyttig for å fremme også vilkaksens overlevelse.

Svar:

Saksbehandlingsrutinene hos Direktoratet for naturforvaltning styres selvsagt ikke av hvilke relasjoner man har til ulike organisasjoner og interessegrupper. Hos Direktoratet for naturforvaltning, som i miljøforvaltningen for øvrig, behandles sakene fortløpende. Avhengig av sakens karakter og arbeidsomfang kan saksbehandlingstiden likevel variere fra sak til sak. Det er ikke akseptabelt at det tar ni måneder å besvare et brev. Også hvis svaret er at det vil ta tid å undersøke det som etterspørres eller at etaten ikke kjenner svaret på spørsmålet bør det raskt gjøres oppmerksom på dette.

Saken er nå påklaget av Fiskeri- og havbruksnæringsens landsforening, og vil bli behandlet i Miljøverndepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1429**Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 25. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva kan helseministeren gjøre for å sikre at Borgestadklinikken får videreført tilsvarende avtaler som Lovisenberg sykehus og Haraldsplass sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Borgestadklinikken i Skien har fra Helse Sør-Øst fått beskjed om at nåværende avtaleforhold skal avsluttes og at klinikken i stedet skal delta i en anbuds-konkurranse. Sykehuset Telemark og Sykehuset Vestfold har utarbeidet områdeplan etter på oppdrag fra Helse Sør-Øst. Borgestadklinikken inngår i denne planen med så vel lokalsykehusfunksjoner som område- og regionale funksjoner. I formålet med nåværende avtale går det klart frem at Borgestadklinikken skal bidra til at Helse Sør kan oppfylle sitt "sørge for" – ansvar. Dette har blant annet medført at klinikken har lagt vesentlig vekt på utvikling av eksisterende og nye behandlingstilbud, samt utviklet ny metodikk for å nå mennesker med avhengighetsrelatert problematik. Det er også verdt å merke seg at Helse Vest har avtale med Haraldsplass og Helse Sør Øst har avtale med Louisenberg/Diakonhjemmet, og at disse ikke blir konkurranseutsatt.

Dersom nåværende avtale avsluttes og Borgestadklinikken skal delta i en anbudskonkurranse, vil klinikken ikke lenger være en integrert del av rusbehandlingstilbudet i Helse Sør-Øst.

Svar:

Borgestadklinikken er en viktig institusjon som også i fremtiden vil være en vesentlig del av pasienttilbudet i regionen. De regionale helseforetakene har som kjent et sørge-for -ansvar for spesialisthelsetjenester til landets befolkning. Tjenestene kan ytes av helseforetakene selv eller gjennom kjøp av tjenester fra andre. Alt kjøp av helsetjenester skal i utgangs-

punktet skje innenfor regelverket for offentlige anskaffelser. Dette gjelder også kjøp av tjenester fra ideelle organisasjoner. Det foreligger imidlertid visse lempninger i de prosessuelle kravene ved kjøp av tjenester fra ideelle institusjoner.

I tillegg er noen driftsavtaler med enkelte sykehus m.v. en videreføring av avtaler som ble inngått av fylkeskommunene før staten tok over ansvaret for spesialisthelsetjenesten i 2002. Avtalene er tidsbestemte og løper derfor til de blir sagt opp av en av partene. Avtalene med fylkeskommunene ble inngått før EØS-avtalen trådte i kraft og følgelig før dagens regler om offentlige anskaffelser ble innført. Det følger av rettspraksis at det ikke er et krav til at slike løpende avtaler som er inngått før EØS-avtalen i 1994, må konkurranseutsettes. De sykehusene som har slike avtaler er i tillegg sterkt integrert i den offentlige helsetjenesten, og behandles på mange måter som om de var en del av helseforetakssystemet.

I tiden etter at staten overtok ansvaret for spesialisthelsetjenesten, har mange av driftsavtalene, særlig på rusområdet, blitt sagt opp. Det er flere grunner til dette. En viktig grunn er behovet for økt faglig kvalitet i tjenestene og bedre ressursutnyttelse, og at de ideelle rusinstitusjonene bør ha like vilkår i sitt samarbeid med det offentlige.

Når det gjelder avtalen mellom Helse Sør-Øst RHF og Borgestadklinikken, så er oppfølging av denne primært et forhold mellom avtalepartene. Helse Sør-Øst RHF er et eget rettssubjekt som selv må stå ansvarlig for de eventuelle forpliktelsene de har i henhold til avtalen. Det avgjørende er at foretaket vurderer saken i lys av sitt ansvar for å sørge for nødvendig helsehjelp til beste for pasientene. Jeg vil imidlertid påpeke at jeg ser at Borgestadklinikken på mange måter er i en særstilling på rusfeltet, både mht. størrelse og i måten klinikken er integrert i den øvrige offentlige spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1430**Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 25. mai 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Demokratiets forkjempere dømmes til tvangsarbeid og lange fengselsstraffer i Hviterussland fordi de har brukt sin universelle rett til å ytre seg om det undertrykkende regimet i landet.

Vil utenriksministeren ta initiativ til ytterligere tiltak fra vestlige land for å legge press på regimet, slik at alle politiske fanger blir frigitt?»

BEGRUNNELSE:

Rettsoppgjøret etter demonstrasjonene i Minsk 19. desember 2010 viser at sentrale opposisjonspolitikere dømmes til lange og harde straffer. Det gjelder blant annet presidentkandidaten Andrei Sannikov som er dømt til fem års fengsel. Pavel Sievarynets, en av de ledende kreftene i det hviterussiske kristendemokratiske partiet er dømt til tre års opphold til en tvangsarbeidsleir. Han har sittet fengslet siden 19. desember, da han tok del i demonstrasjonene som fulgte presidentvalget i Minsk. Den kristendemokratiske presidentkandidaten Vital Rymasheuski har ennå ikke fått sin dom, men har alvorlige anklager mot seg i den rettssaken som pågår.

Under Stortingets debatt om situasjonen 14.03.2011 lovte utenriksministeren å gå inn i en aktiv sondering med aktuelle land når det gjelder Hviterusslands deltakelse som observatør i Østersjøsam arbeidet og EUs nordlige dimensjon. Det er av interesse å vite om utviklingen i Hviterussland har medført eller vil medføre ytterligere initiativ fra utenriksministerens side for å legge press på regimet slik at de politiske fangene løslates.

Svar:

Utviklingen i Hviterussland gir fortsatt grunn til sterk uro. Ikke minst gjelder dette rettsforfølgelsen som nå pågår mot opposisjonsledere og andre som deltok i protestene mot det forfalskede presidentvalget i desember.

Norges syn på valg gjennomføringen og på myndighetenes håndtering av urolighetene etter valget er gjort kjent blant annet gjennom offentlige uttalelser. Jeg har krevd at personer som holdes fengslet på politisk grunnlag, umiddelbart må løslates. Ved flere anledninger har vårt syn også blitt formidlet direkte til hviterussiske myndigheter. Vår bekymring over den siste tidens utvikling, ikke minst rettssakene mot fremstående opposisjonsledere, er meddelt Hviterusslands ambassadør.

I Stortingets interpellasjonsdebatt 14. mars redegjorde jeg for de viktigste tiltakene Norge har truffet som en reaksjon på gjennomføringen av presidentvalget i desember og situasjonen som har oppstått etter valget. Dette dreier seg om straffetiltak rettet mot landets myndigheter så vel som styrket støtte til krefter som arbeider for demokrati og respekt for menneskerettighetene. Disse tiltakene opprettholdes, og enkelte av dem er senere utvidet. Det gjelder antall myndighetspersoner som omfattes av straffetiltak i form av innreiseforbud og frys av finansielle midler. Dette er et eksempel på tiltak som er under løpende vurdering og kan komme til å bli ytterligere utvidet i lys av utviklingen i landet. For at slike tiltak skal ha en følbart virkning, er det viktig at de iverksettes av en større gruppe land, ikke bare Norge. I denne sammenheng tilstreber vi derfor en ens praksis med EU-landene.

Vi følger tett de diskusjoner som nå pågår i EU om innføring av målrettede økonomiske sanksjoner. Dersom EU beslutter å innføre slike sanksjoner, er likeledes dette noe som vi fra norsk side vil vurdere å slutte oss til. Også dette er tiltak som har liten virkning dersom de innføres av et enkelt land som Norge med begrensede forbindelser med Hviterussland, men som kan være effektive dersom de håndheves av et større fellesskap. Som for andre straffetiltak er det selvsagt viktig å sikre at det er ansvarlige myndighetspersoner og disses interesser som rammes, og ikke bredere lag av landets befolkning.

Fra norsk side fortsetter vi dessuten å bruke de virkemidler som finnes på den internasjonale arena. Foruten å la norsk syn komme til uttrykk i fora som FNs menneskerettighetsråd og Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE), har vi i OSSE sammen med 13 andre land tatt initiativ til å iverksette den såkalte Moskva-mekanismen overfor Hviterussland. Den innebærer at det oppnevnes internasjonale eksperter som skal undersøke situasjonen i vedkommende land og utarbeide en rapport. I strid med sine forpliktelser som OSSE-stat nekter Hviterussland dessverre å samarbeide om denne mekanismen. Blant annet gjennom intervjuer utenfor landet vil den internasjonale eksperten som er oppnevnt, likevel kartlegge situasjonen i landet og utarbeide en rapport. Selv om hviterussiske myndigheter gjør det umulig for Moskva-mekanismen fullt ut å virke etter intensjonen, tjener initiativet som en klar politisk markering.

I tråd med det som ble sagt i Stortingets interpel-

lasjonsdebatt 14. mars, er Hviterusslands observatørstatus i Østersjørådet og Den nordlige dimensjon drøftet med de øvrige landene i disse organisasjonene. Ingen av de øvrige landene har indikert noe ønske om at Hviterusslands observatørstatus i disse samarbeidsordningene suspenderes eller oppheves. Som jeg viste til i interpellasjonsdebatten, er begge disse fora viktige arenaer for praktisk og konkret samarbeid av betydning for land og folk i Nord-Europa. I mange saker er det i alles interesse – også vår – at Hviterussland deltar.

Det er altså allerede en rekke tiltak og prosesser i gang som retter seg mot situasjonen i Hviterussland – dels straffetiltak mot myndighetene, dels støttetil-

tak overfor krefter som arbeider for demokrati og respekt for menneskerettighetene. Dette settet av tiltak vil bli løpende vurdert i lys av utviklingen i landet, og ytterligere tiltak kan ikke utelukkes.

Målet består: Et demokratisk Hviterussland fullt integrert i europeisk og internasjonalt samarbeid. Hviterussland hører hjemme i den europeiske familie, og det internasjonale samfunn er mer enn beredt til å hjelpe Hviterussland på den veien. Men landets egne myndigheter må gjøre et slikt veivalg mulig. Det har de hittil dessverre ikke gjort. Sammen med våre internasjonale partnere vil vi likevel fortsette å arbeide med dette målet for øye.

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 18. mai 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 26. mai 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I St.meld.nr.44 (2008-2009) Utdanningsmeldingen, lover regjeringen å presentere statistikk vedrørende yrkesmuligheter, forventet lønn, arbeidsledighet og annen statistikk for ulike utdanninger. Dette skal i følge meldingen publiseres på www.utdanning.no. Vi vet at mange i dag tar utdanning som ikke i seg selv gir grunnlag for sterk tilknytning til arbeidslivet. Derfor haster det å få etablert slik nettside.

Hvor raskt kan man forvente at denne informasjonen blir gjort tilgjengelig for kandidatene?»

BEGRUNNELSE:

Sitat St.meld.nr.44 (2008-2009) Utdanningsmeldingen, s 94, 1. kolonne:

"Nettstedet utdanning.no utvikles som fellesportal for utdanning, yrke og karriere. Portalen skal gjennom systematisk bruk av eksisterende data og statistikk presentere yrkesmuligheter, forventet lønn, arbeidsledighet og annen relevant statistikk for ulike utdanninger. Dette vil være en støtte til elever og studenter i en valgssituasjon samt et verdifullt bakgrunnsmateriale for rådgivere, foreldre og andre som påvirker unges utdanningsvalg."

Svar:

Utdanning.no er i dag en del av Senter for IKT i utdanningen (Senteret), og kan nås både direkte ved oppslag på utdanning.no, eller via hjemmesiden til Senteret. Ved oppslag på Utdanningsportalen [\[ning.no\]\(http://ning.no\) finnes oversikt over både utdanninger og yrker. Oversikten over utdanningsmuligheter dekker videregående opplæring, fagskole og Universitet og høgskole. Her finnes også informasjon om søknad og opptak, annen nyttig informasjon, og hjelp og veiledning som omfatter blant annet interessedestener og karrieresenter.](http://utdan-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Oversikten over yrke og karriere er inndelt i ulike kategorier. Hvert enkelt yrke er gitt en kortfattet beskrivelse som fører videre til en mer detaljert beskrivelse. Her gis det opplysninger om hva jobben i regelen består i, hvor f. eks en bioingeniør jobber, utdanning, opptakskrav og lønn. Som en hjelp er det lenker til karriereveileder, interessedestener og ulike karrieresentre der det tilbys veiledning og informasjon om jobbsøking og arbeidsliv. Det er videre lenker til URL med opplysninger arbeidsmarkedet nå og framtidens arbeidsmarked (hos SSB og NAV).

Utdanning.no ønsker å ligge på et antall yrkesbeskrivelse på mellom 480 og 530. Dette tallet er noenlunde likt i de øvrige nordiske landene. Dette dekker yrkesgrupper på alle nivåer, både yrker som ikke krever utdanning, kompetanse oppnådd i videregående opplæring og høyere utdanning. Listen over yrker som beskrives er laget med grunnlag i tilgjengelig informasjon om utdanningsmuligheter, herunder fagbrev, svennebrev, autorisasjonsordninger og sertifiseringsordninger - samt erfaringer oppnådd i deltakelse i et nordisk nettverk for utdanningsportaler.

Yrkene kvalitetssikres av næringsliv, fag- og

bransjeorganisasjoner og utdanningsinstitusjoner. Dette gjøres ved direkte kontakt med organisasjonene. Arbeidet pågår kontinuerlig og alle yrker vil kvalitetssikres i 2011. Yrkenes gjennomgås også internt årlig og innholdet i beskrivelsene justeres etter brukerbehov. Brukerbehovet identifiseres ved hjelp av brukertester, fokusgrupper og annen kontakt med målgruppene. Utdanning.no utvikles i samarbeid med brukerne på dette området. Jeg mener at her ligger det også muligheter for samarbeid mot private aktører i arbeidet med videreformidling.

Datautveksling mellom aktørene i sektoren er en betingelse for å kunne utvikle gode, meningsfulle og brukerrettet informasjon om arbeidsmarked, kvalitetstall på utdanninger, lønnsstatistikker, men også en rekke andre tjenester. Slik datautveksling er imidlertid beheftet både med organisatoriske, tekniske og standard/spesifikasjonsmessige utfordringer slik situasjonen er i dag.

Senter for IKT i utdanningen har over ti større prosjekter for videreutvikling av nettstedet basert på hvilken informasjon som brukerne oftest savner og

etterspør. Senteret har som mål å ha utviklet nettjenester som tilbyr det som Utdanningslinja etterspør i løpet av en fireårs tidsperiode. Her vises til følgende prosjekter som nå er på planstadiet:

- Visning av fremtidige arbeidsmarkedsmuligheter for forskjellige yrker basert på arbeidsmarkedstatistikk innsamlet av NAV.
- Tilpasse nettsidene til å fungere som læremidler i 10.-klassefaget utdanningsvalg.
- Bedre informasjon om lærlingplasser.

KD vurderer ut fra dette at utdanningsportalen utdanning.no er et nettsted som gir informasjon i tråd med St. meld. Nr. 44 (2008 – 2009) Utdanningslinja. Den gir lettfattelig informasjon om yrker og karriere samt over utdanning. Listen over yrker er dynamisk og utdanning.no oppdaterer fortløpende når det skjer endringer i yrkeslivet, eksempelvis overgang fra allmennlærerbegrepet til grunnskolelærerbegrepet, sammenslåing av hjelpepleier og omsorgsarbeider til helsefagarbeider, og annet.

SPØRSMÅL NR. 1432

Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 31. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Ifølge Haugesunds Avis 16.5.2011 truer Telenor med å stanse avtalte mobilutbygginger i Suldal og Kvinnherad etter å ha tapt en sak om termineringskostnader mellom mobilnett.

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at for at mobilskapene følger opp sine forpliktelser om å skaffe bedre mobildekning i distriktene?»

BEGRUNNELSE:

Saken om termineringspriser mellom ulike mobilnett har ingen saklig forbindelse med samarbeidsavtaler som er inngått om utbygging av mobildekningen i distriktene. Dette er utbygginger som er avgjørende for å redusere avstandskostnader og sikre god infrastruktur for næringsliv og innbyggere utkantstrøk. Samferdselsdepartementets prisverdige innsats for å skape mer reell konkurranse mellom mobilleverandørene, brukes nå tydeligvis som påskudd for å bremse denne utbyggingen. Det er ikke akseptabelt. Det er derfor av stor betydning å få vite hvordan de-

partementet forholder seg til en slik reaksjon fra selskapenes side.

Svar:

Som representanten nevner har Samferdselsdepartementet nylig fattet vedtak i klage i markedet for mobil terminering. Vedtaket regulerer prisen tilbydere av mobilkommunikasjon kan kreve for å ta imot samtaler som oppstår i andre tilbyderes nett. Vedtaket er til gunst for selskapene Tele2 og Network Norway, som sammen bygger et nytt mobilnett i konkurranse med Telenor og NetCom. Telenor er ikke fornøyd med vedtaket, og de har varslet at det vil få følger for selskapets vilje og mulighet til å bygge ut dekning i områder med få kunder og mindre lønnsomhet.

Å tillate høyere termineringspriser for små og nye mobiltilbydere er et godt virkemiddel for å stimulere til bygging av infrastruktur for elektronisk kommunikasjon. Både Telenor og NetCom har selv hatt betydelige termineringsinntekter under utbyggingen av mobilnettene sine. Departementets vedtak

i klagen gjør at Telenor får noe høyere utgifter til terminering ut 2012 enn det som framkom av Post- og teletilsynet sitt vedtak. Samtidig innebærer vedtaket at termineringsprisene skal være like fra 2013. Selv om departementets vedtak reduserer lønnsomheten for konsernet i en avgrenset periode, deler jeg representant Høybråtens vurdering av at det ikke er noen saklig sammenheng mellom avtalene om mobilutbygging i distriktene og vedtaket i termineringsmarkedet.

De siste årene har Telenor vært en aktiv pådriver for mobilutbygging i distriktene i nært samarbeid med kommuner og andre lokale aktører. Dette har vært et spleiselag der lokal innsats og bruk av offentlige penger har gjort det mulig å bygge ut til tross for liten lønnsomhet i prosjektene.

Telenor har fremholdt overfor departementet at de vil gjennomføre inngåtte avtaler om utbygging. For Suldal kommune betyr det at Telenor vil gjen-

nomføre to utbygginger der det er signert avtale og avslutte arbeidet med to prosjekter der det ikke foreligger signerte avtaler. I Kvinnherad er det signert avtale for to prosjekter som vil bli gjennomført.

Det er viktig å minne om at mobildekningen i Norge er av de beste i verden, og at både NetCom og Telenor har vist stor vilje til å bygge ut dekning på kommersielle vilkår langt ut over pliktene de har i konsesjonene sine. Vi trenger likevel en tredje nettilbyder for å forsterke konkurranse i mobilmarkedet ytterligere. Det vil på sikt føre til bedre mobiltjenester til befolkningen over hele landet. Økt konkurranse i markedet vil føre med seg en rekke attraktive tjenester som folk vil ha stor nytte av og være villige til å betale for. Utviklingen vil også forsterke folks forventninger til å kunne bruke mobile tjenester der de er, og en god dekning og tilstrekkelig båndbredde i eget nett vil være et betydelig konkurransefortrinn for alle mobiltilbyderne.

SPØRSMÅL NR. 1433

Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 31. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Økonomien i Oslo Universitetssykehus er i krise og det skal kuttes rundt 500 mill. kr. inneværende år, uten at man vet hvordan. I tillegg investeres det til ingen nytte. En ny infeksjonsavdeling til over 100 mill. kr på Aker står tom og kommer antakelig aldri i bruk. Investeringer i mangemillionersklassen i IKT ved Oslo-sykehusene viser seg å være fåfengt fordi man nå skal kutte i budsjettet.

Er statsråden tilfreds med situasjonen, og hvordan vil statsråden følge opp sitt overordnede ansvar for sykehussituasjonen i Oslo?»

Svar:

Som representanten er kjent med, har Akershus universitetssykehus HF (Ahus) fra 1. januar 2011 overtatt ansvaret fra Oslo universitetssykehus HF (OUS) for et pasientgrunnlag bestående av ca 160 000 innbyggere fra Alna bydel i Oslo og Follo-kommunene. Dette krever økte budsjettammer og flere ansatte ved Ahus, og tilsvarende reduserte budsjettammer og ansatte ved OUS. Helse Sør-Øst RHF har som en konsekvens av dette satt krav om at OUS må gjøre tilpasninger i sitt kostnadsnivå. Ledelsen i Hel-

se Sør-Øst RHF er tydelige på at det ikke er foretatt kutt i budsjettammene til OUS utover det som naturlig følger av at et pasientgrunnlag på 160 000 er overført fra OUS til Ahus.

At endringene i pasientgrunnet medfører endringer også i ressursene til OUS og Ahus, har lenge vært kjent for samtlige helseforetak i Helse Sør-Øst. I november 2010 vedtok styret i OUS et budsjett for 2011 der redusert budsjettamme etter overføring til Ahus og Vestre Viken HF ble stadfestet. OUS har et totalbudsjett i 2011 på om lag 17 mrd. kroner. Av dette vurderte og anslo styret i OUS tidlig i prosessen en resultatrisiko på om lag 600 mill. kroner for 2011. Denne utfordringen er løst ved at OUS er tilført 225 mill. kroner i økte bevilgninger, og det er åpnet for at OUS i tillegg kan gå med underskudd på inntil 400 mill. kroner i 2011. Samlet har Helse Sør-Øst i 2010-2011 bidratt med til sammen 1,2 mrd. kroner til OUS i form av særskilte bevilgninger til drift og investeringer og mulighet til å gå med underskudd som følge av de pågående omstillingene ved helseforetaket. Dersom OUS forbruker flere ressurser enn det de gjennom objektive kriterier er tildelt, vil øvrige helseforetak i Helse Sør-Øst bli skadelidende. Dette mener jeg må unngås i det de positive resultatene som

preger flertallet av de andre helseforetakene i Helse Sør-Øst er viktige å ta vare på, og det er viktig at disse videreføres.

Det er i hovedstadsområdet flere leger, flere sykepleiere, større areal og mer penger til å behandle pasienter enn det har vært noen gang i historien. OUS vil i en overgangsperiode motta mer enn det en normal fordeling mellom de ulike delene av Norge skulle tilsi, men det er viktig at det skjer en omstilling slik at forbruket blir i tråd med tilgjengelige ressurser. Av eksempler på områder som mottar mer enn normal fordeling, kan nevnes tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Oslo-området. Her ligger basisbevilgning per innbygger 30–35 pst. over de andre helseforetakene i Helse Sør-Øst. For psykisk helse ligger Oslo sykehusområde 20 pst. over gjennomsnittet i regionen.

Ledelsen i Helse Sør-Øst RHF er klar på at OUS må holde seg innenfor den budsjetttrammen som er satt, og at det er helt nødvendig at helseforetaket kommer i gang med omstillinger i driften og tilpasser sitt kostnadsnivå til det pasientgrunnlaget de har ansvaret for. De innsparinger i driften som sykehuset nå står overfor, 500 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 2011, er ikke ytterligere kutt i budsjetttrammen til OUS, men en direkte konsekvens av at OUS ikke har tilpasset den løpende driften til de endringer i pasientgrunnlaget som lenge har vært varslet. Et redusert pasientgrunnlag ved OUS innebærer en reduksjon på 30 pst. i OUS sine lokalsykehusfunksjoner og en nedgang i samlet aktivitet ved OUS tilsvarende 1,7 mrd. kroner (10 pst.) i reduserte inntekter. OUS må tilpasse driften til de gjeldende forutsetningene – på lik linje med resten av landets helseforetak.

Når det gjelder investeringer i tilknytning til infeksjonsavdelingen ved Aker sykehus og IKT-prosjektet ved OUS, opplyser Helse Sør-Øst RHF at beslutningen om å etablere en ny infeksjonspost ved Aker sykehus ble gjort av styret for Aker sykehus den 24. mai 2007. Da Oslo universitetssykehus HF ble dannet gjennom samling av Rikshospitalet, Radiumhospitalet, Ullevål sykehus og Aker sykehus den 1. januar 2009, ble alle prosjekter der dette var mulig stoppet, i påvente av hva som ville bli fremtiden for Aker sykehus.

En av grunnene til sammenslåingen er at OUS fremover skal bli enda bedre til å investere i de rette tingene for å få god pasientbehandling og ressursutnyttelse. Slik det er per i dag, vurderer fagmiljøet at kapasiteten for isolater (infeksjonsposter) er god i hovedstadsområdet, og infeksjonsposten på Aker sykehus fungerer derfor som en reservekapasitet. Den kan på kort varsel igjen tas i bruk til sitt opprinnelige formål dersom behovet oppstår. Per i dag brukes arealet som sengepost for akuttgeriatriske pasienter.

Helse Sør-Øst RHF og OUS har forsikret meg om at de gjør det de kan for å bruke de investeringene som er gjort ved Aker sykehus på best mulig måte for pasienter og ansatte. Jeg er informert om at Helse Sør-Øst RHF og OUS viderefører et godt og forpliktende samarbeid med Oslo kommune for videre planlegging og konkretisering av Aker sykehus som samhandlingsarena. En forutsetning etter overføringen av pasientgrunnlaget til Ahus er at deler av frigjorte arealer ved Aker sykehus skal brukes til en samhandlingsarena mellom sykehusene i hovedstadsområdet og Oslo kommune.

Når det gjelder IKT-prosjektet ved OUS, går jeg ut i fra at det er prosjektet med felles klinisk arbeidsflate ved OUS som representanten viser til. Den 28. april 2011 besluttet styret i OUS å stanse videre kjøp fra Logica. Jeg er informert om at ledelsen i Helse Sør-Øst RHF vil se nærmere på saken, og at de i denne forbindelsen vil gjennomgå saksdokumentene og OUS sin begrunnelse for å stanse arbeidet. Helse Sør-Øst er ansvarlig for rammeavtalen som OUS har gjort avrop på, og vil vurdere om beslutningen i OUS eventuelt har noen betydning for den regionale avtalen. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at arbeidet med utvikling og innføring av klinisk arbeidsflate ikke på noe tidspunkt har satt pasientsikkerheten i fare, og at en midlertidig løsning er opprettet for å sikre tilgang til klinisk informasjon fra de ulike systemene på tvers av de forskjellige lokasjonene.

Jeg er i tett dialog med Helse Sør-Øst RHF for å forsikre meg om at pasienttilbudet i hovedstadsområdet ikke påvirkes negativt verken av omstillingene som en følge av hovedstadsprosessen eller samhandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 1434**Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 30. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Deler helse- og omsorgsministeren undertegnedes bekymring for at ikke Helse Vests luftambulansetjeneste har tilstrekkelig kapasitet for å være operative og kunne redde liv, og vil ministeren ta initiativ til ytterligere en luftambulanse i Helse Vest som stasjoneres i Haugesund?»

BEGRUNNELSE:

En operativ luftambulansetjeneste er svært viktig å ha både ved akutt sykdom og ved ulykker. Rask respons og utrykning er avgjørende når liv skal reddes og ofte er det bare få minutter som avgjør om man klarer å gi den hjelp som trengs eller klarer å frakte pasienter til nødvendig behandling på sykehus, før det er for sent.

I Helse Vest har man i dag luftambulanser stasjonert i Stavanger, Bergen og Førde, mens Helse Fonna området dekkes enten fra Stavanger eller Bergen. Utrykningsfrekvensen til dette området har vært og er økende og aktualiserer nå derfor stasjonering av luftambulanse i Haugesund. Det er nå etablert redningsdykkertjeneste i Nord-Rogaland som også i samarbeide med luftambulanse raskt kan være på plass ved ulykker til sjøs.

Kapasiteten ved de eksisterende luftambulanser i Helse Vest er til tider langt fra tilfredsstillende, noe som ikke er akseptabelt for en tjeneste som har som mål å redde liv.

Svar:

Det er et grunnleggende prinsipp at hele befolkningen skal ha tilgang på kompetent helsehjelp i akutte situasjoner. Samling av spesialiserte akuttilbud ved færre sykehus, større legevaktdistrikter og færre og større ambulansestasjoner har vært nødvendig for å sikre kvalitet og kompetanse i alle ledd i den akuttmedisinske kjeden.

Ambulansetjenesten spiller en viktig rolle i å sikre befolkningen tilgang til akuttmedisinske tjenester. Tjenesten må løpende tilpasses i lys av utviklingen i det øvrige helsetilbudet. Det fremgår av Nasjo-

nal helse- og omsorgsplan (2011-2015) at endringer i akuttfunksjoner ved sykehus og sammenslåing av legevaktdistrikter ikke må skje uten at helseforetak og kommuner har vurdert konsekvenser for luft-, bil- og båtambulansetjenesten.

Luftambulansetjenesten er en svært viktig brikke i den akuttmedisinske tiltakskjeden og kan være avgjørende for effektiv behandling, transport og beredskap ved akutt sykdom eller skade. Luftambulansetjenesten er også en viktig faktor for å sikre likeverdig tilgang på akuttmedisinske helsetjenester, men tjenesten må alltid vurderes i forhold til øvrig akuttmedisinsk beredskap i området. Luftambulansetjenesten er en begrenset nasjonal ressurs og et supplement til øvrig ambulansetjeneste. Bruk av bilambulansetjeneste for transport til nærmeste sykehus er vanligvis det primære alternativet når dette er faglig korrekt, ressurser er tilgjengelig og logistikken for-svarlig.

Det vises for øvrig til svar til representanten Vaksdal fra tidligere helse- og omsorgsminister Brustad i juni 2008 og fra helse- og omsorgsminister Hanssen i juni 2009 som utdyper situasjonen i Helse Vest og Helse Fonna spesielt. Her fremgår det at det er helikopterbasert i Førde, Stavanger og Bergen. Flytiden mellom Stavanger og Haugesund er ca 17 minutter, og flytiden mellom Bergen og Haugesund er ca. 30 minutter. Helse Vest RHF har informert meg om at både basen i Stavanger og i Bergen har noe høyere aktivitet enn landsgjennomsnittet, målt i antall oppdrag. Det har vært en jevn aktivitetsøkning, noe som spesielt har gjort seg utslag for basen i Stavanger. Det er imidlertid ingen tydelig økning av samtidighetskonflikter i området. Når det gjelder Helse Fonnas område dekkes dette av tre legebemannede helikopterressurser, og dette vurderes som god beredskap i landsmålestokk. Helse Vest RHF har derfor forsikret meg om at det regionale helseforetakets sørge-for-ansvar for luftambulansetjenesten er ivaretatt med den nåværende kapasiteten og at de fortløpende vurderer kapasiteten innenfor akuttberedskapen.

SPØRSMÅL NR. 1435**Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 27. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Vil statsråden legge til rette for at det blir flere større gårder slik at man oppnår stordriftsfordeler og dermed muligheter til større produksjon av mat?»

BEGRUNNELSE:

Fra enkelte hold hevdes det at vi produserer for lite mat i Norge. Med et allsidig landbruk, hvor også større gårder gis gode rammebetingelser, vil produsert mengde mat kunne øke betraktelig.

Svar:

Jeg er enig i at det er behov for å øke produksjonen av mat i Norge. Vi har som mål at det norske jordbruket skal dekke hjemmemarkedets etterspørsel etter varer vi har naturgitt grunnlag for å produsere, innenfor de gitte handelspolitiske rammer.

Vi når i stor grad produksjonsmålet for husdyrproduktene, som utgjør dominerende deler av jordbruket, mens vi har lavere hjemmemarkedsandeler for planteprodukter til mat, som korn, poteter, grønnsaker, frukt og bær.

Det er imidlertid ikke slik at vi uten videre vil få høyere måloppnåelse på dette området ved utelukkende å legge til rette for større gårdsbruk. Norge har som kjent, et begrenset jordbruksareal og det vil derfor være nødvendig å utnytte korn-, gras- og beitearealer over hele landet.

Jeg mener at det er viktig at vi fortsatt kompenserer mindre enheter for skalaulempen ved å drive i mindre målestokk, for på denne måten å legge til rette for lønnsomhet for ulike størrelser av gårdsbruk. Dette vil også være et viktig bidrag til å opprettholde og øke norsk produksjon av jordbruksvarer, i takt med etterspørselen fra en økende befolkning.

Vi har også andre mål for landbrukspolitikken. Oppfyllelse av de øvrige målene krever andre virkemidler enn det som er knyttet til produksjon alene. Ulike produksjonsforhold i ulike områder gjør også at vi bruker, og må bruke, ulike virkemidler aktivt for å opprettholde en variert bruksstruktur og landbruksaktivitet i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1436**Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 27. mai 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Det er svært viktig å beskjeftige arbeidstakere som sliter i arbeidsmarkedet, og både arbeidsmarkedsbedrifter og andre bedrifter bør dra lasset.

Uten å svekke arbeidsmarkedsbedriftenes incentiver; kan statsråden redegjøre for muligheter til å få andre bedrifter til å både "slippe til" og å gjøre mer?»

BEGRUNNELSE:

Kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrifter skal gi personer med nedsatt arbeidsevne høyere kompetanse. Kompetansehevingen skjer gjennom tilrettelagt opplæring og arbeidstrening.

Arbeidsmarkedsbedriftene mottar offentlig støt-

te, noe som utvilsomt er et viktig incentiv for å få flere tilbake til arbeidslivet. Imidlertid fremmes det med jevne mellomrom innsigelser fra enkelte bransjer som opplever at arbeidsmarkedsbedriftene utkonkurrerer andre bedrifter i offentlige anbudskonkurranser. Det gjelder blant annet bedrifter som også har bidratt til å få folk ut i arbeidslivet.

Svar:

Jeg er enig med spørsmålsstilleren i at ordinære bedrifter kan og bør spille en aktiv rolle i arbeidsmarkedspolitikken. Offentlige og private virksomheter spiller allerede i dag en viktig rolle for innsatsen overfor personer som sliter i arbeidsmarkedet. NAV

anskaffer mange arbeidsmarkedstiltak etter åpen konkurranse og anbud i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. I tillegg brukes lønnstilkudd som et virkemiddel for å gi ordinære bedrifter insentiver til å ansette personer med problemer på arbeidsmarkedet og det gis støtte til arbeidspraksis i ordinært arbeidsliv.

Gjennom intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) arbeider regjeringen og partene i arbeidslivet for et mer inkluderende arbeidsliv til beste for den enkelte arbeidstaker, arbeidsplass og samfunnet. Gjennom avtalen er det satt fokus på å redusere sykefraværet, øke avgangsalderen i arbeidslivet og sikre rekrutteringen av personer med nedsatt funksjonsevne.

Regjeringen vil også iverksette en egen sysselsettingsstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne. Denne strategien vil særlig være rettet mot å få ordinære bedrifter til å ta imot unge funksjonshemmede arbeidssøkere. Det er et mål å få private og offentlige virksomheter til å stille tiltaksplasser til disposisjon for denne målgruppen. Staten vil kunne yte støtte til bl.a. å opprette arbeidspraksisplasser og lønnstil-

skuddsplasser siden mange unge funksjonshemmede mangler nødvendig arbeidslivserfaring til å søke arbeid på egen hånd.

En del av arbeidsmarkedstiltakene for personer med nedsatt arbeidsevne skjer i dag utenfor det ordinære arbeidslivet, i arbeidsmarkedsbedrifter og vekstbedrifter (skjermet sektor). Ifølge regelverket må disse bedriftene enten være aksjeselskaper med kommunal aksjemajoritet eller ideelle organisasjoner. Fra disse bedriftene må det ikke tas ut utbytte. Andre tiltaksarrangører eller ordinære bedrifter har ikke anledning til å arrangere disse tiltakene, men en del skjermede virksomheter samarbeider med det lokale næringslivet blant annet ved at brukere utplasseres ved ordinære bedrifter i en periode. Det lokale næringslivet er dessuten ofte minoritetsaksjonærer i de skjermede virksomhetene. Et offentlig utvalg, Brofossutvalget, vurderer nå disse tiltakene og skal komme med forslag til endringer i innretningen av disse. Utvalget skal avgjøre sin innstilling i desember 2011. Jeg vil vurdere hvordan utvalgets innstilling skal følges opp når denne foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1437

Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 27. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kastrering av hanngriser gjøres for å unngå såkalt rånelukt i kjøttet, men er smertefullt for grisen. Dyrevernhensyn taler derfor for at dette bør unngås om mulig.

Kan statsråden redegjøre for alle mulige ulemper og fordeler ved bruk av vaksine og mener statsråden vaksinen bør tas i bruk i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I Norge kastreres alle hanngrisunger for å unngå at noen av dem skal utvikle såkalt rånelukt i kjøttet.

Spørsmålet om kastrering av grisunger ble tatt opp i Stortinget av Høyres Ansgar Gabrielsen i 2000. I 2002 ble det påbudt med bruk av lokalbedøvelse under inngrepet, som er meget smertefullt.

En vaksine som gjør kirurgisk kastrering unødvendig, er på markedet.

Undertegnede er kjent med at Dyrevernalliansen mener at kirurgisk kastrering av gris nå derfor bør

forbys. I følge informasjon vi har mottatt fra Dyrevernalliansen er flere andre land i ferd med å avvikle kirurgisk kastrering, og gå over til bruk av vaksine. I Danmark, Sveits og Tyskland er kastrering uten bedøvelse forbudt. Vaksine har vært i bruk i Australia og New Zealand i ca. 20 år og over 5 millioner doser Improvac er satt, uten at alvorlige bivirkninger er rapportert.

I budsjett-innst. S. nr. 8 (2007-2008) gjorde Stortinget følgende vedtak:

"Komiteen er opptatt av god dyrevelferd. Komiteen har merket seg at Regjeringen vil utsette iverksettingen av forbudet mot å kastrere hanngris fordi det foreløpig ikke er mulig å fjerne problemene med rånelukt og -smak på kjøtt av ukastrert gris. Komiteen ber Regjeringen så snart som mulig komme tilbake til Stortinget med en vurdering av om forbudet mot kastrering av gris bør iverksettes når det foreligger en godkjent vaksine som kan hindre utvikling av rånelukt."

Høyre og Fremskrittspartiet foreslo i tillegg:

"Stortinget ber regjeringen om å fremme ny sak for Stortinget dersom vaksine mot rånelukt blir godkjent i EU, eller når forskningen har nye konkrete resultater å vise til."

Vaksinen Improvac ble i mars 2009 godkjent til bruk i hele EU-EØS.

Saken antas forøvrig kjent for Landbruks- og matdepartementet.

Svar:

Jeg vil vise til at ny lov om dyrevelferd, i kraft fra 1. januar 2010, regulerer kastrering slik i § 9, 2. ledd:

"Det skal ikke gjøres operative inngrep eller fjernes kroppsdel på dyr uten at det foreligger forsvarlig grunn ut fra hensynet til dyrets helse. Det er likevel tillatt å foreta forsvarlig merking av dyr i dyrehold. Avhorning og kastrering er tillatt når det er nødvendig ut fra hensynet til dyrevelferd eller av andre særlige grunner."

I nevnte Ot.prp. har departementet anført at det er en målsetting å komme bort fra rutinemessig kastrasjon av smågris. Inntil det foreligger tilfredsstillende alternativer for å begrense rånelukt og – smak, vil det anses å foreligge en særlig grunn for kastrasjon av smågris i henhold til denne bestemmelsen. Det er et krav om bruk av nødvendig smertelindring og bedøvelse ved kastrering.

I EU er det nylig utarbeidet en europeisk deklarasjon om alternativer til kirurgisk kastrering av gris. I denne deklarasjonen som er et resultat av samhandling mellom bønder, kjøttindustri, handel, forskere,

veterinærer og dyrevelferdsorganisasjoner, er det satt en målsetting om at kirurgisk kastrasjon av gris skal skje ved bruk av bedøvelse/smertelindring fra og med 1. januar 2012. I Norge har dette lenge vært et krav. Det er videre satt en målsetting om å avvikle kirurgisk kastrering innen 1. januar 2018.

De største utfordringer for å kunne avvikle kirurgisk kastrering av gris er bl.a. behov for felles anerkjente metoder for å kunne måle rånelukt, felles anerkjente metoder for å kunne måle hvert av de stoffene som gir opphav til rånelukt og utvikling av metoder for rask påvisning av rånelukt i slakterier.

Statens legemiddelverk godkjente vaksinen (Improvac) mot rånelukt i august 2009. At vaksinen er godkjent betyr at den oppfyller krav til sikkerhet og kvalitet. Vaksinen virker ved at det dannes antistoffer som undertrykker kjønnsormonproduksjonen.

Høsten 2010 gjennomførte Animalia en utprøving av vaksinen mot rånelukt hos griser som ble levert til 4 norske slakterier. Totalt inngikk 2415 dyr fra 19 besetninger.

Erfaringer fra utprøvingen bekrefter at vaksinen har god effekt. Men siden det per i dag ikke er gode nok kontrollmetoder til å identifisere dyr som ikke er behandlet etter anbefalingene, har kjøttbransjen fortsatt en stor utfordring med å sikre at kjøtt med rånelukt ikke kommer ut på markedet. Det antas derfor pr. i dag å være for tidlig å si om immunologisk kastrering vil kunne representere et tilfredsstillende alternativ til kirurgisk kastrering for å begrense rånelukt og -smak.

SPØRSMÅL NR. 1438

Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 31. mai 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Forsvarets flysamling på Gardermoen er samlet i et flott bygg. Den tidligere konflikten mellom aktiviteten i Bodø og på Gardermoen opplever jeg er fraværende. Som en del av sitt opplegg ønsker man ved flysamlingen på Gardermoen å gjennomføre ulike arrangement noe som også er en del av inntjeningen der. De har nå fått pålegg om brannsikkerhet som gjør dette mer eller mindre umulig.

Er statsråden enig i at det er byggets eier som har det egentlig ansvaret for at bygget tilfredsstillende plan- og bygningslovens krav?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget brukte lang tid på å finne en løsning om vår nasjonale flyhistorie. Ikke minst var kampen om lokalisering lang og vanskelig. Det man har oppnådd nå er en løsning som jeg oppfatter de involverte er enige i. I Innst. S. nr. 303 1996-97 er Stortingsflertallet tydelige på hva de mener at flysamlingens bygg og funksjon skal være. Gjennom behandlingen ble også regjeringens forslag til rammebeløp endret og påplussert med 21,9 mill kroner. Det samme flertallet påpekte også hvor viktig aktiviteten var og hvordan den burde gjennomføres. Jeg ser derfor frem til statsrådets svar.

Svar:

Jeg viser også til Forsvarsdepartementets midlertidige svar av 23. mai 2011.

Forsvarsdepartementet ved Forsvarsbygg har ansvaret for å forvalte lokalene til flysamlingen på Gardermoen. Da flysamlingen ble etablert, ble det tatt særlig hensyn til at bygget ikke skulle være et museum, men et lager for de av Luftforsvarsmuseets fly som ikke fikk plass i Bodø.

Forsvarsbygg har ansvaret for at bygningen til-

fredsstiller brannforskriftenes krav med utgangspunkt i byggets formål. Byggets hovedformål er lagerhall. Brannforskriftenes krav er oppfylt for det formål som er lagt til grunn i avtalen med Forsvarsbygg. Dersom leietaker ønsker å bruke bygget til formål som medfører ekstra tiltak iht. brannforskriftene, må søknad fremmes Forsvarsbygg. Finner Forsvarsbygg å kunne innvilge søknaden, vil dette måtte gi seg utslag i økte leiekostnader.

SPØRSMÅL NR. 1439

Innlevert 19. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 31. mai 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Norge har noen eldre F 5 fly som skal selges ut av landet. At det finnes krefter her hjemme som kunne tenkt seg å få beholde noen av dem er statsråden kjent med.

Jeg ønsker derfor å spørre statsråden om hun er villig til å la Forsvarets flysamling på Gardermoen overta ett eller to av dem slik de ønsker, og om noen av flyene vil bli gitt til videregående skoler der flyene kan utgjøre en viktig del av opplæringen?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. mai 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentanten Jan Arild Ellingsen om overføring av F-5 til Forsvarets flysamling på Gardermoen og til videregående skoler. Jeg viser også til Forsvarsdepartementets midlertidige svar av 23. mai 2011.

I svar på skriftlig spørsmål nr. 1085 av 25. mars 2011 om samme sak, ble det opplyst at Forsvaret var i ferd med å utarbeide en plan for alternativ avhending av flyene hvis salg ikke lot seg gjennomføre. Et utkast til plan er ferdigstilt og vil bli vurdert før endelig beslutning treffes.

Jeg kan bekrefte at Forsvaret vurderer muligheten for at inntil fem fly kan overføres til sivile skoler for undervisning av flymekanikere, og at det pågår dialog mellom Forsvaret og representanter for skoleverket om dette.

Flysamlingen på Gardermoen har pr. i dag tre F-5 av ulik type. Forsvaret opplyser at de ikke er kjent med at flysamlingen har fremført behov for ytterligere fly.

SPØRSMÅL NR. 1440

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. mai 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Under overskriften "frykter statlig rovdrift" roper varaordføreren i Elverum varsko om Statskog kjøp av Borregaard Skoger i Østlendingen 16.5.. Han frykter at kjøpet vil medføre "tap av arbeidsplasser

og at skogkompetanse forsvinner fra Elverum". I samme artikkel mer enn antydes det at Statskog planlegger en sterk opptrapping i avvirkningen og at dette nærmer seg rovdrift.

Er dette strategier og planer statsråden kan be-

krefte og er statsråden komfortabel med Statskogs håndtering av kjøpet?»

BEGRUNNELSE:

Det skal ikke legges skjul på at det er høy rykteaktivitet innen skoginteresserte miljøer rundt hva Statskog foretar seg og hvordan de håndterer tidligere Borregaard Skoger. Det har vært flere oppslag i lokalmedia om stor hogstaktivitet, og det refereres til orienteringsmøter der Statskog har snakket om lavere vedlikehold av veger og annen infrastruktur og at hele eiendommen er hevet en bonitetsklasse for å kunne forsvare kjøpssummen. Dette bidrar til at inntrykket er at kreativiteten har vært stor og kanskje blitt trukket vel langt. I det nevnte oppslaget blir dette veldig konkret. Der hevder varaordføreren at avvirkningsnivået skal "fordobles fra 100 000 m³ til 200 000 m³ årlig de neste 10 åra for å nedbetale gjeld".

Varaordføreren siteres også på at "kjøpet av Borregaard var politisk. Det handler om å beholde skogen på norske hender, arbeidsplasser og kompetanse. Nå ser vi at det stikk motsatte er i ferd med å skje". Hedmark er det største skogfylket i landet og Elverum har en sentral rolle i dette og er på mange måter Norges "skoghovedstad". Det ville snarere være naturlig at Statskog samlet mer av kompetanse der og styrket sin skogkompetanse i forbindelse med et så stort kjøp enn å trappe ned.

Svar:

Begrunnelsen for Statskog SFs kjøp av Borregaard skoger er presentert for Stortinget i Prop. 11 S. (2010-2011). I den går det fram at kjøpet ble vurdert til å være en sjelden mulighet til å utvide grunnlaget for Statskog SFs forretningsmessige drift. Det ble vist til at kjøpet ville gi en bedre arrondering av foretakets skogarealer ved at Statskog SF fra før har eiendommer som grenser inn til, eller ligger i umiddelbar eller rimelig nærhet til store deler av eiendommene som ble lyst ut for salg. Konsentrasjon av foretakets skogeiendommer gir grunnlag for effektiv avvirkning av skog og samtidig større fleksibilitet i planlegging og gjennomføring av avvirkning over tid. For å hente ut disse gevinstene er det viktig at Statskog SF finner en hensiktsmessig og effektiv måte å forvalte skogressursene på. Ved sammenslåinger av virksom-

heter vil en reduksjon av den samlede administrasjonen i den nye virksomheten ofte være en av effektiviseringsgevinstene. Det vil være opp til foretaket å vurdere organisering og drift av de samlede skogarealene. I flertallsmerknaden i Innst. 153 S (2010-2011) forutsettes det at de ansatte involveres og ivaretas på en god måte i de prosesser som skal gjennomføres etter kjøpet, og i vedtak i foretaksmøtet har jeg bedt Statskog SF følge opp dette.

Når det gjelder representanten Gundersens henvisning til den planlagte opptrappingen av avvirkningen viser jeg til mitt svar til stortingsrepresentant Per Roar Bredvold som nylig stilte spørsmål om Statskog SFs hogst på de innkjøpte eiendommene i Hedmark. I svaret viste jeg til at Statskog SFs investeringsbeslutning var forretningsmessig motivert, og at prisen var basert på en grundig gjennomgang av eiendommens ressurser og inntektsmuligheter. Gjennom denne prosessen ble det blant annet avdekket at eiendommene har større muligheter for avvirkning enn tidligere antatt. Hoveddelen av verdien til eiendommene er knyttet til hogst og salg av tømmer. Tidligere eier har investert mye i skogproduksjon og infrastruktur, og jeg er kjent med at det nå ligger an til å øke avvirkningen i de innkjøpte eiendommene. Jeg forutsetter at Statskog SF driver et bærekraftig skogbruk, og viser til at Statskog SF må forholde seg til de samme regler som andre skogeiere. Gjennom miljøsertifisering av skogbruket, som også Statskog SF deltar i, er det en stor grad av internkontroll i næringen. Skogbruksloven med tilhørende miljøforskrift setter også rammer for virksomheten, og Statskog SF må etterleve disse. Dersom det fremsettes påstander om rovdrift i skogen forutsetter jeg at dette følges opp av det lokale skogoppsynet. Jeg har ikke forutsetning for å komme med noen vurdering av hva som er forsvarlig avvirkning på den enkelte eiendom, verken hos Statskog SF eller andre skogeiere. På generelt grunnlag vil jeg vise til at det er ønskelig med økt aktivitet i skogbruket som grunnlag for økt verdiskaping og styrking av arbeidsplasser langt utover skogbruket.

Etter hva jeg kan se er Statskog SFs håndtering av kjøpet i tråd med det forslaget som ble lagt fram for Stortinget gjennom Prop. 11 S. (2010-2011), og som Stortinget ga sin tilslutning til.

SPØRSMÅL NR. 1441**Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 30. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva er status og arbeidsform til den hurtigarbeidende gruppe for videre utvikling av norsk jernbane?»

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet har nedsatt en hurtigarbeidende gruppe for videre utvikling av norsk jernbane som skal levere sin innstilling 1. November 2011.

Gruppen er sammensatt av ledelsen i Norges Statsbaner, Jernbaneverket, Flytoget, samt en representant fra Logistikk- og transportindustriens Landsforening.

Opgaven gruppen er gitt er viktig for videre utvikling og utbygging av fremtidens infrastruktur særlig gjeldende jernbane.

Debatten den senere tid om planlegging og dimensjonering av norsk samferdselspolitikk har etterlyst større grad av helhet og langsiktig planlegging hvor hensynet til de ulike transportformers gjensidig påvirkning klargjøres.

Jeg forventer at gruppen sier noe om hvordan det kan etableres et godt togtilbud for pendlerne inn og ut av de store byene. Dette er en viktig oppgave for å sikre både klima og nærmiljø. Videre folks sikkerhet for forutsigbar fremkommelighet til byen fra distriktene og folks mulighet til raskt å komme frem innad i byene.

Det er stor befolkningsveksten i og rundt de store byene og en helhetlig planlegging av infrastruktur med særlig fokus på jernbane er avgjørende for en større samfunnsplanlegging.

Videre forventes et at arbeidsgruppen ser på alternative finansieringsformer, for å sikre at det blir en helhetlig utbygging av strekninger som skal forbedres, istedenfor dagens klattvise utbygginger.

Statsråden og jernbaneverket har påpekt mangel på plankompetanse og tilsvarende kapasitet.

Videre er arbeidsgruppen sammensatt av eksisterende ledelse i de største selskapene innenfor jernbane. Det er derfor interessant å få statsrådets vurdering av hvorvidt arbeidsgruppen har mulighet til å hente kompetanse og erfaring fra andre samfunnsoppgaver nasjonalt så vel som internasjonal.

Svar:

Norsk jernbane står overfor betydelige utfordringer. Tilstanden på jernbaneinfrastrukturen og behovet for å utvikle og fornye den er vel kjent, og er forhold som vil bli behandlet ved rulleringen av Nasjonal transportplan. For å videreutvikle norsk jernbane er det også relevant å se på andre aspekter, for eksempel mer institusjonelle og arbeidsmessige forhold. Høsten 2010 besluttet jeg å sette ned en arbeidsgruppe, sammensatt av alle de viktigste aktørene innenfor jernbanesektoren. Arbeidsgruppen har fått i oppdrag å utforme en rapport om utfordringene norsk jernbane står overfor og hvordan disse skal håndteres. Hensikten er å få på plass et supplerende grunnlag for utforming og gjennomføring av jernbanepolitikken i tiden fremover.

Arbeidsgruppen hadde sitt første møte i januar 2011, og har siden hatt månedlige møter. Invitasjonsbrev til de enkelte møter og referater fra møtene er offentlig tilgjengelige. Arbeidsgruppen skal gi innspill til hvilke hovedutfordringer som bør prioriteres og alternativer til hvordan vi kan møte framtidens utfordringer til effektive jernbanetransporter, effektiv ressurs- utnyttelse og ikke minst for å kunne levere tilfredsstillende og pålitelige resultater til brukerne. Arbeidsgruppens sluttrapport skal foreligge innen 1. november 2011. Sluttrapporten vil være offentlig tilgjengelig.

SPØRSMÅL NR. 1442**Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 30. mai 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«En rekke av de selskaper som staten enten er medeier i eller eier alene har nå en betydelig del av sin forretningsmessige del av virksomheten i utlandet selv om de styres fra Norge. Dette stiller store krav til den kompetanse som de forskjellige styre i selskapene må inneha. I disse selskapene ville det være en styrke å kunne inneha utenlandskompetanse for bedre å forstå de markeder man er inne i.

I hvilken grad etterspør staten utenlandskompetanse når man skal utnevne sine styrerepresentanter til disse selskapene?»

BEGRUNNELSE:

Mange norske selskaper har en stor del av sin virksomhet rettet mot det internasjonale markedet og selskaper der staten har eierandeler er heller intet unntak. I den forbindelse er det tilstrekkelig å vise til Telenor ASA, Statoil ASA, Statkraft SF, Cermaq AS etc. Dette gjør at man må tilegne seg den kompetanse som trengs inn i selskapenes styrende organer for å kunne forstå de markeder man er inne i og den kultur som der finnes når det gjelder forretningsdrift. Det er en kjensgjerning at ikke alt gjøres som vi gjør det i Norge. Det er derfor viktig at man også i selskapenes styre har den kompetanse som skal til for best mulig å kunne møte denne utfordringen. Private bedrifter har ofte klare strategier på dette feltet når det gjelder å knytte til seg styremedlemmer med utenlandskompetanse. Mitt spørsmål er om det finnes tilsvarende strategier når staten velger ut sine kandidater til styrene i de selskaper de selv er medeier i eller eier alene.

Svar:

I Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap ("eierskapsmeldingen") er konsekvenser av globalise-

ring et tema som er inngående berørt. Regjeringen peker i meldingen på at mange av selskapene med forretningsmessige mål de siste årene har blitt mer internasjonale i sin virksomhet som et resultat av et mer globalt handelsmønster. Regjeringen påpeker videre at raskere utviklingstakt i næringslivet, blant annet i form av internasjonalisering, gjør det mer krevende for både eiere og styre å bidra til verdiskaping for sitt selskap.

Regjeringen fremhever i eierskapsmeldingen at det er avgjørende viktig for staten som eier å sørge for godt sammensatte og kompetente styre. Det fremgår videre at Regjeringen har som mål at styret i det enkelte selskap samlet sett representerer den ønskede kompetansen ut fra selskapets virksomhetsområde og utfordringer. For selskaper med forretningsmessige mål legges det vekt på å velge representanter med bred erfaring fra næringsliv og industri samtidig som de har kompetanse eller erfaring innenfor et eller flere nærmere spesifiserte kompetanseområder, herunder internasjonal erfaring og samfunnsforståelse. Det følger også av meldingen at Regjeringen vil legge vekt på blant annet geografisk mangfold når styret settes sammen.

Det fremgår av dette at Regjeringen legger vekt på internasjonal kompetanse som et av flere ønskede kompetanseområder i arbeidet med styresammensetningen i statseide selskaper. I de børsnoterte selskapene skjer forberedelsene til styrevalg gjennom valgkomiteer hvor staten er representert sammen med representanter for resten av aksjonærfellesskapet. Ofte velges norske styremedlemmer med internasjonal erfaring, men det er også tilfeller der det er valgt inn utenlandske styremedlemmer i selskapene, som i Telenor, Statoil, Norsk Hydro, DnB NOR og SAS.

SPØRSMÅL NR. 1443**Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 30. mai 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Hva mener statsråden er hovedårsaken til den store økningen i antall akutt plasseringer i barnevernet, og hva vil statsråden gjøre for å hindre en videre økning?»

BEGRUNNELSE:

I kronikken "Politikerne svikter barnevernet" av Inge Kvaran i Adresseavisen 19. mai vises det til den store økningen det har vært i antall akutt plasseringer i fosterhjem og institusjon. Som det fremkommer av begrepet er akutt plasseringer en drastisk handling for de involverte. Trygghet og forutsigbarhet er viktige elementer av en god oppvekst. Forskningen viser at barnevernet i gjennomsnitt har arbeidet med en familie i tre år før en akutt plassering.

Svar:

Akuttvedtak er et av de mest inngripende tiltakene som kan fattes med hjemmel i barnevernloven. Barnevernloven stiller krav om at midlertidige vedtak i akuttsituasjoner etter barnevernloven § 4-6 andre ledd bare kan fattes hvis det er "fare for at barn vil bli vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet". Forarbeidene til barnevernloven presiserer at fare- eller skaderisikoen må være kvalifisert for at slike vedtak kan fattes. Jeg er opptatt av at plasseringer av barn utenfor hjemmet bør være godt forberedt så sant dette er mulig. Barneverntjenesten må alltid i tilfeller der en akutt plassering er aktuelt, vurdere nøye hvorvidt en slik rask plassering er til barnets beste.

I sitt spørsmål viser stortingsrepresentant Hofstad Helleland til en kronikk av førstemanuensis Inge Kvaran i Adresseavisen 19. mai 2011. Der framhever Kvaran blant annet at antallet akutt plasseringer har økt kraftig de siste årene.

Det er riktig at antall akutt plasseringer har økt de siste årene. Det har også antall barn med tiltak i barnevernet. I 2010 fikk om lag 50 000 barn (foreløpig tall fra SSB) tiltak fra barnevernet, mot 46 487 i 2009. Det vil si en økning på om lag 7 prosent. Antall barn med akuttvedtak i løpet av året har økt med om lag 1,4 prosent fra 2009 til 2010. Andelen barn med akuttvedtak har derfor ikke økt fra 2009 til 2010, men fortsatt mener jeg andelen plasseringer som skjer gjennom akuttvedtak er høy.

Stortingsrepresentant Hofstad Helleland spør meg om hva jeg mener er hovedårsaken til økningen i antallet akutt plasseringer i barnevernet. Antall

akutt plasseringer har sammenheng med flere faktorer. En faktor kan være den generelle økningen av antall barn som får hjelp av barnevernet. Blant disse barna vil noen måtte flyttes fra hjemmet umiddelbart. Det er sannsynlig at økningen i antall akuttvedtak fra 2009 til 2010 har sammenheng med at barnevernet nå gjennomfører flere undersøkelser enn tidligere. En annen årsak kan være manglende kapasitet i det kommunale barnevernet. Når barnevernet ikke har mulighet til å følge barnets situasjon og utvikling tett nok, kan det gå på bekostning av godt forberedte plasseringer. En tredje kan være at man venter for lenge med å flytte barn ut av hjemmet, at tiltak i hjemmet ikke fungerer godt nok, og at det ender i ett akutt behov.

Regjeringen har satt ned et utvalg som skal legge fram en utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet innen 1. februar 2012. Ett av de viktige temaene utvalget skal drøfte, er om terskelen for omsorgsovertakelse i dag er for høy. Jeg har forventninger til at utvalget vil komme med forskningsbaserte, faglige råd til barnevernet om hva det bør rettes oppmerksomhet mot ved vurderinger av plassering utenfor hjemmet. Med bedre kunnskap om når plasseringer utenfor hjemmet bør gjennomføres, blir også mulighetene bedre for å planlegge og forberede plasseringene på en god måte.

Departementet har over lengre tid vært opptatt av å hindre unødige akuttvedtak. Daværende Barne- og likestillingsdepartementet sendte i august 2008 ut et brev til landets kommuner om bruken av akuttvedtak. Departementet ville gjennom brevet forsikre seg om at kommunene var kjent med vilkårene for bruk av barnevernloven § 4-6 andre ledd, og ikke brukte akutt plasseringer uten at det var strengt nødvendig. Derfor poengterte departementet følgende i brevet:

- En akutt plassering kan innebære et uforholdsmessig stort inngrep overfor barn og foreldre, særlig hvis det i etterkant viser seg at grunnlaget for plasseringen ikke var godt nok.
- Akutt plasseringer gir heller ikke partene like god rettssikkerhet som plasseringer gjennomført etter behandling i fylkesnemndene.

Som Helleland er kjent med har Regjeringen gitt midler til å styrke det kommunale barnevernet med 400 nye stillinger i 2011. Jeg mener dette vil gi rom for at barnevernet kan følge opp saker av denne type bedre.

Akuttvedtak er både faglig og etisk krevende og er blant de vanskeligste avgjørelsene barnevernet fatter. Å styrke kompetansen i barnevernet slik at fagfolk føler seg trygge i sin yrkesutøvelse, mener jeg er en av de viktigste oppgavene vi står overfor. Gjennom satsningen på kommunalt barnevern som Regjeringen gjennomfører er det til nå i 2011 fordelt 35 millioner kroner til kompetansestyrking i kommunene. 17 nye millioner til slik kompetansestyrking vil bli fordelt i september i år. Behovet for å gjennomføre akutt plasseringer vil fortsatt være til stede. Jeg er derfor opptatt av hvordan akutt plasseringer kan gjennomføres på en best mulig måte. I akutte situasjoner, hvor mye kan stå på spill for barnet, oppstår det særlige dilemmaer. Barneverntjenesten må på den ene

siden handle raskt for å unngå at barnet blir utsatt for ulike typer mishandling eller annen grov omsorgssvikt. På den andre siden medfører en rask avgjørelse at det kan bli vanskeligere å ivareta barnet tilstrekkelig i akuttsituasjonen. Forskning tyder på at akutt plasseringer i flere tilfeller kan gjennomføres mer skånsomt enn slik det ofte gjøres. Jeg sikter her spesielt til pågående forskning ved Enhet for kognitiv utviklingspsykologi ved Universitetet i Oslo. Gjennom bedre rutiner og opplæring av de ansatte kan plasseringer utenfor hjemmet bli en mindre belastning for de involverte barna og foreldrenes deres. Denne kunnskapen er det viktig å spre til alle som arbeider i barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 1444

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 30. mai 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at ikke statsråden deler oppfatningen til mange av de som arbeider innenfor barnevernsfeltet om at en ikke kan iverksette umiddelbare tiltak for å bedre situasjonen for barna i barnevernet?»

BEGRUNNELSE:

I Adresseavisens serie "de glemte barna" vises det til mange utfordringer i barneverntjenesten. Disse utfordringene er for første kjente, og for det andre løsbare, ut i fra dagens kunnskap og kjennskap i barnevernstjenesten og blant politikere om situasjonen. Inge Kvaran, førsteamanuensis ved barnevernspedagogutdanningen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, viser i kronikken "Politikerne svikter barnevernet" i Adresseavisen 19. mai til at de tre tiltakene statsråden har igangsatt, nedsettelsen av barnevernspanelet, utvalget som utreder det biologiske prinsipp og evalueringen av barnevernet, ikke en nødvendig å vente på for å løse mange av utfordringene i barnevernet. Statsråden har ved tidligere anledninger utsatt gode forslag til tiltak for barnevernet med henvisning til disse tre tiltakene, og den kommende stortingsmeldingen om barnevernet i 2012. Innføring av midlertidige tiltak ville, etter spørsmålstillers oppfatning, ha løst de ulike problemstillingene som reises i forhold til de eventuelle endringene som blir bestemt av

Stortinget etter behandlingen av stortingsmeldingen.

Svar:

Jeg deler representantens oppfatning om at det er behov for umiddelbare tiltak. Det aller viktigste, er etter min vurdering å styrke ressurs situasjonen i det kommunale barnevernet.

Barna oppholder seg i kommunene. Arbeidet i kommunene er avgjørende for å forebygge og hjelpe utsatte barn og unge. Barnevernet i mange kommuner har slitt med lovbrudd og manglende oppfølging på grunn av dårlig kapasitet. Derfor er kommunene i 2011 tilført 400 nye stillinger gjennom øremerkede midler. Dette utgjør en vekst i antall stillinger på over 12 prosent, som er en firedobling fra året før. Satsingen er det mest omfattende grepet som er gjort for det kommunale barnevernet på over 20 år. De nye stillingene vil gjøre en stor forskjell for barnevernet i kommunene.

Kommunene ansetter nå flere fagfolk i barnevernet. Jeg har allerede vært i kontakt med flere kommuner som rapporterer om mange og kvalifiserte søkere til stillingene.

I tillegg til disse 400 stillingene har kommunene fått 35 mill kroner til andre tiltak som styrker barnevernet lokalt. Kommunene har søkt om midler til blant annet etterutdanning, veiledet praksis og opplæring i bruk av kartleggingsverktøy. Det gjenstår

om lag 17 mill kroner til fordeling fra fylkesmennene til kommunene. 1. september 2011 er kommunenes frist for å søke om midler til ytterligere tiltak for å styrke barneverntjenesten.

Når det gjelder den videre utviklingen av barnevernet er det spesielt to viktige prinsipper som jeg mener må følges: For det første skal de endringene som nå forberedes, være fundert i deltakelse og medvirkning fra berørte som ønsker å bidra. For det andre skal endringene være basert på kunnskap og dokumentasjon.

Dagens organisering av barnevernet skriver seg fra 2004 da staten overtok fylkeskommunenes ansvar. Jeg mener det ikke ville være forsvarlig å iverksette en ny reform 7 år etter at den forrige ble iverksatt, uten en grundig evaluering. Store omorganiseringer skaper usikkerhet og merarbeid for alle involverte. Mitt mål er derfor at endringer som foreslås nå skal være så robuste og ha så bred forankring at de kan bestå i lengre tid enn dagens system slik det er i dag.

Ulike prosesser er satt i gang for å ivareta behovet for deltakelse, medvirkning og oppdatert kunnskap. Aktuelle grupper og miljøer er engasjert for å komme med innspill til hvordan barnevernet kan bli bedre:

- Høsten 2010 oppnevnte jeg et Barnevernpanel. Panelet skal komme med anbefalinger og råd om hvordan vi kan utvikle barnevernet til barnets

beste. Panelet skal legge særlig vekt på hvordan barns og foreldres brukermedvirkning i barnevernet kan styrkes. Målsettingen med panelet er også at det skal bidra til å skape en bred, offentlig debatt om hvordan fremtidens barnevern skal se ut.

- Fosterhjemsområdet skal utvikles videre, blant annet med grunnlag i arbeidet fra en arbeidsgruppe som består av representanter fra KS, Norsk Fosterhjemsforening, Norsk Barnevernlederorganisasjon (NOBO) og Bufdir. Arbeidsgruppen skal ha slutført sitt arbeid og avlevert rapport med anbefalinger til departementet innen 1. september 2011.
- Et offentlig utvalg skal utrede det biologiske prinsipp i barnevernet. Prinsippet har betydning for vektleggingen av barnets biologiske tilhørighet i vurderingen av om familien skal hjelpes mens barnet bor hjemmet eller om det er til barnets beste å bo utenfor hjemmet på midlertidig eller varig basis. Det er ikke tidligere blitt foretatt noen generell og helhetlig gjennomgang av det biologiske prinsippets betydning i barnevernets arbeid og beslutninger. Utvalget skal levere sin innstilling 1. februar 2012.

Reformer skal føre til et bedre barnevern. Deltakelse, medvirkning og et oppdatert kunnskapsgrunnlag er avgjørende premisser for å lykkes både for tiltak som gjennomføres umiddelbart og på lengre sikt.

SPØRSMÅL NR. 1445

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 27. mai 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Korleis bidreg statsråden til at kommunane som arbeidsgjevarar i større grad enn i dag skal tilby etter- og vidareutdanning av lærarar?»

GRUNNGJEVING:

I revidert nasjonalbudsjett foreslår regjeringa å redusere løyvinga til etter- og vidareutdanning av lærarar. Dette skjer av di norske kommunar ikkje tilbyr dette til meir enn 1500 lærarar. Dette til tross for at 4000 har søkt om dette tilbodet, og regjeringa har hatt det som politisk målsetnad å gi tilbodet til 2500.

Noreg ligg under OECD-gjennomsnittet i å vida-

reutdanne lærarar, sjølv om vi veit at gode pedagogar er den viktigaste faktoren for å gi elevane godt læringsutbytte. Statsråden har eit ansvar for å fjølge opp kommunane på denne sektoren, utan å overlata heile ansvaret til kunnskapsdepartementet.

Svar:

Skoleeier har ansvar for å tilsette kvalifisert personell i skolene, og for å sikre skoleutvikling, etter- og vidareutdanning for sine ansatte, jf. opplæringsloven § 10. Det er likevel bred politisk enighet om at staten skal bidra til kompetanseutvikling for lærere innenfor særlig prioriterte områder. I 2011 bruker

staten ca 400 millioner til rektorutdanning, videreutdanning og etterutdanning for lærere.

Både i 2009 og 2010 ble det omdisponert midler som følge av lav søkning til videreutdanningstilbudene innenfor strategi for videreutdanning. I 2009 fikk fylkeskommunene og kommunene de overskytende midlene til ulike kompetanseutviklingstiltak. I 2010 ble 45 mill kroner omdisponert til etterutdanning av lærere, rådgivere og aktører innen fag og yrkesopplæring, tiltak rettet mot kommuner med svake resultater på nasjonale prøver, klasseledelse, læreplanforståelse og vurdering.

I RNB-proposisjonen som ble lagt fram for Stortinget 13. mai, ble midlene til videreutdanning omdisponert med 25 mill. til klasseledelse og regnesatsing og 35 mill. til forsering av skolering i Ny GIV.

Kompetanse for kvalitet, Strategi for videreutdanning av lærere (2009-2012) ble etablert i et partnerskap mellom KD, KS, lærer- og lederorganisasjonene og Universitets- og høyskolerådet. Denne strategien forutsetter at lærere skal få styrket sin kompetanse i form av videreutdanning med 30-60 studiepoeng i fag. Prioriterte fag i strategien i denne perioden er: norsk/samisk, matematikk, engelsk, leseopplæring, fysikk, kjemi, yrkesfaglige programfag, praktisk-estetiske fag og rådgivning. Jeg har nå sammen med partene startet en diskusjon om hvilken innretning en ny periode, 2012 – 2015, skal ha.

Før søknadsprosessen for 2011/2012 har jeg sammen med partene gjort en del endringer for å øke antall søkere. Det er utarbeidet en egen studiekatalog som er sendt alle skoler og et eget informasjonshefte

til skoleeierne. I tillegg er det utviklet nettbasert informasjon. Det er også utarbeidet et nytt, sentralt nettbasert søkesystem, basert på erfaringene fra Samordna opptak. Systemet er beregnet til å være ferdig utviklet innen 2012, men allerede i inneværende år er søknadsprosedyrene lagt om. Nytt søkersystem gjør at vi i år for første gang vet hvor mange lærere som er interessert i denne formen for videreutdanning. Det betyr at vi ikke kan sammenligne søkertallet på 4000 med tidligere år.

Oversikten jeg har over søknadene fra kommunene for 2011/12 viser at mange tar sitt skoleeierskap på alvor, og har godkjent søknader fra mange lærere, mens andre kommuner ikke har søkt i det hele tatt.

Jeg hadde et møte med partene fredag 13. mai for å diskutere situasjonen, hvor jeg også uttrykte skuffelse over det lave søkertallet. Jeg vil sammen med partene før sommeren gå nærmere inn i tallene for å se hvilke forklaringer vi kan finne for de kommunene som ikke har søkt eller har et lavt søkertall. Vi vil også se på hvilke grep som kan være aktuell for å få opp deltakelsen.

Selv om regjeringen har prioritert kommunene gjennom en inntektsvekst på 48 milliarder kroner siden 2005, ser jeg at den økonomiske situasjonen varierer mellom kommunene. Dette kan være en medvirkende årsak til at noen kommuner har lav søkning til videreutdanningen. En del kommuner har også uttrykt at de bruker andre opplegg for kompetanseutvikling enn de tilbudene som staten finansierer. 2009/2010 deltok 3098 lærere i videreutdanning igangsatt av skolene selv.

SPØRSMÅL NR. 1446

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 30. mai 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til en dialog med Redningsselskapet for å undersøke muligheten for å inngå avtale med dem om forbedring av oljevernberedskapen, hvor staten betaler for beredskap og utrykning ved ulykker, slik at en kan sikre seg bedre mot potensielle oljekatastrofer i kystnære strøk?»

BEGRUNNELSE:

Når store fartøy går på grunn settes liv og helse langs kysten i fare. Ulykker som grunnstøtingen med Full City og Godafoss viser at stadig økende trafikk langs kysten gjør at faren for ulykker med tilhørende oljeutslipp øker.

Det å være tidlig ute til havaristen med oljevern-utstyr er avgjørende for hvor mye olje som slippes ut. Dersom en kunne kranset Godafoss med oljelenser mare minutter etter ulykken, ville skadepotensialet reduseres betydelig.

Norske myndigheter har lange tradisjoner for å samarbeide med Redningsselskapet for å trygge sikkerheten for de som ferdes til sjøs. Denne beredskapen er i stor grad finansiert gjennom frivillighet. Beredskapen til Redningsselskapet kan imidlertid forsterkes ytterligere ved at de kan tilbys å påta seg ansvar som "førstehjelp" ved skipsulykker også hva gjelder tiltak for å hindre oljeutslipp.

Det er utviklet en egen leker som kan slepes i

høy fart og som inneholder lenser som kan legges ut rundt havaristen.

En slik beredskap kan være avgjørende for å hindre oljeutslipp og bidra til å hindre at store verdier settes i spill.

Gjennom en dialog med Redningsselskapet kan det muligens finnes frem til løsninger som vil styrke oljevernberedskapen langs kysten vesentlig.

Svar:

Jeg vil begynne med å understreke at jeg er opptatt av at beredskapen mot akutt forurensing langs kysten er så god som mulig. Soria Moria-erklæringa slår fast at beredskapen på dette området skal styrkes, og det har regjeringa fulgt opp gjennom kraftig økte bevilgninger over flere år. Dette har muliggjort utskifting og oppgradering av oljevernmateriell og styrking av aksjonsorganisasjonen. Vi er i dag bedre rustet til å håndtere akutt forurensing enn noen gang tidligere.

Jeg setter stor pris på engasjementet for å gjøre beredskapen enda bedre. Nye ideer og løsninger på dette området er alltid velkomne. Redningsselskapet har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det ønsker en større rolle innen beredskap mot akutt forurensing. Redningsselskapet mottar støtte over Fiskeri- og kystdepartementets budsjett, og i henhold til avtalen mellom selskapet og departementet fra 1996 skal støtten fra departementet være med på å finansiere en aksjonsrettet redningstjeneste samt ulykkesforebyggende arbeid. Dette innebærer at Fiskeri- og kystdepartementet i henhold til statsstøtteregulverket må gjennomføre anbud og betale markedspris for eventuelle tjenester innen beredskap mot akutt forurensing som Redningsselskapet tilbyr.

I dag er Redningsselskapets fartøy ikke utstyrt med oljevernmateriell. De har heller ikke en størrelse som gjør dem aktuelle til å utrustes med tyngre lenser og opptakere, slik vi har gjort med Kystvaktas fartøy. Redningsselskapet mener likevel at det kan bidra til beredskapen blant annet ved å bedre responstiden ved hendelser. Et av de konkrete forslagene er å supplere dagens statlige beredskap med lektere som kan slepes i høy fart av redningsskøytene og som inneholder oljevernmateriell. Hensikten med lekterne er å få materiell hurtig på plass etter hendelser slik at akutt forurensing kan begrenses.

Departementet har en dialog med Redningsselskapet om mulige oppgaver.

Den 21. februar i år hadde vi et møte med Redningsselskapets ledelse i departementet der selskapets rolle innen beredskap mot akutt forurensing var blant temaene som ble diskutert. Redningsselskapet har også en løpende dialog med Kystverket om operative spørsmål innen beredskap og sjøsikkerhet.

Kystverket har det operative ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensing og for å samordne den nasjonale beredskapen på dette området. Konkrete forslag vedrørende den statlige beredskapen, slik som forslaget om å investere i hurtiggående lektere, vurderes av Kystverket.

Den 25. mai i år ble det inngått en avtale mellom Kystverket og Redningsselskapet om hvordan Redningsselskapets ressurser kan inngå i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensing. Avtalen har følgende hovedpunkter: 1) Redningsselskapets ressurser benyttes ved behov av Kystverket i forbindelse med hendelser eller aksjoner mot akutt forurensing, mot kompensasjon; 2) partene vil gjennomgå og beskrive slepeberedskapen redningsskøytene representerer; 3) partene vil teste ut de hurtiggående oljevernlekterne og redningsskøytenes kapasitet til å legge ut lenser, og det skal utarbeides en rapport og 4) det skal gjøres en samlet vurdering av hvordan Redningsselskapets ressurser best mulig kan utnyttes i oljevernberedskapen.

Avtalen innebærer at de hurtiggående lekterne vil prøves ut grundig under oljevernøvelser, og at det utarbeides en avtale for drift av to lektere. Lekterne vil deretter vurderes på bakgrunn av erfaringene som gjøres. Kystverket understreker imidlertid at lekterne i dag ikke utgjør noen komplett beredskapsløsning. Lensene de er utstyrt med er lette, og har begrensninger i forhold til bølgehøyde, strøm- og vindhastighet. Videre mangler lekterne i utgangspunktet opptaksutstyr og løsninger for lagring av oppsamlet olje.

Responstid ved hendelser er viktig, men langt fra den eneste faktoren som avgjør hvor vellykket en aksjon mot akutt forurensing blir. I mange tilfeller, for eksempel i grov sjø og sterk strøm, er det ikke mulig å hindre at olje spres fra havarister. I dag er det lite som tyder på at vi vil finne teknologiske løsninger som gjør oss i stand til å hindre slik spredning raskt og sikkert under vanskelige forhold. Det innebærer at vi også i fremtiden må være forberedt på å håndtere olje som driver på land.

Til slutt vil jeg understreke at enkeltstående forslag som tar sikte på å styrke beredskapen må ses i sammenheng med den samlede beredskapen mot akutt forurensing og øvrige tilgjengelige ressurser. Den statlige beredskapen er basert på en nasjonal analyse av miljørisiko og tilhørende beredskapsbehov. Slik jeg tidligere har informert Stortinget om, vil Kystverket i juni i år legge frem en oppdatert miljørisiko- og beredskapsanalyse. Regjeringas satsing på statlig beredskap mot akutt forurensing vil ta utgangspunkt i denne analysen i de kommende årene. Nye beredskapskonsepter, herunder hurtiggående lektere, må vurderes i forhold til behovene som identifiseres her.

SPØRSMÅL NR. 1447**Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 30. mai 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Er statsråden fornøyd med dekningen av ambulanshelikopter i Norge sett i lys av ny sykehusstruktur med færre akuttmottak over hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Det legges ned akuttmottak over hele landet. Ofte hevdes det at en skal sikre bedre tilbringertjeneste som kompensasjon for nedlagte akuttmottak. En viktig del av tilbringertjenesten er ambulanshelikopter.

Svar:

De regionale helseforetakene overtok ansvaret for planlegging, organisering og drift av luftambulansetjenesten i forbindelse med foretaksreformen i 2002. Tjenesten er organisert slik at det medisinske ansvaret ivaretas av de helseforetakene hvor basene er lokalisert. De fire regionale helseforetakene eier Luftambulansetjenesten ANS, som ivaretar den operative delen av tjenesten på vegne av de regionale helseforetakene. Dette innebærer bl.a. avtaler med operatørselskapene, herunder Lufttransport AS, som driver den flyoperative tjenesten og helikopterbasene i Tromsø, Brønnøysund, Ålesund, Arendal, og med Norsk Luftambulans AS, som driver helikoptertjenesten ved helikopterbasene i Trondheim, Førde, Bergen, Stavanger, Lørenskog, Dombås og Ål. Luftambulansetjenesten ANS er også ansvarlig for kjøp av flytimer/oppdrag fra redningshelikoptertjenesten. I tillegg har virksomheten ansvar for tiltak av nasjonal karakter innen luftambulansetjenesten, herunder risikoreduserende og sikkerhetsrelatert virksomhet.

Det er et grunnleggende prinsipp at hele befolkningen skal ha tilgang på kompetent helsehjelp i akutte situasjoner. Samling av spesialiserte akuttilbud ved færre sykehus, større legevaktdistrikter og færre og større ambulansestasjoner har vært nødvendig for å sikre kvalitet og kompetanse i alle ledd i den akuttmedisinske kjeden.

Luftambulansetjenesten er en svært viktig brikke i den akuttmedisinske tiltakskjeden og kan være avgjørende for effektiv behandling, transport og beredskap ved akutt sykdom eller skade. Luftambulansetjenesten er også en viktig faktor for å sikre likeverdig tilgang på akuttmedisinske helsetjenester, men tjenesten må alltid vurderes i forhold til øvrig akuttmedisinsk beredskap i området. Luftambulansetjenesten er en begrenset nasjonal ressurs og et supplement til øvrig ambulansetjeneste. Bruk av bilambulansetjeneste for transport til nærmeste sykehus er vanligvis det primære alternativet når dette er faglig korrekt, ressurser er tilgjengelig og logistikken forsvarlig.

Ambulansetjenesten, herunder også luftambulansetjenesten, spiller en viktig rolle i å sikre befolkningens tilgang til akuttmedisinske tjenester. Tjenesten må løpende tilpasses i lys av utviklingen i det øvrige helsetilbudet. Det fremgår av Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015) at endringer i akuttfunksjoner ved sykehus og sammenslåing av legevaktdistrikter ikke må skje uten at helseforetak og kommuner har vurdert konsekvenser for luft-, bil- og båtambulansetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1448**Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Karin Yrvin****Besvart 27. mai 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Skolen er den arenaen hvor opplæring om seksualitet, kropp og helse skal gis til alle barn og ungdom i Norge. Nordiske undersøkelser og kunnskapsoppsummeringer viser at kunnskap, og kommunika-

sjon om seksualitet er lite helhetlig og målrettet på de forhold som kan oppleves som vanskeligst å takle. Dette innebærer seksuelt overførbare infeksjoner, herunder hiv og aids.

Hva gis av hiv-undervisning i skolene?»

Svar:

I følge et kompetansemål i faget Naturfag, hovedområdet Kropp og helse skal elevene etter 10. trinn kunne drøfte problemstillinger knyttet til seksualitet, ulik seksuell orientering, prevensjon, abort og seksuelt overførbare infeksjoner.

Utdanningsdirektoratet la i 2009 fram ressursheftet - "Undervisning om seksualitet. Et ressurshefte for lærere i grunnsopplæringen". Ressursheftet er ment å fungere som en veiledning for lærere og helsesøstre om hvordan man kan ta opp sentrale temaer angående seksualitet og samliv og hvor det er relevant å belyse temaene inn i fag. I tillegg presenterer materialet problemstillinger og gir forslag til elevoppgaver. Målet er å gi lærerne veiledning slik at de kan gi en god seksualundervisning, og få fram gode diskusjoner og refleksjoner i klasserommet som bevisstgjør barn og ungdom.

Ressursheftet tar utgangspunkt i alle relevante kompetansemål på 4., 7. og (det ovenfor nevnte) 10. årstrinn i Kunnskapsløftet som berører temaet seksu-

alitet som Etikk og seksualitet, Kulturelle og religiøse normer, Seksuell orientering, Seksuell trakassering, Seksuelle overgrep samt likestilling mellom kjønnene. Temaet seksuelt overførbare infeksjoner er omtalt i ressursheftet, men det er bare de hyppigst forekommende typer infeksjoner i Norge som er nevnt spesielt. HIV- infeksjon er derfor ikke omtalt.

Denne våren er ressursheftet under revidering. Man har i den forbindelse sett behovet for også å rette oppmerksomhet mot HIV- infeksjon spesielt. Det er viktig at ungdom har tilstrekkelig informasjon om HIV og smittemåter for også å kunne beskytte seg mot denne seksuelt overførbare infeksjonen.

Utdanningsdirektoratet har derfor i forbindelse med revideringen av ressursheftet vært i kontakt med organisasjonen HivNorge, og bedt dem om å lage utkast til tekst om HIV/AIDS som vil bli innarbeidet i den reviderte utgaven av ressursheftet. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet legge ut en lenke til HivNorge på direktoratets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 1449

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 27. mai 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøvernministeren presenterte 20. mai seks miljøambassadører som skal reise rundt til skolene for å formidle og inspirere skoleelever i miljøspørsmål. Temaene er klima og naturmangfold og framtidens løsninger. Spesielt klimadebatten preges av mange ulike tilnæringer og vurderinger når tiltak skal prioriteres, deriblant verdens energisituasjon.

Hvilket bilde skal miljøambassadørene tegne av norsk olje- og gassnæringens rolle i fremtiden når de reiser rundt til landets skoler?»

BEGRUNNELSE:

I mange deler av miljøbevegelsen fremstilles olje- og gassnæringen som hovedårsaken til klimaendringer, og derved er det en næring de mener bør utvikles. Andre mener derimot at olje- og gassnæringen fortsatt vil ha en sentral rolle i vår fremtid pga behovet for energi, og at olje/gass har lavere CO₂-utslipp enn kull.

I Norge står denne næringen sterkt, og den posisjonen kan den ha i mange tiår enda om den får gode

vilkår. Det er i så måte viktig å sikre rekruttering til næringen, hvor satsing på realfag i grunnskolen/videregående opplæring er viktig. Man bør derfor unngå at "bevisstgjøring" om miljøutfordringer ender opp som en turne for å be unge unngå å utdanne seg til petroleumsrelaterte jobber.

Svar:

Miljøverndepartementet har i en rekke år drevet oppsøkende virksomhet og gitt inspirasjon og kunnskap om klimaspørsmål gjennom nasjonale foredragsturneer i skolen. Dette er blitt gjort gjennom regjeringens informasjonssatsing Klimaløftet. Det er Klimaløftets mål å sikre at miljø- og naturforståelsen blir forankret i ung alder.

Våren 2011 har Miljøverndepartementet rekruttert seks miljøambassadører som skal besøke ungdomsskoler og videregående skoler over hele landet fra høsten 2011. Miljøambassadørene er unge, har høyere utdanning, stort samfunnsengasjement og god formidlingsevne.

Miljøambassadøren holder et spesialtilpasset

foredrag om klima og naturmangfold og framtidens løsninger. Hensikten med foredraget er å øke kunnskap om klima og naturmangfold og inspirere både lærere og elever til videre engasjement. Dette betyr at miljøambassadørene vil fortelle om løsninger og tiltak som er viktige for at Norge kan bli et lavutslipps-samfunn.

Det viktigste spørsmålet i dag er hvordan vi kan løse klimaproblemet og samtidig forsyne verden med mer energi. For å løse dette problemet spiller teknologer og realister en nøkkelrolle. Så noe av det mest bærekraftige en ungdom i dag kan gjøre er å studere realfag. Dette blir et av de viktigste budskapene fra miljøambassadørene til elevene.

SPØRSMÅL NR. 1450

Innlevert 20. mai 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 30. mai 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Ifølge VG 18.05.11, er det gitt tillatelse til bygging av hytte i et vernet området i Telemark. Dette skjer på tross av at området er et såkalt landskapsvernområde, hvor Tinn kommune har svært streng praksis. Dispensasjonen er gitt da tiltakshaver som gjenytelse har lovet å sette i stand noen verneverdige hytter i samme området. I Dagbladet 20.05 sier regjeringen at dette er ukjent for den.

Hvordan stiller regjeringen seg til at dispensasjoner fra verneregler gis mot gjennytelse fra tiltakshaver?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet mener det er viktig å sikre likebehandling av landets innbyggere. Vi er også opptatt av å ivareta viktig kulturminner, som ligger bak kommunens ønske om å ivareta Kompani Linges hytte fra 2. verdenskrig. Det oppleves dog av mange som urettferdig når man får unntak fra strenge verneregler med bakgrunn i at man bidrar særskilt økonomisk til kommunen.

Talsmann for Tinn Kommune gir i Dagbladet 20.05.11 klart inntrykk av at kommunen "er krystallklar på at det ikke gis dispensasjoner til bygg i verneområdet Brattfjell-Vindeggen i Telemark." men at "Like krystallklar er han også på at det var korrekt å gi [tiltakshaver] tillatelse til å få oppført ei hytte midt i det verna området."

Svar:

I 2008 søkte Søndegård Rickfelt AS på vegne av Petter Stordalen om riving, rehabilitering og en mindre utvidelse i tilknytning til fire hytter ved Sandvatn innenfor Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde i Tinn kommune. De aktuelle hyttene ble brukt av

Hjemmefronten under 2. verdenskrig, blant annet i forbindelse med tungtvannsakksjonen på Vemork.

Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde ble som ledd i gjennomføringen av nasjonalparkplanen, opprettet ved kongelig resolusjon 15. desember 2000. I 2004 delegerte Direktoratet for naturforvaltning forvaltningsmyndigheten for dette landskapsvernområdet til de berørte kommune; Hjartdal, Seljord, Tinn og Vinje der hver kommune fikk forvaltningsansvaret for arealene innenfor sin kommune.

Det var således Tinn kommune som i 2009 og 2010 behandlet den aktuelle søknaden etter bestemmelsene i verneforskriften for landskapsvernområdet.

Kommunen kom i sin vurdering fram til at de eksisterende hyttene på grunn av sin betydning under 2. verdenskrig, burde omdisponeres til kulturminneformål, og at det kunne gis tillatelse til oppføring av en ny hytte under visse forutsetninger, blant annet at arealet på nybygget ikke må overskride arealet på den eksisterende bygningsmassen, og at kommunen skal kunne legge til rette for allmennhetens tilgang til kulturminnene.

Kommunen vurderte det også slik at allmennhetens bruk av bygningene ville bidra til videre utvikling av kultur- og naturbasert reiseliv.

Jeg er enig med representanten Solvik-Olsen i at det er viktig å sikre likebehandling av landets innbyggere. Samtidig er jeg opptatt av å styrke lokaldemokratiet. Som ledd i dette ønsker jeg at verneområdene skal forvaltes lokalt. Derfor innfører jeg nå lokal forvaltning av nasjonalparkene og andre store verneområder ved at jeg oppnevner politisk sammensatte interkommunale nasjonalpark-/verneområdestyrer som får forvaltningsmyndigheten for de store verneområdene våre. Dette er i samsvar med hva Stortinget sluttet seg til gjennom behandlingen av Prop 1 S (2009-2010).

Vedtak som fattes av nasjonalpark-/verneområdestyrene kan påklages, og etter den nye ordningen er det Miljøverndepartementet som da vil avgjøre eventuelle klager. Før det nye forvaltningsstyret kom på plass var det Direktoratet for naturforvaltning som var klagemyndighet.

Kommunene som ble berørt av Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde var tidlig ute når det gjaldt lokal forvaltning. Allerede i 2004 fikk de delegert forvaltningsmyndigheten for dette landskaps-

vernområdet. Forvaltningsordningen er nå noe justert for å tilpasse den til forvaltningsmodellen som ble vedtatt i 2009. Høsten 2010 ble derfor det nye verneområdestyret for Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde oppnevnt.

Etter hva jeg er kjent med er kommunens vedtak i denne aktuelle saken ikke påklaget, og saken er følgelig ikke behandlet verken i Direktoratet for naturforvaltning eller i Miljøverndepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 31. mai 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Vi kan i Fiskeribladet Fiskaren, datert onsdag 18. mai, lese om nok en konflikt mellom en kommune som ikke ønsker at det skal drives oppdrett på en gitt lokalitet og en tildeling av en oppdrettskonsesjon. Det er viktig at denne typen konflikter reduseres til et minimum da det ofte er mange interesser som skal ivaretas i en kommune. Det er derfor viktig at man får på plass tiltak og virkemidler som reduserer denne typen konflikter.

Hva vil statsråden foreta seg i den forbindelse?»

Svar:

Avveining og prioritering av ulike brukerinteresser i kystsonen er et tidvis vanskelig område. Bruken av kystområdene har økt de siste årene, og det har mange steder blitt trangere om plassen. I en slik situasjon vil ulike arealkonflikter komme tydeligere fram. Jeg mener imidlertid man kan komme langt med gode prosesser og god dialog.

Det følger av akvakulturloven at havbruksanlegg ikke kan etableres i strid med kommuneplanens arealdel. Vedtakelsen av arealplaner skjer etter en åpen og demokratisk prosess der de ulike interessene blir hørt og vurdert opp mot hverandre. Dette gir et

grunnlag for gode løsninger, og legitimitet til det endelige resultatet. Kystsoneplaner er derfor et viktig verktøy for å avklare og dempe arealkonflikter i kystsonen.

Av hensyn til blant annet miljø og havbruksnæringens konkurransekraft, er det av stor verdi at oppdrettsnæringen har tilgang på godt egnede lokaliteter. På havbruksområdet skal Fiskeridirektoratet og fylkeskommunene ivareta nasjonal arealpolitikk i kystsonen, som blant annet er å bidra til at havbruksnæringen får tilgang på egnet areal. Dersom kommunen ikke selv setter av tilstrekkelig areal til havbruk i sin kystsoneplan, kan fylkeskommunen levere innsigelse mot hele eller deler av arealplanen. En slik innsigelse må være begrunnet, og kommunen kan motsette seg den. I så fall blir planen sendt til Miljøverndepartementet for avgjørelse.

I februar i år leverte arealutvalget rapporten "Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjær". Rapporten er nå på høring, med frist 10. august for uttalelse. Rapporten inneholder mange tiltak som vil kunne få betydning for havbruksnæringens bruk av areal og forhold til andre interesser i kystsonen, som jeg vil vurdere nærmere når høringen er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 1452**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 31. mai 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Forvaltningen av havbruksnæringen har i den senere tid vært meget konfliktfylt.

Mener statsråden det er akseptabelt at offentlig forvaltning kan unnlate å besvare henvendelser med henvisning til at spørrer "stort sett" kan få alle svar andre steder, at offentlig forvaltning kan avvise spørre med henvisning til at "man trenger ikke være venner med alle", og mener statsråden "forsoningskonferansen" faktisk har gitt resultater eller vil statsråden ta nye grep for å sikre at næringen møtes profesjonelt?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Dagens Næringsliv 18. mai 2011 skrev FHL i mars i fjor et brev til Direktoratet for naturforvaltning, der de blant annet ba om dokumentasjon og grunnlagsdata for hver enkelt lakseelv. Ni måneder senere, etter puring, ble henvendelsen besvart. Et nytt brev FHL sendte kort tid etter, der de ba om mer informasjon, er ennå ikke besvart.

FHL har klaget saken inn for Miljøverndepartementet.

I Dagens Næringsliv fremkommer blant annet dette:

"Seksjonssjef Raol Biernach i Direktoratet for naturforvaltning mener FHL stort sett ville fått de svarene de ville om organisasjonen hadde lest de årlige rapportene til Vitenskapelig råd for lakseforvaltning."

Og videre:

"Vi prøver å ha et profesjonelt forhold til alle næringsaktører, men man trenger ikke være venner med alle."

Det konfliktfylte forholdet har vært kritisert, og undertegnede oppfatter at statsråden og departementets svar på dette særlig har vært å sørge for "forsoning".

Jeg viser blant annet til kunnskapsseminaret om villaks og oppdrettslaks torsdag 2. desember.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at miljøinformasjonsloven plikter forvaltningsorganer til å ha overordnet miljøinformasjon som er relevant i forhold til egne ansvarsområder og funksjoner, og å gjøre denne informasjonen allment tilgjengelig. Organet bestemmer ut fra hensynet til forsvarlig saksbehandling hvordan slik informasjon skal gjøres kjent. Miljøinformasjon kan for eksempel gis i form av brev eller

elektroniske dokumenter, mens det ikke er nødvendig å gi kopi av format og versjoner av informasjonen som er alminnelig tilgjengelig. Å henvise til informasjon som er alminnelig tilgjengelig kan derfor være en av flere måter for å oppfylle forpliktelser som følger av miljøinformasjonsloven.

Uten å ta stilling til om Direktoratet for naturforvaltning i denne konkrete saken har oppfylt sin informasjons- og veiledningsplikt, vil jeg vise til at kunnskapsgrunnlaget som direktoratet legger til grunn i forvaltningen av villaksen i all hovedsak er allment tilgjengelig gjennom direktoratets hjemmesider (www.dirnat.no), og på nettstedet www.miljostatus.no som driftes av miljødirektoratene. Miljøstatus er et veletablert nettsted som i en årrekke har gitt den nyeste informasjonen om miljøets tilstand til offentlig forvaltning, nærings- og interesseorganisasjoner og andre. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning sine årlige statusrapporter for villaksen som inneholder den mest omfattende sammenstillingen av den kunnskapen som finnes om villaks i Norge er også tilgjengelig via lenker fra dette nettstedet.

Saksbehandlingsrutinene hos Direktoratet for naturforvaltning styres selvsagt ikke av hvilke relasjoner man har til ulike organisasjoner og interessegrupper. Hos Direktoratet for naturforvaltning, som i miljøforvaltningen for øvrig, behandles sakene fortløpende. Avhengig av sakens karakter og arbeidsomfang kan saksbehandlingstiden likevel variere fra sak til sak. Det er ikke akseptabelt at det tar ni måneder å besvare et brev. Også hvis svaret er at det vil ta tid å undersøke det som etterspørres eller at etaten ikke kjenner svaret på spørsmålet bør det raskt gjøres oppmerksom på dette. I et møte med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening i februar 2011 har Direktoratet for naturforvaltning forøvrig beklaget saksbehandlingstiden og gitt en forklaring på årsakene til dette. Saken er nå påklaget av Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, og vil bli behandlet i Miljøverndepartementet.

Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening har selvsagt krav på så rask og god service fra offentlige etater som overhode mulig. Samtidig påligger det også foreningen et stort ansvar for at norsk havbruksnæring vesentlig reduserer sin miljøpåvirkning på omgivelsene. Jeg har i gjentatte møter med havbruksnæringen bedt dem om å bruke alle sine krefter og evner på å handle i miljøets tjeneste og redusere tidsbruken på unnskyldninger for å ikke ta tak i problemene nå.

SPØRSMÅL NR. 1453**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 1. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Målet for det nye innflygingssystemet på Oslo Lufthavn Gardermoen var mindre drivstoffbruk, lavere utslipp og mindre støy. Flyselskap melder nå om motsatte effekter.

Hvordan vurderer statsråden virkningen av det nye innflygingssystemet, og kan statsråden redegjøre for hvordan omleggingen kan bidra til å oppnå de ønskede effektene?»

BEGRUNNELSE:

Det nye innflygingssystemet for Oslo lufthavn Gardermoen som ble innført 7.april skulle føre til at flyene brukte mindre drivstoff og belastet miljøet mindre. Nå kommer det imidlertid opplysninger om at forbruket av drivstoff kan ha økt med 20 %. Dette gir naturligvis økte kostnader for selskapene, og utgjør en betydelig miljøbelastning.

SAS opplyser, ifølge NRK 23. mai, at deres fly nå bruker 50 kg mer drivstoff på hver landing. Hver dag lander i gjennomsnitt nesten tre hundre fly på Gardermoen. Dermed har drivstofforbruket økt med tusenvis av kilo hver eneste dag.

Det nye trafikkreguleringssystemet Point Merge System (PMS) skulle føre til mindre motorstøy enn ved det gamle systemet. Det er nå viktig å få kartlagt hvordan dette faktisk slår ut, også hva angår støyproblematikk.

Svar:

Avinor innførte 7. april 2011 nytt inn- og utflygingssystem for Oslo lufthavn, Gardermoen. Det nye systemet bygger på støyreducerende restriksjoner i ny støyforskrift vedtatt av Luftfartstilsynet i februar 2011.

Det nye inn- og utflygingssystemet skal, når det fungerer optimalt, gi mer effektiv trafikkavvikling, redusere utslippene i tillegg til å bidra til mindre støy totalt sett.

Innføring av det nye innflygingssystemet Oslo ASAP er unikt i verdenssammenheng når det gjelder omfang og kompleksitet. Dersom det er slik at innføring av det nye systemet har ført til økte utslipp, er dette uheldig. Samtidig står vi overfor en svært stor og komplisert omlegging av flytrafikken. Det er naturlig at det tar noe tid å innføre et slikt system og dermed noe tid før alle de positive virkningene slår ut.

Det er per i dag ikke grunnlag for å konkludere når det gjelder totale utslippsmengder i perioden som har vært etter innføringsdatoen 7. april. Videre sier Avinor at vi vil se de positive virkningene av systemet mot slutten av sommeren, inkludert utslippsreduksjoner. Jeg legger til grunn at Avinor gjør det de kan for at det nye innflygingssystemet skal virke etter hensikten så fort som mulig. Jeg vil følge opp dette overfor selskapet og i dialog med Luftfartstilsynet.

SPØRSMÅL NR. 1454**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 27. mai 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Ungdomsavsnittet ved Grenland politistasjon driver et viktig arbeid blant barn og unge. I forbindelse med omorganiseringsprosessen i politiet vurderer politimesteren å legge ned ungdomsavsnittet. Ungdomsavsnittet har gått inn tidlig med tiltak når man har oppdagat kriminell aktivitet blant unge, og driver i tillegg viktig forebyggende arbeid. Grenlandstinget (6 kommuner) i regionen har uttrykt bekymring i forhold til å legge ned ungdomsavsnittet.

Vil statsråden stoppe prosessen med å legge ned ungdomsavsnittet i Grenland?»

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet som igjen har innhentet informasjon fra politimesteren. Politimesteren opplyser at de absolutt ikke har tenkt å legge ned dette viktige arbeidet, tvert i mot ønsker en å styrke innsatsen på dette området ved å involvere større deler av politikorpset.

Det er riktig at Telemark politidistrikt har et stort omorganiseringsarbeid i gang hvor man også ser på organiseringen av ungdomsarbeidet i Grenland. Politidistriktet har vært organisert på mer eller mindre samme måte i 20 år. Det er derfor grunn til å se på om politiet, totalt sett, benytter ressursene på en god nok måte.

Politidistriktet ønsker å styrke det operative arbeidet, både forebyggende, det mer ordens – og beredskapsmessige og etterforskningsarbeidet. Politidistriktet utarbeider nå et system der hver divisjon vil få øremerket personell med ungdom som målgruppe. Et viktig formål med denne omleggingen er at en også skal kunne involvere resten av divisjonen slik at det samlet sett blir en styrking av arbeidet rettet mot ungdom. Å oppdage og forebygge kriminell aktivitet blant unge vil også i fremtiden være et prioritert område for politidistriktet.

Telemark politidistrikt har, i likhet med landets øvrige politidistrikter, tatt del i en betydelig budsjettvekst de senere årene. Politidistriktet hadde i 2005 en budsjetttramme på 212,6 millioner kroner, mens en i år har 284,6 mill. kr. Til disposisjon. Det gir en budsjettvekst på 34 % fra 2005 til 2011. Bare i løpet av

siste året har bevilgningen økt med 12,2 mill. kr., som gir en vekt på 4,5 %.

Justisdepartementet arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår som setter etaten i stand til å ivareta publikums behov for service og beredskap. Politi og påtalemyndighetens samlede budsjett er økt fra 8,2 milliarder kroner i 2005 til 12,1 milliarder kroner i 2011. Dette er en vekst på 3,9 milliarder kroner (47,5 %). I 2010 ble politibudsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner. Dette er tidenes største økning.

Justisdepartementet hadde tidligere den direkte etatsstyringen av det enkelte politidistrikt. Da Politidirektoratet ble opprettet og politireformen vedtatt av et bredt flertall i Stortinget, innebar dette også vesentlige endringer i den administrative styringen av norsk politi. Etatsstyringsoppgavene for politidistriktene og de fleste særorganene ble delegert til Politidirektoratet, herunder ressursfordeling, intern organisering og resultatoppfølging. Politimesteren i det enkelte distrikt har ansvaret for ressursfordeling og tjenesteordninger i politidistriktet, og hun vurderer hvordan ressursene skal benyttes for å sikre hele politidistriktet en god polititjeneste.

SPØRSMÅL NR. 1455

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 7. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Norge har gode forutsetninger for miljøvennlig industriproduksjon, som bare vil styrke seg i takt med et voksende kraftoverskudd de neste årene. Det forventes at klimameldingen ivaretar dette perspektivet. Samtidig må ny industri være så miljøvennlig som mulig.

Hvordan vil statsråden sikre at selskaper som søker om utslippstillatelse til ny eller utvidet virksomhet - både onshore og offshore - tar i bruk den til enhver tid beste teknologien, og dermed bidrar til å minimalisere utslipp fra virksomheten?»

Svar:

Utslipp av klimagasser, samt andre utslipp til luft og utslipp til sjø og jord, er omfattet av forurensningsloven og krever derfor som regel utslippstillatelse fra forurensningsmyndighetene. Forurensningsloven fastslår at det skal tas utgangspunkt i den tek-

nologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater.

Når myndighetene fastsetter kravene i utslippstillatelsen, ses det blant annet hen til veiledningsdokumenter for best tilgjengelig teknologi. Det kan, ut fra en konkret vurdering, stilles teknologikrav og krav til energieffektivitet i utslippstillatelsen for den enkelte bedrift. Jeg mener at forurensningsloven gir et godt grunnlag for å stille framtidrettede teknologikrav overfor ulike typer forurensende industri, og vil sørge for at forurensningsmyndighetene fortsetter å ha et høyt fokus på denne typen kravstilling. For å sikre etterlevelse av krav i utslippstillatelsen, føres det tilsyn med virksomhetene. Tilsynshyppigheten avhenger av hvilken risiko det er for forurensning hos den enkelte virksomhet.

Kravet om å bruke beste tilgjengelige teknologi vil skjerpes ytterligere når EUs nye industriutslippsdirektiv er gjennomført i norsk regelverk. I det nye

direktivet gis veiledningsdokumenter for best tilgjengelig teknologi en sterkere stilling når kravene for det enkelte anlegg skal fastsettes. Dersom veiledningsdokumentene oppdateres, må virksomhetene innen en periode på fire år sørge for at de oppfyller de nye teknologikravene.

Når det gjelder utslipp av CO₂, er slike utslipp også underlagt kvoteplikt etter klimakvoteloven. Kvote regulering betyr at det settes et tak på antall kvoter (utslippsrettigheter) som kan være i omsetning, og dermed et tak på hvor store klimagassutslippene kan være fra virksomheter innenfor systemet. Prissignalet som kvoteplikten innebærer, gjør at bedriftene får incentiv til å velge de mest effektive teknologiene, det vil si teknologier som fører til minst utslipp. I perioden 2013-2020 harmoniseres reglene for tildeling av kvoter mellom EU/EØS-landene, og det vil fastsettes én kvotemengde sentralt for hele det felleseuropeiske kvotesystemet. Fra 2012 vil det europeiske kvotesystemet omfatte utslipp av CO₂ fra

både stasjonære industribedrifter og luftfartsoperatører. Den felleseuropeiske kvotemengden skal reduseres lineært med 1,74 prosent årlig fra 2013 til 2020, og det ligger også en intensjon i kvotedirektivet om videre reduksjon i kvotemengden i senere kvoteperioder. Jo strammere kvotemengden blir, desto større incentiv får bedriftene til å velge teknologier som fører til mindre utslipp. Norge har arbeidet for at kvotemengden i det felleseuropeiske kvotesystemet skal være så stram som mulig.

Fra 2013 vil det også gjelde nye regler for tildeling av vederlagsfrie klimakvoter til bedriftene. En hovedtilnærming er at tildelingen baseres på standarder. Kort fortalt vil en tildeling basert på standarder kunne innebære at de bedriftene som velger de mest effektive teknologiene, kommer bedre ut siden de vil få tildelt relativt sett flere kvoter vederlagsfritt.

For øvrig viser jeg til pågående arbeid med stortingsmeldingen om norsk klimapolitikk som planlegges fremmet for Stortinget høsten 2011.

SPØRSMÅL NR. 1456

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I mediene kan vi lese om senterpartipolitikere som hevder å ha funnet en ny og alternativ finansieringsmåte for realisering av infrastruktur i Norge. Fremgangsmåten beskrives i enkelhet som å låne rentefritt fra Pensjonsfond Utland, og tilbakebetale i henhold til omforent avtale. Statsråden er referert, og hevder at saken er til vurdering mellom departementene.

Kan statsråden bekrefte at det arbeides med en slik ny finansieringsmåte?»

Svar:

Jeg er glad for at vi i regjeringspartiene har lokale tillitsvalgte og lag som er utålmodige og som ønsker konkrete resultater. Jeg antar at bakgrunnen for de oppslag representanten Halleraker viser til er en presentasjon ordføreren i Gaular, Jenny Følling, holdt under et næringsseminar på Kalvåg 5. mai i år. Etter mine opplysninger la hun her fram en plan for finansiering av en fylkesveg mellom Måløy og Florø basert på et rentefritt lån fra det såkalte Oljefondet.

Den betydelige økningen i de økonomiske ram-

mene som er gitt til vedlikehold og investering av infrastruktur i transportsektoren de senere årene, viser regjeringens vilje og evne til å prioritere. Innenfor handlingsregelens rammer har Regjeringen realisert et kraftig løft for veg og jernbane. Regjeringen følger opp planrammene i Nasjonal transportplan i de årlige budsjettene med bevilgninger i 2010 og 2011 i tråd med en jevn opptrapping av bevilgningsnivået i planperioden.

I tillegg til å øke de økonomiske rammene til statlige investeringer har Regjeringen også bidratt til å gjøre fylkeskommunene bedre rustet til å ivareta ansvaret for fylkesvegnettet. Kommunesektorens samlede inntekter har de senere årene økt kraftig. Videre ble det i forbindelse med forvaltningsreformen gitt en økning i rammetilskuddet med 1 mrd. kr, samtidig som det ble etablert en ordning med rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene. I praksis kan denne ordningen sies å tilsvare en ordning med rentefrie lån. Denne ordningen har en årlig ramme på 2 mrd. kr i tiårsperioden. Så langt har alle fylkeskommunene søkt om full utnyttelse av investeringsrammen både for 2010 og 2011.

At utålmodige lokalpolitikere vil gå videre i sam-

me spor og etablere ytterligere låneordninger viser at de grep regjeringen så langt har gjort, har virket etter hensikten. Regjeringen vil ta med seg disse erfaringene inn i arbeidet med Nasjonal transportplan for 2014-2023. I NTP-arbeidet vil regjeringen også, i tråd med hva som tidligere er lovet, bl.a. i mitt brev

datert 29. oktober 2010 til Stortingets transport- og kommunikasjonskomité, vurdere ulike innspill og måter å finansiere og organisere investeringsprosjekter på. Som en del av dette arbeidet vil også alternative finansieringsformer, inkludert forslag fra Jenny Følling og andre være tema.

SPØRSMÅL NR. 1457

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 1. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden opplyse og redegjøre for status og videre fremdrift for nye transportløsninger for nedre Glomma regionen i Østfold, og har statsråden mottatt KS1 rapporten?»

BEGRUNNELSE:

Nedre Glomma er i fylkesplanen til Østfold fylkeskommune fremhevet som en motor i den regionale utviklingen.

I Oslofjordsamarbeidet er det pekt på nedre Glomma som et av tyngdepunktene for avlastning av Oslo regionen. Fredrikstad og Sarpsborg ligger an til 2. og 3. plass når man ser på vekst i CO₂ utslipp knyttet til vegtrafikk.

Lokalt og regionalt jobbes det iherdig med å gjøre regionen stadig mer attraktiv for beboere og næringsliv. Tilbakemeldingen fra så vel næringsliv som innbyggere - og lokale myndigheter er at utviklingsarbeidet hemmes av et dårlig utbygd transportsystem.

Behov for statlige planleggingsmidler etterlyses.

I tillegg forventes det også midler til å styrke gang- og sykkeltilbudet i 2012 budsjettet. Regionen med tetthet mellom byene er godt egnet for utbygging av både gang og sykkelveier og kollektive tilbud.

Dette er oppgaver som Fredrikstad har prioritert høyt, med et Transportandelsmål på ca 16 %!

Svar:

Nye transportløsninger for Nedre Glommaregionen i Østfold drøftes i "Konseptvalg- utredning Transportsystemet for Nedre Glommaregionen".

Utredningen har vært til ekstern kvalitetssikring (KS1) og Samferdselsdepartementet har mottatt KS1-rapporten fra kvalitetssikrer. Denne vil sammen med konseptvalgutredning og høringsuttalelser danne grunnlag for regjeringens behandling av de konseptuelle sidene for fremtidig transportsystem i Nedre Glommaregionen. Samferdselsdepartementet legger opp til at regjeringen kan behandle saken tidlig høst 2011. KS1-rapporten vil om kort tid være tilgjengelig på departementets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 1458

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 1. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til spørsmål til statsråden i Dokument nr. 15:1221 (2010-2011), og statsrådets svar av 27.04.2011. Jeg kan ikke se at svaret belyser forholdet mellom bompengeselskapenes finansiering som

forutsatt i Nasjonal transportplan og de finansieringsplaner som foreligger pr i dag.

Kan statsråden legge frem en slik sammenstilling, fordelt pr prosjekt og pr år iht. planlagt fremdrift i Nasjonal transportplan, og også legge frem en over-

sikt som viser utviklingen i bompengenes andel av finansiering i kroner og prosent de siste 6 år?»

Svar:

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 1221, er det i St.meld. nr. 16 (2008-2009) ikke tatt stilling til når bompengbidrag forventes stilt til disposisjon. Det ble derfor gitt en oversikt over prosjekter med bompengefinansiering i 2010 og 2011 og de bompengbidrag som lå til grunn for prioriteringen av disse prosjektene i St.meld. nr. 16 (2008-2009). I vedtatte finansieringsplaner er det heller ikke tatt stilling fordelingen av forutsatte bompengbidrag på år. I vedlagte tabell er det imidlertid gitt en oversikt over forutsatte bompengbidrag i 2010 og 2011 samt hva som forventes å gjenstå pr. 1. januar 2012, sammenlignet med det som er lagt til grunn i St.meld. nr. 16 (2008-2009). Opplysningene er basert på grunnlaget for Prop. 1 S (2010-2011) samt senere vedtatte/vedlagte bompengeproposisjoner. Fordelingen mellom statlige midler og bompenger vil bli nøyaktig beregnet før prosjektene avsluttes. Følgelig er det knyttet usikkerhet til oppgitte beløp. Beløpene er forøvrig ekskl. evt. forskottering av statlige midler.

Etterfølgende tabell viser statlige midler og bom-

penger til riksveginvesteringer i årene 2006-2011. Statlige midler omfatter tildelinger innenfor postene 29, 30, 31, 35, 36, 37 og 60. For bompenger er det oppgitt regnskapstall for årene 2006-2010. For 2011 er oppgitt beløp basert på det som er lagt til grunn i Prop. 1 S (2010-2011), påplussset forutsatte bidrag i seinere vedtatte/vedlagte bompengeproposisjoner.

(Løpende kroner)

År	Statlige midler (mill. kr)	Bompenger (mill. kr)	(pst.)
2006	6 434	3 698	36
2007	6 920	4 171	38
2008	7 027	5 381	43
2009	9 301	6 513	41
2010	6 658	4 620	41
2011	6 948	4 070	37

Vedlegg til svar:

<http://www.stortinget.no/dok15-201011-1458-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 30. mai 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Mangel på tverrfly-forbindelse mellom Russland, Finland, Sverige og Norge på Nordkalotten i dag sterkt begrensende for utvikling og samhandling mellom landene. For forretningsreisende eller andre for ønsker å benytte fly, er det svært fordyrende å måtte reise innom hovedsteder for å komme seg til bestemt destinasjon i nord.

Vil statsråden ta initiativ til et samarbeide med Russland, Sverige og Finland, med sikte på å få på plass tverrfly-forbindelse på Nordkalotten for å styrke utviklingen i regionen?»

Svar:

For å kunne opprette en flyrute fra Norge til et annet land, er det nødvendig å ha trafikkrettigheter til å operere den angjeldende ruten. Slike rettigheter er normalt hjemlet i de bilaterale luftfartsavtalene som Norge har med en rekke land utenfor EØS-området.

Innen EØS-området er imidlertid markedsadgangen i henhold til EØS-regelverket helt fri, og det er fri konkurranse i hele området mellom alle flyselskap med gyldig EU/EØS-lisens. Det er således opp til flyselskapene selv å bestemme hvilke ruter de ønsker å operere, og her har utenlandske så vel som norske flyselskap fri tilgang til de grenseoverskridende rutene mellom Norge, Sverige og Finland.

Hva angår rutetrafikken mellom Norge og Russland, så er denne underlagt bestemmelsene i luftfartsavtalen mellom våre to land. Denne luftfartsavtalen ble inngått med Sovjetunionen i 1956 og er siden videreført med Russland. Avtalen er av en meget restriktiv karakter, og til tross for utallige forhandlinger under de siste 20 årene, har det ikke lyktes å komme frem til enighet om en mer liberal og moderne avtale. Norge (og Skandinavia) fører en liberal luftfartspolitik med sikte på å tilrettelegge for en så fri luftfart som mulig, mens Russland er opptatt av å regulere

antall flyselskap som skal ha tilgang til rutene, hvilke ruter de skal kunne fly og hvor mange ganger i uken det kan flys.

I rutelisten vedlagt luftfartsavtalen mellom Norge og Russland finnes det ingen rutestrekninger på Nordkalotten. Imidlertid gis det i en brevveksling mellom russiske og norske luftfartsmyndigheter fra 1990-årene tillatelse til at henholdsvis ett norsk og ett russisk flyselskap på visse betingelser kan fly de to rutene Tromsø – Murmansk v.v. og Kirkenes – Murmansk v.v.

Begge disse to rutene har opp gjennom årene vært trafikkert av både norske og russiske flyselskap, men for tiden er det bare ruten Tromsø – Murmansk

v.v. som opereres 3 – 4 ganger i uken. Det er et russisk flyselskap som opererer denne ruten, og det er en del år siden noen norske flyselskap viste interesse for dette markedet.

I henhold til EØS-regelverket er det anledning for det offentlige til å kjøpe flyrutetjenester på strekninger der det av samfunnsmessige grunner er viktig å ha et flyrutetilbud. I slike tilfelle utlyses et anbud, og det offentlige velger det flyselskapet som har det mest hensiktsmessige tilbudet for å utføre rutetrafikk på strekningen over en periode som for tiden er på 3 år. I Norge har det ikke vært aktuelt å kjøpe slike flyrutetjenester på grenseoverskridende ruter.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at en utledning som følger sine diplomatektefelle til Norge, og som blir utsatt for mishandling, får samme rettigheter som andre utledninger som kommer til Norge som ektefeller og som opplever vold/mishandling?»

BEGRUNNELSE:

Utlendingsloven § 53 gir en utlending adgang til oppholdstillatelse på selvstendig grunnlag dersom samlivet er opphørt, og det er grunn til å anta at utlendingen eller eventuelle barn har blitt mishandlet i samlivsforholdet. Oppholdstillatelse vil også kunne gis etter denne bestemmelsen dersom utlendingen som følge av samlivsbruddet vil få urimelige vanskeligheter i hjemlandet grunnet de sosiale og kulturelle forholdene der. Undertegnede er kjent med at denne bestemmelsen ikke benyttes når grunnlaget for oppholdet er diplomatisk eller konsulær representasjoner i riket.

I Canada er det iverksatt tiltak for å sikre at ektefeller av diplomater, som blir ofre for vold i hjemmet, skal være sikre på å få hjelp og bli beskyttet av canadiske myndigheter. Undertegnede er ikke kjent med at det er iverksatt lignende tiltak i Norge.

Undertegnede er kjent med at en kvinne som har anmeldt sin diplomatektemann for mishandling har fått avslag på oppholdstillatelse av UDI. Kvinnen får ikke kopi av politianmeldelsen og øvrige saksdoku-

menter, da det på grunn av diplomatimmuniteten ikke har vært foretatt avhør av anklagede eller felt noen dom. Hun har således ingen bevis å ta med seg til hjemlandet, og det er offeret som må bære bevisbyrden der.

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere at jeg ikke kan kommentere den konkrete saken som representanten Skei Grande viser til i begrunnelsen for spørsmålet. Jeg vil i mitt svar derfor kun redegjøre for generelle betraktninger rundt de spørsmål som reises.

Som representanten er kjent med har utlendingsloven bestemmelser som åpner for å gi tillatelse på selvstendig grunnlag til personer som har brutt ut av et ekteskap og det er grunn til å anta at utlendingen eller eventuelle barn har blitt mishandlet i samlivsforholdet. Det stilles ikke strenge krav til bevisbyrde for slik tillatelse. Det er blant annet ikke et vilkår at ektefellen er anmeldt eller avhørt.

Ifølge dagens regelverk (utlendingsloven § 53) vil de fleste ektefeller av diplomater ikke omfattes av denne bestemmelsen. Bakgrunnen er vilkåret om at utlendingen allerede må ha hatt en tillatelse etter reglene om familieinnvandring. Ektefeller av diplomater er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse i Norge (utlendingsloven § 5, 3 ledd, jf. utlendingsforskriften § 1-5), og de fleste oppholder seg derfor i Norge uten en ordinær familieinnvandringstillatelse.

I tillegg vil hensynet bak reglene om fortsatt oppholdstillatelse på selvstendig grunnlag for mishandlet ektefelle ikke gjøre seg gjeldende i samme grad for ektefeller av diplomater. Hensynet bak bestemmelsen er at en person ikke skal føle seg tvunget til å bli i et voldelig ekteskap av frykt for å miste sin tillatelse i Norge. Diplomater og deres ektefeller må antas å være innforstått med at deres opphold i Norge kun er av midlertidig karakter og at de skal forlate riket etter et bestemt antall år. Det må derfor legges til grunn at de som utgangspunkt ikke har en forventning om et varig opphold i Norge.

Dersom den mishandlede ektefellen derimot frykter at vedkommende ved retur til hjemlandet ikke

vil kunne få beskyttelse mot overgrep fra ektefellen fra sitt hjemlands myndigheter og på denne bakgrunn ønsker opphold i Norge, vil det være reglene om beskyttelse som kommer til anvendelse og tillatelse må søkes på dette grunnlag. Behovet for beskyttelse vil i slike tilfeller bli vurdert på vanlig måte av Utlendingsdirektoratet, som vil foreta en konkret og individuell vurdering av den aktuelle søkerens beskyttelsesbehov.

Det er per i dag min vurdering at det ikke er aktuelt ned endringer i utlendingsloven vedrørende diplomater og deres ektefeller som opplever vold/mishandling.

SPØRSMÅL NR. 1461

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 7. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Ei kommune i Møre og Romsdal vil tvinge fleire grunneigarar til å avstå grunn til kommunalt byggefelt. Området vert i dag nytta til gardsbruk. Kommunen har iflg. grunneigarane ikkje henvendt seg til dei for dialog. Grunneigarane har no fått brev frå kommunen der det går fram at kommunen har bestilt arkeologar til graving i veke 35.

Er dette ein framgangsmåte frå kommunen si side overfor grunneigarane som statsråden er samd i, og er dette ein framgangsmåte som er i tråd med regelverket, og kven må betale arkeologane for utgravinga?»

Grunngjeving:

Ei kommune i Møre og Romsdal har planer om byggefelt på eit område som fleire grunneigarar nyttar til gardsbruk. Grunneigarane er stekt i mot at dette området skal nyttast til byggefelt, og ønskjer å halde fram med gardsdrift på området. Ifølge grunneigarane må kommunen overta dette området med tvang dersom byggefeltet skal verte ein realitet.

Grunneigarane har no fått brev frå kommunen der det går fram at kommunen har bestilt arkeologar til å starte graving i veke 35.

Ifølge grunneigarane har ikkje kommune gjort vedtak i kommunestyret at det skal verte byggefelt på dette området.

Grunneigarane føler seg overkøyrte av kommunen.

Svar:

Eg viser til at stortingsrepresentant Starheim er oppteken av ei lokal sak i Møre og Romsdal kor det er usemje mellom partane om den framtidige bruken av området. Eg kjenner ikkje detaljane i saka og det er vanskeleg på bakgrunn av opplysningane i saka å ta stilling til kva som er den rette framgangsmåten. Då saka kan kome på mitt bord dersom usemja i saka ikkje vert løyst, vil eg difor avstå frå å kommentere saka ytterlegare.

Når det gjeld dei arkeologiske undersøkingane som det visast til, vil eg på generelt grunnlag vise til at det er den som er forbrukar av eit miljøgode som også er ansvarleg for å betale for dette.

Etter kulturminnelova (Lov om kulturminner av 9.juni 1978 nr.50) skal det i samband med planlegging av offentlege og større private tiltak undersøkast om tiltaket vil komme i konflikt med automatisk freda kulturminne. Hovudregelen er at det er tiltakshavaren som må betale for nødvendige arkeologiske undersøkingar. Ved utarbeiding av reguleringsplan er det kommunen som reknas som tiltakshavar og som difor må dekke desse kostnadene.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 7. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Fylkesmannen skal utføre forvaltningsoppgaver, men det har utviklet seg en udemokratisk ukultur der embetet brukes til å sette lokaldemokratiet på sidelinjen. Fylkesmennene i Telemark og Buskerud ønsker å rive hytter og stenge veier i en randsone til Hardangervidda, og det begrunnes med et ønske om å få villreinen tilbake på Luftsjåtangen. Det har nå kommet frem at embetsverket kan ha manipulert en forskningsrapport fra NINA for å få faglig belegg for sitt syn.

Vil statsråden granske disse alvorlige påstandene?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) har laget en rapport om villreinens bruk av fjellområdet Luftsjåtangen ved Hardangervidda. Det har i ettertid dukket opp påstander om at fylkesmennenes miljøvernvedtak har diktert hva konklusjonen i NINAs rapport skulle være. Saken har vært omtalt i blant annet Nationen 23. mai og 16. mai 2011. Lokaldemokratiet er allerede under kraftig press fra fylkesmennene, og dersom påstandene om fusk viser seg å stemme, vil dette ytterligere underbygge inntrykket som har festet seg om at fylkesmennene og regjeringen ikke forholder seg til demokratiske spilleregler.

Svar:

Rapporten som representanten sikter til, er Norsk institutt for naturforskning rapport 412: "Luftsjåtangen og Dagalitangen på Hardangervidda. Kunnskap og utfordringer i høve til villreintrekk og menneskeleg arealbruk". Oppdragsgiver for rapporten har vært Buskerud fylkeskommune, som har ønsket å få utført en villreinfaglig utredning om Luftsjåtangen og Dagalitangen i forbindelse med arbeidet med en regional plan for Hardangervidda.

Oppdraget til Norsk institutt for naturforskning har vært å klarlegge blant annet følgende problemstillinger:

- Hva betyr Luftsjåtangen og Dagalitangen som deler av leveområdet for villreinen på Hardangervidda ut fra naturgitte forhold?
- Hva er avgrensende faktorer for villreinens bruk av tangene?
- Hvilke tiltak må eventuelt iverksettes for at området skal bli bedre tilgjengelig for villreinen?

Rapporten peker blant annet på at Luftsjåtangen og Dagalitangen har betydelige vinterbeiteressurser som reinen kan benytte når snøforholdene eller nedbeittingsgraden i de sentrale delene av Hardangervidda fører til næringsstress hos dyrene. Rapporten peker videre på at det omkring tangehalsene er et inngreps- og aktivitetsbilde som sterkt hemmer eller reduserer funksjonaliteten til villreinens trekkorridorer ut mot de sentrale tangefjellene. Det framgår også av rapporten at "tilrettelegging for ein framleis bruk for villreinen føreset mellom anna stopp i utbygginga over Imingfjell og at vegen held fram med å vere vinterstengd".

Rapporten er en av flere utredninger som er gjennomført for å framskaffe bakgrunnskunnskap i forbindelse med det regionale planarbeidet på Hardangervidda. Arbeidet med den regionale planen for Hardangervidda er organisert som et prosjekt i regi av de tre berørte fylkeskommunene med sekretariat i Buskerud fylkeskommune. Planarbeidet pågår ennå. Et planforslag har vært på høring og offentlig ettersyn i første halvår i år.

Jeg har full tillit både til fylkesmennene når det gjelder deres arbeid med å gi innspill til den aktuelle planprosessen, og til Norsk institutt for naturforskning integritet i forbindelse med utredningsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 1463**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 31. mai 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«For mange deler av landet er krigshistorien en viktig del fordi den minner oss om hva vi ble utsatt for. Mange mennesker bruker masse tid og krefter på dette arbeidet. I Dovre kommune jobber man med et slikt prosjekt. Her vil kommunen gå inn og dekke det aller meste av utgifter men man ønsker også at forsvaret bør delta.

Mitt spørsmål er derfor om statsråden ser verdien av minnepark-prosjektet på Dombås, og om hun vil gå aktivt inn for at forsvaret bidrar til at hele prosjektet gjennomføres?»

Svar:

Minnesmerker over personer og begivenheter knyttet til krigshendelser synliggjør og minner om mot og motstand. Disse er en del av vår historiske utvikling og symboliserer grunnleggende verdier i Forsvaret. Prosjektet som Dovre kommune jobber med er et godt eksempel på dette, og det har over tid vært dialog mellom Forsvaret og kommunen om prosjektet.

På denne bakgrunn ønsker Forsvarsdepartementet å støtte prosjektet "Krigshistorisk landskap Dovre - Lesja". En konkret søknad fra kommunen er til behandling i departementet, og omfanget av vår støtte vil bli nærmere avklart i dialog med kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1464**Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 7. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Hva vil landbruks- og matministeren gjøre for å sikre at mer fosfor gjenvinnes og føres tilbake til produktiv mark?»

BEGRUNNELSE:

I programmet Schrödingers katt på NRK 14. mars 2011 uttalte flere forskere at minkende fosforlagre kan ende i en global sultkatastrofe om 20 år. Peter Jensen, professor ved institutt for plante- og miljøvitenskap ved UMB, har lenge advart mot at verdens fosforressurser er i ferd med å bli brukt opp. Det dystre scenarioet er at vi ikke kan brødfø mer enn 3 milliarder i år 2100, uttalte Jensen til NRK.

Fosfor er en av de fundamentale byggeklossene i alt liv, det er nødvendig for at celler skal fungere. Grunnstoffet fins i cellemembranen og er essensielt i celletransport. I tillegg er det et av tilsetningsstoffene i kunstgjødsel. Uten nok fosfor på jordet stopper planter å vokse, og matproduksjonen går ned.

Alt jordbruk trenger tilførsel av fosfor. Når man tar inn avlinga forsvinner fosforet plantene har tatt opp. Fosforen kommer fra fosfatsteingruver, og gjen-

nom sin okkupasjon av Vest-Sahara kontrollerer Marokko halvparten av verdens kjente fosforressurser. Resten kontrolleres hovedsaklig av USA og Kina, og USA vil ha brukt opp sin fosfatstein i løpet av 20-30 år.

Fosfor kan imidlertid gjenvinnes etter at det er brukt, men dette må gjøres før de forsvinner ut i elver og hav.

Ett tiltak er å resirkulere matrester, et annet er å utvinne fosfor fra urin og avføring. Mesteparten av fosforen vi får i oss, skilles ut i urin. Sverige har vedtatt at 60 % av fosfor i kloakk skal tilbake på produktiv mark innen 2015.

Svar:

Representanten viser først i sitt spørsmål til påstander om at verden kan havne i en sultkatastrofe om 20 år på grunn av minkende fosforlagre.

Ifølge kartlegginger foretatt av IFDC (International Center for Soil Fertility and Agriculture) og USGS (United States Geological Surveys) vil dagens kjente fosfatsteinreserver vare 300 til 400 år gitt et svakt økende forbruk. En nær forestående sultkata-

strofe på grunn av fosformangel er derfor lite sannsynlig.

Det er likevel mange gode grunner for å resirkulere fosfor. Regjeringen har ambisjoner om å gjøre Norge til et mer bærekraftig samfunn hvor også næringsstoffene i størst mulig grad resirkuleres. Bedre resirkulering vil også gjøre Norge mindre avhengig av fosforimport og dermed mindre berørt av svingninger i fosforpriser. For å få dette til kreves det at husdyrgjødsel, kloakkslam og matavfall håndteres på måter som gjør at vi gjenbraker fosforet i størst mulig grad. For landbruket innebærer det å utnytte husdyrgjødsel på en god måte, og være en mottaker av slam, kompost og biorest (restproduktet fra et biogassanlegg).

I dag er jordbruket mottaker av om lag 60 prosent av avløpslammet i Norge. Andelen er høyere i kornområdene (Østlandet og Trøndelag) enn i resten av

landet. Dette kommer av at grasområdene i mindre grad trenger påfylling av organisk materiale. I noen områder i landet er det også høy dyretetthet og dermed tilstrekkelig med næringsstoffer i form av husdyrgjødsel.

Det er opp til avfalls- og avløpsbransjen å dokumentere at deres produkter er trygge, slik at dette kan brukes i matproduksjon. Avfalls- og avløpsbransjen utvikler nå nye gjødselprodukter som har et større bruksområde. Dette er nyttig for å øke gjenbruksandelen.

Landbruks- og matdepartementet er i gang med en revidering av regelverket som regulerer bruken av organiske gjødselvarer. Regelverket skal legge til rette for økt bruk av organiske gjødselprodukter. Resirkulering av næringsstoffer forutsetter imidlertid at gjødselproduktene ikke utgjør noen risiko for mattrygghet, dyre- og plantehelse og miljø.

SPØRSMÅL NR. 1465

Innlevert 23. mai 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 27. mai 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Regjeringen har besluttet å innlede forhandlinger med EU om EUs tredje postdirektiv, med mål om at Norge skal reserve seg mot direktivet. Utenriksministeren uttalte i redegjørelsen om viktige EU/EØS-saker 19. mai at dette gjøres for å sikre hyppig postombæring og enhetsporto.

Er det noe i EUs tredje postdirektiv som tilsier at disse hensynene ikke kan ivaretas uten å reservere seg mot direktivet?»

Svar:

Regjeringens holdning er at det er tungtveiende argumenter for at Norge går imot å innlemme EUs 3. postdirektiv i EØS-avtalen.

Stortinget ble orientert om dette den 19. mai i år i forbindelse med min halvårlege EU- og EØS-redegjørelse og møtet i Stortinget europautvalg samme dag. På EØS-rådets møte den 23. mai orienterte jeg EU-siden om det samme. Jeg ga også uttrykk for at Norge var beredt til å følge EØS-avtalens prosedyrer i den videre behandling av saken.

Regjeringens holdning i saken bygger på en helhetsvurdering: Direktivet innebærer at alle særretter og eneretter for postforsendelser på under 50 gram

faller bort og at markedet åpnes for nye aktører. Det forventes at det bare vil bli konkurranse i de lønnsomme delene av markedet, det vil si i sentrale strøk. Resultatet kan bli et inntektsbortfall for Posten og reduserte muligheter for Posten til selv å finansiere de ulønnsomme postjenestene i landets distrikter, herunder seks dagers omdeling. En gjennomføring av direktivet kan derfor medføre et ytterligere behov for bevilgninger over statsbudsjettet til kjøp av ulønnsomme posttjenester. Priskonkurranse som en følge av direktivet vil også utfordre enhetsporto. Det er uttrykt stor usikkerhet om enhetsporto i dagens form vil kunne opprettholdes på grunn av priskonkurranse og press på Postens økonomi.

Det ytterligere presset mot Postens økonomi som en gjennomføring av direktivet kan innebære, ville være spesielt byrdefullt på nåværende tidspunkt fordi det kommer i tillegg til de utfordringer Posten møter gjennom en rask overgang fra tradisjonelle posttjenester til elektronisk kommunikasjon.

I tillegg er det stilt spørsmål ved om en gjennomføring av direktivet vil påvirke lønnsnivået og øvrige arbeidsbetingelser i postsektoren på en måte som vårt samfunn ikke er tjent med.

Etter EØS-avtalen skal partene komme sammen til drøftinger når det er uenighet om regelverk som er

relevant for avtalen. Formålet med drøftingene er å komme frem til en løsning. Hvis dette ikke lykkes, vil deler av avtalen kunne settes ut av kraft.

Jeg regner med at den første kontakt mellom Norge og EU, etter min orientering i EØS-rådet nå sist mandag, vil finne sted før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1466

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Får ansatte i kriminalomsorgen lønn på bevegelige helligdager uavhengig av om de er på jobb, har vakt eller har helt fri?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt informert om en ny avtale for de ansatte i kriminalomsorgen som tilsier at de får lønn enkelte helligdager selv om de har helt fri. Det er snakk om lønn også i tilfeller der man ikke har bakvakt eller liknende forpliktelser for arbeidsgiver.

Dersom dette er tilfelle trenger det etter min mening en god begrunnelse. Slik jeg ser det kan heller ikke statsråden finne det riktig at en statlig arbeidsgiver skal betale for ansattes fritid.

Svar:

Hovedtariffavtalen i staten, som omfatter alle

statlige arbeidstakere, har bestemmelser om kompensasjon når fridag legges til helge- eller høytidsdag.

I Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 14 nr. 5 heter det at “dersom ukefridagen eller annen turnusfridag legges på en helge- eller høytidsdag som ikke er søndag, skal dette kompenseres med at arbeidstakeren får ekstra fri fra et dagsverk av minst normal arbeidsdags lengde (8 timer)”. Videre følger det at dersom “slik fritid ikke gis, utbetales overtidsgodtgjørelse tilsvarende arbeidstiden på en normal arbeidsdag”.

Dette innebærer at arbeidsgivere i kriminalomsorgen, i likhet med alle andre statlige arbeidsgivere som har arbeidstakere i turnusarbeid, må utbetale overtidsgodtgjørelse til tjenestemenn for fridager (ukefridag eller annen turnusfridag) som faller på en helge- og høytidsdag som ikke er søndag, som for eksempel 1. mai, dersom det ikke er mulig å gi ny fritid av minst normal arbeidsdags lengde.

SPØRSMÅL NR. 1467

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 31. mai 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Er fagforeningers økonomiske støtte til politiske partier i Norge lovlig i henhold til norsk lov?»

BEGRUNNELSE:

Ulike fagforeningsmedlemmer har kontaktet meg i irritasjon over at deres fagforening bruker penger til støtte for enkelte politiske partier. Dette har vært vanlig i en årrekke og er da også offentlig kjent.

De som reagerer sterkest på dette, stiller spørsmålsteget ved om slik støtte er lovlig. Denne problemstillingen har jeg ikke sett debattert tidligere. Jeg kunne derfor tenke meg at statsråden redegjorde for om fagforeningers støtte til politiske partier har

hjemmel i lov, eller om det kan tenkes å stride mot forbud i norsk lov.

Svar:

Det er ikke noe forbud i partiloven mot at politiske partier kan motta gaver i form av penger eller andre typer gaver fra fagforeninger eller andre organisasjoner i samfunnet. Jeg viser i den forbindelse til lovens kap. 4 §§ 17- 22. Det er imidlertid et krav i § 18 flg. om åpenhet om partigaver over en viss størrelse fra en bidragsyter. Disse skal etter § 20 rapporteres til Statistisk sentralbyrå sammen med bidragsyters identitet hvis gaven(e), fra én og samme bidragsyter i løpet av et år, overstiger hhv 10 000 kr til partiled

på kommunalt nivå, 20 000 kr til partiledde på fylkeskommunalt nivå eller 30 000 kr til partiets hovedorganisasjon. Det norske regelverket på dette området er på linje med det som kan sies å være den interna-

sjonale normen, herunder Rekommandasjon 2003/4 fra Europarådet om felles regler mot korrupsjon i finansieringen av politiske partier og valgkampanjer.

SPØRSMÅL NR. 1468

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 1. juni 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Jeg ønsker at det herved bekreftes eller avkrefte det skapte inntrykk av at Forsvaret er "topptungt".

Kan jeg be forsvarsministeren spesifikt oppgi antall mennesker fordelt på hver grad, deres tilknytning til de ulike avdelinger og lønnsutgiftene i hver enhet?»

Svar:

Forsvaret har det siste tiåret gjennomgått en storstilt omstilling fra et mobiliseringsforsvar til et innsatsforsvar. I denne prosessen har Forsvarets organisasjon endret seg vesentlig, og en rekke avdelinger er endret og/eller blitt nedlagt, samt at nye avdelinger har blitt etablert. Forsvaret har derfor de siste årene hatt fokus på å tilpasse personellstrukturen, herunder sammensetningen av de ulike personellkategoriene og gradsstrukturen til den nye organisasjonen.

Tilpasning av personellstrukturen er en tidkrevende prosess, hvor hovedhensikten er å bidra til styrke Forsvarets operative evne gjennom å styrke kompetanse og erfaring på det utøvende nivået i Forsvaret og gi økt kontinuitet og større fleksibilitet i an-

vendelsen av befalskorpset. I dette arbeidet er det viktig å sikre at personellet ivaretas og at omstillingen skjer gjennom et godt samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene.

På bakgrunn av dette vil nok Forsvaret i dag kunne oppfattes som "topptungt", i form av at vi har flere personer utnevnt til høyere grader enn den nåværende organisasjonen har behov for. Det er bra at Forsvaret i en pågående omstillingsprosess nå har satt fokus på dette, og justerer gradene på en rekke stillinger, slik at vi får en gradsstruktur som er bedre tilpasset gjeldende organisasjon.

Nedenfor følger en oversikt som viser antall befal fordelt på hver grad, deres tilknytning til kapitlene i forsvarsbudsjettet samt lønnsutgiftene pr. kapittel. Gradsfordelingen er hentet fra Forsvarets resultat- og kontrollrapport pr. 31. desember 2010 og lønnsutgiftene er hentet fra Forsvarets regnskap for 2010. Oversikten omfatter kun etaten Forsvaret eksklusiv E-tjenesten, og ikke Forsvarets forskningsinstitutt, Forsvarsbygg, Nasjonal sikkerhetsmyndighet og Forsvarsdepartementet.

Kapittel	Gen	GL	GM	Brig	Ob	Oblt	Maj	Kapt	Lt	Fenr	Sjt	Sum	Lønnsutg. 2010
1720 FOH	0	1	2	4	15	77	120	23	11	2	9	264	226 363
1720 FSAN	0	0	1	1	3	16	91	64	37	2	5	220	210 103
1720 FHS	0	0	1	0	6	55	75	15	2	0	0	154	167 826
1720 INI	0	0	1	2	8	52	107	187	72	43	62	534	446 197
1725+1795	1	3*	9	16	72	303	375	245	120	35	16	1194	932 012
1731	0	0	1	3	20	134	412	467	722	636	593	2988	2 100 067
1732+1790	0	0	1	6	14	89	231	788	325	253	281	1988	1 450 209
1733+1791	0	0	1	4	15	72	203	392	550	356	288	1881	1 248 320
1734	0	0	1	1	6	30	113	155	62	21	24	413	317 904
1740+1760	0	0	2	6	20	138	352	241	60	13	12	844	2 082 199
Sum	1	4	20	43	179	966	2079	2577	1961	1361	1290	10480	9 181 200

Forklaring til tabellen:

Lønnsutgiftene inneholder faste og variable tillegg. Kostnader til vernepliktige, midlertidige ansatte og lærlinger er ikke inkludert, og heller ikke kostnader til arbeidsgiveravgift.

* Inkluderer også sjef for E-tjenesten, som lønnes over kapittel 1735.

SPØRSMÅL NR. 1469**Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 30. mai 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren ta initiativ til å endre ordningen med skattefrie gaver slik at den praktiseres i tråd med folkeretten?»

BEGRUNNELSE:

Fædrelandsvennen har 21. mai 2011 en artikkel om norske skattefrie gaver som bidrar til bygging av bosettinger på det okkuperte Vestbredden. I samme artikkel uttaler Tor Wennesland, norsk representant i de palestinske områdene, at "vi mener oppføring av permanente strukturer på okkupert palestinsk grunn og økonomisk virksomhet som støtter dette er i strid med folkeretten". Byggingen av bosettinger på okkupert palestinsk jord er et av de største hindrene for fred i området. Til tross for dette kan norske borgere gi skattefrie gaver til denne virksomheten.

Svar:

Regjeringen har tidligere uttalt at det ikke er ønskelig at gavefradragsordningen tilgodeser organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til visse handlinger som er eller kan være i strid med folkeretten, eventuelt i strid med lignende etiske normer. Det vises bl.a. til Ot.prp. nr. 95 (2008-2009) kapittel 10. Utforming av en utelukkelsesmekanisme for slike organisasjoner reiser visse folkerettslige og administrative problemstillinger som Finansdepartementet vurderer i samråd med Utenriksdepartementet. Finansdepartementet arbeider med sikte på å presentere et lovforslag i inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 1470**Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 30. mai 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«President Obama har nylig holdt to viktige taler om situasjonen i Midtøsten og har blant annet kommet med utfordringer både til Israel og palestinerne. I tillegg har Obama gitt klare vurderinger av Hamas og de store hindringer Hamas representerer for å få til en varig fredsløsning.

I lys av utenriksministerens tidligere svar til undertegnede om Hamas, vil jeg spørre om utenriksministeren deler de vurderinger og karakteristikk som Obama gir uttrykk for og som er gjengitt nedenfor?»

BEGRUNNELSE:

I Obamas tale den 19. mai heter det:

"Palestinian leaders will not achieve peace or prosperity if Hamas insists on a path of terror and rejection. And Palestinians will never realize their independence by denying the right of Israel to exist. In particular, the recent announcement of an agreement between Fatah and Hamas raises profound and legiti-

mate questions for Israel: How can one negotiate with a party that has shown itself unwilling to recognize your right to exist? And in the weeks and months to come, Palestinian leaders will have to provide a credible answer to that question."

I talen 22. mai uttaler Obama:

"I indicated on Thursday that recent agreement between Fatah and Hamas poses an enormous obstacle to peace. No country can be expected to negotiate with a terrorist organization sworn to its destruction. And we will continue to demand that Hamas accept the basic responsibilities of peace, including recognizing Israel's right to exist and rejecting violence and adhering to all existing agreements."

Svar:

La meg først vise til mitt svar til representanten Syversen i Stortingets ordinære spørretime 9. februar 2011 vedrørende norsk holdning til Hamas, samt mine svar på skriftlige spørsmål nr. 1355 (fra repre-

sentanten Høglund, av 5. mai 2011) og nr. 908 (fra representanten Myhre, av 16. februar 2011).

Norges prinsipielle linje ligger fast, uavhengig av de ord og uttrykk det vises til i president Obamas taler nylig. Norge forholder seg til slike lister gjennom FNs sikkerhetsråds sanksjonsliste mot Taliban og al-Qaida. Utover dette opererer ikke Norge med egen listeføring.

Men – som jeg også har nevnt tidligere – Norge fordømmer konsekvent alle organisasjoner som har stått ansvarlig for terror. Det er allment kjent at Hamas har påtatt seg ansvaret for flere terrorhandlinger. Dette er aksjoner rettet mot sivile som vi fra norsk side har klart fordømt.

Likeledes opprettholder Norge det syn at en hver palestinsk regjering må imøtekomme det internasjonale samfunns krav om anerkjennelse av Israels rett til å eksistere, avståelse fra bruk av vold og etterlevelse av inngåtte avtaler.

Når det gjelder vurderinger knyttet til avtalen nylig inngått mellom Fatah og Hamas, er det for tidlig å trekke noen endelige konklusjoner før det politiske utfallet er avklart. En regjering skal dannes av uavhengige personer og bane vei for valg på president og lovgivende forsamling. Men vi kjenner ennå ikke sammensetningen av en ny palestinsk samlingsregjering. Vi vet heller ikke hva slags politiske plattform regjeringen vil bli dannet ut fra. Forhandlingene om dette er ikke sluttført. Vårt prinsipielle syn er at en regjering må vurderes på bakgrunn av deres program.

Inntil videre vil jeg derfor minne om Norges holdning til den palestinske samlingsregjeringen som ble dannet i 2007. Da Norge valgte å ha dialog med denne regjeringen, var dette basert på en regjeringsplattform som hadde tilstrekkelige referanser til og respekterte inngåtte avtaler og avtalepartnere, og som bygget på prinsippet om våpenstillstand. Vi gjorde eventuell økonomisk støtte avhengig av regjeringens praktiske politikk.

Regjeringen ser ingen grunn til ikke å kunne gjøre det samme igjen dersom vi vurderer det slik at disse premissene reflekteres i den nye samlingsregjeringens plattform. Og om den ikke gjør det, vil en ny palestinsk regjering vanskelig kunne videreføre arbeidet med politiske, sikkerhetsmessige og institusjonelle reformer. Denne konkrete vurderingen vil Norge foreta når det politiske regjeringsgrunnlaget foreligger.

Generelt sett er det viktig å legge til grunn at palestinsk samling på tvers av politiske skiller er en forutsetning for en levedyktig palestinsk stat og en varig fredsløsning. Derfor har regjeringen vært – og er – positiv til alle skritt som kan samle palestinerne på Vestbredden og Gaza under ett legitimt styre. Det er således håp om at overenskomsten mellom Fatah og Hamas kan bidra til å berede grunnen for en tostatsløsning, snarere enn å være til hinder for fremgang i fredsprosessen. For president Abbas er det viktig at det ikke hersker tvil om at han forhandler på vegne av hele det palestinske folket.

Jeg vil presisere at ingen forventer at Israel skal gå inn i politiske forhandlinger med Hamas, en bevegelse som ennå motsetter seg å anerkjenne staten Israels eksistensberettigelse eksplisitt. Hvis og når sluttstatusforhandlingene kommer i gang igjen, er det fortsatt PLO og organisasjonens leder Abbas som er Israels forhandlingspartner. Dannelse av en palestinsk samlingsregjering endrer ikke dette faktum og er i seg selv ikke et hinder for å gjenoppta forhandlinger mellom Israel og PLO.

For øvrig fremfører vi tydelige budskap til Hamas om at organisasjonen må anerkjenne Israel og velge politikken vei. Dette er budskap som er sammenfallende med norske budskap til PLO på 1970- og 90-tallet.

SPØRSMÅL NR. 1471

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 1. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Jeg viser til at EUs vikarbyrådirektiv (2008/104/EF) har implementeringsfrist 5. desember 2011.

Når kan Stortinget vente å få saken til behandling, og kan statsråden bekrefte at man fortsatt tar sikte på å implementere direktivet innen fristen?»

Svar:

Arbeidsdepartementet har som kjent hatt et notat om konsekvenser av vikarbyrådirektivet på alminnelig høring, med høringsfrist 10. desember 2010. Det har i den forbindelse kommet inn svært mange innspill som nå er til vurdering i departementet.

Som det også tydelig fremkommer i høringsrunden, er det ikke tvil om at vikarbyrådirektivet reiser flere særlig krevende problemstillinger av juridisk og ”teknisk” art, som krever nøye utredning. Det er der-

for vanskelig å anslå når en sak kan fremmes for Stortinget. Jeg kan imidlertid forsikre om at Arbeidsdepartementet, i samarbeid med andre relevante departementer, arbeider med saken under høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1472

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 1. juni 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Undertegnede har mottatt signaler knyttet til enkelte gruppers unntak knyttet til betaling av kringkastingsavgift. Dette skal blant annet gjelde asylsøkere som bor i mottak, personer uten lovlig opphold med kjent bostedsadresse og studenter som bor i bofelleskap.

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke grupper som er unntatt fra å betale NRK-lisensen, og et anslag knyttet til hvor mange personer dette gjelder?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis redegjøre for regelverket for betaling av kringkastingsavgift. Hovedregelen etter § 4 i forskrift av 23. oktober 1980 nr 8790 om fjernsynsmottakere er at det skal betales kringkastingsavgift for hver enkelt mottaker (herunder avgreininger til separate skjermer). Det gis følgende unntak fra hovedregelen:

En avgift dekker flere mottakere (forskriften § 4, romertall I-IV)

Etter § 4, romertall I kan private husstander ha flere mottakere på samme lisens. Unntaket omfatter alle husstander i Norge.

Etter § 4, romertall II, betaler følgende institusjoner en lisens for samtlige mottakere (forutsatt at disse ikke benyttes av de ansatte):

- a) sykehus
- b) aldershjem, sykehjem og kombinerte alders-/sykehjem, forutsatt at hjemmet har felles husholdning
- c) barnehjem
- d) asylmottak
- e) andre institusjoner av lignende art når særlige grunner foreligger
- f) fengsler
- g) barnehager, grunnskoler og videregående skoler, såfremt mottakerne bare skal brukes i undervisningen.

NRK Lisensavdelingen opplyser at det er gitt til sammen 5756 unntak på grunnlag av denne hjemmelen. Av disse er 160 knyttet til asylmottak.

Siden den enkelte institusjon uansett kun betaler én lisens per virksomhet, har det ingen hensikt å føre noen oversikt over hvor mange fjernsynsmottakere den enkelte virksomhet har. Praksis er derfor at NRK Lisensavdelingen inngår en avtale med hver enkelt institusjon mv uten at det oppgis hvor mange mottakere eller personer lisensen gjelder. Unntakshjemmelen omfatter uensartede typer institusjoner. Antall fjernsynsmottakere per institusjon vil følgelig variere mye mellom hver enkelt institusjon og hver gruppe av institusjoner. Det er derfor ikke mulig å gi et pålitelig anslag over hvor mange mottakere eller personer som omfattes av dette unntaket fra hovedregelen i forskrifter om fjernsynsmottakere.

Etter § 4 romertall III skal skip, borerigger og lignende betale en avgift per fartøy. NRK Lisensavdelingen opplyser at det er gitt til sammen 910 unntak på grunnlag av denne hjemmelen. I likhet med institusjonene som er unntatt, inngås det individuelle avtaler uten at antallet mottakere registreres. Antall fjernsynsmottakere per fartøy varierer og det er derfor ikke mulig å gi et pålitelig anslag over hvor mange mottakere eller personer som omfattes av unntaket.

Etter § 4 romertall IV kan hoteller mv. ha inntil 10 mottakere på hvert kringkastingskort (forutsatt at mottakerne er plassert på hotellrom som bare brukes av tilfeldige gjester). NRK Lisensavdelingen opplyser at det er gitt til sammen 1798 unntak på grunnlag av denne hjemmelen. I likhet med institusjonene og fartøyene som er unntatt, inngås det individuelle avtaler uten at antall mottakere registreres. Antall fjernsynsmottakere per overnattingssted varierer og det er derfor ikke mulig å gi et pålitelig anslag over hvor mange mottakere eller personer som omfattes av unntaket. Det er hotellgjestene som nyter godt av

unntaket og disse vil typisk være dekket av egen husstandslisens eller være unntatt som følge av at man er bosatt utenlands.

Ettårig dispensasjon for betaling av avgift (forskriften § 5, romertall I)

Etter forskriften § 5, romertall I, kan NRK gi dispensasjon fra å betale lisens for ett år om gangen til følgende grupper:

- a) utenlandske diplomatiske tjenestemenn, utsendte konsulære tjenestemenn og utsendte ikke diplomatiske funksjonærer ved utenlandske misjoner.
- b) medlemmer av NRKs kringkastingsråd og – på visse vilkår – tjenestemenn i NRK.
- c) personer i tilsvarende funksjon som er nevnt under bokstavene a) og b) og som av særlige grunner bør gis dispensasjon.
- d) personer som varig er sterkt funksjonshemmet slik at det er vanskelig for dem å bevege seg utenfor boligen eller å få kontakt med andre, og som ikke har økonomisk evne til å betale kringkastingsavgiften selv. Dersom søkeren tilhører en husstand, er det et vilkår at heller ikke andre av husstanden har økonomisk evne til å betale avgiften.

NRK Lisensavdelingen har så langt i 2011 gitt 5539 dispensasjoner etter reglene i forskriften § 5. I motesetning til unntakene gitt etter forskriften § 4, er det her snakk om individuelle fritak på husstandsni-

vå. Med dagens nivå på kringkastingsavgiften utgjør unntakene etter denne bestemmelsen om lag 12,7 mill kroner.

Unntak for personer bosatt utenlands mv. (forskriften § 5, romertall II og III)

Ingen som er bosatt i Norge er altså permanent unntatt fra å betale lisens. Forskriften presiserer at visse grupper som oppholder seg i Norge maksimalt 3 måneder per år ikke skal betale kringkastingsavgift:

- a) Personer som er bosatt i utlandet og som besøker Norge og har fjernsynsmottaker med seg eller skaffer seg mottaker, når oppholdet i Norge ikke blir lenger enn 3 måneder.
- b) Sjøfolk i utenriks fart, fredskorpsdeltakere og tilsvarende kan under opphold i Norge i inntil 3 måneder pr. år fritas for å betale kringkastingsavgift for mottaker som ellers ikke er i bruk.

Siden det ikke eksisterer noen melde- eller registreringsplikt for disse gruppene, finnes det heller ikke tall på hvor mange som omfattes av disse unntaksbestemmelsene.

Jeg er ikke kjent med at det er gitt unntak for betaling av kringkastingsavgift til personer på grunnlag av at de oppholder seg ulovlig i landet på kjent bostedsadresse eller til studenter på grunnlag av de bor i bofellesskap.

SPØRSMÅL NR. 1473

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 1. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Vil Statsråden åpne opp for at den enkelte bruker hos NAV skal få tilgang på loggen over hvem som har vært inne på den enkeltes journaler?»

BEGRUNNELSE:

NAV logger hvem som håndterer hvilken informasjon om brukerne i de store fagsystemene som behandler personopplysninger. I henhold til personopplysningsloven § 18 gir brukere rett til å få innsyn i på hvilken måte NAV behandler deres personopplysning. Dessverre får den enkelte bruker ikke tilgang på loggen over hvem som til enhver tid har vært inne på

den enkeltes personlige "mappe". Dette er en rettighet den enkelte burde ha tilgang til.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) fører logger over informasjonssøk i alle relevante personregistre. Loggføring av informasjoninnhenting i registrene er nødvendig for å oppfylle personopplysningslovens og personopplysningsforskriftens krav om å kunne avdekke uautorisert bruk av informasjonssystemene, og andre brudd på sikkerhetsbestemmelser knyttet til personregistrene.

Blant annet kvalitet og tilgjengelighet til loggene medfører at krav om innsyn må behandles manuelt. I

mange tilfeller vil ikke brukerne kunne nyttiggjøre seg informasjonen i loggutskriftene uten omfattende veiledning om interne arbeidsprosesser og ansvarsfordeling i etaten. Antall brukere av Arbeids- og velferdsetaten, og omfanget av personopplysningene etaten forvalter, tilsier at det vil måtte benyttes betydelige ressurser til behandling av innsynskrav hvis en rett til innsyn i loggen skulle bli innført. Det vil også måtte påregnes utviklings- og implementeringskostnader.

Selv om det ideelt sett kunne vært ønskelig å gi

den enkelte tilgang til loggen, noterer jeg meg at forholdene for tiden ikke ligger til rette for dette innenfor en fornuftig bruk av ressursene. Det er imidlertid under enhver omstendighet vesentlig at adgang til personopplysningene i Arbeids- og velferdsetaten bare gis til dem som trenger denne tilgangen ved behandlingen av vedkommendes trygdesak. For ordens skyld nevner jeg at dette er en av sidene av behandlingen av personopplysninger i Arbeids- og velferdsetaten som er undergitt kontroll fra Datatilsynet.

SPØRSMÅL NR. 1474

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 1. juni 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Foran Stortingsvalget i 2 009 lovet daværende kulturminister Trond Giske statlig støtte til realiseringen av Hurtigrutemuseet på Stokmarknes. Løftet er dessverre ikke fulgt opp. Hadsel Kommune og Nordland Fylkeskommune har vedtatt økonomisk støtte til realisering av prosjektet.

Hva akter kulturministeren å bidra med slik at prosjektet Hurtigrutemuseet endelig kan realiseres på Stokmarknes?»

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Norsk Hurtigrutemuseum på Stokmarknes hadde i 2010 rundt 53000 besøkende i sine midlertidige lokaler. Stiftelsen gjør en fantastisk jobb med å informere og vise publikum historien om hurtigruten og norsk kystkultur. Hurtigruten har en betydelig historie bak seg og vært avgjørende for utviklingen av en rekke kystsamfunn og har seilt langs norskekysten siden 2. juli i 1893. I dag fremstår Hurtigruten som en av våre mest vellykkede reiselivs og turistaktører. En rekke representanter fra dagens regjeringspartier har garantert statlig støtte og dermed en løsning for prosjektet. Prosjektet fortjener nå at løftene blir oppfylt.

Svar:

Innledningsvis må det presiseres at statsråd Trond Giske aldri har gitt en slik lovnad. Tvert i mot, i et intervju med TV 2 14. oktober 2009 gav daværende kulturminister følgende kommentar til ønsket om statlige midler til dette prosjektet: "... det er lovna-

der vi heller aldri har gitt og som heller ikke kommer i løpet av de første årene".

Denne saken har en lang forhistorie, noe representanten Kristiansen er godt kjent med. Han stilte spørsmål om dette prosjektet også i 2007 (spørsmål nr. 715), som ble besvart av statsråd Giske ved brev av 21. mars 2007. Det er likevel nødvendig innledningsvis å minne om at da staten i 1998 medvirket med et tilskudd på 7,82 mill. kroner for å sette MS Finnmarken på land, ble det uttrykkelig forutsatt at videre investeringer, herunder vernebygg over nevnte skip, måtte finansieres lokalt/regionalt, jf. brev av 18. november 1998 fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Daværende samferdselsminister Liv Signe Navarsete besvarte ved brev 6. mars 2008 et spørsmål om samme sak fra representanten Jan Sahl (spørsmål nr. 712), der den lokale oppfølgingen ble kommentert slik:

"Som anført fra Samferdselsdepartementets medlemmer i utvalget som så på hvor og hvordan ta vare på hurtigrutens historie og MS Finnmarken, er det i ettertid gjort så lite for å følge opp dette fra lokalt hold, at det kan stilles spørsmål om kommune og stiftelse visste eller burde ha visst at de ikke kunne klare å innfri disse betingelsene da de mottok den statlige støtten til å sette MS Finnmarken på land."

Over Kulturdepartementets budsjett blir det bevilget tilskudd til kulturbygg fra kapittel 320 Allmenne kulturformål, post 73 Nasjonale kulturbygg. Hovedregelen er at tilskudd fra denne posten kan utgjøre maksimalt 1/3 av kostnadsrammen etter at kompensasjon for merverdiavgift er trukket fra rammen.

I 2011 mottar sju prosjekt tilskudd fra denne budsjettposten; til disse prosjektene vil det i seinere budsjetterminer måtte bevilges ytterligere ca. 700 mill. kroner, herunder 126 mill. kroner til Kulturkvartalet i Bodø.

For 2012 har Kulturdepartementet innen fristen 1. mars mottatt søknader om tilskudd til 23 nye byggeprosjekt, hvorav 13 gjelder museumsbygg. Fornytt søknad vedrørende Hurtigrutemuseet foreligger ikke.

Dersom det skal arbeides videre med sikte på å realisere et vernebygg over MS Finnmarken, vil den første forutsetningen være at kommunen og fylkes-

kommunen fatter bindende vedtak om å medvirke økonomisk i et slikt omfang at et eventuelt statlig bidrag ligger innenfor hovedregelen for tilskudd til nasjonale kulturbygg. Dessuten vil prosjektet måtte bearbeides fram til ferdig forprosjekt med tilhørende kostnadsramme. Fra statens side vil det for øvrig også måtte forutsettes at museet innlemmes i Museum Nord; dette fordrer at det også utarbeides et realistisk driftsbudsjett.

En eventuell forespørsel fra Nordland fylkeskommune og Hadsel kommune om møte for å drøfte videre oppfølging vil selvsagt bli imøtekommet.

SPØRSMÅL NR. 1475

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 1. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Fra flere hold har jeg fått henvendelser om at de regionale helseforetakene i sin anbudspraksis stiller krav om at alle anbydere må forplikte seg til å ta i mot pasienter under LAR-behandling. Det vil si at pasienter som ønsker behandling i et medikamentfritt miljø, ikke lenger kan få dette tilbudet, samt at institusjoner som tradisjonelt har gitt medikamentfri behandling ikke lenger kan få nye avtaler.

Hva vil statsråden gjøre for at vi fortsatt kan ha medikamentfrie institusjoner for de som ønsker dette?»

BEGRUNNELSE:

Arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske forbund skriver følgende i en pressemelding fra mai 2011:

"Helse Vest, Helse Midt og Helse Nord stiller nå krav om at alle anbydere må forplikte seg til å ta i mot pasienter som er under LAR-behandling for å få delta i anbudskonkurransen. Dette er ikke bare betenkelig, men vil alvorlig redusere mangfoldet i tilbudene. Helse Sør-Øst har så langt ikke signalisert hva de kommer til å gjøre, men faren er stor for at de vil gjøre det samme."

Videre sier de:

"Det er i dag flere behandlingsinstanser som av ulike grunner velger eller ønsker å opprettholde et LAR-fritt behandlingsselskap. Det er sjølsagt ingen motstand mot at de som er under LAR-behandling skal ha slike tilbud, men et sterkt forsvar for at andre skal ha mulighet til å velge."

De sier videre at mange rusmiddelavhengige finner det vanskelig å delta i et behandlingsselskap med andre som bruker slike preparater. Ikke minst gjelder det for de yngste, som ofte har et uavklart forhold til medikamenter.

Svar:

Fra 1. januar 2010 ble LAR regulert i egen forskrift som erstattet en rekke rundskriv. Helsedirektoratet publiserte samtidig nasjonale retningslinjer på feltet. Et av de viktigste formålene med forskriften og retningslinjene var å integrere LAR i tverrfaglig spesialisert behandling (TSB). Tilbudet om legemiddelassistert rehabilitering (LAR) ble landsdekkende i 1998. Antall rusmiddelavhengige som er blitt inkludert i denne behandlingssformen har over tid økt betydelig.

Det er i dag om lag 6300 som er i behandling. En betydelig andel av de som nå er i LAR, er enten i hel-døgnsinstitusjon eller mottar poliklinisk behandling i TSB eller i psykisk helsevern. Ved Tyrilistiftelsen er for eksempel ca. 25 % av pasientene i TSB inkludert i LAR. Videre er en rekke rusmiddelavhengige i TSB medisineret for ulike psykiatriske diagnoser, herunder ADHD, depresjon og angst. Slik medisinerer er forskrevet av lege, ofte før oppstart av TSB. Forutsatt at disse pasientene ikke inntar rusmidler av noen art, men kun inntar de forskrevne mengder medisiner som inngår i LAR, anses disse pasientene ifølge Helsedirektoratet som rusfrie.

Helse Sør-Øst RHF har informert om den anskaffelsesprosessen som nå er under planlegging på rus-

feltet. Av denne orienteringen fremgår at man i dag har 20 avtaler i TSB til en samlet kostnad på om lag 600 mill. kroner. Disse utløper 30. juni 2012. Helse Sør-Øst har imidlertid allerede startet arbeidet med en ny anskaffelse av behandlingstilbud til rusmiddelavhengige med siktemål å ha nye avtaler på plass ved årsskiftet. De ulike helseforetakene og brukerne deltar i arbeidet med å definere hvilke behov den kommende anskaffelsen skal dekke. I tillegg er både leverandører og kommuner invitert til dialog om dette.

Det gjennomføres en omfattende prosess for å konkretisere brukernes behov slik at man legger til rette for tjenester som kan møte fremtidens behov. Helse Sør-Øst tar sikte på at den faglige kravspesifikasjonen skal være ferdig i løpet av mai. Kravspesifikasjonen vil avklare hvilke typer behandlingstilbud som skal kjøpes, herunder om noen av behandlingstilbudene skal gis anledning til å reservere seg mot pasienter som er i LAR-behandling.

I denne prosessen vil Helse Sør-Øst RHF legge stor vekt på hovedprinsippet om at pasienter i TSB, som andre pasienter i spesialisthelsetjenesten, skal kunne motta lovlig forskrevne medikamenter som et ledd i behandlingen. Samtidig understreker Helse Sør-Øst at man ikke vil konkludere på dette punktet før den faglige prosessen er gjennomført. Det er derfor ikke avklart om Helse Sør-Øst vil åpne for at noen behandlingstilbud skal gis anledning til å reservere seg mot inntak av pasienter i LAR.

Avslutningsvis vil jeg minne om at Regjeringen har besluttet at det skal legges frem en stortingsmelding om norsk ruspolitikk. Det vil der bli gitt en bred omtale av både innholdsmessige og strukturelle forhold som er viktige for å kunne tilby rusmiddelavhengige helhetlige og sammensatte tjenester med best mulig kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 1476

Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 7. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Statsråden ble i spørsmål 1424 bedt å svare på "Kan statsråden redegjøre for hvilken størrelse på bruket, herunder størrelse på areal og antall dyr, som må til for at driften skal kunne være lønnsom". Statsråden har igjen unnlatt å svare på mitt spørsmål. Jeg har tro på demokratiet, så jeg ber statsråden prøve en gang til å svare på mitt opprinnelige spørsmål.

Kan statsråden svare på mitt spørsmål 1424 en gang til?»

Svar:

Slik jeg oppfatter spørsmålet etterlyses en form for statsautorisert tallfesting av hvilke arealstørrelser og dyretall som må til for at driften av gårdsbruk skal kunne være lønnsom.

Jeg må be om forståelse for at det ikke er mulig å gi et mer konkret svar på spørsmålet enn det jeg allerede har gitt. Jeg viser her til svaret på spørsmål nummer 1424.

Regnskapsdata viser stor variasjon i driftsresultat for noenlunde likeartede bruk. Som for alt annet næringsliv vil den enkelte driver/bonde ofte ha ulik kunnskap og erfaringsgrunnlag. Ulike driftsopplegg

og ulik effektivitet bidrar til at det vil være meget stor variasjon i hvor stor en jordbruksbedrift må være for å gi tilstrekkelig lønnsomhet i ulike produksjoner og kombinasjoner av produksjoner.

Begrepet "størrelse" er også sterkt påvirket av hva slags produksjon det er snakk om, i hvilken grad produksjonen omfatter større eller mindre deler av verdikjeden osv. Ytterpunktene vil på den ene siden kunne være gartnerier som er små i areal, men kan være meget store når det gjelder omsetning og sysselsetting, mens på den andre siden kornproduksjon kan være stor målt etter areal, men mer beskjeden når det gjelder sysselsetting. Innenfor husdyrhold kan en forholdsvis moderat størrelse for selve jordbruksproduksjonen likevel legge grunnlag for en betydelig aktivitet totalt dersom det drives videreføring, aktiviteter innenfor reiseliv og opplevelser eller tilbud som Inn på tunet.

Jeg arbeider for å bedre næringens inntektsmuligheter og grunnlaget for lønnsomhet i ulike produksjoner, i ulik skala, og i ulike deler av landet. Det må uansett være de næringsdrivendes ansvar å vurdere hvordan - og om - de vil satse. Det vil også være variasjon i hva den enkelte vurderer som tilstrekkelig lønnsomhet i produksjonen.

SPØRSMÅL NR. 1477**Innlevert 24. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 7. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Statsråden redegjorde i spørsmål 1293 om tilskuddsordningene BU-midlene og SMIL - midler.

Kan statsråden garantere at disse er de eneste tilskuddsordningene til landbruket utenom tilskuddsordningene som er administrert av Statens landbruksforvaltning?»

Svar:

Gjennom Stortingets behandling og vedtak er det etablert en rekke tilskuddsordninger for å nå målene i landbrukspolitikken. Dette omfatter tiltak i landbruket, i industrien og når det gjelder ulike former for infrastruktur eller fellestiltak, samt for forskning og utvikling.

Ordningene representanten Trældal omtaler i sitt spørsmål, utgjør hovedtyngden av de økonomiske virkemidlene på området, men omfatter ikke alle ordninger. Jeg vil under redegjøre kort for hvilke økonomiske virkemidler som eksisterer. For en samlet oversikt vil jeg for øvrig vise til:

- Prop. 126S (2010-2011), om jordbruksoppgjøret 2011, s 90, s126 - 130.
- Prop. 84S (2010-2011), om reindriftingsoppgjøret 2011
- Prop. 1S (2010-2011) Landbruks- og matdepartementet

Grovt sett kan man dele de økonomiske virkemidlene i tre:

- Direkte tilskudd til produsent
- Investerings-, utviklings- og tilretteleggingsmidler
- Avgiftsfinansierte ordninger

Direkte tilskudd til produsent

Hovedtyngden av de tilskudd som utbetales direkte til bonden, forvaltes av Statens landbruksforvaltning (SLF) og utbetales direkte. De ulike pristilskuddene utbetales fra SLF og via varemottaker. Tilskudd til såkalt råvareprisutjevning for særlig konkurranseutsatt industri (RÅK-industri) utbetales fra SLF.

I tillegg til de generelle tilskuddene, er det etablert tilskuddsordninger over regionale miljøprogram (RMP). Dette er midler SLF forvalter via Fylkesmannen. Tilskuddene over RMP er også direkte tilskudd til produsent, men er differensiert mellom fylker i henhold til RMP og er tilpasset miljøutfordringene i den enkelte region.

Investerings-, utvikling og tilretteleggingsmidler

Midler til investering, utvikling og tilrettelegging behandles etter søknad, og vedtak om disponering er å anse som enkeltvedtak.

Som redegjort for i brev av 02.05.11, forvalter Innovasjon Norge (IN) hovedtyngden av disse virkemidlene gjennom bygdeutviklingsmidlene (BU-midlene), mens fylkesmannen har ansvar for forvaltningen av en mindre sum tilretteleggingsmidler. BU-midlene bevilges over landbrukets utviklingsfond (LUF).

SLF forvalter om lag 40 mill kroner til utviklingsprosjekter til økologisk matproduksjon og -forbruk. Midlene brukes til prosjekter i hele verdikjeden, og skal bidra til å nå regjeringens målsettinger på dette området. SLF forvalter dessuten SMIL-midlene via fylkesmannen og kommunene. SMIL-midlene utbetales etter søknad. Kommunen behandler søknadene i tråd med sine strategier på området.

Til helse- og utviklingstiltak for sau og geit er det på LUF for 2011 satt av 20 mill kroner. Midlene går til saneringsprosjekt av enkelte sjukdommer hos geit, og til utvikling av bedre beitebruk og redusert tap av dyr på utmarksbeite. På LUF er det også satt av midler for sanering av sjukdom hos sau. Midlene utbetales fra SLF til de enkelte prosjekter. SLF forvalter også 87,27 mill. kroner til Tilskudd til dyreavl mm. Midlene fordeles på følgende formål: Tilskudd til nedskrivning av kostnader ved veterinærreiser (44 mill. kroner), tilskudd til utjevning av seminkostnader på storfe og svin (30 mill. kroner), og driftstilskudd til avlsorganisasjoner (13,27 mill. kroner).

KSL Matmerk har ansvaret for å forvalte de offentlige merkeordningene Nyt Norge og Beskyttede betegnelser og det private merket Spesialitet. Ansvaret omfatter blant annet profilering og synliggjøring av konkurransefortrinn og opprinnelse ovenfor forbruker og marked, samt til økt markedsadgang for norske matspesialiteter. KSL Matmerk forvalter også midler som anvendes til generisk markedsføring av økologisk mat. KSL Matmerk har videre ansvaret for kompetanseutviklingsprogrammet i jordbruket (KIL). KIL skal bidra til kompetanseutvikling for yrkesutøvere innen primærlandbruket eller tilleggsnæringer til primærlandbruket, gjennom utvikling av nye kompetansegivende tilbud eller til videreføring og/eller videreutvikling av eksisterende kompetansegivende tiltak.

Landbruks- og matdepartementet har også ansvaret for tamreidrift. Økonomiske virkemidler i rein-

driften bevilges over reindriftsavtalen. Ordinære tilskudd til reiene utbetales av Reindriftsforvaltningen, etter tilsvarende modell som for SLFs forvaltning. Over reindriftsavtalen bevilges årlig også om lag 30 mill. kroner til Reindriftens utviklingsfond (RUF). Midlene anvendes til ulike utviklingstiltak innenfor reindriften. RUF forvaltes av et eget styre. Innenfor RUF er det avsatt midler til verdiskapingsprogrammet for rein. Dette programmet forvaltes av Innovasjon Norge.

Avgiftsfinansierte ordninger

Omsetningsavgiften er en avgift som legges på produsenter som selger melk, kjøtt, egg, korn og oljefrø. Avgiften går inn i fond for omsetningsavgiftene og blir brukt til å finansiere markedsreguleringen (dvs. avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet). Landbruks- og matdepartementet fast-

setter satser for omsetningsavgiften. Omsetningsrådet, som er et offentlig organ med frittstående stilling, har ansvaret for forvaltning av midlene. SLF har sekretariatsansvaret for Omsetningsrådet.

Forskningsavgiften er en avgift som legges på landbruksprodukter (både norske og importerte) som brukes i produksjon av næringsmidler. Avgiften betales av den som mottar et landbruksprodukt for videre foredling. Statens landbruksforvaltning krever inn forskningsavgiften på norskproduserte produkter. Avgiften utgjør 0,35 prosent av råvareverdien og kan omregnes til en øresats. Tollvesenet står for innkreving av forskningsavgift på importerte produkter. Fondets midler skal anvendes til forskning knyttet til landbruksprodukter som nyttes til ervervsmessig bearbeiding eller framstilling av nærings- og nytelsesmidler. Midlene forvaltes av et eget styre, og SLF har sekretariatsansvaret.

SPØRSMÅL NR. 1478

Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 31. mai 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at forskjellsbehandlingen mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager når det gjelder retten til å få utbetalt tilskudd for barn fra andre kommuner, er rettferdig?»

BEGRUNNELSE:

Kommunen plikter ifølge dagens regelverk å betale tilskudd for barn som har fått tildelt barnehageplass i en ikke-kommunale barnehage utenfor bostedskommunen. De samme reglene gjelder ikke for barn som har plass i en kommunal barnehage i en annen kommune en bostedskommunen. En familie i Skien har nå fått nesten fire mil lenger reisevei mellom hjem, barnehage og arbeid fordi Skien kommune ikke vil betale ut tilskuddet til nabokommunen for denne familiens to barnehageplasser. Kommunen har også anstrengt økonomi og frykter de økte utgiftene. Dette hadde ikke vært mulig å gjøre for Skien kommune om familien hadde hatt plasser i en ikke-kommunal barnehage.

Svar:

Når statstilskudd til barnehager nå er innlemmet i rammetilskuddet til kommunene med virkning fra 1. januar 2011, har kommunene fått et helhetlig ansvar for barnehagesektoren. Stortinget har gjennom endringer i barnehageloven gitt kommunene plikt til å finansiere de ikke-kommunale barnehagene likeverdig med kommunens egne barnehager.

Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager gir regler for hvordan kommunen konkret skal følge opp plikten. Reglene skal sikre høy kvalitet i alle landets barnehager og sørge for at de ikke-kommunale barnehager får likeverdige økonomiske rammer i forhold til de kommunale barnehagene.

Rammetilskuddet til kommunen utmåles blant annet etter antall barn i barnehagealder i kommunen. Det er barnets hjemkommune som har ansvar for å tilby plass i barnehage til barn med lovfestet rett. Når barn benytter barnehageplass i ikke-kommunale barnehager i andre kommuner er det på denne bakgrunn rimelig at barnets hjemkommune betaler for dette. For at kommuner med en høy andel private barnehager ikke skal komme dårligere ut enn kommuner med få private barnehager, er det i forskrift om likeverdig

behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager gitt en bestemmelse om refusjonsrett i § 11.

Bakgrunnen for at denne refusjonsretten ikke gjelder tilsvarende for barn med plass i en kommunal barnehage er at forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager kun regulerer kommunenes finansieringsansvar for barn i de private barnehagene. Den

nye forskriften regulerer ikke finansieringen av kommunale barnehager og har ikke til intensjon å gi regler som begrenset handlefriheten kommunene imellom. Jeg vil presisere at forskriften ikke er til hinder for at kommunene lager tilsvarende interkommunale avtaler om refusjon for bruk av kommunale plasser i andre kommuner og jeg har tillit til at kommunene finner gode løsninger som ivaretar både kommunenes og innbyggernes behov.

SPØRSMÅL NR. 1479

Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Når vil statsråden ta initiativ til å endre dagens regelverk, slik at både norske og utenlandske søkere underlegges samme krav til fremleggelse av politiattest ved søknad om stillinger som omfatter kontakt med barn og unge?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at for å kunne arbeide i barnehage og skole må man i dag vise politiattest på at man ikke er siktet eller dømt for seksuelle overgrep mot barn, noe som er en viktig trygghet for barn og foreldre. Selv om en politiattest ikke gir et komplett bilde av et menneske er det like fullt et viktig bidrag i kartleggingen av en søkers skikkethet, og det er derfor viktig å ha en slik obligatorisk ordning for søkere til den type stillinger.

Det finnes imidlertid et stort unntak fra denne bestemmelsen. Utenlandske statsborgere har full mulighet til å søke på samme type stillinger, men uten å være underlagt samme plikt som nordmenn til å fremlegge politiattest. Undertegnede mener dette gir inntrykk av å være en urimelig forskjellsbehandling på grunnlag av nasjonalitet, og ønsker med dette å rette fokus på rimeligheten i at det eksisterer to sett med regler for disse søkerne: Ett sett for nordmenn, og ett sett for utlendinger.

Fra departementet argumenteres det med at ikke alle utenlandske politiattester er like tilgjengelige eller utfyllende, men det bør her stilles spørsmålsteget ved relevansen av dette argumentet. Til grunn for alle oppgaver knyttet til barn og unge, må hensynet til barn og unges trygghet komme først. I spørsmålet om politiattester bør det naturlige utfallet være at søkere

uten gyldig politiattest som viser skikkethet, avvises på bakgrunn av hensynet til barn og unges trygghet i hverdagen - enten søkeren er norsk eller ikke.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at vandelskontroll alene ikke vil gi en garanti for at en person er egnet eller skikket til en stilling. I forbindelse med tilsettelser er det derfor viktig at alminnelige kontrollrutiner opprettholdes.

Spørsmål knyttet til utenlandske statsborgere og politiattester er i dag ikke lovregulert. Det er nettopp derfor jeg var opptatt av at disse spørsmålene ble avklart i forbindelse med vedtakelsen av den nye politiregisterloven. En enstemmig justiskomite anbefalte vedtagelse av loven jfr. Innst. 139 L (2009-2010). Politiregisterloven ble av et enstemmig Storting vedtatt 11. mars 2010.

Den nye politiregisterloven vil ikke innebære realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis, men den klargjør rettstilstanden på dette område. I § 36 første ledd nr. 1 defineres begrepet "politiattest", og med politiattest menes norsk politiattest. Det fremgår videre av bestemmelsen at politiattest utstedt i annet EØS-land likestilles med norsk politiattest. Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med § 36 siste ledd, hvoretter det i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov kan fastsettes krav om botid i Norge dersom det ikke kan fremlegges attest som nevnt i bestemmelsens første ledd nr. 1. Et slikt krav om botid vil ikke kunne innføres for EØS-borgere grunnet det generelle forbudet mot diskriminering av EØS-borgere.

Det betyr at de ulike fagdepartementene må vurdere om de innenfor sine ansvarsområder ønsker å

innføre en slik botid, og hvor lenge den skal vare. I forskriften til politiregisterloven vil det bli gitt utfyllende bestemmelser om innhenting av politiattest fra utenlandske borgere.

Som det fremgår vil det derfor heller ikke etter iverksettingen av politiregisterloven bli slik at utenlandske statsborger kan avkreves politiattest. Unntak gjelder bare dersom det er oppstilt et krav om botid, idet EØS-borgere da vil kunne fremlegge politiattest fra sine respektive hjemland.

Som det fremgår av proposisjonen til politiregisterloven medfører vandelskontroll av utenlandske statsborgere en rekke problemer som er vanskelig å løse. Dette skyldes flere årsaker, og jeg finner her grunn til å nevne noen av disse. For det første vil utlevering av politiattester alltid følge reglene i det land vedkommende kommer fra, slik at man i norsk lov ikke kan pålegge fremleggelse av utenlandske politiattester. Derneft finnes det en rekke land, som enten

ikke har en slik ordning eller som ikke utleverer slike attester. Videre vil man heller ikke kunne forvente at en asylsøker tar kontakt med politiet i hjemlandet for å be om politiattest.

I tillegg til disse grunnleggende vanskelighetene kan det oppstå ytterligere problemer selv om det fremlegges en utenlandsk politiattest. For det første kan forholdene i angjeldende land være av en slik art at den fremlagte attesten ikke fremstår med tilstrekkelig troverdighet. Derneft kan det være problematisk å kartlegge det reelle innholdet i attesten og å konvertere den til norske forhold. Typisk kan det være vanskelig å klarlegge hva en slik attest viser og hva som er utelatt, hvilket gjerningsinnhold det aktuelle straffebudet omfatter og hva som er kriminalisert i de ulike land mv. De sistnevnte forholdene kommer særlig på spissen i land utenfor EØS-området. Disse spørsmålene er for øvrig utførlig behandlet i punkt 12.2.6 i Ot.prp. nr. 108 (2008-2009).

SPØRSMÅL NR. 1480

Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 7. juni 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Det foregår for tiden en debatt og vurdering av hvor farlig den norske miljøammunisjonen er. Forsvarssjefen har fremholdt at ammunisjon som er skadelig for menneskene ikke skal benyttes men har likevel valgt å overprøve sine egne tillitsvalgte ved å be Arbeidstilsynet avgjøre saken.

Mener statsråden det vil være vanskelig å få tak i ammunisjon dersom vi trenger mer og av en annen type enn den vi nå bruker?»

BEGRUNNELSE:

Forsvarssjefen har uttalt at vi kan få et etterslep på opptil et år, jf mediaoppslag i dag 25.5.11. begrunnelsen har vært at det vil være vanskelig å få tak i ammunisjon raskt nok og at det kan ramme både nasjonale og internasjonale oppdrag. Jeg har forstått at det finnes flere leverandører av ammunisjon og at de ikke ser det på samme måte som forsvarssjefen. Jeg ser derfor frem til å få statsrådets syn på hva som er

fakta i denne saken; Om ammunisjon kan skaffes eller ei.

Svar:

Det vises også til Forsvarsdepartementets midlertidige svar av 3. juni.

Forsvaret har opplyst at de har en beholdning av blyholdig ammunisjon på lager, og Forsvarets logistikkorganisasjon arbeider mot flere leverandører for å få dekket det videre behovet inntil en ny og forbedret blyfri ammunisjon som tilfredsstillende helsemessige og operative krav, foreligger. Neste leveranse av blyholdig ammunisjon skjer i løpet av sommeren.

Forsvaret opplyser videre at en ny versjon forbedret blyfri ammunisjon planlegges å være ferdig sensommeren 2011. Dersom denne versjonen tilfredsstillende helsemessige og operative krav, vil serieleveranser kunne starte fjerde kvartal 2011.

SPØRSMÅL NR. 1481**Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 3. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Når kan Stortinget forvente stortingsmeldingen med den bebudede gjennomgangen av arbeidsforhold og arbeidsmiljø?»

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av Representantforslag 124 S - Dok 8:124 S (2009-2010) om alternativ turnus sa Statsråden at:

"Det er likevel slik at vi ikke en gang for alle og på varig basis kan sies å ha løst de krevende avveiningene som ligger bak bestemmelsene om avvik fra normalarbeidstid ved turnusarbeid i arbeidsmiljøloven." og: "Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en slik gjennomgang i en planlagt stortingsmelding om arbeidsforhold og arbeidsmiljø mv."

I saksmerknadene skriver komiteens flertall fra regjeringspartiene at:

"Flertallet viser til statsrådets brev av 21.mai 2010 hvor det blir varslet en gjennomgang av problemstillingen som reises om alternativ turnus i en stortingsmelding om arbeidsforhold og arbeidsmiljø som vil bli lagt frem våren 2011." og: "Flertallet ber statsråden komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av regelverket og praktiseringen av dagens bestemmelser om alternativ turnus i arbeidsmiljøloven."

Svar:

Departementet arbeider med meldingen. Det tas sikte på framleggelse i høstsesjonen 2011.

SPØRSMÅL NR. 1482**Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at den store mengden nyutdannede politistudenter får jobb, slik at man ikke kommer enda lenger på etterskudd i forhold til målene for opptrapping av 2 800 flere politistillinger innen 2020?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen og et samlet Storting har en målsetting om 2 800 nye politistillinger innen 2020. Vi ligger nå på etterskudd og Høyre har derfor foreslått en forsering.

Ved Majorstua politistasjon så vel som ved Sentrum politistasjon i Oslo er arbeidet med å lese gjennom og sortere søknader nå i gang. Majorstua politistasjon har fått 361 søknader til 6 ledige stillinger og ved Sentrum politistasjon har 399 søkt på 16 stillinger, ifølge <http://www.pf.no/id/20328>

Tre årskull med nyutdannede politifolk konkurrerer nå om altfor få stillinger. Årsaken til dette tør være velkjent; at det er for lite midler til å lyse ut stil-

linger, blant annet pga uttellingene til nye IKT-systemer i politiet.

Svar:

Regjeringen utdanner rekordmange nye politifolk og har økt politiets budsjett med 3,9 milliarder siden 2005.

I Prop. 1 S (2010–2011) uttales det blant annet at: "Det er et overordnet mål for Regjeringen å sikre at etaten har tilstrekkelig bemanning og kompetanse for de oppgaver som skal utføres.

Dette sikrer et nært og sterkt politi. Politidirektoratet la i 2008 fram rapporten "Politiet mot 2020 – Bemannings- og kompetansebehov i politiet." Politidirektoratet og politiets organisasjoner var enige om å anbefale at politibemanningen skulle økes med 2 700 polititjenestemenn og 1 000 sivile stillinger fram mot 2020 for å nå målsettingen om to polititjenestemenn per 1000 innbyggere innen 2020. Regjeringen følger også i budsjettforslaget for 2011 anbefalingen fra rapporten, og foreslår å øke bevilgningene til Politihøgskolen med 51,9 mill. kroner i forhold til 2010 for å videreføre studentopptaket til Politihøgskolen på 720

studenter også i 2011. For å legge til rette for at politihøgskolestudentene som blir ferdig utdannet sommeren 2011 skal kunne tilbys jobb i etaten, foreslår Regjeringen å øke bevilgningene til politiet med 45,7 mill. kroner. Dette muliggjør tilsetning av 108 årsverk, henholdsvis 86 årsverk under kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten og 22 årsverk under kap. 441 Oslo politidistrikt.”

Videre står det følgende:

“Selv om det foreslås økt bevilgning slik at studentene som går ut fra Politihøgskolen skal fa arbeid i etaten, vil ikke dette medføre at alle studentene blir tilbudt jobb med en gang de er ferdig utdannet. Det vil erfaringsvis ta noe tid for det blir ledig begynnerstillinger. Det vil også være nødvendig å søke ledige stillinger over hele landet, slik nyutdannede med annen utdanningsbakgrunn ofte må gjøre.”

Fjorårets kull er nå “utkvittert”: 95 prosent av de uteksaminerte fra PHS har fått jobb i politiet, men ikke alle disse har tiltrådt ennå. Erfaringer fra tidligere viser at ca. 5 prosent velger ikke å jobbe i politiet. Det er ikke slik at en ledig politijobb venter på deg idet du mottar eksamenspapirene. De nyutdannede skal også fylle stillingene som blir ledige etter hvert som polititjenestemenn går av med pensjon i hele landet i løpet av året. All tidligere erfaring viser at de som er villige til å flytte på seg, får jobb i politiet i månedene etter endt utdanning.

I hvert eneste budsjett de siste årene har vi satt av midler som gjør det mulig for politimestrene å ansette det stadig økende antallet nyutdannede politifolk ut over de som slutter/går av med pensjon. Hovedtyngden av de nyutdannede studentene i 2011 skal dekke naturlig avgang i etaten gjennom et helt år.

På denne bakgrunn har vi i årets tildelingsbrev til Politidirektoratet bedt om at direktoratet følger opp politidistriktene og særorganene slik at nyutdannede kommer i jobb.

De nyutdannede studentene fra PHS avslutter sin treårige høgskoleutdanning i juni hvert år. I 2010 var

antallet ferdig utdannede på 428. Basert på inntaket av studenter vil antallet de neste årene være som følger:

- 2011: 432 nyutdannede
- 2012: 552 nyutdannede
- 2013: 720 nyutdannede

Beregninger over hvor mange som går av med pensjon eller slutter av andre årsaker bygger på statistikk over alder og erfaringstall. Dersom avgangen blir lavere enn beregnet, kan det føre til at det tar noe lenger tid før alle studentene har fått jobb i etaten.

Justisdepartementet får jevnlig innrapporteringer fra Politidirektoratet over antallet studenter som har fått jobb og antall ledige polititjenestemannsstillinger. Nyutdannede studenter vil normalt bli ansatt som politibetjent 1 som er grunnstillingen for nyutdannede. Rekrutteringen til andre/høyere polititjenestemannsstillinger skjer i all hovedsak fra etaten, og dette betyr at det normalt etter hvert blir ledige grunnstillinger.

Ifølge POD er det pr. 10. mai 236 ledige polititjenestemannsstillinger. Av disse er det 88 ledige politibetjent 1 stillinger (under ansettelse, er kunngjort eller besluttet kunngjort) som er den stillingskategorien som nyutdannede normalt blir ansatt i. Når det gjelder de øvrige ledige polititjenestemannsstillingene vil det ved ansettelse i disse, etter hvert kunne bli ledige politibetjent 1-stillinger.

Innenfor politi- og lensmannsetatens samlede rammer, vil det være løpende behov for bl.a. investeringer og tiltak av ulik karakter. Det må forutsettes at både politidistriktene og Politidirektoratet budsjetter og planlegger sine aktiviteter slik at behovene kan håndteres innenfor de til enhver tid gjeldende rammer, uten at det går ut over tilsetningen av de nyuteksaminerte.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 1. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan vil utenriksministeren sikre at Kambodsja som mottakerland overholder sentrale demokratiske prinsipper, og at evt. norsk økonomiske støtte ikke samtidig bidrar til å holde et udemokratisk regime ved makten?»

BEGRUNNELSE:

Etter det undertegnende kjenner til bidrar Norge på ulike måter med støtte til Kambodsja, primært indirekte.

Sam Rainsy, opposisjonslederen i Kambodsja, har flere ganger blitt forsøkt hindret i sitt demokratiske arbeid av det kambodsjanske regimet. Han har blitt kastet ut av parlamentet, fått domfellelser mot seg på sviktende grunnlag, og har overlevd flere attentatforsøk. 16. mars i år ble han igjen fratatt sitt parlamentssete, og han lever nå i eksil i Frankrike for å unngå å bli sperret inne i kambodsjansk fengsel.

Rainsy er leder for Venstres liberale søsterparti i Kambodsja, og har fått støtte i sitt arbeid fra menneskerettighetsorganisasjoner, Den interparlamentariske union, og fra Europaparlamentet.

Svar:

Norge gir ikke lenger stat-til-stat støtte til Kambodsja. Den bilaterale utviklingsbistanden ble faset ut fra 2001. Den begrensede norske støtten som i dag går til Kambodsja, kanaliseres i hovedsak gjennom FN-systemet og norske frivillige organisasjoner, herunder Redd Barna (barns rettigheter) og Norsk Folkehjelp (miner/klasevåpen, godt styresett), som begge er representert med kontorer i Phnom Penh.

I tillegg til disse organisasjonene støtter Norge Røde Khmer-tribunalets arbeid, samt det uavhengige Documentation Center of Cambodia, som bl.a. bistår tribunalet med etterforskningsmateriale.

NORADs kapasitetsbyggingssamarbeid med

Cambodian National Petroleum Authority ble avsluttet i 2010. Norfund har investert noe i enkelte private mikrofinansinstitusjoner i Kambodsja.

Ved å støtte noen få utvalgte aktører har vi gode forutsetninger for å kunne følge opp den norske bistanden, slik at støtten når de områder den er ment å gå til og ikke er med på å støtte opp om det regjerende partiet eller andre politiske interessegrupper i landet.

Kambodsja har blitt avhengig av internasjonal bistand og i 2009 mottok landet 1,1 milliarder USD i bistand fra utlandet, tilsvarende halvparten av landets statsbudsjett. Kambodsja ligger også i verdenstoppen når det gjelder NGO'er per innbygger. Etter tiår med krig og vanstyre er Kambodsja i dag et av verdens fattigste land, med et relativt ungt demokratisk system og fokus på politisk stabilitet og økonomisk utvikling.

Det seneste parlamentsvalget i 2008 var det fjerde siden UNTAC (UN Transitional Authority in Cambodia) organiserte frie valg i 1993. EUs valgobservatører påpekte at valget i 2008 foregikk i en fredeligere og mer åpen atmosfære sammenlignet med tidligere valg, men de understreket også at det unnløt å tilfredsstillende en rekke internasjonale standarder for demokratiske valg.

Situasjonen til Sam Rainsey eksemplifiserer den begrensede demokratiske utviklingen i Kambodsja. Rainsey representerer det største opposisjonspartiet fra sin eksiltilværelse og har en vanskelig arbeidssituasjon som opposisjonspolitiker. Utenriksdepartementet har møtt ham flere ganger de siste årene, sist i Oslo i april 2011.

Det er begrenset bilateral kontakt mellom Norge og Kambodsja, men vi har ved flere anledninger, bl.a. under landets gjennomgang (UPR) i FNs menneskerettighetsråd i desember 2009, oppfordret Kambodsja til å iverksette tiltak for å bedre menneskerettighetssituasjonen i landet på en rekke områder.

SPØRSMÅL NR. 1484**Innlevert 25. mai 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 6. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Bergensregionen har et verdiskapende næringsliv som det er all mulig grunn til å tro vil vokse seg sterkere også i årene fremover. Men regionen trenger nytt areal både til næring og boligbygging og med gode veiløsninger som gir effektiv transport. I kommunene Lindås, Radøy, Meland og Askøy er det areal nok. En ytre ringvei fra Mongstad til Kollsnes kan åpne opp store arealer samtidig som gjennomgangstrafikk i Bergen reduseres og ny kraftlinje gjennom området legges i bakken.

Kan statsråden bidra til samordning?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til følgende som bakgrunn for saken:

Skriftlig spørsmål fra Arne Sortevik (FrP) til olje- og energiministeren Dokument nr. 15:943 (2010-20119). Stortingets spørretime onsdag 16.3.2011, spørsmål fra Arne Sortevik til Finansministeren. Stortingets spørretime 23.3.2011 fra Arne Sortevik til Samferdselsministeren. Uttalelse fra Fylkesutvalget i Hordaland Fylkeskommune.

(<http://www.hordaland.no/Aktuelt/Nyhende/Sarbart-kystlandskap-krev-kabling/>)

"Sårbart kystlandskap krev kabling.

Kabling er løysinga for den nye kraftlina mellom Mongstad og Kollsnes i det sårbare kystlandskapet i Nordhordland og Øygarden, seier eit samrøystes Hordaland fylkesutval i fråsegna si om saka.

Fylkesutvalet rår sterkt frå at nordre og midtre alternativ frå Radøy til Mongstad, med kombinasjonar av sjøkabel og luftline, vert valt. Konfliktnivået for desse alternativa er omfattande, meiner fylkesutvalet.

Fylkesutvalet fremjar motsegn til NVE sitt traseval grunna dei store konfliktane på Rapeneset og Fosstraumen."

<http://www.bt.no/meninger/leder/Sorteviks-moensterprosjekt-1756832.html>

"Arne Sorteviks høyttenkning avslører behovet for en sektorovergripende planlegging i Norge. Bergens Tidende Publisert: 26.feb. 2011

For samfunnet som helhet ville det opplagt vært en nyttig og lønnsom investering

ARNE SORTEVIK, medlem av Stortingets samferdselskomité, tar til orde for å kombinere ny kraftlinje med et nytt tverrsamband mellom Lindås og Øygarden. Ideen er god. Men den blir neppe realisert. For på tross av åpenbar samfunnsnytte, er det liten tradisjon for sektorovergripende planlegging her til lands. Norges Vassdrags- og Energidirektorat steller for eksempel med sitt, mens Statens vegvesen løser sine oppgaver. Å samarbeide om å løse oppgavene, kommer sjelden på tale.

Det så vi også da Kvam prøvde å kombinere tunnel under Kvamskogen med en skjult trasé for den omstridte kraftlinjen til Bergen. Ideen var god. Men Norge har ingen nasjonal og samlende planleggingsinstans, som er i stand til å se slike prosjekter i sammenheng.

ET TVERRSAMBAND mellom Øygarden og Lindås, som også tar med seg Askøy, Meland, Radøy og Austrheim kommuner, vil knytte sammen de to viktigste olje- og gassknutepunktene i Hordaland. Her kan gjerne Coast Center Base på Ågotnes - bare et par mil lenger sør - også inkluderes. Arbeidsmarkedet ville bli vesentlig utvidet, og langt mindre sårbart."

Svar:

Samordning av ulike initiativ kan ofte gi et bedre sluttresultat enn om en ser ulike initiativ hver for seg. Derfor er samordning tatt inn som et sentralt element i planlegging etter plan- og bygningsloven. Planlegging av kraftlinjer foregår imidlertid ikke etter plan- og bygningsloven, men etter energiloven, slik Stortinget har bestemt. Koordinering og samordning av ulike samferdselstiltak kan likevel skje lokalt ved utarbeiding av planstrategi for nye, lokale planer, i dette tilfellet på fylkesplannivå.

Nye forslag til samferdselstiltak er til samlet vurdering i forbindelse med KVU –konseptvalgutredning for Bergensregionen. Denne utredningen er under arbeid, og det er derfor for tidlig å si hvordan resultatet for Bergen vil bli. Samtidig er arbeidet med kraftledning Kollsnes – Mongstad i en avsluttende fase, noe som gjør samordning av de to prosessene ekstra utfordrene. Jeg understreker at det er olje- og energiministeren som er ansvarlig for energitiltak, men vil imidlertid gjøre mitt for at alle aktuelle alternativer er grundig vurdert før det treffes vedtak om, og på hvilken måte kraftlinjen mellom Mongstad og Kollsnes skal trekkes fram.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 1. juni 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Eritrea er et av Afrikas mest brutale og undertrykkende regimer. Landet er en ettpartistat der PFDJ (Popular Front for Democracy and Justice) har all makt. YPFDJ er deres ungdomsbevegelse. De finnes også i Norge og er en del av grasrotandelen til Norsk Tipping.

Vil statsråden fjerne muligheten til å gi penger i gjennom Norsk Tipping til diktaturet i Eritrea og dets organisasjoner?»

BEGRUNNELSE:

YPFDJ holdt sin 7. konferanse i Norge 21 -25 april i år. De fikk finansiell støtte fra EUs "Aktiv Ungdom" program som styres av Barne-, ungdoms- og familiedirektorat. Ikke bare det, men en representant fra direktoratet holdt tale og hyllet konferansen.

I YPFDJs strategi plan for 2011-2014 fremgår det at deres verdigrunnlag er:

1. Love of country and people
2. Love of knowledge and critical mind
3. Equality, camaraderie and collective ownership
4. Commitment, belief and passion
5. Pragmatism, innovation and dynamism

Norsk støtte til YPFDJ synes å være en innarbeidet praksis. Det forlenger diktaturets levetid og må endres.

Svar:

Grasrotordningen ble innført slik at Norsk Tipping spillere kan selv bestemme at de vil gi 5 % av

sin innsats til et formål etter eget ønske. Ordningen er ment å være ubyråkratisk og enkel å administrere. Kravene som stilles er at et formål skal ha vedtekter og et styre, og at de registrerer seg i frivillighetsregisteret. Det innebærer at de som oppfyller de formelle kravene blir godkjent som grasrotmottaker.

Grasrotordningen fungerer slik at de som spiller selv bestemmer hvilke formål de vil støtte. Ordningen har til nå generert over 560 millioner kroner til frivilligheten, og denne foreningen har mottatt ca. 8 000 kroner, altså en forsvinnende liten del av de totale grasrotmidlene. Det er kun 26 spillere av de nesten 700 000 spillerne som har valgt å gi sine 5 % til denne foreningen.

Det er over 18 000 lag og foreninger som er registrert i frivillighetsregisteret. Det vil føre til et voldsomt merarbeid dersom man skulle gjøre en skjønnsvurdering av formålet til alle foreninger som tar del i grasrotandelen. Da må vi godta at det er noen som kanskje ikke har et formål vi er enige i. Vi forutsetter at organisasjonene forholder seg til norsk lov og at de driver en form for frivillig aktivitet.

Ved mistanke om at en forening urettmessig mottar grasrotmidler kan dette klages inn for frivillighetsregisteret som må vurdere om enheten skal slettes fra registeret. I henhold til eksisterende regelverk gjelder dette kun enheter som er opprettet med det formålet å motta slike midler og ikke har ordinær virksomhet.

På YPFDJs 7. konferanse i Norge deltok en representant fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, men det er ikke riktig at direktoratets representant hyllet arrangementet eller vertskapet.

SPØRSMÅL NR. 1486**Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 3. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Ved gjenanskaffelse av trygdebil i gr.1 kan det søkes en fastsatt tid før den gamle bilen er 11 eller 8 år. En søker har meddelt at behandlingstiden ved Nav

Sandsnes i hans tilfelle nærmer seg 1 år. Når behandlingstiden er lenger enn det tidsrommet det er lov til å søke før bilen er 8-og 11-år, medfører det at søkeren må beholde gammel bil utover fastsatt tid, eller være uten bil.

Hvorfor er det så lang behandlingstid, og hvorfor kan ikke søknader sendes tidligere slik at fornyelse av bil kan skje når bilen er 8 og 11 år?»

BEGRUNNELSE:

Omorganiseringen ved Nav skulle føre til bedre service og effektive arbeidsrutiner, men resultatet ser dessverre ikke ut til å være som forventet. Mannen det gjelder har hatt trygdebil i en årrekke, siste bil nettopp avhendet etter de foreskrevne 11 årene. Han har nå ventet snart ett år på å få behandlet sin søknad hos Nav. Nav presiserer at de ikke kan forskjellsbehandle, så sakene tas i den rekkefølgen se er sendt inn. Hvis så er tilfelle er det mange som har ventet ett år på et svar på sine søknader.

Svar:

Gjenanskaffelsestiden for stønad til bil er henholdsvis 8 år for biler som skal brukes i forbindelse med arbeid og 11 år for biler som skal brukes i forbindelse med dagligliv. Ny bil eller nytt tilskudd kan ikke tildeles bruker før denne tidsperioden er utløpt, men gjenanskaffelsestiden er ikke til hinder for at søknad om ny bil kan fremsettes før henholdsvis 8/11 år har gått.

Arbeids- og velferdsetaten har ingen regler på bilområdet for når søknad om gjenanskaffelse av stønad til bil kan fremsettes. Det foreligger en viss praksis på at det ikke anses som hensiktsmessig å fremsette søknad mer enn 6 måneder før ny bil tidligst kan utleveres. Dette har blant annet sammenheng med muligheten for endringer i brukers situasjon som kan ha betydning for søknaden.

Bilsentrene informerer om og legger til grunn gjeldende saksbehandlingstid for sin region til grunn, når bruker henvender seg i forbindelse med eventuell gjenanskaffelse. Bilsentrene anbefaler brukerne å fremsette søknad ut fra forventet saksbehandlingstid.

Enkelte regioner, heriblant Bilsenter Sør-Vest, har hatt spesielle utfordringer i forhold til restansesituasjonen, og har fortsatt saker som betydelig overskrider gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Omorganiseringen, der de fylkesvise bilkontorene har blitt erstattet med 5 regionale bilsentra, har tatt lengre tid enn planlagt. Opprettelsen av sentrene var på plass 1. juni 2009, men det gjenstår fortsatt noe før de er fullt operative og vi kan se den forventede effekten av omorganiseringen. Dette skyldes både at det har tatt lenger tid å bemanne opp de nye bilsentrene, og bygge god kompetanse. Som en konsekvens av dette ble antall behandlede saker redusert fra 2. tertial 2009 og frem til 2. tertial 2010.

Antall behandlede saker viser en markant økning fra 2. tertial 2010 og videre i første tertial 2011. Det kan tyde på at omstillingsprosessen har bidratt til å øke saksbehandlingskapasiteten.

Gjenanskaffelsestiden på henholdsvis 8 og 11 år indikerer når det tidligst kan gis stønad til ny bil, og medfører ikke noe krav om at gjeldsoppgjør skal foretas i forhold til den bilen bruker allerede har. Arbeids- og velferdsetaten krever ikke at tidligere bil skal innleveres/avhendes før ny bil er klar til utlevering eller nytt tilskudd kan utbetales. Dette tilsier at de fleste brukere som allerede disponerer en trygdefinansiert bil har tilgang på et egnet kjøretøy frem til ny stønad gis.

SPØRSMÅL NR. 1487

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 1. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Flertallet i styret i Helse Midt-Norge RHF har vedtatt at helseforetakene skal overta all drift av ambulansetjenesten i regionen fra 2013. Dette skjer til tross for at dagens ordning med en kombinasjon av offentlige og private aktører fungerer godt. Denne overtakelsen vil være relativt kostbar når en ser på både drifts og investeringssiden. Disse kostnadene vil måtte gå ut over noe.

Kan statsråden redegjøre for hvor mye dette ved-

taket vil koste helseforetaket totalt, og hvordan det skal dekkes inn?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med vedtaket om at helseforetakene i Midt-Norge nå skal overta ansvaret for driften av ambulansetjenesten i regionen er det knyttet stor usikkerhet til hva dette vil komme til å koste både knyttet til driften og ikke minst til nødvendige investeringer. Det som imidlertid er helt sikkert er at dette

vil koste betydelig med midler som må dekkes inn på et eller annet vis. I en situasjon der økonomien allerede er vært anstrengt og ventelistene for høye er det viktig at man til enhver tid vurderer hvordan en forvalter den delen av skattebetalernes penger som skal gå til helseformål, i likhet til de prioriteringer en må gjøre i andre sektorer. Det fremstår derfor som underlig at flertallet i styret i Helse Midt-Norge RHF vedtar at en skal overta all ambulansedrift fra og med 2013 når den økonomiske situasjonen er som den er. Dette kan se ut som om det mer er et politisk vedtak som er ideologisk forankret i at det ikke skal være private aktører innen helsetjenesten fremfor det å gjøre seg nytte av et allerede godt innarbeidet og vel fungerende system. Det er grunn til å frykte at dette vedtaket vil kunne føre til mindre penger til direkte pasientbehandling når kostnadene skal dekkes inn.

Svar:

Ambulansetjenesten er en viktig brikke i den akuttmedisinske tiltakskjeden. Tjenesten skal sikre likeverdig tilgang på akuttmedisinske helsetjenester av god kvalitet. Stadig mer avanserte behandlingstiltak utføres i ambulansen, noe som medfører strengere krav til medisinsk faglig forankring av både tjenestetilbudet og personellet.

De regionale helseforetakene skal, i henhold til spesialisthelsetjenesteloven, sørge for at befolkningen tilbys spesialisthelsetjeneste, herunder ambulan-

setjeneste. Tjenestene kan ytes av helseforetakene selv, eller ved at det inngås avtaler med andre tjenesteytere.

Styret for Helse Midt-Norge RHF har vedtatt å overta driften av ambulansetjenesten fra 2013. Styret for Helse Midt-Norge RHF har i sitt vedtak lagt til grunn at de prehospitale tjenestene i Midt-Norge i økende grad skal være en integrert del av spesialisthelsetjenesten, jf. ”Strategi 2020” og samhandlingsreformen. I høringsrunden er det påpekt fra private aktører at offentlig drift blir langt dyrere enn det som tidligere er beregnet. NHO service har, ifølge Helse Midt-Norge RHF, laget en utregning med kostnad pr. kilometer for dagens offentlig drevne stasjoner sammenlignet med de stasjonene som er privatdrevne, som påpeker dette. Det er imidlertid vanskelig å sammenligne tallene, bl.a. fordi ambulansetjenester i by vil ha forholdsvis få kjørte kilometer i forhold til antall oppdrag og derved bli dyrere per kilometer. De fleste tjenestene drevet i egen regi av Helse Midt-Norge RHF i dag er i byene og er i tillegg delvis integrert i sykehusenes øvrige virksomhet.

Drift i egen regi vil bli dyrere enn dagens drift, men vil gi økt kvalitet i ambulansetjenesten. Økte kostnader for Helse Midt-Norge skyldes investeringer i ambulanserbiler og utstyr i løpet av 2012 for å kunne overta driften fra 2013. Høy kvalitet og god tilgjengelighet er nødvendig for å kunne møte de utfordringer som er beskrevet i ”Strategi 2020”.

SPØRSMÅL NR. 1488

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 6. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Mange bufeholdere merker ingen eller svært liten forskjell på rød og grønn sone når det gjelder rovdyr kontra bufe.

Vil statsråden bidra til at det innenfor grønn sone ikke skal være rovdyr på bekostning av bufe?»

Svar:

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen har Regjeringen sagt at hovedtrekkene i stortingsforliket om rovviltpolitikken fra 2004 skal videreføres, og den todelte målsettingen om å ivareta både rovvilt og beitenæring står fast. Arealdifferensiert forvaltning er et av hovedprinsippene i rovviltforvaltningen, med siktemål å ivareta den todelte mål-

settingen. Næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene skal kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Rovvilt har stor vandringskapasitet og det er ikke mulig å unngå at det fra tid til annen vil komme rovvilt inn i prioriterte beiteområder. Slike situasjoner må håndteres fortløpende, og jeg er opptatt av at dette skal skje på en slik måte at skadeomfanget begrenses til et minimum. Terskelen for felling av rovvilt er vesentlig lavere i prioriterte beiteområder enn utenfor slike områder. Dette håndheves ved å gi skadefellingstillatelse ved vesentlig lavere skadeomfang innenfor områder uten nasjonalt mål for yngling. I 2011 er det i tillegg åpnet for lisensfelling av samtlige rovviltarter i prioriterte beiteområder.

SPØRSMÅL NR. 1489**Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen****Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«EU har per i dag ikke et eget patentregelverk, men det ser nå ut som man klarer å etablere en enhetlig patentbeskyttelse for 25 av 27 medlemsland i EU, og det arbeides for en felles domstolordning. Norsk næringsliv har uttrykt ønske om at tilbudet også skal gjelde land som er medlem av Den europeiske patentorganisasjonen, EPO.

Kan statsråden redegjøre for hvilke konsekvenser en slik enhetlig patentbeskyttelse vil få for Norge og norske bedrifter, og hvordan stiller statsråden seg til at det skal gjelde EPO?»

Svar:

EU har vedtatt flere rettsakter som helt eller delvis regulerer patentretten, blant annet direktiv 98/44/EFF om rettslig vern av bioteknologiske oppfinnelser. Patentretten er imidlertid ikke harmonisert innen EU i samme grad som varemerke- og designretten, der det er etablert ordninger som gjør at det kan søkes om varemerke- og designbeskyttelse for EU under ett. Men på patentområdet kan det imidlertid søkes om europeisk patent hos Det europeiske patentverket, som er en del av Den europeiske patentorganisasjonen (forkortet EPO). EPO er ikke en del av EU. Til sammen 38 land, deriblant alle EU-landene og Norge, er medlemmer i EPO.

Ved å sende én søknad til EPO kan man få meddelt et europeisk patent som gjelder for alle de 38 landene som er med i EPO. For at et europeisk patent skal få virkning i det enkelte medlemsland i EPO, må det, som regel, i hvert enkelt medlemsland som har et annet språk enn det patentet er meddelt på, leveres inn en oversettelse av patentet til språket i det aktuelle landet.

Kravet om oversettelse medfører at det er dyrt å oppnå patentbeskyttelse i Europa. At patenthaveren får en rekke nasjonale patenter som ved krenkelse og spørsmål om ugyldighet behandles hver for seg, gjør også systemet komplekst og kostnadskrevenende. For å bøte på dette har EU i lang tid jobbet med å etablere et fellesskapspatent. Det vil si ett patent som gjelder enhetlig for hele EU-området, ikke som i dag ett patent for det enkelte land. I tillegg har det blitt jobbet med et felles domstolsystem for patentsaker som skal behandle saker om krenkelse av og ugyldighets søksmål for slike fellesskapspatenter, også med virkning for hele EU-området. På varemerke- og designområdet er det som nevnt allerede på plass slike ordninger.

EU-kommisjonen har nylig lagt frem et forslag om etablering av en ordning med et enhetlig patent som skal gjelde for 25 av EUs 27 medlemsland (alle medlemslandene bortsett fra Italia og Spania). Etter forslaget skal dette patentet meddeles av EPO og gjelde for disse 25 landene under ett. Etter forslaget gjelder det ikke noe krav om oversettelse for at patentet skal få virkning. De vesentlige delene av et europeisk patent vil alltid foreligge på alle de offisielle språkene i EPO som er engelsk, tysk og fransk.

I praksis er det vanskelig å se for seg en ordning med et enhetlig patent uten at det samtidig etableres et felles domstolsystem i patentsaker for de landene som det enhetlige patentet skal gjelde for. Arbeidet med en slik domstolsordning har blitt forsinket siden EU-domstolen i mars 2011 konkluderte med at et forslag fra EU-kommisjonens om etablering av domstolsordning var i strid med EUs overordnede regelverk.

Hvis forslaget fra EU-kommisjonen blir gjennomført, vil det bli billigere og enklere å oppnå patentbeskyttelse i de landene som er omfattet av ordningen. Kommer det på plass en felles domstolsordning, vil også håndheving og prøving av gyldigheten av patenter bli billigere og enklere. Dette vil være en fordel for de som ønsker å søke patent i alle eller de fleste av de aktuelle landene. Siden hvem som helst, uavhengig av hvor i verden vedkommende er etablert, vil kunne søke om et slik enhetlig patent på vilkår som er like for alle, vil det også for norske bedrifter som ønsker patentbeskyttelse i de aktuelle landene være gunstig om EU klarer å få på plass en ordning med et enhetlig patent for alle eller flere av EU-landene. Det er altså ikke slik at det bare vil være adgang til å søke om og få meddelt et enhetlig patent for patentsøkere som er etablert i bestemte land. Det ville vært i strid med grunnleggende bestemmelser i det overordnede internasjonale regelverket på området.

Ut over at dette vil være gunstig for norsk næringsliv, vil ikke Norge påvirkes av at EU får på plass en ordning med et enhetlig patent. Det enhetlige EU-patentet vil ikke gjelde i Norge. Når det søkes om europeisk patent, må det, uavhengig av etableringen av et EU-patent, fortsatt leveres inn en oversettelse til norsk og betales avgift dersom patenthaveren ønsker at et europeisk patent skal få virkning i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1490**Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 9. juni 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Kan statsråden forsikre Stortinget om at det ikke er regjeringens politikk å endre eller oppheve gjennomførte vernevedtak i Stortinget, som for eksempel i Raundalselva?»

BEGRUNNELSE:

12. mai vedtok kommunestyret på Voss å arbeide for å fjerne vernet av Raundalselva.

Elva er en del av Vossovassdraget som blei vernet i Verneplan (St.prp. nr. 89 (1984-85) Verneplan III for vassdrag).

I St.prp. nr 89 (1984-85) tilrår Olje og energidepartementet varig vern av vassdraget og uttaler at "vassdraget inneholder store verneverdier både for vilt- og fiskeinteresser, friluftsliv, kulturminner og naturvitenskap.

Ved å gi både Vosso, Flåm, og Undredalsvassdraget varig vern, vil en bevare et større sammenhengende natur- og friluftsområde".

Dette er dessverre ikke den eneste saken hvor vi ser at verna vassdrag er under press. Gaula i Sør-Trøndelag som også blei verna i Verneplan 3 trues av utbygging. Adresseavisen har hatt noen saker om dette.

Svar:

I overkant av 390 vassdrag med et vannkraftpotensiale på om lag 47 TWh/år er vernet gjennom seks stortingsvedtak siden 1973, sist gjennom den avsluttende suppleringen av verneplanen i 2009, St. prp. nr. 53 (2008-2009) jf. Innst. S. nr. 289 (2008-2009).

Regjeringen har som mål å øke den fornybare energiproduksjonen betydelig. Dette vil også bety utbygging av mer vannkraft. Regjeringen har forutsatt at dette skal skje gjennom skånsom utbygging. Med en målsetning om økt produksjon av fornybar energi kunne det derfor argumenteres for å gjennomgå enkelte av vassdragene fra de eldste vernevedtakene på nytt.

Stortinget åpnet i 2005 for konsesjonsbehandling av kraftverk inntil 1 MW i vernede vassdrag. I Vefsna er det som forutsatt ved Stortingets behandling av den avsluttende suppleringen av verneplanen i 2009, igangsatt et planprosjekt som åpner for små vannkraftverk også utover denne grensen, dersom dette ikke er i strid med verneinteressene. Ingen ytterligere endringer av vassdragsvernet kan skje uten at Stortinget fatter vedtak om det.

Vi har et betydelig vannkraftpotensial i vassdrag som ikke er vernet. Regjeringen satser på en miljømessig forsvarlig utnyttelse av disse ressursene.

SPØRSMÅL NR. 1491**Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 7. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Viser til møte Transportkomiteen gjennomførte med initiativtakere som arbeider for mindre flystøy i Hurdalsområdet. Hvor det fremkommer at de nye endringer i flyvningene til og fra Gardermoen slår negativt ut med støy og forurensing over Hurdal og Hurdalsjøen. Dette på grunn av at flyene fra den vestlige rullebanen ved take off flyr lengre mot nord før kursen dreies mot vest.

Vil statsråden ta et initiativ til at det blir gjennomført en god dialog mellom Avinor og Hurdal kommune slik at problemet blir redusert?»

BEGRUNNELSE:

Hurdalsområdet har tidligere vært forholdsvis lite eksponert for støy og annen forurensing ved flyvningene på Gardermoen. Avinors nye flyvningsplaner medfører langt større støyeksponering for Hurdalområdet. Noe som er bekymringsfullt, er at Hurdal i utgangspunktet ikke ble vesentlig berørt av støyeksponering og har derfor ikke tidligere vært en naturlig høringsinstans overfor Avinor/OSL. Med de nye flyvningsplanene til Avinor er dette blitt endret i vesentlig grad. Både hva angår støy og annen eksponering som drikkevann. Vil det ikke være mulig å

forandre flyvningsplanene slik at fly ved take off fra den vestlige rullebanen bruker tidligere flyvningsplaner.

Svar:

Den 7. april 2011 ble det innført en endring i luftromsstrukturen for Østlandet. Dette var et resultat av et lengre arbeid, hvor Avinor var pålagt av Luftfartstilsynet å løse problemet med potensiell kollisjonsfare som krysning av trafikk inn og ut fra Gardermoen kunne medføre.

Den løsningen Avinor valgte var innføring av Point Merge, et system for samlet styring av innkommende trafikk. Innkommende trafikk ligger nå i større avstand fra flyplassen, og bidrar således til mindre støy og ulemper for de mest utsatte.

Innføring av Point Merge førte også til endring av utflygingsprosedyrene. Dette var nød-vendig for å sikre at utgående trafikk kommer over innkommende trafikk i de områder hvor krysning kan forekomme. Totalt gir det nye systemet en betydelig bedre sikring mot potensielle krysningsproblemer.

Samtidig med etablering av ny luftromsstruktur ble ny forskrift om støyforebygging innført, Forskrift 15. februar 2011 om støyforebygging for Oslo lufthavn, Gardermoen. De viktigste endringer i forhold til tidligere forskrift er mulighet for uavhengig banebruk, innføring av toleransekorridorer for den første del av utflygingene, strammere styring av banebruk på kveld og natt, krav om bruk av støyvennlig utflygingsprosedyre for jetfly (ICAO Noise Abatement Departure Procedure 2) og kontinuerlig gjennomsynkning med minst mulig motorbruk og liten luftmotstand ved landing.

Toleransekorridorene for avgang bane 01L (vestre rullebane med avgang nordover) er utformet for å unngå overflyging av de nærmeste, tettbebygde om-

rådene i Nannestad (Maura) og Eidsvoll kommune (Råold og Eidsvoll Verk). Det fører til at utflyging skjer over Hurdalsjøen og kan gi støyplager på vestsiden av Hurdalsjøen fra trafikk som går vestover.

Den nye forskriften om støyforebygging for Oslo lufthavn trådte i kraft 7. april 2011. Endringer i toleransekorridorene kan først vurderes etter at det er vunnet erfaring med den nye forskriften, i tillegg til at det er gjort analyser med beregninger som kan gi svar på om endring av korridorene generelt kan redusere støyplagene.

I følge Avinor er den nye forskriftens åpning for uavhengig banebruk, med økt trafikk på østre rullebane, foreløpig ikke utnyttet fullt ut. Når det skjer, vil det bidra til mindre overflyging over Hurdal.

Oslo lufthavn, Gardermoen har allerede vært i dialog med Hurdal kommune om disse spørsmålene. I en ny organisering av Flystøyutvalget, som trer i kraft etter kommunevalget i år, vil Hurdal og Nes kommune også inngå på lik linje med de fire nabokommunene. På den måten vil man sikre god dialog mellom Avinor, Oslo lufthavn og nabokommunene.

Støyberegninger gjennomført av SINTEF viser at Hurdal kommune vil ligge utenfor flystøysonene også med det nye inn- og utflygingssystemet.

Det betyr at den flystøybelastning Hurdal utsettes for, er under de grenser miljømyndighetene setter for mulige restriksjoner til områder for støyfølsomme bruksformål, som for eksempel boliger. Beregnet støynivå i Hurdal er også innenfor miljømyndighetenes støyretningslinje for stille områder og større sammenhengende grønnstruktur i tettsteder.

Jeg legger til grunn at OSL og Avinor i dialog med nabokommunene treffer de tiltak som er nødvendige for at støybelastningen holdes på et så lavt nivå som mulig innenfor de rammene støyforskriften setter.

SPØRSMÅL NR. 1492

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Bente Stein Mathisen

Besvart 7. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre en at pasienter som er under smertebehandling hos privat avtalespesialister får dekket de samme utgiftene som pasienter som behandles i offentlige sykehus, uten krav om at pasientene må hente ut potensielt farlige medikamenter på apotek?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at avtalespesialister som driver smertebehandling i enkelte tilfeller bruke preparater som bare foreligger i injeksjonsform, hvor det er utleveringsrestriksjoner som blant annet innebærer at preparatene for eksempel bare kan utleveres til anestesileger.

Slike preparater kan komme til anvendelse blant annet ved behandling av pasienter som er henvist på grunn av smerter i forbindelse med forskjellige typer skader som er godkjent av NAV som yrkesskade, og hvor pasienten får innvilget dekning av medisiner etter særregler for yrkesskade § 5-25.

For at disse utgiftene skal refunderes krever Helfo imidlertid at medisiner brukt i behandling i avtalespesialistenes klinikk skal være innkjøpt av pasienten på apotek, at pasienten bringer med seg medikamentene til klinikken, og at de der brukes av ansvarlig lege i behandling av den aktuelle pasient.

Videre krever Helfo at pasienten kjøper inn nødvendig forbruksmateriell brukt i behandlingen ved klinikken direkte fra apotek og dokumenterer utgifter til dette.

Dette er i følge legene svært problematisk, fordi det er snakk om høye doser av potensielt farlige medikamenter. Legene anser dette ikke å være forsvarlig verken av hensyn til pasientenes sikkerhet eller krav til kvalitet i behandlingen. Det stilles ikke samme krav til slik behandling i sykehus, da behandlingen refunderes gjennom spesialisthelsetjenesten ordinære finansieringssystem.

Svar:

Avtalespesialistene mottar som selvstendig næringsdrivende sine inntekter gjennom driftstilskudd fra regionale helseforetak, refusjonstakster fra folketrygden og egenandeler fra pasientene. Summen av refusjonstakster og egenandel omtales som honorartakster. Driftstilskudd og honorartakster avtales på årlig basis gjennom de sentrale avtalene. Med unntak av takst for fotodynamisk behandling som inkluderer utgifter til medikament og materiell, finnes det ikke takster som dekker utgifter til medikamenter. Systemet som er valgt innebærer at det offentlige dekker legemiddelutgifter utenfor sykehus gjennom at den enkelte pasient selv oppsøker apotek, og det skjer et automatisk oppgjør mellom apoteket og HELFO gjennom blåreseptordningen.

Utgifter til legemidler på sykehus dekkes over budsjettene til de regionale helseforetakene, og pasienter betaler ikke egenandel for utgifter til medikamenter.

Det vurderes for tiden ikke som aktuelt å innføre et system for offentlig finansiering av legemidler hos avtalespesialistene tilsvarende systemet for sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1493

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 9. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Siden Trine Skei Grande er bekymret for de globale CO₂-utslippene, er spørsmålet om finansministeren kan redegjøre for hvorvidt hun bør kjøre bil eller tog til Trondheim, eller om det virkelig er slik statssekretær Ketil Lunds logikk tilsier, at det er helt uten betydning for de globale klimagassutslippene hvilke klimavalg norske borgere tar?»

BEGRUNNELSE:

Statssekretær Ketil Lund i finansdepartementet uttalte til Aftenposten at reduserte CO₂-utslipp i kvotepliktig industri i Norge ikke har noen global klimaeffekt, siden utslippene er bestemt av utslippstaket i det europeiske kvotemarkedet, ETS.

Etter Venstres oppfatning er også Norge som nasjon underlagt et kvotemarked gjennom Kyotoavtalen, der taket på utslipp for de land som har underskrevet er satt i avtaleteksten.

Etter min oppfatning vil derfor statssekretær Lund sin uttalelse også være gyldig for alle de norske klimagassutslippene.

For å eksemplifisere vil jeg trekke frem en gitt situasjon. Partileder i Venstre, Trine Skei Grande, har et ønske om å reise med tog til Trondheim i stedet for å bruke bil, siden det er mer klimavennlig. Men statssekretær Lund syntes å mene at dette ikke vil gi en klimaeffekt. I følge kvotelogikken vil den eneste forskjellen være at ved bruk av tog vil utslippene i Norge gå noe ned, og finansdepartementet vil slippe å kjøpe noen kvoter gjennom Kyotomekanismene, gjerne i fattige land. Hvis hun derimot velger bil, vil utslippene i Norge gå opp, men også dette er uten betydning, siden finansdepartementet da vil kjøpe noen ekstra kvoter gjennom Kyotomekanismen. Om Grande velger å kjøre tog eller bil er dermed, ifølge Lund, likegyldig i en klimasammenheng, siden de globale CO₂-utslippene er uendret uansett hva hun velger.

Lunds uttalelse tilsier derfor at Grande kan kjøre

bil med god samvittighet siden klimaeffekten er nøytral, og Finansdepartementet tar regningen for hennes økte utslipp. Jeg stiller meg noe undrende til dette, siden et slikt system ville fratatt borgerne i Norge et hvert incentiv til å redusere sine utslipp. Jeg ser meg derfor nødt til å få oppklart denne problemstillingen gjennom et spørsmål til finansministeren.

Svar:

Norges tildelte kvotemengde under Kyoto-protokollen er i gjennomsnitt 50,1 mill. tonn CO₂-ekvivalenter årlig i perioden fra 2008 til og med 2012. I denne perioden vil Norge i tillegg frivillig overoppfylle forpliktelsen med 10 pst., eller 5 mill. tonn årlig.

I denne perioden er Norge underlagt et kvotemarked gjennom Kyoto-avtalen. Representanten har rett i at dersom de nasjonale utslippene da øker, vil Norge måtte redusere utslippene tilsvarende på andre måter. Det kan skje enten ved at norske bedrifter som er innenfor det europeiske kvotesystemet kjøper kvoter, at norske myndigheter selger færre kvoter inn i det europeiske kvotesystemet eller ved at vi kjøper kvoter fra Den Grønne utviklingsmekanismen, såkalte CDM – kvoter.

Det er også riktig at det europeiske kvotesystemet virker slik at dersom utslippene ett sted i systemet øker, må utslippene reduseres et annet sted, og motsatt. Hvor reduksjonen skjer, bestemmes i markedet. Konkret betyr det at dersom utslippene fra norske kvotepliktige virksomheter reduseres, og kvoter dermed frigjøres for salg, vil utslippene øke tilsvarende i kvotepliktige bedrifter andre steder innenfor

dette kvotesystemet. Dette samlede utslippsnivået for hele kvotesystemet er bestemt av det samlede antallet kvoter. Det innebærer at den eneste direkte måten å redusere utslippene på innenfor et kvotesystem, er å redusere antallet kvoter.

Til gjengjeld er det virkningsfullt å redusere antallet kvoter. Norge gjør nettopp det ved vår deltakelse i det europeiske kvotesystemet i perioden fra og med 2008 til og med 2012. Da vi knyttet oss til dette kvotesystemet, ble det samlede antallet kvoter redusert med om lag 7 mill. tonn årlig i forhold til det som da var anslåtte utslipp fra kvotepliktige bedrifter i Norge.

I det europeiske kvotesystemet bestemmes utslippstaket for en tidsperiode om gangen. Den tredje kvoteperiode starter fra 2013 og varer ut 2020. EU har besluttet at kvotemengden skal reduseres hvert år med en faktor på 1,74 prosent. Dette vil dermed gi et betydelig og effektivt bidrag til å redusere utslippene av klimagasser i Europa i årene framover.

Miljøavgifter og omsettelige utslippskvoter bidrar til at det dannes en pris på utslipp. I dag er mer enn 70 pst. av de norske utslippene av klimagasser enten ilagt avgifter eller omfattet av kvotesystemet. Det gjør at aktiviteter som forårsaker høye utslipp, blir dyrere sammenlignet med aktiviteter som gir lave utslipp. Bensin er i dag ilagt den høyeste avgiften på CO₂, og her tilsvarer avgiften 380 kroner per tonn. Det gjør at en bilreise øker i pris sammenlignet med en togreise. Dette gir borgerne incentiver til å velge utslippsvennlige transportmidler og dermed bidra til å redusere utslippene fra transport.

SPØRSMÅL NR. 1494

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 6. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Vil statsråden utfordre EU, gjennom EØS-avtalen, på å få endret våre forpliktelser for kontantytelser til familier som ikke er norske statsborgere eller bor i landet?»

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi mange og gode trygdeordninger. Da vi må innordne oss EUs regelverk om koordinering av trygderettigheter for borgere som reiser fra land til land for å jobbe utfordrer dette landet vårt økonomisk og borgere som er norske statsborgere og rettferdighet. Man må etter hvert spørre seg om dette

er rettferdig og ikke minst om vi har råd til dette. Utfordringene står i kø både når det gjelder pensjonsutgifter og andre trygdeutbetalinger. Mange av disse ordningene er såkalte familieordninger (barnetrygd, kontantstøtte og foreldrepenger). Og i alle fall på disse områdene kan en eventuelt utfordre EU gjennom EØS-avtalen på.

Svar:

EØS-reglene stiller ikke krav om at Norge skal ha trygdeordninger av en bestemt art. Hvilke ytelser som skal gis, og med hvilket beløp, er det helt opp til norsk lovgivning å bestemme. Derimot gir EØS-av-

talen regler for hvordan man skal anvende eksisterende ordningene. Det gjelder tre hovedprinsipper for dette:

- Statsborgere i andre EØS-land må likebehandles med egne statsborgere.
- Opphold på annet EØS-lands territorium må likestilles med opphold på eget territorium.
- Det må tas hensyn til trygdeperioder i andre EØS-land når en trygdeordning krever medlemskap av en viss lengde.

De endringene som antydes i spørsmålet er klart i strid med to av hovedprinsippene for trygdekoordineringen i EØS-området. Diskriminering på grunnlag av statsborgerskap eller på grunnlag av bosted er ikke tillatt, med mindre det kan gis en saklig begrunnelse. Det er imidlertid ikke mulig å gi saklige grunner for at to personer som arbeider side om side på en norsk arbeidsplass og betaler samme skatt til den norske staten, likevel ikke skal ha krav på de samme gjenytelsene for seg og sine barn.

Ettersom diskriminering på grunnlag av statsborgerskap klinkende klart er i strid med EØS-avtalen og for så vidt også med alminnelige norske rettsprinsipper, kan jeg ikke se noen grunn til å ”utfordre EU” på denne måten. Dette vil bare tjene til å sette EØS-samarbeidet og EØS-avtalen i fare, uten at det er noen mulighet for å få medhold i rettsinstansene.

Jeg er oppmerksom på at det er mange som reagerer på at EØS-avtalen sammenholdt med norske trygderegler fører til gunstige resultater for arbeidsinnvandrere sett i forhold til pris- og lønnsnivå i hjemlandet. Det er også slik at visse ytelser etter norsk og nordisk tankegang bør gis av bostedslandet, mens de samme ytelsene etter kontinental tankegang knyttes til arbeid og innbetaling av avgifter. EØS-samarbeidet innebærer til en viss grad at disse to tilnærmingene til velferdsordningene møtes. Løsningen på dette kan imidlertid ikke være at vi forsettlig unnlater å oppfylle de forpliktelsene vi har påtatt oss gjennom EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 1495

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 7. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere en refusjonsordning eller tilsvarende til de kommunene som har innbyggere som ikke kan betale for seg ved innleggelse i institusjon da de har en kort botid i Norge og at supplerende stønad faller bort når en blir innlagt ved institusjoner i Norge?»

BEGRUNNELSE:

En del mennesker som oppholder seg på sykehjem i Norge har på grunn av kort botid ingen mulighet til å betale for seg. Disse har ikke opparbeidet seg pensjonsrettigheter i Norge. Før de kommer på sykehjem eller andre institusjoner så har disse bare supplerende stønad og denne stønaden faller bort ved innleggelse. Og da er det kommunen som sitter igjen med regningen. Jeg har tidligere sendt skriftlig spørsmål om dette til arbeidsministeren der hun svarte at hun ikke ville endre noe på dette. Det er klart at om staten vil integrere også denne gruppen i samfunnet på lik linje med andre så burde en eventuelt ha refun-

dert beløpet en sykehjemsplass koster for disse slik at ikke kommunene sitter igjen med hele regningen. Det kan da ikke være riktig at de som betaler av sin trygd og samfunnet ellers skal måtte betale også for disse. Og hva da om det er mange på et sykehjem i en kommune som det kanskje er eller blir da vil en virkelig få store utfordringer i kommuneøkonomien.

Svar:

Sykehjemsbeboere betaler i dag et vederlag for sykehjemsoppholdet som beregnes ut fra den enkelte beboers inntekt. Dette betyr at beboere med høy inntekt betaler noe mer for oppholdet enn beboere med lav inntekt. I tillegg til dette er det særskilte skjermingsbestemmelser dels for å sikre hjemmeboende ektefelle og/eller barn, dels for å sikre at beboer uansett inntekt skal ha et visst beløp til egen rådighet. Dette betyr at det er begrenset hva den enkelte kommune kan kreve i vederlag fra en sykehjemsbeboer med forsørgelsesbyrde, eller fra en sykehjemsbeboer som på grunn av sykdom, omsorgsoppgaver i hjem-

met eller av andre årsaker over tid har stått utenfor arbeidslivet.

Ovennevnte medfører at det vil være forskjeller mellom kommunene i hva de kan få inn gjennom vederlagsbetaling. Kommuner med tradisjonell høy arbeidslivsdeltakelse og høy gjennomsnittsinntekt vil kunne få inn mer i vederlag enn kommuner der arbeidslivsdeltakelsen og/eller inntektsgjennomsnittet er lavt. Disse faktorene vil også ha konsekvenser for kommunens skatteinntekter. De forskjellene som her oppstår mellom ulike kommuner, er det tatt hensyn til ved utformingen av rammetilskuddet til kommunene.

Når det gjelder sykehjemsbeboere med kort botid i Norge, vil de fleste av disse ha opparbeidet seg pensjonsrettigheter i Norge. En person som flytter til

Norge med tanke på å bosette seg her, er pliktig medlem av folketrygden fra innreisedagen, og pensjonsrettigheter inntreer i prinsippet etter tre års botid. Dette gjelder imidlertid ikke flyktninger som er medlem i folketrygden, da disse får full grunnpensjon uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid.

Det vil følgelig være ulike årsaker til at enkelte sykehjemsbeboere betaler et lavt vederlag for oppholdet. Det vil derfor kunne være administrativt krevende å innføre særskilte refusjonsordninger for enkelte lavinntektsgrupper på sykehjem. De inntektsforskjeller dette utgjør for kommunene må, som i dag, vurderes gjennom utformingen av rammetilskuddet til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1496

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 3. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er iverksatt hos Nav for å hjelpe arbeidsledige over 60 år over i nytt arbeid, og hvilke insitament vil statsråden innføre for at det skal bli attraktivt for arbeidsgivere å ansette personer over 60 år?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt tidligere spørretimespørsmål av 27.10.2010 der jeg tar opp situasjonen mange eldre kommer i når særreglene for dagpengemottakere over 64 år avvikles fra 2011. Mange eldre som tidligere har vært i jobb, og som uforskyldt har blitt arbeidsledige har problemer med å finne en ny jobb i et tøft arbeidsmarked. Eldre mangler i mange tilfeller kompetanse innenfor andre yrker enn hva de har jobbet med tidligere, og den fysiske kapasiteten hindrer dem i å søke mange av de stillingene som kan være ledige. Statsråden viser i sitt tidligere svar til at flere eldre er i jobb nå enn tidligere, og at dette skal være et argument for at fjerning av særaldersgrensen ikke skal ramme eldre arbeidsledige. Det er mulig at de som allerede har en jobb velger å fortsette lenger, men de som mister jobben er i en helt annen situasjon. Jeg vil vise til det faktum at eldre som mister jobben ofte blir uføretrygdet når de ikke finner nytt arbeid, og at det kanskje blir den eneste muligheten mange vil få hvis ikke regjeringen og NAV setter inn

spesielle tiltak som retter seg mot å gi bedre muligheter til seniorene som vil jobbe lenger. Det er også mange arbeidsledige kvinner som ikke har opparbeidet seg rett til å gå av med pensjon når der er 62 år, og de vil stå uten inntekt hvis de ikke får ny jobb.

I svaret på mitt spørretimespørsmål sa statsråden følgende: " Arbeidsdepartementet vil be Arbeids- og velferdsetaten sørge for at den gruppen som berøres av avviklingen av særreglene, får tidlig og kvalifisert oppfølging med sikte på overgang til arbeid. Departementet vil følge konsekvensene av utfasingen av særreglene nøye og be etaten om å rapportere særskilt om dette. "

Jeg regner med at den kvalifiserte oppfølgingen tilbys eldre ved alle NAV-kontorene og at statsråden sørger for at alle får tilgang på nødvendig oppfølging. Jeg har mottatt henvendelse fra flere eldre arbeidsledige som sier at de ikke får oppfølging, og ønsker derfor å orientere meg om hvordan det jobbes ved NAV for å hindre at eldre som har jobbet gjennom et langt liv enten tvangspensjoneres eller ender opp med uføretrygd eller sosialstønad.

Svar:

Regjeringen ønsker at flest mulig av dem som står utenfor arbeidslivet, skal komme i arbeid og at flere av dem som er i arbeid skal arbeide lenger.

Arbeidsledigheten er forholdsvis lav blant perso-

ner på 60 år eller mer. Ved utgangen av april i år var det registrert om lag 4 400 helt ledige på 60 år eller over, noe som er 1,8 prosent av arbeidsstyrken. For totalbefolkningen var tilsvarende prosent 2,8 i samme periode. Arbeidsgivers generelle holdning til senior arbeidstakere har utviklet seg positivt de siste årene. Dette er gunstig både med hensyn til å rekruttere og beholde eldre i arbeidslivet. Likevel er det viktig at Arbeids- og velferdsetaten gir et tilbud om bistand til å komme i arbeid også til eldre personer. Det gjøres som for andre arbeidsledige på grunnlag av en behovs- og arbeidsevnevurdering, og om nødvendig kan det gis tilbud om arbeidsmarkedstiltak. Blant annet kan det gis lønnstilskudd til arbeidsgivere som ansetter arbeidsledige, og oppfølgingstiltak kan være en hjelp både for arbeidsgiver og arbeidstaker ved ansettelse. Videre er det innført en tiltaks garanti for personer som har vært lenge ledig uavhengig av alder.

Like viktig som å bidra til at eldre får nytt arbeid, er det å hindre at eldre arbeidstakere faller ut av arbeidslivet. Jeg minner i den forbindelse om IA-avtalens delmål tre om å øke den reelle pensjonsalderen. Videre skal de nye reglene for alderspensjon bidra til at det blir mer lønnsomt å stå lengre i arbeid.

Det er også viktig at dagpengeregelverket motiverer til å søke arbeid. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2011 ble det vedtatt at dagpengeregelverket for eldre skal være likt det som gjelder for andre dagpengemottakere. Særreglene for dagpengemotta-

kere over 64 år ble avvirket fra 2011 med en overgangsordning på ett år for dagpengemottakere som allerede var berørt av særreglene.

Alderspensjon fra folketrygden kan fra 1. januar 2011 tas ut allerede fra 62 år, gitt at årlig pensjon fra 67 år minst tilsvarer minste pensjonsnivå. Årlig alderspensjon øker jo senere den tas ut. Dersom dagpenger heves etter særregelen, vil det kunne føre til at alderspensjon tas ut på et senere tidspunkt og med et betydelig høyere nivå, uten at personen er reell arbeidssøker. Svært mange som har fylt 64 år og har mottatt dagpenger i to år, vil ha mulighet til å ta ut alderspensjon fra folketrygden.

Ifølge tall fra Arbeids- og velferdsetaten pr. 31. mars 2011 var det om lag 690 ledige dagpengemottakere mellom 64 og 67 år som hadde mottatt stønad i over to år. Summen inkluderer både helt ledige og delvis ledige. Gruppen som berøres av avviklingen av særreglene, skal få tidlig og kvalifisert oppfølging med sikte på overgang til arbeid. Arbeidsdepartementet vil følge konsekvensene av utfasingen av særreglene nøye. Arbeids- og velferdsdirektoratet er i forbindelse med tertialvis virksomhetsrapportering til departementet bedt om å redegjøre for status på arbeidsmarkedet etter seks måneder for tidligere dagpengemottakere i alderen 64-67 år, med særlig vekt på andel tidligere dagpengemottakere på 64-67 år som ikke lenger er registrert hos Arbeids- og velferdsetaten, ikke mottar pensjon og heller ikke har hatt overgang til jobb.

SPØRSMÅL NR. 1497

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 3. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«En gutt på 9 år er født med x bunden myotubulær myopati. Ifølge foreldrene finnes det 2 personer i Norge med slik lidelse - ca. 100 på verdensbasis. De fleste dør som spedbarn men ca. 1 % lever til de blir 10 år. Foreldrene har hatt pleiepenger, men er blitt fratatt ytelsen fordi NAV mener de har rett til ytelsen kun når situasjonen til sønnen er ustabil. Foreldrene mener tilstanden er ustabil kontinuerlig. Det gjør også guttens lege iflg. foreldrene.

Er det rimelig å frata foreldrene pleiepengene nå?»

BEGRUNNELSE:

Gutten det gjelder er 9 år. Mulighetene for at han skal leve mye lenger er tydeligvis svært små ettersom bare 1 % lever til 10 års alder. Foreldrene ønsker å tilbringe så mye tid som mulig med ham før det er for sent. Uten pleiepengene må også moren gå tilbake til jobb i august hvis hun finner en arbeidsgiver som vil ansette henne når hun har et så sykt barn. Sønnens sykdom vil, etter all sannsynlighet, medføre mye sykefravær for moren. § 9-11 i folketrygdloven gir anledning til å yte pleiepenger hvis barnet trenger kontinuerlig tilsyn og pleie eller hvis det lider av en alvorlig progredierende sykdom. Begge disse beskri-

velser kan sannsynligvis brukes om sykdommen til den 9 år gamle gutten.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at det er Arbeids- og velferdsetaten og eventuelt Trygderetten som uavhengig ankeinstans som tar stilling til om vilkårene for rett til pleiepenger i den enkelte sak er oppfylt. Jeg ønsker derfor ikke å kommentere de vurderingene som er gjort i saken som du referer til.

Pleiepenger kan gis til yrkesaktive foreldre når barnet er innlagt i helseinstitusjon. Videre kan pleiepenger gis til foreldre med omsorg for barn som har en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom som ikke er varig. Når sykdommen anses for varig, er retten begrenset til perioder hvor sykdommen er ustabil. Når barnet lider av en svært alvorlig progredierende sykdom, kan det foreligge en kontinuerlig rett til pleiepenger.

Pleiepenger er ment å gi yrkesaktive foreldre mu-

lighet til å være hjemme hos barnet når omsorgsbehovet er forbigående eller i en ustabil fase. Det er da mest formålstjenelig at foreldrene blir hjemme og pleier barnet fremfor å skulle etablere offentlig omsorg på kort varsel og i en begrenset periode. Når tilstanden til barnet er varig, er forutsetningen at pleiebehovet kan ivaretas ved tilpassede kommunale tjenester, basert på faglige vurdering i kommunen. Hvis foreldrene ønsker selv å ivareta pleie- og tilsynsbehovet, kan kommunen tilstå omsorgspenger og det kan tilstås hjelpestønad fra folketrygden (høyeste sats er ca. 80 000 kroner i året).

Det er viktig å få til et godt samspill mellom offentlig pleie og omsorg og oppfølgingen i hjemmet. Jeg er klar over at omsorgslønsordningen har vært kritisert, blant annet for å være uforutsigbar. Derfor har Regjeringen oppnevnt et offentlig utvalg som skal gå gjennom spørsmålet om ytelser til pårørende som påtar seg store omsorgsoppgaver. Utvalget skal levere sin innstilling 15. oktober 2011.

SPØRSMÅL NR. 1498

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 8. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at Skattedirektoratets tolkning og praktisering av regelverket jf. brev av 10.11.2010 er en riktig tolkning, og hvis nei, vil statsråden ta initiativ til å gjøre de nødvendige presiseringer i lovverket, slik at private virksomheter som utfører tjenester etter barnevernsloven i forsøksordninger som Oslo kommune skal ha rett til kompensasjon av merverdiavgift?»

BEGRUNNELSE:

Skattedirektoratet fastslår i brev datert, 10. november 2010, at kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c - private virksomheter som utfører tjenester etter barnevernloven ikke har rett til kompensasjon. Dette gjelder kompensasjon av merverdiavgift på områdene barneverninstitusjon og rusomsorgen.

Ansvar for etablering og drift av ordinære barnevernsinstitusjoner er en statlig oppgave, med unntak for Oslo kommune, jf. barnevernloven §§ 5-1 og 2-3a.

Undertegnede har forstått regelverket slik at kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c inn-

rømmer rett til kompensasjon bare for private eller ideelle virksomheter som produserer: "sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov". Så lenge en barnevernsinstitusjon er drevet på oppdrag fra staten, legger man altså til grunn at den ikke er omfattet av kompensasjonsloven.

I merverdiavgifthåndboken 5. utgave 2007 og 6. utgave 2010 er det inntatt følgende, i forbindelse med at kommunene overtar ansvaret i en forsøksordning:

"Skattedirektoratet uttalte 27. november 2006 til et fylkesskattekontor at en kommunes overtakelse av statlig regional barnevernsmyndighets oppgaver og myndighet etter barnevernloven (innenfor rammene av en godkjent forsøksordning), må anses som kommunal virksomhet i forsøksperioden i relasjon til kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav a. Oppgavene og myndighet er i forsøksperioden fullt ut regulert av kommunal lovgivning og vedtekter. Det ble lagt særlig vekt på at kommunen både har et formelt og reelt ansvar, herunder økonomisk, for å tilby institusjonsplasser for barn. Det følger av forannevnte at private virksomheter som omfattes av loven § 2 første ledd bokstav c, også vil ha rett til kompensasjon innenfor rammene av nevnte godkjente forsøksordning."

I forarbeidene til kompensasjonsloven, jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004), under punkt 20.10 på side 154 i proposisjonen heter det bl. a. at:

"Med lovpålagt oppgave menes ytelser som den enkelte har rettskrav på å motta."

Undertegnede er fult klar over at barnevernsloven blir sett på som en pliktlov, i den forstand at det er barnevernet som har en plikt til å iverksette tiltak dersom vilkårene for det er oppfylt. Men samtidig registrerer jeg at Skattedirektoratet har endret syn og praksis jf. uttalelsene 27. november 2006. I nevnte brev av 10. november 2011, skriver direktoratet følgende:

"Skattedirektoratet ønsker derfor å presisere at ingen private virksomheter som yter tjenester etter barnevernloven, verken i form av barnevernsinstitusjoner eller andre tiltak, omfattes av kompensasjonsordningen. Det er uten betydning om dette skjer på oppdrag fra Oslo kommune som selv er ansvarlig etter barnevernsloven § 2-3a eller andre kommuner med tilsvarende forsøksordning som Oslo kommune. Heller ikke i de tilfellene foreligger det rett til kompensasjon."

Svar:

I henhold til kompensasjonsloven § 1 er lovens formål å motvirke konkurransevridninger som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter.

Kompensasjonsloven § 2 første ledd angir hvem loven gjelder for, herunder "private eller ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov", se loven § 2 først ledd bokstav c.

For private og ideelle virksomheter er det altså gitt en særskilt begrensning ved at det må produseres

en tjeneste "kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov". Som representanten viser til er det lagt til grunn i forarbeidene til kompensasjonsloven at med lovpålagte oppgaver menes ytelser som den enkelte har et rettskrav på å motta, jf. Ot. prp. nr. 1 (2003-2004) s. 154.

Av Merverdiavgiftshåndboken 5. utgave 2007 og 6. utgave 2010, som representanten viser til, kan det også synes naturlig å slutte at Skattedirektoratet mente at så lenge barnevern ble drevet på oppdrag for en kommune, så forelå rett til kompensasjon også for private og ideelle virksomheter.

Skattedirektoratet har opplyst at det sommeren 2010 ble vurdert enkelte saker om private virksomheter som leverer tjenester etter barnevernloven. Skattedirektoratet konkluderte i disse sakene med at det ikke forelå rett til kompensasjon. Den sentrale begrunnelsen var at den enkelte i disse sakene ikke hadde noe rettskrav etter barnevernloven.

Sakene fra sommeren 2010 foranlediget Skattedirektoratets uttalelse 10. november 2010. Her uttales det at ingen private virksomheter som yter tjenester etter barnevernloven, verken i form av barnevernsinstitusjoner eller andre tiltak, omfattes av kompensasjonsloven. Uttalelsen innebar en endring i forhold til det som naturlig kan leses som konklusjonen i Skattedirektoratets brev av 27. november 2006.

I brev 20. januar 2011 ba Finansdepartementet direktoratet om en redegjørelse for den lovtolkning som Skattedirektoratet legger til grunn ved vurderingen av om det foreligger en lovpålagt tjeneste i kompensasjonslovens forstand. Departementet mottok svar 18. mars 2011 og saken er til behandling her.

Departementet ønsker å foreta en grundig vurdering av lovtolkningsspørsmålet. Før denne er gjennomført kan jeg ikke si noe om nødvendigheten av å foreta eventuelle presiseringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1499

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 1. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke tiltak har justisministeren iverksatt for å sikre at det skal være mulig å få utlevert politiattester fra land i EØS siden politiregisterloven ble vedtatt?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har samlet seg bak politiregisterloven, som trer i kraft neste år. I den ligger rammene for krav om politiattest, mens de konkrete hjemlene for utlevering av attest er i ulike særlover. Det var helt

klart Stortingets forutsetning da politiregisterloven ble vedtatt at det skulle være mulig å få relevante attester fra EØS-land for å sikre at også mennesker fra land utenfor Norge skulle kunne fremvise gyldig politiattest.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at spørsmål knyttet til utenlandske statsborgere og politiattester i dag ikke er lovregulert. På denne bakgrunn var jeg opp-tatt av at disse spørsmålene ble avklart i forbindelse med den nye politiregisterloven. Politiregisterloven ble av et enstemmig Storting vedtatt 11. mars 2011.

Den nye politiregisterloven vil ikke innebære realitetsendringer i forhold til gjeldende praksis, men den klargjør rettstilstanden på dette området. I § 36 første ledd nr. 1 defineres begrepet "politiattest", og med politiattest menes norsk politiattest med opplys-

ninger fra det norske reaksjonsregisteret. Det fremgår videre av bestemmelsen at politiattest utstedt i annet EØS-land likestilles med norsk politiattest. Bestem-melsen må ses i sammenheng med § 36 annet ledd, hvor det oppstilles en generell fullmakt til at det i spe-siallovgivningen kan fastsettes krav om botid i Norge dersom det ikke kan fremlegges politiattest som nevnt i bestemmelsens første ledd nr. 1. På bakgrunn av det generelle forbudet mot diskriminering av EØS-borgere kan et slikt krav om botid imidlertid ikke innføres overfor dem. I tilfeller hvor det oppstil-les krav om botid i Norge og en EØS-borger ikke kan fremlegge norsk politiattest for denne perioden, vil vedkommende kunne fremlegge politiattest fra sitt hjemland som da blir likestilt en norsk politiattest. Dersom vedkommende ikke fremlegger slik attest vil kravet om botid gjelde.

SPØRSMÅL NR. 1500

Innlevert 26. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Dávøy

Besvart 7. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Behandlingsreiser for barn og ungdom med kronisk lungesykdom og atopisk eksem leier innkvartering på Den Norske skoles Internat på Gran Canaria. Dette har vært en god ordning fra 1993. Nå har Utdanningsdirektoratet tatt til orde for at Behandlingsreiser ikke lenger kan leie lokalene, fordi det strider mot regelverket.

Hva kan helseministeren gjøre for at ikke et byråkratisk regelverk stopper bruken av Los Teques?»

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet har påpekt at behandlingsreiser ikke kan leie lokaler ved internatet, fordi gruppen av barn/unge ikke utløser statsstøtte. Barnehagebarn eller ungdom med andre studieretninger enn allmenfag, som er en del av gruppen Behandlingsreiser har leid innkvartering for, utløser ikke statsstøtte. Behandlingsreiser betaler imidlertid for alle som bor der.

Uttaket til behandlingsreiser er kun medisinske kriterier i aldersgruppen 5-18 år, ikke skolehensyn.

Etter det jeg vet er det sendt dispensasjonssøknad formelt til Utdanningsdirektoratet, og det er nå høyst usikkert hva som skjer videre med uttaket til høsten.

Søknadsfristen for behandlingsreiser er allerede utgått.

Det kan også nevnes at internatet Los Teques har sine inntekter kun fra behandlingsreiser og det de fastboende videregående elever betaler for å bo der hele året. Hovedinntektskilden er imidlertid inntektene fra behandlingsreiser.

Svar:

Ifølge Utdanningsdirektoratets tilsynsrapport av 16.2.2011 er det avdekket at skolen driver barnehage i strid med privatskolelovens § 2-2, samt at internatet som skolen driver brukes også til andre enn elevene, og at skolen tar imot elever på andre utdanningsprogrammer enn studieforbereidende. Dette er virksomhet som krever særskilt godkjenning for å drives. Som oppfølging av tilsynet, har Utdanningsdirektoratet derfor bedt Den Norske Skolen om å søke særskilt godkjenning om rett til å leie ut internatplasser til andre enn elevene (foreldre o.a.), rett til å leie ut lokaler til Oslo universitetssykehus og rett til å leie ut lokaler til barnehagedrift.

Utdanningsdirektoratet behandler nå søknad fra skolen i henhold til ovenstående, men avventer svar på brev til skolen om ytterligere informasjon (brev av

5.5.2011 fra Utdanningsdirektoratet til Den norske Skolen).

Dersom søknaden innvilges, kan skolen og Oslo universitetssykehus, ifølge opplysningene fra Kunnskapsdepartementet, drive tilnærmet som før.

Helse- og omsorgsdepartementet vil sammen med Kunnskapsdepartementet arbeide for at eventuelle problemer for pasienter og pårørende som resultat av situasjonen ved Den Norske Skolen, blir av minst mulig omfang.

SPØRSMÅL NR. 1501

Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 1. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hamar Arbeiderblad skriver den 23.5. om en kvinne som lider av depresjon og som har ventet 1,5 år på behandling etter et selvmordsforsøk. Hennes lege purret etter at pasienten fikk brev fra DPS om at man ikke ville kunne overholde fristen. Det ville ha vært naturlig at DPS da hadde krav på seg til å finne et alternativt behandlingstilbud i stedet for bare å varsle at man ikke vil overholde fristen.

Mener statsråden dette er akseptabel behandling av en pasient med behov for behandling?»

Svar:

Jeg har ikke anledning til å kommentere den konkrete pasientsaken, men departementet har fått en orientering fra Helse Sør-Øst RHF om tiltak som nå settes i verk for å sikre at pasienter får tilbud om behandling innen fastsatt frist.

Helse Sør-Øst opplyser at det er riktig at det ikke har vært noen tradisjon for samarbeid på tvers av DPS-områdene, men at dette nå er endret slik at divisjonens DPSer er tilgjengelig for hele Sykehuset Innlandet. Fastleger og avtalespesialister søker ofte sine pasienter til et bestemt DPS, oftest til det DPS som pasienten bostedsmessig tilhører. Dersom dette DP-Set ser at de ikke har kapasitet til å gi tilbud om nødvendig helsehjelp innen fristen, forsikrer Sykehuset Innlandet HF at innsøkende lege og deres pasienter kan regne med at DPSet tar initiativ til å formidle søknaden til annet DPS, ifølge Helse Sør-Øst RHF.

Når det gjelder avisoppslaget om ventetid på 19 måneder, opplyser Helse Sør-Øst at Sykehuset Innlandet HF følger opp denne saken særskilt med tanke på å vurdere svikt og avvik.

Generelt vil pasienter som trenger øyeblikkelig hjelp komme til behandling uten ventetid. For øvrig legges prioriteringsveilederne til grunn ved vurdering av maksimal ventetid ved ulike diagnoser. Etter pasientrettighetsloven skal det foretas en vurdering

av rett til nødvendig helsehjelp og maksimal ventetid for behandling innen maksimum 30 dager. For barn og unge opp til 23 år, gjelder ventetidsgarantien innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette innebærer at vurderingene skal finne sted innen 10 dager etter at henvisning er mottatt, og at ingen med rett til nødvendig helsehjelp skal vente lenger på behandling enn 65 virkedager. Ved spørsmål om behovet for øyeblikkelig hjelp og vurdering av maksimal ventetid, er selvmordsfare et sentralt vurderingstema.

Dersom en pasient ikke har mottatt behandling innen den maksimalt fastsatte ventetiden, vil dette være et fristbrudd. Pasienten kan melde fristbruddet til HELFO, som da finner et alternativt tilbud på helseforetakets regning. Erfaringsmessig viser det seg at de fleste pasientene velger å stå på fortsatt venteliste ved sitt DPS, fremfor å henvende seg til HELFO.

Andel fristbrudd er tatt inn som styringsparametere i oppdragsdokumentet for 2011, og målet er 0 % fristbrudd. Helse Sør-Øst opplyser at dette er tatt inn i oppdrag og bestilling til alle helseforetak. Oppfølgingen av målene skjer gjennom løpende rapportering, og blir forelagt styret i måneds- og tertialrapport og i årlig melding. Det skal også inngå i løpende og rapportert risikovurdering i foretaksgruppen. Sykehuset Innlandet HF arbeider systematisk for å få ned antall fristbrudd, og Helse Sør-Øst opplyser at antallet for Innlandet HF er redusert fra 83 i januar til 28 i februar og 22 i mars i år.

Den kraftige økningen i antall henvisninger under og etter opptrappingsplanen for psykisk helse, har gitt helseforetakene en utfordring når det gjelder å overholde regelverket knyttet til maksimale frister for vurdering og behandling. Dette er ikke tilstrekkelig grunn til ikke å overholde reglene, og jeg forventer at styringssignalene lojalt blir fulgt opp av de regionale helseforetakene. Stortinget vil bli holdt orientert om utviklingen på området.

SPØRSMÅL NR. 1502**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 6. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Finnes det et lovverk som beskytter barn mot beskyldninger og informasjon som blir lagt ut på internett?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort oppmerksom på en problemstilling i forhold til beskyldninger og informasjon som blir lagt ut på forskjellige nettsteder om et fosterbarn. I denne konkrete saken er det den biologiske mor som legger ut diverse informasjon om sin sønn som for tiden oppholder seg i et fosterhjem. I den forbindelse reagerer fosterforeldrene på vegne av fosterbarnet i forhold til lovligheten av slike handlinger. Undertegnede er kjent med at i diverse situasjoner så skal foresatte samtykke til at bilder blir lagt ut, men er det biologiskmor eller fosterforeldrene til et barn i fosterhjem som er foresatte.

Svar:

Ut fra begrunnelsen for spørsmålet legger jeg til grunn at det kun spørres om det finnes lovverk som er egnet til å beskytte barn mot at foreldre publiserer opplysninger om eget barn på internett. Mitt svar avgrensers derfor mot tilfeller der publiseringen skjer av andre enn foreldrene.

Dagens lovgivning bygger på et utgangspunkt om at det er foreldrene som har de beste forutsetninger for å vurdere spørsmål som gjelder publisering og bruk av personopplysninger om barn. Det er derfor foreldre med del i foreldreansvaret som har kompetanse til samtykke til publisering av opplysninger på

vegne av barnet. Etter dagens rett gjelder dette også i de tilfeller der barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet. Dette innebærer at det er foreldrene som bestemmer over publisering av bilder og andre opplysninger om barnet på internett.

Som eksemplet til stortingsrepresentant Horne viser er det imidlertid ikke slik at foreldrene nødvendigvis alltid benytter denne bestemmelsesretten til barnets beste. Departementet har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det er usikkert om barn er gitt et tilstrekkelig lovmessig vern mot at foreldrene publiserer krenkende opplysninger om barnet for eksempel på internett. Jeg er derfor enig med representanten i at dette er bekymringsfullt.

I 2009 sendte Justisdepartementet et forslag om endringer i personopplysningsloven på høring. I vårt høringssvar understreket Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet derfor behovet for å sikre at barn må gis en effektiv beskyttelse mot publisering av denne type opplysninger. Blant annet viste departementet til at Datatilsynet må gis kompetanse til å behandle spørsmål om sletting av opplysninger av eget initiativ, eventuelt etter anmodning om sletting fra andre enn foreldrene og barnet. Som en mulig løsning viste departementet til at det kunne gis tilsvarende samtykkeregler i personopplysningsloven som etter pasientrettighetsloven. Dette ville i så fall innebære at foreldrenes kompetanse til å samtykke til publisering av opplysninger om barnet ville bli overført til barneverntjenesten ved omsorgovertakelser uten foreldrenes samtykke.

Forslaget om å revidere personopplysningsloven er nå under behandling i Justisdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1503**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 6. juni 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Regjeringen og departementene selv setter hvert år ned et betydelig antall utvalg, styrer og råd. Dette gjelder både innenfor utredninger, kommisjoner, utvalg, børsnoterte selskaper, statlige selskaper, evalueringsutvalg mfl.

Kan finansministeren utarbeide en oversikt fra alle departementer som viser hvem regjeringen og departementene selv utnevner i slike verv basert på parametrene kjønn, aldersgruppe per 10 år, bostedskommune, fylke, antall slike verv vedkommende har og at de fordeles på hvert år fra 2006 til 2010?»

Svar:

Regjeringen utarbeider hvert år en oversikt over eksisterende styrever, råd og utvalg (gjernes kalt "kollegiale organer"). Oversikten legges ut på Regjeringen.no. Her kan man finne oversikter tilbake til 1997.

Vedlagt følger oversikt over antallet styrever, råd og utvalg fordelt på det enkelte departement fra 2006 (tabell 1). Jeg minner om at departementsstrukturen har endret seg noe slik at tallene for det enkelte departement ikke er helt sammenlignbare over tid. Tabell 2 gir en oversikt over kjønnsfordelingen i kollegiale organer brutt ned på det enkelte departement. Tabell 3 viser aldersfordelingen mellom medlemmene i kollegiale organer. Denne er delt inn i fire alderskategorier. Dette er brutt ned på aldersgrupper, ikke pr. tiår slik representanten etterlyser da materialet ikke er tilrettelagt for dette. Det er ingen samlet informasjon om bostedskommune, men derimot en forde-

ling på det enkelte fylke (tabell 4). Tabell 5 viser hvor mange som har ett eller flere verv. Tabell 5B viser også en prosentvis fordeling av antallet verv.

Jeg skylder å gjøre oppmerksom på at det i oversikten for 2010 er en feil i lenken til de alfabetiske person- og emneordsregistrene. Denne feilen vil bli rettet så raskt som mulig.

Oversikten over styrever, råd og utvalg inneholder ikke informasjon om statlige selskaper. Opplysninger om styremedlemmer i statlige selskaper og børsnoterte selskaper er å finne i eierskapsberetningen. Denne publiseres av Nærings- og handelsdepartementet og kommer ut årlig.

Vedlegg til svar:

<http://www.stortinget.no/dok15-201011-1503-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1504

Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 8. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Østlendingen skriver den 25.5. at "fylkesmannen fraråder å bygge kraftverk i Hovda i Åmot og Stor-Elvdal". Dette er nok et eksempel på at fylkesmannen driver politikk og går i motsatt retning av det lokale demokrati - begge kommuner har gått inn for utbygging. Hovda er ikke en stor utbygging og artikkelen tyder på at fylkesmannens fraråding er bygget på skjønn.

Vil statsråden ta initiativ til at Fylkesmannen viser større respekt for det lokale demokrati?»

BEGRUNNELSE:

Norge har høye ambisjoner innen klimapolitikken. Elektrisk kraft er kanskje den reneste og minst forurensende energiformen vi kan framskaffe. Små kraftanlegg som Hovda innebærer relativt små inngrep og vil påvirke naturen kun på et begrenset og lite område. Norge har et stort potensial innen småkraftverk og kan flere steder gi lønnsom næringsutvikling som Hedmark trenger.

Det kan virke som om fylkesmannen "glemmer" å veie næringsutviklingen og de samfunnsmessige gevinstene opp mot den lokale og svært begrensede påvirkning en slik utbygging gir. Det er nettopp dette kommunestyrene har gjort og det bør tungtveiende grunner til å overstyre deres beslutning.

Svar:

Jeg har gått gjennom fylkesmannen i Hedmark sin høringsuttalelse til søknaden om bygging av Hovda kraftverk i Åmot og Stor-Elvdal kommuner. Kort oppsummert er min oppfatning at fylkesmannen i sin høringsuttalelse i denne saken generelt:

- gjengir en del fakta knyttet fra søknaden og kommer med relevante tilleggsfakta som ytterligere opplyser saken,
- har faglige begrunnede synspunkter på det som etter fylkesmannens syn fremstår som mangler ved det foreliggende kunnskapsgrunnlaget for søknaden,
- foretar faglige begrunnede vurderinger av forventede miljøkonsekvenser av en eventuell utbygging og angitte avbøtende tiltak, og
- gjør vurderinger av det omsøkte tiltaket i lys av prinsippene i naturmangfoldloven.

Avslutningsvis vurderer fylkesmannen de berørte miljøverdiene i forhold til den samfunnsmessige nytten som vannkraftprosjektet vil gi.

Uten å ta stilling til dette konkrete prosjektet mener jeg fylkesmannen i Hedmark i denne sammenheng har gjort en grundig og miljøfaglig basert vurdering av det omsøkte prosjektet. Dette er helt i tråd med fylkesmannens rolle i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 1505**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 9. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Oppfatter statsråden det som betenkelig at informasjon om Sentralanlegget er offentlig og åpent tilgjengelig, hva vil statsråden foreta seg og i hvilken utstrekning mener statsråden at dette er et enkeltstående eksempel på svak informasjonshåndtering fra Forsvarets side?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede deltok på Forsvarets Høyskoles sjefskurs nr 6. Som en del av kursopplegget deltok vi på en øvelse som ble avholdt på det såkalte Sentralanlegget. Gjentatte ganger ble det understreket at dette var ment å være et "hemmelig sted", at kursdeltakerne ikke måtte fortelle videre hvor det lå, hva det inneholdt mv. Dette hadde alle kursdeltakerne, undertegnede inkludert, selvfølgelig stor forståelse for. Det blir imidlertid noe paradoksalt at man f.eks. på

- 1) <http://no.wikipedia.org/wiki/Sentralanlegget>,
- 2) <http://www.nrk.no/nyheter/norge/1.7069626>,
- 3) <http://www.ringeriksporten.no/lokalavisa/index.php/bare-lokalnyheter/1007-her-er-forsvarets-qhemmelige-anleggq-markert-av-google>

Med videre uten problemer kan finne ut svært

mye. Riktignok er det ikke lenger kald krig, men trusselbildet har blitt mer sammensatt, krevende og komplekst. Hvorvidt denne informasjonshåndteringen fra Forsvarsdepartementet er representativ vites ikke, men sammenstilt med en rekke andre eksempler fra offentlig sektor på lemfeldig forhold til informasjonssikkerhet så er det grunn til å reise spørsmålet.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet, som er overlatt meg til besvarelse.

I april 2010 hadde NRK Brennpunkt en reportasje knyttet til informasjon om anlegget. Det er også kjent at det for øvrig er tilgjengelig noe informasjon som påpekt i spørsmålet.

Det er viktig at det er så stor grad av åpenhet som mulig også om beredskapsspørsmål. Likevel er det åpenbart at noe informasjon må beskyttes.

På dette grunnlag har Justisdepartementet en rekke ganger og etter en nøye vurdering avstått fra å gi kommentarer – eller bekrefte enkeltsaker av beredskapsmessig betydning som omtales offentlig.

Jeg ønsker av samme grunn heller ikke å knytte kommentarer til hva som skulle være formidlet i fortrolighet på kurs ved Forsvarets høyskole.

SPØRSMÅL NR. 1506**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 6. juni 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er akseptabelt at barnehagebarn brukes til å formidle politisk propaganda til foreldrene på den måten som er beskrevet i begrunnelsen, og i hvilken grad samstemmer en slik handlemåte med regelverket?»

BEGRUNNELSE:

I hyllene til barna i Pytteberget barnehage på Tjøme ble det lagt politisk propagandamateriale fra Arbeiderpartiet i forrige uke. Dette trekker opp en prinsipiell problemstilling i forhold til hvordan politisk

budskap skal bres og hvilke virkemidler som kan benyttes.

Generelt bør det være stor grad av toleranse for spredning av politisk materiale, men enkelte steder må voksnes politiske engasjement ta hensyn til at enkelte arenaer bør være politisk nøytrale. Barnehagen er en slik arena etter min oppfatning.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at jeg bare kjenner den konkrete saken det henvises til gjennom omtale i media. Mitt svar er derfor selvsagt knyttet til

den prinsipielle siden av representantens spørsmål, og ikke saken det vises til i begrunnelsen for spørsmålet.

Det følger av reglene om barnehagens formål og innhold at det ikke er barnehagens oppgave å formidle politisk propaganda til barnas foreldre. Jeg har tillit

at barnehageeiere er seg bevisst de rammene som følger av regelverket. Der det oppstår situasjoner som er egnet til å trekke dette i tvil forutsetter jeg at kommunen som lokal barnehagemyndighet gir den nødvendige veiledningen, slik barnehageloven krever.

SPØRSMÅL NR. 1507

Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 6. juni 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden forsikre seg om at elever som tar utdanning innen maritime fag i Norge ikke ekskluderes fra å få lærlingeplass på grunn av utenlandsk statsborgerskap alene?»

BEGRUNNELSE:

Lærlinger med pass fra andre land enn Norge ekskluderes i praksis fra å fullføre sin videregående utdanning innen maritime fag i Norge, fordi det ikke gis tilskudd fra Stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse. Det fører i praksis til at ungdom som bor i Norge, men som ikke er norske statsborgere, ikke får fullført sin maritime utdanning, til tross for at den teoretiske delen av opplæringen er gjennomført på ordinært vis med støtte fra Lånekassen på vanlige vilkår.

Færder videregående skole, som driver bl.a. med utdanning i maritime fag på videregående skoles nivå, har ikke vært klar over at elever med utenlandske pass ekskluderes fra lærlingeordningen.

Situasjonen fremstår som underlig tatt i betraktning at det er et offentlig ansvar å sikre lærlingeplass eller alternativ opplæring i skole.

Svar:

Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til videregående

opplæring. Det er et vilkår for inntak til videregående opplæring at søker har lovlig opphold i landet. Søkere som har lovfestet rett til opplæring, men som ikke får tildelt læreplass, har rett til inntak i et programområde i Vg3 som bygger på Vg2 søkeren har gjennomført. Det er derfor ikke riktig at elever som tar maritime fag ikke kan fullføre sin videregående opplæring.

Dersom en er gitt læreplass, skal fylkeskommunen der lærlingen er bosatt, betale tilskudd til lærebedriften. Dette gjelder uansett om lærlingen er norsk statsborger eller ikke. Etter hovedmodellen strekker læretiden i bedrift seg over to år der ett år regnes som opplæringstid og ett år regnes som verdiskapningstid. Det gis tilskudd til lærebedrifter for opplæringstiden. Tilskuddet er på 105 949 kr for lærlinger under 21 år i 2011. Tilskuddet utbetales over to år.

Lærebedriften gir lønn for verdiskapingsdelen. Lærlingen er arbeidstaker i den bedriften han/hun har tegnet arbeidsavtale med, med de rettighetene og pliktene som følger av lover og tariffavtaler (med unntak av oppsigelsesreglene som er særlig regulert i opplæringsloven). Det betyr at man forholder seg til arbeidslivets regler og avtaler. En bransjes særlige støttesystem, og hvorvidt dette omfatter utenlandske statsborgere eller ikke, er ikke omfattet av regelverket om opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1508**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Arild Stokkan-Grande****Besvart 8. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«En viktig oppfyllelse av bestemmelsene i utlendingsloven er at utlendingen etterlever negative vedtak og forlater riket frivillig.

Er statsråden enig i at eksemplet som er beskrevet i begrunnelsen gir rom for å vurdere praktiseringen av utvisningsbestemmelsen og vil han ta initiativ for å få på plass nødvendige endringer slik at avgjørelser om innreiseforbud i saker med brudd kun på utlendingsloven vil gjelde fra den dagen utlendingen reiste fra riket og ikke fra vedtaksdatoen i UDI?»

BEGRUNNELSE:

Med utgangspunkt i sak avgjort av UDI og UNE er det betimelig å rette fokus på praksisen i utvisningssaker. En utlending mottar negativt vedtak fra UNE med beskjed om at hun må reise tilbake til sitt opprinnelsesland for å søke familiegjening med ektemannen i Norge. Vedkommende forlater Norge med sitt 2 år gamle barn for å oppfylle et av kravene til familiegjening. UDI varsler noen måneder etter utreisen at de vurderer å reise utvisningssak. Ca 10 måneder etter at utlendingen reiste frivillig fra Norge treffes vedtak om 2 års utvisning fra riket, grunnet ulovlig opphold. I og med at utvisningen ikke gjelder fra den datoen de forlot landet, får de i realiteten 3 års utvisning fra riket.

Svar:

Som representanten er kjent med, er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Verken statsråden eller departementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkelt saker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere den saken det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, men jeg vil i det følgende uttale meg om regelverket og praksis generelt.

En utlending som blir utvist fra Norge blir ilagt et innreiseforbud av midlertidig eller varig karakter. Etter dagens praksis settes innreiseforbudet fra det tids-

punkt vedkommende forlater Norge. Dersom utlendingen allerede befinner seg i utlandet, legges tidspunktet for vedtak i første instans til grunn. Dette medfører at den totale oppholdstiden i utlandet blir lengre enn innreiseforbudet, der utlendingen på forhånd har forlatt landet. Jeg ser at en slik praksis i enkelte tilfeller kan oppleves som urimelig for de som retter seg etter en utreiseplikt.

Jeg ser imidlertid også visse utfordringer med forslaget, særlig når det gjelder kontrolltekniske hensyn. Dersom utreisetidspunktet legges til grunn, vil myndighetene i større grad ha behov for å kontrollere utlendingens inn- og utreise før utvisningsvedtaket fattes og innreiseforbudet settes. Vi har per i dag ikke noe system som møter dette behovet på en god måte.

Europakommisjonen la i februar 2008 frem et forslag om å innføre et inn- og utreise-system (entry/exit system). Siktet er å etablere en felles database der tredjelandsborgeres inn- og utreisedatoer over Schengenlandenes yttergrenser skal registreres og lagres. Et slikt system vil gjøre det mulig å vite om personer har forlatt schengenområdet innen de forutsette fristene. Norge støtter utviklingen av et slikt inn- og utreisesystem.

Med et slikt system på plass vil Norges behov for kontroll med utlendingens inn- og utreise i større grad bli ivaretatt. Eventuelle endringer i praksis i utvisningssakene bør sees i sammenheng med utviklingen av et slikt system.

Også andre hensyn enn kontrolltekniske kan tilsi at innreiseforbudet settes fra vedtakstidspunktet. Dette kan typisk være saker hvor grunnlaget for utvisningen er alvorlige brudd på utlendingsloven som oppdages etter at vedkommende har forlatt Norge, og hvor oppholdet i utlandet ville ha forkortet innreiseforbudet betydelig, slik at utvisningsvedtaket ville mistet mye av sin betydning.

Departementet vil vurdere dagens praksis for å sikre at vi har gode ordninger som virker etter sin hensikt og tilfredsstillende myndighetenes behov for kontroll, uten å motvirke regjeringens arbeid med frivillig retur.

SPØRSMÅL NR. 1509**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 8. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Debatten om oppgavefordeling mellom Drammen og Bærum Sykehus skaper mye uro. Prosessen skaper lite tillit grunnet manglende dialog og demokratisk forankring, lite åpenhet og uklare signaler. I Budstikka 27.05 sier styreleder i Vestre Viken Helge Bryne: "Sentrale oppgaver skal samles på ett sted. Hovedvekten av dem vil bli lagt til Drammen." Det står i kontrast til løfter om at både Drammen og Bærum Sykehus skal utvikles videre.

Vil statsråden gripe inn og sikre en bedre prosess og hindre en nedbygging av Bærum Sykehus?»

Svar:

Debatten om oppgavefordeling mellom Drammen og Bærum Sykehus skaper mye uro. Prosessen skaper lite tillit grunnet manglende dialog og demokratisk forankring, lite åpenhet og uklare signaler. I Budstikka 27.05 sier styreleder i Vestre Viken Helge Bryne "Sentrale oppgaver skal samles på ett sted. Hovedvekten av dem vil bli lagt til Drammen". Det står i kontrast til løfter om at både Drammen og Bærum Sykehus skal utvikles videre. Vil statsråden gripe inn og sikre en bedre prosess og hindre en nedbygging av Bærum Sykehus?

Det er en kontinuerlig diskusjon om oppgavefordeling i alle helseregioner. Som en oppfølging av Stortingets vedtak om å slå sammen Helse Sør og Helse Øst i 2007, har Helse Sør-Øst gjennomført et omfattende omstillingsprogram. Formålet har blant annet vært å sikre lik kvalitet og ressursfordeling mellom helseforetakene, og mer desentraliserte spesialisthelsetjenester. I omstillingsprogrammet legger Helse Sør-Øst til grunn at det innenfor hvert sykehusområde/helseforetak skal foretas en differensiering i lokalbaserte tjenester og mer spesialiserte tjenester. Målsettingen er å desentralisere det som kan desen-

traliseres og sentralisere det som må sentraliseres. Helse Sør-Øst RHF har gitt Vestre Viken HF i oppdrag å utarbeide en plan for framtidig oppgave- og funksjonsfordeling i sykehusområdet.

Planarbeidet skal baseres på føringer i styresak 108/2008 i Helse Sør-Øst RHF. Av vedtaket fremgår det bl.a.: "Spesialiserte områdefunksjoner skal som hovedregel samles under en ledelse og fortrinnsvis på ett sted i hvert sykehusområde".

I saksutredningen til styresaken er dette nærmere spesifisert: "Når det etableres ett helseforetak i Buskerud, Asker og Bærum sykehusområde (nå Vestre Viken), vil det være naturlig at det er områdefunksjoner både på Sykehuset Asker og Bærum og på sykehuset Buskerud."

I forbindelse med planarbeidet ble følgende føringer lagt til grunn av styret i Vestre Viken HF i januar 2011: "Utredningen skal legge til grunn at Drammen sykehus fortsatt skal være områdesykehus for Vestre Viken". Og videre "Det legges til grunn for utredningsarbeidet at bygningsmessig kapasitet ved Bærum sykehus skal utnyttes og at Bærum sykehus skal være lokalsykehus med akuttfunksjoner og fødeavdeling. Det legges til grunn at Bærum sykehus/MHH skal ha områdefunksjoner for Vestre Viken og det skal legges fram flere alternativer for dette".

Resultatet av det pågående planarbeidet i Vestre Viken HF skal etter planen legges fram i oktober og deretter sendes på høring. Det er lagt opp til at styret i Vestre Viken HF skal gjøre vedtak i saken i mars 2012.

Det skal legges fram flere ulike alternativer for områdefunksjoner for Bærum sykehus, noe som vil sikre at Bærum sykehus fortsatt skal være et viktig sykehus i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1510**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Viser til skriftlig spørsmål nr. 1346 for 2010-2011, innlevert 3. mai 2011: Dersom nytt forslag fra regjeringen i RNB på 1 300 flere tiltaksplasser i gjennomsnitt for 2011 blir vedtatt, vil det fremdeles være nødvendige med kutt i antallet tiltaksplasser.

Dersom ikke statsråden kan legge frem nøyaktige tall, hva er anslaget på den fylkesvise fordelingen av tiltaksplasser for mennesker med nedsatt arbeidsevne i de resterende månedene i 2011?»

Svar:

Regjeringens forslag om å øke tiltaksplassene for personer med nedsatt arbeidsevne med 1 300 plasser (på årsbasis) gir et måltall for tiltaksplasser til denne gruppen på 53 200, plasser for året som helhet. I årets første tre måneder gjennomførte Arbeids- og velferdsdirektoratet i snitt om lag 59 000 plasser for personer med nedsatt arbeidsevne. Antallet tiltaksplasser må derfor være lavere i resten av året for å nå det ønskede måltallet. Naturlig avgang fra tiltak og se-

songvariasjon i tiltaksbehovet gjør at denne reduksjonen er mulig uten at noen mister tiltaksplassen.

Behovet for tiltaksplasser varierer gjennom året og det gjennomføres normalt færre tiltaksplasser i juni, juli og august. Det er derfor ventet at antallet tiltaksplasser i sommermånedene vil være noe lavere som følge av ordinære sesongsvingninger uten at det gjennomføres innstramminger. For å nå et årgjennomsnitt på 53 200 plasser i måneden vil det likevel være nødvendig å gjennomføre noe færre plasser i høst enn det som har vært gjennomført så langt i år.

Ved årets inngang fordeler Arbeids- og velferdsdirektoratet tiltaksplasser mellom fylkene på bakgrunn av forventet antall personer med nedsatt arbeidsevne med behov for arbeidsmarkedstiltak i hvert fylke. Etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett og Prop.120 S (2010-2011) Tilleggsbevillinger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2011, og basert på departementets tildelingsbrev, vil Arbeids- og velferdsdirektoratet planlegge tiltaksgjennomføringen for resten av året.

SPØRSMÅL NR. 1511**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen****Besvart 8. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Synes statsråden det er konstruktivt og nyttig for debatten mellom interessekonflikter, de forskjellige fagmiljøene og for regjeringens avveining i disse vanskelige spørsmålene, at mandatet til Viten-skapelig råd for lakseforvaltning er slik innrettet at eventuelle divergerende faglige oppfatninger i rådet ikke kommer frem og ikke kan bli en del av den offentlige debatt?»

BEGRUNNELSE:

Vill-laksrapporten fra Rådet har skapt nye konflikter mellom vill-laksinteresser og oppdrettsinteresser og mellom fagfolk i flere leire jfr. Havforskningsinstituttets Ole A. Misund i DN 27/5.

I mandatet for rådet finner man følgende føringer om det skulle oppstå uenighet internt:

Rådet skal til enhver tid vurdere om rapportens innhold er dekkende når det gjelder beskrivelse av bestandsstatus og utvikling, og kan på eget initiativ supplere med analyser som bidrar til ytterligere å belyse situasjonen for laks. Rådet skal søke å bli enige om teksten i rapporten uten at dette går på bekostning av dens tydelighet. Ved uenighet skal rådets leder vektlegge synspunkter fra den/de av rådets medlemmer som er eksperter på det/de aktuelle tema det er uenighet om. Ved eventuell uenighet mellom flere eksperter på samme tema, er det rådets leder som har siste ord med hensyn på rapportens innhold. Rådets leder må således kunne stå inne for de råd som gis. Rådets medlemmer kan ikke reservere seg mot de råd som gis.

Svar:

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning er opprettet for å møte stadig nye og mer sammensatte faglige utfordringer og på denne måten danne et godt grunnlag for en kunnskapskrevende forvaltning av den norske villaksen. Rådet er satt sammen av landets mest kompetente lakseforskere innenfor relevante fagområder, og forskerne kommer fra institutter med høy faglig anseelse. Til sammen dekker rådet bredden av kunnskap innenfor de mest relevante naturfaglige temaer for forvaltningen av norsk villaks.

I likhet med andre vitenskapelig rådgivende organer arbeider rådet på grunnlag av konsensus, det vil si at rådet diskuterer seg frem til felles tilrådninger som alle medlemmer kan stå inne for. Personlig oppnevning av rådets medlemmer bidrar i tillegg til å sikre rådets uavhengighet av blant annet institusjonstilknøytning. I sitt arbeid vektlegger rådet synspunkter fra de av rådets medlemmer som har spesialkompetanse innenfor det aktuelle tema dersom det oppstår faglig uenighet. Dette styrker etter min oppfatning grunnlaget for en vitenskapelig solid rådgivning.

Rapportene fra Vitenskapelig råd benytter kildehenvisninger til de vitenskapelige arbeider som danner grunnlag for rådets vurderinger. Disse rapportene legger derfor til rette for en åpen faglig debatt om kunnskapsgrunnlaget for lakseforvaltningen blant forskere og i allmennheten for øvrig. Slik gir de et positivt bidrag til gode faglige diskusjoner om kunnskapsgrunnlaget og de tiltakene som kan iverksettes for å bedre situasjonen for villaksen. En forutsetning er for en slik åpen debatt er likevel at den baseres på faglige synspunkter som kan diskuteres med rådet og andre fagmiljøer.

Jeg har for øvrig fått opplyst fra Direktoratet for naturforvaltning at rådets faglige utfordringer hittil har blitt løst gjennom faglige diskusjoner. Lederen har således hittil ikke benyttet sin anledning til å ha siste ord med hensyn til rapportens innhold. Jeg vil likevel se nærmere på om det er behov for å justere denne delen av mandatet med sikte på å unngå eventuelle fremtidige misforståelser om rådets uavhengighet.

SPØRSMÅL NR. 1512

Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Er statsråden av den oppfatning at det er fornuftig at man for fremtiden ikke legger til rette for at Hovedbanen ikke stopper på Lindeberg, Leirsund, Frogner og Kløfta (mellom Lillestrøm og Gardermoen), ikke minst sett på bakgrunn av den befolkningsutviklingen som kan ventes i dette området?»

BEGRUNNELSE:

Hovedbanen er den opprinnelige strekningen fra Oslo S til Eidsvoll. Den har enkeltspor med kryssingsspor utenfor Lillestrøm. Gardermobanen går parallelt hele veien og er dobbeltsporet fram til Venjar rett sør for Eidsvoll. Ifølge NSBs nye ruteplan vil Hovedbanen ikke stoppe på Lindeberg, Leirsund, Frogner og Kløfta (mellom Lillestrøm og Gardermoen). Det kan stilles spørsmål ved realismen i dette med tanke på den befolkningsutviklingen som kan ventes i dette området.

Svar:

Samferdselsdepartementet, Jernbaneverket og NSB har i mange år arbeidet for å kunne gi de reisende et utvidet og bedret tilbud i hovedstadsområdet fra 2012. Når infrastrukturbyggingen til fire spor i Vestkorridoren står ferdig i 2012, vil det være investert nesten åtte milliarder kroner på jernbanen gjennom Asker og Bærum. For å kunne utnytte denne økte sporkapasiteten, har NSB over flere år nå utarbeidet forslag til en helt ny rutemodell for nærtrafikk i Oslo og InterCity.

NSBs forslag til ruteplan fra 2012 er utgangspunktet for forhandlinger om ny trafikk-avtale mellom staten ved Samferdselsdepartementet og NSB. NSBs forslag vurderes av departementet og det er derfor for tidlig å kommentere på enkeltelement i rutetilbudet, herunder stoppmønstret på de ulike banestrekningene. Mitt klare mål er at de reisende skal oppleve en klar forbedring.

Som varslet i Prop 1 S. (2010–2011) vil jeg komme tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om arbeidet med å innføre ny grunnrutemodell i forbindelse med statsbudsjettet for 2012.

SPØRSMÅL NR. 1513**Innlevert 27. mai 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 8. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Åpner regelverket for at Nav kan etablere en midlertidig praksis der retningslinjene for trygderettigheter i forbindelse med ME brukes som et utgangspunkt for el-overfølsomme mennesker, og i så fall er dette noe statsråden vil sørge for?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for El-overfølsomme er uavklart, og i et skriftlig spørsmål datert 10.5.2008 fra daværende helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad, svarer hun at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe for å se på utfordringene innen el-overfølsomhet. Og statsråden uttalte den gang at det er på det rene at mange mennesker med el-overfølsomhet har en sterkt redusert arbeidsevne. I dag er realiteten at arbeidsuføre mennesker fremdeles havner i en vanskelig situasjon med begrunnelse er at lidelsen deres ikke passer inn i gjeldende definisjonsbegrep.

En parallell til dette er trygdesituasjonen for ME-pasienter. For disse har problemene blitt rettet opp ved at det er utarbeidet spesifikke retningslinjer for denne pasientgruppen. Det kunne være mulig for gruppen el-overfølsomme også. Fram til trygderettighetene er oppdatert til også å inkludere el-overfølsomhet, kan det dannes en midlertidig praksis der retningslinjene for ME også brukes for el-overfølsomhet.

Da ville både fastleger og saksbehandlere i Nav

få konkrete retningslinjer å forholde seg til slik at el-overfølsomme mennesker ikke forblir rettsløse.

Svar:

Folketrygden har flere ytelser til personer som har fått redusert inntekts- eller arbeidsevnen sin som følge av sykdom, skade eller lyte. Det er Arbeids- og velferdsetaten som vurderer om vilkårene er oppfylt i det enkelte tilfellet. Etaten må både vurdere den enkeltes helse og hvordan den reduserte helsen påvirker personens inntekts-/arbeidsevne. Det må ofte utøves skjønn for å avgjøre om sykdomsvilkåret er oppfylt. Som sykdom regnes tilstander som det er vitenskapelig belegg for å anerkjenne som sykdom og som er alminnelig anerkjent som sykdom i medisinsk praksis.

Regelverket skiller ikke mellom diagnosegrupper. Arbeids- og velferdsdirektoratet har imidlertid opplyst at de har gitt retningslinjer for vurderingen av om sykdomskravet for å få uførepensjon er oppfylt for personer med kronisk utmattelsessyndrom (CFS/ME).

Retningslinjene gir saksbehandlerne veiledning om hvordan de skal utøve skjønn. Formålet med slike retningslinjer er bl.a. å sikre likebehandling.

Regelverket er ikke til hinder for at Arbeids- og velferdsetaten gir tilsvarende retningslinjer for andre grupper. Jeg vil be etaten vurdere om det er hensiktsmessig å gi slike retningslinjer for el-overfølsomme mennesker.

SPØRSMÅL NR. 1514**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 7. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Når vil trapper og glassflater være merket og andre mindre hindringer være fjernet i transportsektoren?»

BEGRUNNELSE:

Det er satt klare mål for når transportsektoren skal være universelt utformet.

Det er imidlertid også viktig at det settes mål for når mindre hindringer vil bli fjernet siden dette er lite kostnadskrevenende og kan gjøres raskt.

Svært mange mennesker i det norske samfunn er avhengig av at tilgjengeligheten er slik at de fritt kan bevege seg rimelig ubesværet mellom hjem, skole, fritid og arbeidsplass.

Svært mange tiltak kan gjennomføres uten store kostnader.

I sak meldt til diskriminerings og tilgjengelighetsombudet i januar 2010 mener klager at manglende merking av trapper ved 4 konkrete stasjonsområder er brudd på diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Saken gjelder både jernbaneverket og Ruter. I svar til ombudet mener Jernbaneverket det vil medføre uforholdsmessige store kostnader å merke trapper korrekt for alle stasjoner.

I undersøkelse gjort av Synovate går det frem at ca 685.000 nordmenn per år har uhell i forbindelse med trapper og trinn. 160.000 nordmenn hadde uhell i forbindelse med glassflater siste 12 måneder før undersøkelsen. I følge undersøkelsen til Synovate fører uhell i forbindelse med bygningsmessig utforming til mange alvorlige skader hvert år, et eksempel er 90.000 bruddskader.

I følge selskapet Vista utredning koster uhell i forbindelse med bygningsmessig utforming samfunnet 9 milliarder kr per år. Selskapet viser at en betydelig andel av skadene kan forebygges gjennom å fjerne mindre hindringer.

I følge Dr. ing. Jonny Nersveen har bygg i Norge en utforming som er utilstrekkelige for om lag 1 mill. eldre og synshemmede.

Norges Blindeforbund fremholder at synshemmede og eldre møter store utfordringer med å orientere seg i bygg og uteområder pga utformingen og at dette også fører til mange uhell og skader. 2 av 3 synshemmede må ofte eller alltid ha hjelp for å finne frem i publikumsbygg. Feil utformede informasjonskilt, problemer med motlys, for dårlig kunstig belysning, for lite kontrastfarger, lite bruk av ledelinjer og manglende merking av trapper og glassflater er det synshemmede sier er de største manglene.

Blindeforbundet fremholder at dette er mangler

som kan rettes uten de store kostnadene samtidig som det også ligger stor samfunnsøkonomisk gevinst ved at skader hindres.

Blindeforbundet stiller seg uforstående til at jernbaneverket mener det vil medføre uforholdsmessig store kostnader å merke trapper ved norske jernbanestasjoner.

Svar:

Regjeringen har som mål at transportsektoren skal være universelt utformet innen 2025. Dette målet omfatter også mindre hindringer.

I møte i Samferdselsdepartementets Kontaktforum for universell utforming i kollektivtransporten som vi avholdt 27. april i år, tok Blindeforbundets representant opp forbundets bekymring for at tiltak som merking av trapper og glassflater, og gode skilt, overskygges av de store prosjektene. De etterlyste en sterkere, systematisk innsats for å rydde unna mindre hindringer, tiltak som koster lite og kan forebygge mange ulykker. De ønsker at transportsektoren skal sette seg klare mål med tidsfrister for dette arbeidet.

Vi ble enige om at saken settes på dagsorden i de sektorvise brukervedvirkningsgruppene som ledes av henholdsvis Jernbaneverket, Vegdirektoratet og Avinor. I Toggruppa møter organisasjonene i tillegg representanter fra Flytoget og NSB. I brukervedvirkningsgruppene vil deltagerne diskutere hvordan arbeidet med kartlegging av status og utarbeidelse av tidfestede milepæler, best kan legges opp.

Jeg vil så få en redegjørelse for status i dette arbeidet i neste møte i Kontaktforumet, som vil bli avholdt til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1515

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 7. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Veiledningshefte til SLF om produksjonstilskudd i jordbruket og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid har flere satser på produksjonstilskudd avhengig hvor mange dyr bonden har.

Kan statsråden redegjøre for hvorfor man har så store forskjeller på tilskudd pr. dyr, og hvordan er man kommet frem til disse satsene?»

Svar:

Produksjonstilskuddene i jordbruket og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid utgjør om lag 67 pst. av midlene over Jordbruksavtalen for 2011. Dette innebærer at utformingen av disse tilskuddsordningene er viktig for å oppnå målsettingene for norsk landbrukspolitikk. Et viktig virkemiddel i denne sammenheng er differensieringen av satsene for produksjonstilskuddene og avløsertilskudd ferie/fritid.

Melkeproduksjon med et større antall dyr vil normalt ha skalafordeler framfor produksjon med en mindre besetning. Det er store kapitalkostnader knyttet til oppføring av anlegg for melkeproduksjon. Investeringskostnadene per dyreplass i driftsbygningene blir normalt vesentlig redusert ved økende besetningsstørrelse. Videre gir større driftsomfang normalt mulighet for et rasjonelt driftsopplegg med mindre arbeidsforbruk per liter produsert melk. Tilsvarende vil det også være skalafordeler ved større driftsomfang i de andre husdyrproduksjonene. Satsene for tilskudd pr. dyr og avløsertilskudd ferie/fritid er derfor differensiert for å jevne ut inntektsmulighetene per årsverk mellom ulike bruksstørrelser. Jeg mener det er viktig at vi fortsatt kompenserer mindre enheter for skalaulempen knyttet til å drive i mindre målestokk, for på denne måten å legge til rette for lønnsomhet for ulike størrelser av gårdsbruk.

Satsene for tilskuddsordningene fastsettes etter forhandlinger mellom jordbruksavtalepartene. Forut for forhandlingene er det utarbeidet et omfattende og detaljert materiale fra Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) og fra tilskuddsforvalter Statens landbruksforvaltning. Før og under forhandlingene vurderes differensieringen av tilskuddssatsene spesielt ut fra BFJs grunnlagsmateriale og nye beregninger, foretatt av BFJs sekretariat på oppdrag fra avtalepartene, over utslagene på referansebrukene av ulike satsnivåer i tilskuddsordningene.

I tillegg til redegjørelsen over vil jeg for øvrig vise til den årlige proposisjonen om jordbruksoppgjøret, som gir en detaljert beskrivelse av både mål, resultater og utforming av tilskuddsordningene over jordbruksavtalen.

SPØRSMÅL NR. 1516

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 8. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I grensefylket Hedmark har antall konkurser fortsatt å stige også godt inn i 2011. Mye av dette kan skyldes økt grensehandel.

Hvordan vil statsråden bidra til å snu en negativ utvikling slik at flest mulig arbeidsplasser forblir i Norge?»

Svar:

Ifølge Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse handlet nordmenn for 10,5 mrd. kroner i forbindelse med dagsturer til utlandet i 2010. Dette tilsvarte 1,0 prosent av husholdningenes samlede konsum i 2010. I følge undersøkelsen har andelen ligget stabilt rundt 1 prosent siden 2004. Andelen av denne grensehandelen fra personer bosatt i Hedmark og Oppland har også ligget forholdsvis stabilt i samme periode, på drøyt 10 prosent. Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse er en utvalgsundersøkelse, og det knytter seg betydelig usikkerhet til mer detaljerte tall. Tallene tyder likevel på at det ikke har skjedd store endringer i grensehandelens andel av husholdningenes forbruk fra 2004 til 2010, verken for landet som helhet eller for fylkene Hedmark og Oppland.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at antall åpne konkurser i Norge falt med 11,5 fra 2009 til 2010. I Hedmark falt antall åpne konkurser med 23 prosent i samme

periode. For landet som helhet falt antall åpne konkurser med 3 prosent i første kvartal i år fra tilsvarende periode i fjor, mens det var en viss økning i Hedmark. Tallene synes likevel ikke å tegne et spesielt ugunstig bilde av utviklingen i antall konkurser siden 2009, verken for landet som helhet eller for Hedmark. Uansett synes det ikke å være noen klar sammenheng mellom utviklingen i grensehandelen og antallet konkurser.

Grensehandelen mellom Norge og Sverige påvirkes i første rekke av prisforskjeller og av forskjeller i vareutvalg. Det relative prisnivået mellom Norge og Sverige påvirkes både av det generelle lønns- og kostnadsnivået i landet og av ulikheter i skatter og avgifter. Avgiftene på typiske grensehandelsvarer som alkohol og tobakk, skal bidra til redusert forbruk av helseskadelige varer og i tillegg sikre statlige inntekter. Samtidig må ikke avgiftsnivået bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger på illegalt forbruk og grensehandel blir for store. Også tollvernet på jordbruksprodukter har stor betydning for prisforskjeller på matvarer mellom Norge og Sverige. Vide-

re vil endringer i valutakursen kunne gi opphav til prisforskjeller på kort sikt. Fra mai 2010 til mai 2011 har svenske kroner styrket seg mot norske kroner.

Det er for øvrig viktig å merke seg at handel over landegrensene, herunder grensehandel også har positive virkninger fordi det bidrar til økt konkurranse og effektivitet som er til fordel for forbrukerne gjennom lavere priser og bedre vareutvalg.

Regjeringen er opptatt av at vi skal ha et sterkt næringsliv med trygge arbeidsplasser. Derfor er det viktig at vi holder orden på økonomien. Under fi-

nanskrisen og det internasjonale økonomiske tilbakeslaget var hovedoppgaven for den økonomiske politikken å holde sysselsettingen oppe og arbeidsledigheten lav. Det har vi lyktes godt med. Siden sommeren 2009 har det igjen vært vekst i norsk økonomi. Sysselsettingen har tatt seg opp, og arbeidsledigheten har begynt å falle. Ledigheten utgjør nå ned mot 3 pst. av arbeidsstyrken. Dette er klart lavere enn gjennomsnittet for de siste 20 årene og til dels svært langt under nivåene i andre industriland. Utfordringen framover er å ta vare på disse gode resultatene.

SPØRSMÅL NR. 1517

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 9. juni 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Med å vise til begrunnelsen kan jeg be statsråden besvare hvorfor hun mener at fastsettelse av beregningsmåter for skattefordeling fra Jahres dødsbo er knyttet til boets endelig avslutning og utlodning, og hva som er hjemmelen eller begrunnelsen for en slik avgjørelse?»

BEGRUNNELSE:

I svar på dok. 15:610 (2010-2011) svarer statsråden at endelig saksbehandling først kan skje ved oppgjør av Jahres dødsbo. Jeg viser til at spørsmålet av 29.12.10 ikke gjaldt når oppgjør og endelig saksbehandling ville skje, men hvilken beregningsmåte som ville bli lagt til grunn ved skattefordelingsberegningen, enten beregningsmåter basert på skatteregler som gjaldt mens Jahre levde eller etter dagens regelverk. Hensikten med spørsmålet var ikke å få til en utbetaling av midler nå. Hensikten var å skape forutsigbarhet for kommunens budsjettering og finansiering, enten svaret ville være det ene eller andre og begrunnelsen for denne oppfølging er også en forundring over at statsråden for kommunene ikke vil bidra til det hvis det er mulig. Det er umulig for meg å se at fastsettelse av metodevalg for skatteberegning ikke kan gjøres når som helst, helt uavhengig av når boet formelt er sluttet og utloddet. Sandefjord kommune ønsker bare å få kunnskap om resultatet av denne saken fra kommunaldepartementet for en mer pålitelig økonomiplanlegging. Jeg forutsetter at det også er i

departementets interesse. Jeg går videre ut fra at det er bobestyrer som skal avslutte og utlodde boet og at det er departementet/regjeringen som skal fastsette skattefordelingsgrunnlaget slik at det ene ikke avhenger av det andre.

Svar:

Sandefjord kommune henvendte seg i brev av 28. mai 2010 til Kommunal- og regionaldepartementet, angående utestående skatt fra Anders Jahres dødsbo, som sannsynligvis vil bli gjort opp i 2012. Kommunen anslår selv sitt utestående krav til 131,7 millioner kroner, mens Vestfold fylkeskommunes krav anslås til 9,4 millioner kroner.

I dagens inntektssystem for kommunene omfordes skatteinntekter mellom skatterike og skattesvake kommuner, noe som medfører at Sandefjord ikke vil få beholde hele skattekravet i boet. Sandefjord kommune har bedt departementet om å bidra til at kommunen og fylkeskommunen får beholde skattekravet i sin helhet, enten ved å unnta beløpet fra skatteutjevning eller ved å kompensere tapet ved hjelp av skjønnsmidler.

Som jeg også har meddelt Sandefjord kommune i brev av 17. desember 2010 har jeg kommet fram til at saken ikke kan behandles før i 2012, dvs. når endelig oppgjør av dødsboet foreligger. Det foreligger ikke nye momenter i saken, og jeg vil derfor komme tilbake til saken på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1518**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 7. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvorfor har Norge 8 år etter at ordningen ble pålagt ved forskrift fortsatt ikke innført en ytelsesordning, og har statsråden en tidsplan for når en slik ytelsesordning kan ventes innført?»

BEGRUNNELSE:

EU-direktiv 2001/14 pålegger Norge å ha en ytelsesordning for jernbanesektoren, slik at den som forårsaker forsinkelser betaler for det, og den som blir skadelidende mottar erstatning.

Denne bestemmelsen er implementert i Norge gjennom fordelingsforskriften § 4-7, som trådte i kraft i 2003.

En slik ordning har vært etterlyst av togselskaperne, og det er også etterlyst fra EUs side at Norge ikke etterlever direktiv 2001/14 fullt ut.

Det er 8 år etter at ordningen ble pålagt, fortsatt ikke gjennomført en ytelsesordning.

Hadde denne vært innført hadde vi sluppet "kaste ball spillet" mellom Regjeringen, Jernbaneverket og NSB.

Det er viktig at statsråden kommer opp med en tidsplan for når en slik ytelsesordning kan ventes innført.

Svar:

Plikten til å etablere en ytelsesordning følger av fordelingsforskriftens § 4-7. Det følger av samme bestemmelse at ytelsesordningen skal knyttes til ord-

ningen for infrastrukturavgift (kjørevegsavgift) etter § 4-5 i fordelingsforskriften. I Norge er infrastrukturavgiften satt til kr 0,- på brorparten av linjenettet og for de fleste togslag etter vedtak fra Stortinget. Den siste endringen skjedde i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 69/Innst. S. nr. 274 (2006-2007) hvor grensen for fritak for kjørevegsavgiften for godstrafikk med jernbanen økte fra 22,5 tonn aksellast til og med 25 tonn aksellast i 2007. Dette er til forskjell fra de aller fleste andre land i Europa, hvor infrastrukturavgiften i større grad går til finansieringen av drift og vedlikehold av infrastrukturen. Nivået på den norske kjørevegsavgiften er hovedårsaken til at vi ennå ikke har iverksatt en ytelsesordning etter fordelingsforskriften.

Den største utfordringen for å bedre driftsstabiliteten i togtrafikken er tilstanden på og ytelsen i jernbaneinfrastrukturen. Det er ikke gitt at en eventuell forbedring i incentivstrukturen som følge av en ytelsesordning vil gi en grunnleggende bedre driftsstabilitet i infrastrukturen og togtrafikken. I denne sammenhengen er det viktigere å fortsette den betydelige satsingen på vedlikehold og fornyelse av jernbaneinfrastrukturen, slik at den grunnleggende standarden på og ytelsen i infrastrukturen kan bli bedre og mer driftsstabil.

Departementet er i dialog med Jernbaneverket om utforming av en ytelsesordning. En sentral utfordring er hvordan ordningen kan utformes for å gi alle aktørene reelle incentiver til bedre ytelse, og ikke bare medfører ekstra administrasjon eller feil fokus.

SPØRSMÅL NR. 1519**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 10. juni 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«TV-reportasjer fra Afghanistan har indirekte vist at norske soldater sitter i kjøretøy med støysendere (jamming).

Hvordan har statsråden sikret soldatene mot helseskader på grunn av elektromagnetiske bølger/stråling?»

BEGRUNNELSE:

Det regnes som meget helsefarlig å oppholde seg i nærheten av kilder som sender ut elektromagnetiske bølger, for eksempel støysendere og antenner/master. Reaksjoner på elektromagnetisk stråling er allerede en utfordring for mange her i landet, men det er fortsatt ikke akseptert som en sykdom/skade. Mange ve-

teraner har vært utsatt for elektromagnetiske bølger og har fortalt om sine reaksjoner, noe Forsvaret er kjent med. Rutiner på registrering av symptomer og oppfølging, samt personell med kompetanse på reaksjoner etter elektromagnetiske bølger/stråling er viktig for våre soldater.

Svar:

Denne regjeringen er svært opptatt av sikkerheten til våre soldater og offiserer i Afghanistan. Dette gjelder også de helsemessige sidene ved bruk av det materielle Forsvaret disponerer.

Støysendere (jammere) ble anskaffet for bruk i Afghanistan for å redusere trusselen fra radiokontrollerte improviserte eksplosiver og er således et viktig bidrag til å ivareta sikkerheten til våre soldater.

Forsvaret har opplyst at de forholder seg til retningslinjer fra Statens strålevern når det gjelder godkjente strålingsverdier. For alle kjøretøy der det inngår strålingskilder, gjelder et kontrollsystem der plasseringen av utstyret skal godkjennes før materiellet

tillates tatt i bruk. Det foretas i denne forbindelse målinger for å sikre at utstyret ikke gir helseskadelige strålingsverdier. Forsvaret har også utarbeidet prosedyrer og opplæringsprogram som skal sikre at hensyn til stråling ivaretas ved daglig bruk av materiellet. For ytterligere å styrke Forsvarets evne til å følge opp at helsen til egne ansatte blir ivaretatt i forhold til stråling, har forsvarssjefen gitt alle driftsenhetssjefer i oppdrag å etablere en strålevernorganisasjon. Denne er delvis etablert og har begynt å virke.

Forsvaret som arbeidsgiver skal legge til rette for forsvarlige dokumentasjonsrutiner for registrering av hendelser og skader. Alt forsvarspersonell skal undersøkes av lege ved hjemkomst fra en utenlandsoperasjon. I tillegg kan alle veteraner ta kontakt med Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk dersom de opplever å ha helseplager som kan relateres til tjenesten i Forsvaret. Oppfølgingen av veteraner er styrket ytterligere gjennom regjeringens handlingsplan "I tjeneste for Norge" om ivaretagelse av personell før, under og etter utenlandstjeneste.

SPØRSMÅL NR. 1520

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen

Besvart 8. juni 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I etterkant av Gullestadsutvalgets rapport forventes det at regjeringen fremmer ny politikk som påvirker oppdrettsnæringens rammevilkår i nær fremtid.

Støtter statsråden forskningsdirektørens synspunkter om at rapporten fra Villaksrådet har vesentlige svakheter, og vil hun i så fall tillegge disse svakhetene vekt når oppdrettsnæringens vilkår skal behandles politisk?»

BEGRUNNELSE:

Havforskningsinstituttets direktør Misund sier til DN 27/5 at forskningsrapporten fra Vitenskapelig råd for villaksforvaltning har vesentlige svakheter. Rapporten antas å kunne bli del av underlaget for fremtidige beslutninger fra fiskeriministeren om oppdrettsnæringens fremtidige rammevilkår. Oppdrettsnæringens rammevilkår blir bl.a. til i skjæringspunktet mellom Miljøverndepartementet og Fiskeridepartementet og de underliggende etaters arbeid. Saksfeltet er komplekst, og det samme kan man kanskje hevde om hvordan forvaltningen er organisert. I tillegg

kan det stilles spørsmål om villaksrådets mandat er egnet til å fremme divergerende synspunkter fra fagmiljøene.

Svar:

Innledningsvis vil jeg peke på at villaksforvaltningen er miljø- og utviklingsministerens ansvar, mens jeg har ansvar for havbruksforvaltningen og -politikken.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning er et uavhengig råd opprettet av Direktoratet for naturforvaltning, som gjennom årlige rapporter beskriver bestandsstatus for norsk villaks, vurderer trusler, og gir råd om beskatningsnivå og andre tema som berører villaksen. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning avga 24. mai i år sin årlige statusrapport om villaksen til Direktoratet for naturforvaltning. Rådet har i denne rapporten vurdert oppnåelse av gytebestandsmål i 210 laksebestander og gitt råd om beskatning basert på vurdering av bestandsstatus i 2009 og 2010. Dette faller altså under miljø- og utviklingsministerens konstitusjonelle ansvarsområde.

Jeg mener det er konstruktivt å samle ulike forskningsmiljøer til dialog, kunnskapsutveksling og samarbeid. I desember 2010 arrangerte miljø- og utviklingsministeren og jeg et kunnskapsseminar om villaks og oppdrettslaks.

Formålet med seminaret var å belyse kunnskapsgrunnlaget om utfordringene for villaksen som følge av oppdrettsvirksomhet. På seminaret deltok blant annet Vitenskaplig råd for lakseforvaltning, Norsk Institutt for Naturforskning (NINA), Havforskningsinstituttet (HI) og Veterinærinstituttet. På seminaret kom både enigheter og uenigheter fram.

Ekspertutvalget for effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen ("Gullestad-utvalget") ble oppnevnt 10. september 2009, og leverte sin rapport 4. februar 2011. Utvalgets rapport inneholder mange tiltak som vil kunne få betydning for havbruksnærin-

gens fremtidige rammebetingelser. Fristen for å avgi uttalelse er satt til 10. august 2011, og jeg vil avvente høringsuttalelsene før jeg vurderer de foreslåtte tiltakene nærmere.

Forvaltningen av havbruksnæringen skal være kunnskapsbasert, og det videre arbeidet med arealutvalgets rapport må bygge på den beste tilgjengelige kunnskapen vi har. Da er det viktig å sikre et så bredt faglig grunnlag som mulig, med innspill fra ulike fagmiljøer. Faglig uenighet mellom ulike institusjoner eller forskere er ofte en drivkraft for videre utvikling og fremgang innenfor vitenskapen. At faglig uenighet forekommer er derfor ikke uvanlig, og vil være en del av et helhetsbilde som må tas i betraktning når beslutninger skal treffes – også i saker som angår næringslivets rammebetingelser.

SPØRSMÅL NR. 1521

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 7. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I et brev fra Samferdselsdepartementet til Jernbaneverket 18. mai 2011 angående kapasitetsøkninger på Ofofbanen uttaler departementet at Jernbaneverket må gå i dialog med aktørene i form av anleggsbidrag og/eller forskuttering.

Åpner statsråden for mulighet til å la private bygge ut jernbane slik som i nabolandet Sverige, da kapasiteten på Ofofbanen kan opprettholdes på tross av at staten Norge har "dårlig økonomi"?»

Svar:

Samferdselsdepartementet sitt brev til Jernbaneverket 18. mai 2011 gjelder hvordan Jernbaneverket skal kunne i møtekomme kommersielle/formålsrettede behov for økt kapasitet på Ofofbanen. Dette gjelder spesielt i forhold til mulighetene for å prioritere og finansiere kapasitetsøkende tiltak i infrastrukturen som ikke har vært behandlet og er prioritert i gjeldende Nasjonal transportplan 2010-2019 (NTP). I brevet er det understreket at statens prioriteringer og finansiering av tiltak følger av gjeldende planer og budsjetter. I den grad kommersielle aktører på jernbanen ønsker å framskynde eller gjennomføre nye tiltak i jernbaneinfrastrukturen ut fra eget behov, så kan dette hensiktsmessig gjøres med avtaler om forskuttering og/eller anleggsbidrag. Forskuttering kan brukes

dersom en aktør ønsker å framskynde gjennomføringen av et tiltak som er prioritert i NTP. Anleggsbidrag kan brukes på nye tiltak som ikke er prioritert i NTP.

Jernbaneverket har et tett samarbeid med både det svenske Trafikverket og næringslivsaktørene om utvikling og kapasitetsbehovet på Ofofbanen. Den største transportaktøren er LKAB som i flere omganger har inngått avtaler med Jernbaneverket om yte økonomiske bidrag. Det har vært både rene anleggsbidrag særskilt tilpasset LKAB sine behov, og avtaler om forskuttering av tiltak som har vært prioritert i NTP. LKAB sine anleggsbidrag har bl.a. omfattet oppgradering til 30 tonn aksellast og forsterkning av strømforsyningen. Forskutteringsavtalene med LKAB har omfattet bygging av kryssingsspor på Katterat og Straumsnes.

Samferdselsdepartementets brev til Jernbaneverket innebærer derfor ingen ny politikk på dette området, men er i hovedsak en presisering av gjeldende prinsipper. Utover dette har Samferdselsdepartementet åpnet for at Jernbaneverket i større grad kan bruke anleggsbidrag også på «generelle» kapasitetsøkende tiltak (kryssingsspor) som er av allmenn nytte. Bakgrunnen for det er at den økte etterspørselen av kapasitet på Ofofbanen i stor grad drives av malmtrafikken, og at de aktuelle/etterspurte tiltakene i liten grad er prioritert i gjeldende NTP 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 1522**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 6. juni 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«I følge Stavanger Aftenblad den 28.05 så har antall søkere til ingeniørstudiene ved UIS hatt en stor økning. Flere søkere avvises. Samtidig er det godt kjent at næringslivet har et veldig stort behov for ingeniører. Regjeringen har også stått i spissen for å få flere til å søke seg til faget. Når studenter responderer på dette så får de avslag grunnet manglende finansiering og plassmangel.

Hva vil ministeren gjøre for å imøtekomme behovet for studieplasser og finansiering av studiet ved UIS?»

BEGRUNNELSE:

Det har i flere år vært satt søkelys på at næringslivet og offentlig sektor har stort behov for ingeniører. Med bakgrunn i dette så har det både fra statlig hold og fra utdanningsinstitusjonene aktivt arbeidet for å få flere søkere til studiet.

Dette arbeidet har vært vellykket ut fra at søknadsmengden ved UIS har fått en økning på 5 % fra fjordåret.

Mange søkere har fått avslag på studiet.

Det er et stort misforhold mellom arbeidet som er gjort for å få flere til å ta ingeniørutdanning og manglende økonomi og plasser ved institusjonene.

For å ivareta etterspørselen som næringslivet har til ingeniører så er det behov for å ta et helhetlig ansvar for utdanningen, både arealmessig og etter antall søknader til studiet.

Svar:

Jeg vil for det første si at det gleder meg at flere ønsker å ta høyere utdanning og da særlig ingeniørutdanning. Det er bra både for den enkelte og for samfunnet.

Regjeringen følger utviklingen i søkere til høyere utdanning nøye og ønsker å gi universitetene og høy-

skolene rammevilkår som gjør at de kan møte økningen i studenttallet uten at det går på bekostning av kvaliteten i utdanningen og forskningen. Derfor har vi fra 2006 til i dag økt den årlige opptaksrammen med nesten 7 000 plasser. Fullt utbygget med flere kull innebærer det at regjeringen vil opprette over 19 000 flere studieplasser i tiårsperioden 2006-2016.

Departementet har gitt midler til studieplasser blant annet innenfor ingeniørutdanning i den grad man har sett det som realistisk ut fra erfaringsmessig søkergrunnlag og hva institusjonene har kapasitet til. Antall søkere til ulike utdanninger ved ulike institusjoner varierer imidlertid fra år til år, og det er ikke mulig å treffe eksakt de behovene som oppstår. Det er viktig at institusjonene bruker sitt handlingsrom til å flytte kapasitet mellom utdanninger for å tilpasse seg søkerens ønsker og samfunnets behov.

Søkingen til Universitetet i Stavanger har vært stabil samlet sett de siste årene. I følge tall fra Samordna var søkingen i 2011 på 4 723 førstevalgssøkere, mens den i 2006 var 4 747. I samme periode har søking til ingeniørutdanningene også vært stabil, men med noe økning fra rundt 800 til 900 førstevalgssøkere de siste par årene. I perioden har universitetet samtidig fått 40 nye studieplasser til ingeniør/realfag og 35 frie studieplasser for å kunne øke opptaket. Universitetet må også vurdere omdisponering av kapasitet for å tilfredsstille behov i samfunnet. Gitt den utviklingen man ser på nye studieplasser gjennom statsbudsjettet og endringene i søkere de siste årene mener jeg at universitetet har hatt tilstrekkelig handlingsrom til å øke opptaket til ingeniørutdanningene.

Samtidig er utviklingen i søkere og behovet for studieplasser noe Regjeringen vil vurdere i budsjettene framover. Departementet har god dialog med Universitetet i Stavanger og sektoren for øvrig om behov og forutsetninger på dette området – senest i den pågående etatsstyringen.

SPØRSMÅL NR. 1523**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 8. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Staten har i mange år hatt betydelig merinntekt fra olje og gass i forhold til budsjetterte beløp som er lagt inn i opprinnelige statsbudsjett.

Kan finansministeren oppgi de årlige merinntektene i statens regnskap i forhold til opprinnelig statsbudsjett for årene f.o.m. 2002 t.o.m. 2010 med anslag også for 2011 samt i hovedtrekk vise hvordan de årlige merinntektene faktisk er disponert?»

Svar:

Retningslinjene for budsjettpolitikken innebærer at statens petroleumsinntekter fases gradvis inn i norsk økonomi. Innbetalingene fra petroleumsvirksomheten til staten plasseres i Statens pensjonsfond utland, mens det over tid er den forventede realavkastningen – anslått til 4 pst. av fondskapitalen ved inngangen til budsjettåret – som skal brukes. Dermed skjermes statsbudsjettet fra virkningene av kortsiktige endringer i olje- og gasspriser.

Tabell 1 på neste side viser differansen mellom anslag for statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i saldert budsjett og regnskap for årene 2002–2010. For 2011 sammenliknes anslaget i saldert budsjett med anslag i Revidert Nasjonalbudsjett 2011. Tallene illustrerer at det er betydelig usikkerhet knyttet til anslag på statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten. Dette må ses i sammenheng med at anslagene blant annet avhenger av utviklingen i produksjon av og priser på olje og gass.

For perioden 2002-2011 sett under ett har ansla-

gene i saldert budsjett i gjennomsnitt undervurdert statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten med om lag 17 mrd. kroner per år. Motstykket til dette er isolert sett en tilsvarende høyere avsetning i Statens pensjonsfond utland (SPU). Dette er i tråd med lov om Statens pensjonsfond § 3, som lyder "Inntekter i Statens pensjonsfond utland er netto kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten som blir overført fra statsbudsjettet, netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten og avkastningen fra fondets plasseringer."

Tabell 1: Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten. Mrd. kroner.

	Budsjett ¹⁾	Regnskap	Merinntekt
2002	187	169	-18
2003	173	174	1
2004	143	203	60
2005	204	276	71
2006	328	355	27
2007	365	316	-49
2008	302	416	114
2009	395	280	-115
2010	220	276	56
2011 ²⁾	288	311	23

¹ Saldert budsjett, vedtatt av Stortinget høsten før budsjettåret for årene 2002-2010.

² For 2011 er det sammenliknet med anslag i Revidert nasjonalbudsjett 2011

SPØRSMÅL NR. 1524**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 16. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I en kronikk i Dagsavisen 26. mai skriver utenriksministeren at "skepsisen til Hamas' charter og holdninger er ikke endret. Vi tar klar avstand til mye av innholdet og sier fra om det".

Kan utenriksministeren utdype hva regjeringen

tar avstand fra i Hamas' charter og hvilke holdninger man er skeptiske til?»

Svar:

Norge fastholder det syn at enhver palestinsk regjering må imøtekomme det internasjonale samfun-

nets krav om anerkjennelse av Israels rett til å eksistere, avståelse fra bruk av vold og etterlevelse av inngåtte avtaler.

Målsetningen om å danne en islamsk stat i hele Palestina, som nedfelt i Hamas' charter, er uforenlig med det internasjonale samfunns prinsipielle forsvar av staten Israels eksistensberettigelse. Dessuten er charteret utdatert og står i direkte motstrid til Hamas-lederes uttalelser de senere årene til støtte for å opprette en palestinsk stat basert på grenselinjene av 1967.

Det er et skritt i riktig retning at Hamas' ledere

distanserer seg politisk fra det over 20 år gamle charteret. Men dette er også utilstrekkelig. I særdeleshet tar Norge avstand fra charterets uakseptable omtale og fremstilling av jøder.

Vi slår oss dermed ikke til ro med Hamas' argumentasjon om at charteret ikke kan endres på grunn av interne årsaker, og vi oppfordrer til å fjerne – én gang for alle – den usikkerhet charteret skaper om bevegelsens hensikter.

Jeg vil også vise til mine svar om på skriftlige spørsmål nr. 1470, 1355 og 908 (2010-2011) vedrørende norsk holdning til Hamas.

SPØRSMÅL NR. 1525

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 8. juni 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Gjennom Schibsteds store eierpost i PolarisMedia eier Schibstedt mer enn medielovgivning tillater av norsk media.

Mener statsråden at dette er i tråd med lovens intensjon, og hvor lenge mener statsråden at denne situasjonen bør tillates å fortsette?»

BEGRUNNELSE:

Polaris Media er det eneste mediekonsernet av noen størrelse som ikke har sitt hovedkontor og tar alle større beslutninger i eller i umiddelbar nærhet av Akersgaten i Oslo. Medielovgivningen setter eierskapsbegrensinger for hvor mye ett konsern kan eie av norsk media. Med Schibsteds store eierpost i PolarisMedia eier Schibstedt mer enn loven tillater. Riktignok er aksjene plassert ved hjelp av ett finansielt instrument utenfor Schibstedts daglige kontroll. Myndighetene har tidligere indikert en forventning om at aksjene skulle selges mai/juni 2011. Det ser nå ikke ut til å ville skje.

Svar:

Jeg registrerer at representanten Lien stilte et i hovedsak likelydende spørsmål til kultur- og kirkeminister Trond Giske i 2009 og kan slutte meg til Giskes svar av 11. juni 2009.

Kulturdepartementet og Kulturministeren har ingen innflytelse over håndhevelsen av medieeierskapsloven i enkeltsaker. Den alminnelige instruksjons- og omgjøringsadgangen overfor underliggen-

de etater er uttrykkelig avskåret for saker etter medieeierskapsloven. Begrunnelsen for dette er at medienes rolle i informasjonsformidling og politisk debatt tilsier at beslutninger om sammenslåinger og oppkjøp i dette markedet bør tas på armlengdes avstand fra politiske myndigheter. Dette sikrer tilliten til at beslutningene ikke påvirkes av de ulike medieselskaperens politiske tilknytning, ideologiske ståsted eller holdning til regjeringens politikk. Jeg mener derfor at det ikke vil være riktig av meg å flagge sterke synspunkter i en slik sak.

På generelt grunnlag vil jeg likevel presisere at det er misvisende å hevde at Schibsted eier mer enn medieeierskapsloven tillater. Loven setter ikke absolute grenser for hvor mye en aktør kan eie, men gir tilsynet hjemmel til å gripe inn mot erverv og sammenslåinger som gir en aktør en "betydelig eierstilling" dersom denne eierstillingen er i strid med lovens formål.

I denne konkrete saken er bakgrunnen at Klagenemnda for eierskap i media satte som vilkår for etableringen av Media Norge at Schibsted solgte seg ut av Adresseavisen og ned i Harstad Tidende Gruppen (i dag Polaris Media ASA).

Det er Medietilsynets ansvar å vurdere om framgangsmåten for salget er i tråd med vedtaket til Klagenemnda. I dette vedtaket fremgår det blant annet at kjøpere av aksjene i Polaris skal være uavhengig av Schibsted. Medietilsynet har hittil lagt til grunn at det er skjedd et salg mellom Schibsted og SEB Enskilda i tråd med nemndas vedtak, og godkjent dette.

Ettersom salget er forutsatt å være midlertidig og

partene har inngått en avkastningsavtale som skaper en finansiell binding mellom dem, har Medietilsynet satt som vilkår at tilsynet ved et videresalg innenfor avtaleperioden skal godkjenne kjøperen for å kunne sikre at denne også er uavhengig av Schibsted. Medietilsynet har derfor vurdert det slik at avkastningsav-

talen og en forlengelse av denne også var betinget av tilsynets godkjenning.

Jeg forutsetter at Schibsted vil følge opp vedtaket i Klagenemnda og har tillit til at Medietilsynet vil påse at dette gjøres på riktig måte.

SPØRSMÅL NR. 1526

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 10. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Norge har sammen med de andre EØS-landene stanset utbetalingen av til sammen 235 millioner kroner i prosjektmidler til Hellas på grunn av manglende fremdrift. Ifølge Aftenposten 30.5.11 er 13 millioner kroner allerede utbetalt, uten at grekerne kan forklare hvor pengene er blitt av.

Vil utenriksministeren sørge for at prosjekter uten aktivitet stanses og pengene kreves tilbakebetalt når det ikke kan gjøres rede for at de er brukt i svar med formålet?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Aftenposten 30.5.2011 er 235 millioner kroner som Hellas skulle få av EØS-landene Norge, Island og Liechtenstein til rundt 50 gode formål, blant dem opprydning etter skogbrannene rundt Olympia i 2007 stanset. Hellas har ikke kunnet godtgjøre fremdriften i arbeidet. Dermed er det bare utbetalt 13 millioner. Ikke engang de 13 millionene vet norske myndigheter hvor har havnet. EØS-landene stanset 19. mai ytterligere utbetalinger og avkrever grekerne en forklaring innen 6. juni. Av 52 prosjekter er 17 allerede stanset, dels på gresk initiativ, og dels på initiativ fra EØS-kontoret i Brussel som administrerer midlene, Financial Mechanism Office (FMO). I den nettbaserte prosjektbasen til FMO står hele 49 prosjekter fortsatt oppført som «ongoing». Det er bare liv i 35 av dem.

Svar:

Det er utbetalt omlag 13 millioner kroner til Hellas som består av avtalefestede forskuddsutbetalinger til vedtatte prosjekter (inntil 10 % av prosjektets budsjetttramme), samt refusjon av påløpte, bekreftede kostnader i noen prosjekter.

Greske myndigheter opplyste i april i år at de ikke har innbetalt all avtalt egenandel for prosjekter finansiert med EØS-midler under ordningen for perioden 2004 – 2009. Opplysningene kom som følge av lengre tids påtrykk fra givene (Norge, Island og Liechtenstein) om begrunnelse for hva som har ført til meget lav gjennomførings- og utbetalingsgrad for finansieringsordningen i Hellas.

Givene besluttet derfor i styringskomitémøtet 19. mai i år å suspendere ytterligere betalinger til Hellas i påvente av flere opplysninger fra greske myndigheter. Det er således manglende innbetaling av gresk egenandel som er hovedgrunn for suspensjonen.

Greske myndigheter har i henhold til regelverket 45 dager på å fremskaffe opplysninger når det gjelder oppretting av påpekte mangler. Gitt at vi får tilfredsstillende opplysninger og det også klargjøres at alle overførte midler er brukt som forutsatt, vil suspensjonen kunne løftes og betalinger kunne gjenopptas.

Skulle det vise seg at det er midler fra ordningene som det ikke kan gjøres rede for eller som er misbrukt, vil vi kunne kreve tilbakebetaling av midlene som er utbetalt til Hellas under ordningen.

Greske myndigheter synes å ta suspensjonen meget alvorlig og de søker å rydde opp i situasjonen som er oppstått.

SPØRSMÅL NR. 1527**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 8. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I fjor ble ventemottaket i Lier brent ned av beboere, etter lengre tids uro. Så, uten forvarsel, får Lier kommune og beboerne på Lierskogen vite via media at justisdepartementet nå har gitt UDI i oppdrag å etablere et asylmottak på branntomta med ca. 300 plasser.

Synes statsråden at dette er en god prosess, vil han stoppe prosessen slik at nødvendige avklaringer og konsekvensutredning av å gjenoppbygge et så stort mottak med ca. 300 plasser blir behandlet på en seriøs måte?»

BEGRUNNELSE:

I Lier er det stor frustrasjon over Justisdepartementet og UDIs manglende informasjon om reetablering av ventemottak i Lier. Naboene til mottaket har i mange år vært utsatt for tyverier og trusler fra beboere, og er opprørte over UDIs handlemåte i saken.

Sett fra et kommunalt perspektiv er det oppsiktsvekkende at Staten uten noen informasjon setter i gang arbeid med å etablere en så stor virksomhet. Hadde en privat aktør, eller en kommunal virksomhet gjort det samme vill Plan- og bygningsloven måtte bli fulgt til punkt og prikke. Dette føles som et anslag mot den kommunale selvråderetten, og som en overkjøring av lokalsamfunnet.

Jeg regner med at Justisministeren ser disse poengene, og at den totale mangel på prosess erstattes av en dialog med kommune og naboer, og at den videre prosess blir håndtert på en tillitvekkende og profesjonell måte.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at departementet vektlegger at det skal være en god dialog med Lier kommune og lokalbefolkningen i denne saken. Kommunikasjonen mellom UDI og kommunen synes så langt dessverre ikke å ha vært god nok.

Statssekretæren ba derfor om et møte med Lier kommune for å gjennomgå saken og sikre en god dialog fremover. Møtet ble avholdt 31. mai, også med UDI tilstede. Møtet ble opplevd som nyttig og konstruktivt, og det var bl.a. enighet om snarlig å avholde informasjonsmøte mellom UDI, Lier kommune og befolkningen i nærområdet.

Jeg ønsker å presisere at det ikke er snakk om reetablering av ventemottak i Lier kommune. Ventemottaksordningen ble avvirket etter brannen i fjor. Per i dag foreligger det ikke konkrete planer for hva slags mottak som skal være på Lierskogen.

Justisdepartementet besluttet høsten 2010 å be Statsbygg om å benytte forkjøpsretten ifm at Buskerud sivilforsvarsleir, Lier, skulle avhendes. Bakgrunnen var at departementet og UDI vurderte eiendommen som meget attraktiv for staten ut fra langsiktig kapasitetsplanlegging, der geografisk beliggenhet sentralt på Østlandet/nær Oslo og fleksibilitet i bruk av mottaket ut fra til enhver tid gjeldende behov ble vektlagt tungt. Det var i forkant av beslutningen dialog mellom UDI og kommunen.

UDI har fått tillatelse for midlertidig plassering og oppføring av brakkemoduler. Lier kommune har imidlertid stilt noen vilkår for bruk av disse til midlertidig innkvartering av asylsøkere. UDI mener vilkårene er uforholdsmessige og har påklaget denne avgjørelsen. Det vil ikke startes opp mottaksdrift før denne saken er avgjort.

Statsbygg skal overta eiendommen 1. september 2011, og det skal da inngås en langsiktig leiekontrakt med UDI. Dette vil gi UDI og kommunen mulighet for langsiktig planlegging for samhandling og felles aktiviteter i lokalsamfunnet. Samtidig med at det nå etableres en informasjonskanal mellom UDI, kommunen og lokalbefolkning mener jeg dette vil tilrettelegge for en god prosess videre.

SPØRSMÅL NR. 1528**Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 9. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I Aftenposten den 30. mai 2011 kommer det fram at Helsedirektoratet anbefaler gravide som går på metadon å fortsette med dette selv om barnet blir født med rusavhengighet. Jordmødre og barneleger reagerer kraftig på anbefalingene og mener, ut fra erfaringer og kunnskap, at graviditet og metadon er uforenlig.

Hva mener helse- og omsorgsministeren om Helsedirektoratets anbefaling, og har hun godkjent retningslinjene på dette punkt?»

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Aftenposten 30. mai 2011.

Svar:

Som representanten Sjøli viser til, var det oppslag i Aftenposten 30. mai i år der det ble referert til den uenighet som deler av det medisinskfaglige miljøet ved Oslo Universitetssykehus har gitt uttrykk for når det gjelder Helsedirektoratets nasjonale retningslinje for gravide opiatavhengige. I oppslaget viste en avdelingsoverlege og en jordmor til egne erfaringer med nyfødte barn av kvinner som er inkludert i LAR.

Det er ikke vanskelig å forstå at det er urovekkende å oppleve at LAR-gravide føder barn som er abstinente fordi mor har brukt metadon eller buprenorfin under svangerskapet. Spørsmålet om å tilby gravide i LAR fortsatt medikamentell behandling har tidligere vært diskutert i Stortinget, senest i november i 2010.

Blant annet på bakgrunn av den skepsis som deler av fagmiljøet innen rusfeltet har gitt uttrykk for, fikk Helsedirektoratet i 2007 oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet å utarbeide nasjonale retningslinje for gravide i LAR og oppfølging av familiene frem til barnet når skolepliktig alder. Retningslinjen er gjort gjeldende fra siste årsskifte.

Av mitt svar til representanten Sjøli sitt spørsmål nr. 109 i oktober i 2010 vedrørende samme sak fremgår det følgende:

”Målet med retningslinjene er å etablere klare nasjonale anbefalinger på dette feltet. Utkastet til retningslinjer tar for seg oppfølging i hele forløpet fra graviditeten oppdages og frem til barnet når skolealder. Prosjektgruppen som har utarbeidet forslaget har bestått av representanter fra ulike yrkesgrupper, tjenesteproducenter, regioner, som representerer brukere og faglige synspunkter. Utkastet til retningslinjer gir anbefalinger for hele pasientforløpet. Behandlingen omfatter flere områder innen både førstelinje (helse,

sosial, barnevern) og spesialisthelsetjeneste (fødsels-hjelp, nyfødtdisin, barne- og ungdomspsykiatri og rusbehandling)”.

I sakens anledning har jeg fått en utdypende orientering fra Helsedirektoratet. Her fremgår det at Helsedirektoratet i retningslinjen har lagt til grunn en føre-var-tenkning, og har landet på at risikoen for fosteret er større ved å trappe ned metadon eller buprenorfin i svangerskapet enn en kontrollert nedtrapping/avrusning av barnet etter fødsel. Dette er også i tråd med anbefalinger fra Verdens helseorganisasjon og fra andre vestlige land. I retningslinjen har Helsedirektoratet også åpnet for at medisinerne eventuelt kan trappes noe eller helt ned, forutsatt at kvinnen ønsker det og at det kan gjøres på en trygg og forsvarlig måte.

I orienteringen fremgår det videre at de fleste er stabile og har vært lenge i LAR før de blir gravide. Norske studier viser at kun en fjerdedel av graviditetene er planlagte. De fleste fostere har dermed allerede blitt eksponert for opiatet i LAR-medisinen før graviditeten stadfestes. Ifølge Helsedirektoratet har om lag 90 norske gravide i LAR prøvd å trappe seg helt av LAR-medikamentet før fødsel, men bare tre av disse har maktet dette. Helsedirektoratet opplyser videre om at det ikke foreligger noen dokumentasjon fra forskning som fastslår eller underbygger at nedtrapping er trygt for fosteret, mens det er dokumentasjon for sikkerheten for fosteret ved fortsatt LAR-medisinerer.

Helsedirektoratet fremholder videre at det ikke er slik at nedtrapping automatisk fører til at barnet får mindre abstinenser ved fødsel. I Norge har vi eksempler på at kvinner har stått på høye doser LAR-medisiner og fått barn uten abstinensplager og motsatt, at kvinner som har trappet betydelig ned i svangerskapet har fått barn med abstinenser. Godt over halvparten av barn som har blitt eksponert for metadon eller buprenorfin i fosterlivet trenger behandling for abstinenser uavhengig av dose i svangerskapet.

Jeg er enig med representanten Sjøli i at spørsmål om fortsatt medikamentell behandling ved svangerskap for kvinner i LAR er et følsomt spørsmål. Samtidig er det viktig for meg som helse- og omsorgsminister med ansvar for LAR å kunne være trygg på at også denne gruppen pasienter får den beste behandling basert på all tilgjengelig kunnskap og erfaring. Slik det fremgår av den prosess som ligger til grunn for Helsedirektoratets anbefalinger på dette området, viser at retningslinjen er basert på all tilgjengelig do-

kumentasjon, kunnskap og erfaring på området. Der-
som det skulle komme ny kunnskap som vil endre
grunnlaget for gjeldende anbefalinger vil jeg selvsagt
be Helsedirektoratet om fornyet vurdering.

Avslutningsvis vil jeg understreke at Helsedirek-
toratet som Helse- og omsorgsdepartementets under-
liggende etat, blant annet har som oppgave å gi vårt

departement faglige råd i mange sammenhenger.
Helsedirektoratet er i tillegg delegert myndighetsan-
svar for å utarbeide og publisere nasjonale faglige
retningslinjer. Erfaringen tilsier at disse utarbeides
gjennom gode prosesser med bred deltagelse fra fag-
miljøene ute i tjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1529

Innlevert 30. mai 2011 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 6. juni 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at det ikkje vert føre-
tatt endringar i fagskulane si sertifikatgjevande ut-
danning utan at dette er føreteke etter grundige pro-
sessar i stortinget?»

Grunngjeving:

Aasen utvalet foreslår som eit av fleire tiltak å en-
dre dei maritime fagskulane si muligheit til å tilby lik
sertifikatutdanning med det høgskulane tilbyr. Dette
vil truleg rasere dagens fagskuletilbod, og kan ikkje
skje utan at stortinget har gjort grundige vurderingar
av konsekvensane noko slikt vil medføre.

Svar:

Det er fleire aktørar involvert i utviklinga av ma-
ritim fagskoleutdanning.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NO-
KUT) godkjenner all fagskoleutdanning i Noreg, og
det er berre tilbod som er godkjende av NOKUT, som
kan kallas fagskoleutdanning. Eitt av vilkåra for god-
kjenning er at tilbodet må vere ei sjølvstendig, yrkes-
retta og avsluttande utdanning som gir kompetanse
som kan tas i bruk i arbeidslivet utan ytterlegare opp-
læring. Maritim fagskoleutdanning er ei slik utdan-
ning. For at ein maritim fagskoleutdanning skal kun-
ne få NOKUT-godkjenning, må krava frå Sjøfartsdi-

rektoratet og STCW-konvensjonen vere oppfylde, og
NOKUT har alltid eitt medlem frå Sjøfartsdirekto-
ratet og eitt medlem frå næringa i sakkunnige komitear
som vurderar maritim fagskoleutdanning.

Sjøfartsdirektoratet som er eit forvaltningsorgan
underlagt Nærings- og handelsdepartementet, har an-
svaret for å utstede sertifikata.

I tillegg har Stortinget gitt fylkeskommunane an-
svaret for å sørge for at det gis godkjend fagskoleut-
danning som tek omsyn til lokalt, regionalt og nasjo-
nalt kompetansebehov innafor prioriterte samfunns-
område, jf. lov om fagskoleutdanning § 1a.

Som ein av tre ansvarlege statsrådar for maritim
fagskoleutdanning kan ikkje eg på eiga hand garante-
re at det ikkje vert føretatt endringar i fagskolane si
sertifikatgjevande utdanning. Både endringar i
STCW-konvensjonen og vedtak frå fylkeskommun-
ane eller ved fagskolane kan påverke utviklinga av
maritim fagskoleutdanning.

Eg har ikkje planar om å gå inn og regulere serti-
fikatutdanningane ved fagskolane og eg vil bidra til
at dei gode prosessane som har komme i stand på
bakgrunn av Aasen-utvalet sine tilrådingar, vil fort-
sette. Eg har god dialog med dei andre statsrådene og
gode dialogar med både institusjonane som gir mari-
tim profesjonsutdanning, næringa og andre relevante
aktørar på dette feltet.

SPØRSMÅL NR. 1530**Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det vises til oppslag i Romerikes blad 31. mai 2011 om den alvorlige situasjonen ved Ahus. Tillitsvalgte viser til et ekstremt arbeidspress, pasienter uten tilsyn, utbredt bruk av doble vakter og en ledelse som ikke reagerer. De mener Ahus driver rovdrift på ansatte. De frykter både for pasientenes og de ansattes helse.

Hva vil statsråden gjøre helt konkret for å rydde opp i de etter hvert permanente problemene for å sikre pasientene en forsvarlig behandling og pleie, og de ansatte forsvarlige arbeidsforhold?»

BEGRUNNELSE:

Tillitsvalgte og ansatte ved Ahus har kommet med en sterk bekymringsmelding til ledelsen om forholdene spesielt ved gastrokirurgisk avdeling. En viser forøvrig til resten av oppslaget, og tidligere oppslag vedrørende situasjonen ved Ahus.

Dette er en stadig tilbakevendende problemstilling når det gjelder Ahus, og for pasienter og ansatte er det en uholdbar og til tider uforsvarlig situasjon. Det er ikke akseptabelt at det over tid er slike forhold verken for ansatte eller pasienter. En hadde forståelse for at det i en overgangsperiode på nyåret kunne oppstå enkelte utfordringer med å få på plass nødvendig antall ansatte. Nå er vi snart halvveis i året, og tilfredsstillende og akseptable løsninger er fremdeles ikke på plass. Dette må det snarets ryddes opp i.

Svar:

Som representanten er kjent med, ble befolkningen i Alna bydel i Oslo og Follo-kommunene overført fra Oslo universitetssykehus HF (OUS) til Akershus universitetssykehus HF (Ahus) sitt opptaksområde fra årsskiftet. Dette innebar et redusert pasientgrunnlag på 160 000 for OUS og tilsvarende økt pasientgrunnlag for Ahus. Dette tilsvarer en befolkning om lag på størrelse med befolkningen i Trondheim, landets tredje største by. Dette er derfor en stor omstilling som gjennomføres samtidig som det skal være full og forsvarlig drift ved sykehuset.

Ahus har pr. i dag 6 200 ansatte og et budsjett på om lag 6,4 mrd. kroner. Ahus' opptaksområde omfatter Romerike, Rømskog i Østfold, Follo og bydelene Alna, Stovner og Grorud i Oslo. Samlet sett utgjør dette et pasientgrunnlag på om lag 460 000 mennesker. Ahus har nå driftet sykehuset med dette pasientgrunnlaget i vel fem måneder. Jeg er kjent med at det

i den første tiden etter overføringen ble problematisert om kapasiteten var tilstrekkelig. Dette ble fulgt opp gjennom utarbeidelse av egne rutiner ved stor pasientpågang. Fortetning, fleksibel bruk av helseforetakets sengekapasitet og økt bruk av dagbehandling og poliklinikk var aktuelle tiltak.

Situasjonen ved Ahus de første månedene var, ifølge Helse Sør-Øst RHF, først og fremst en konsekvens av ekstraordinær stor pasienttilgang som følge av virusinfeksjoner og influensa. Dette var en utfordring ikke bare for Ahus, men for flere av helseforetakene i regionen. For Ahus var imidlertid situasjonen ekstra krevende fordi sykehuset hadde mange nyansatte som hadde behov for omfattende opplæring i systemer, rutiner og teknisk utstyr. Dette har bidratt til at det ennå ikke er optimal logistikk og behandlingsaktivitet ved sykehuset.

I planlegging og gjennomføring av overføringen av pasientgrunnlaget ble det tatt hensyn til at Ahus ikke ville ha full kapasitet den første tiden. Det ble derfor planlagt en gradvis overføring av den elektive (planlagte) virksomheten. Eksempelvis ble det besluttet at pasienter under aktiv behandling ved OUS skulle ferdigbehandles der, mens pasienter med langvarige behandlingsforløp (kronikere) og henvisninger av elektiv behandling skulle overføres trinnvis til Ahus etter nærmere avtale innenfor hvert enkelt fagområde.

I desember 2010 ble det ferdigstilt og tatt i bruk nye bygg ved Ahus med ca 200 nye sengeplasser for å håndtere det økte pasientgrunnlaget. Det er i tillegg behov for ombygginger av arealer til dagbehandling, poliklinisk behandling og operasjonsstuer. Dette vil være ferdig ombygget etter sommeren. Ahus har også økt bemanningen med om lag 1500 nyansatte for å håndtere det økte pasientgrunnlaget. Frem til nå er disse i hovedsak rekruttert internt (vikarer mv), samt fra OUS. Ifølge Helse Sør-Øst RHF vil Ahus nå også foreta ekstern rekruttering for å dekke opp ubesatte stillinger.

Det er høyt pasientbelegg ved Ahus. Ventetidene er imidlertid redusert, blant annet innen de medisinske og kirurgiske fagområdene. De ansatte, som har gjort en solid innsats, er i ferd med å finne gode arbeidsmønstre og samarbeidsrelasjoner. Dette vil gradvis forbedre logistikken og øke behandlingsaktiviteten ved sykehuset. Det er også noe ledig kapasitet både ved pasienthotellet og ved de to sykehusene på Stensby og Ski, som kan utnyttes bedre.

Jeg er opptatt av at pasientene skal være sikret

spesialisthelsetjenester med høy kvalitet og tilstrekkelig kapasitet. Jeg er også opptatt av at helsepersonellet skal ha gode og ryddige arbeidsforhold. I foretaksprotokollen for 2011 har jeg stilt krav om reduksjon i andelen deltid og reduksjon i bruk av midlertidige tilsetninger og vikarbruk. Helse Sør-Øst RHF

har forsikret meg om at de følger situasjonen ved Ahus nøye. Vurderingen er at Ahus har arbeidet målrettet og konstruktivt for å sikre et forsvarlig og godt tilbud til pasientene og for at de ansatte skal ha gode arbeidsforhold – også i en krevende omstillingsprosess.

SPØRSMÅL NR. 1531

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 10. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Mener statsråden at barnevernloven gir en betinget rett på hjelp, og at det i dagens lov ligger inne en viss rettighetsfesting, som bakgrunn for at man så langt har ment at det ikke trengs en ytterligere rettighetsfesting av barnets rett etter barnevernloven?»

BEGRUNNELSE:

Barnevernloven gir ingen utbetinget rett til hjelpetiltak. Det er barneverntjenesten som skal avgjøre dette i den enkelte sak ut fra generelle kriterier i som gjengitt i barnevernloven § 4-4, 2 ledd. I rundskriv q-0982, med endringer gitt i q-9/00 står det følgende:

"for at barneverntjenesten skal kunne iverksette hjelpetiltak, må de nærmere bestemte vilkårene i § 4 4 annet ledd være oppfylt. Barneverntjenesten har da en plikt til å iverksette tiltak som omhandlet i annet ledd."

Spørsmålstilleren oppfatter dette som at ved at barneverntjenesten fatter vedtak om hjelpetiltak etter § 4-4, 2 ledd utløses det en rettighet for barnet i og motta dette tiltaket.

Svar:

Formålet med dagens barnevernlov er "å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid." Loven inneholder ingen direkte formuleringer som gir barnet eller familien en "rett til" eller "krav" på tjenester eller ytelser. Det er myndighetenes forpliktelser som det fokuseres på i loven. Barneverntjenesten er pålagt en plikt til å yte tjenester og tiltak når de ulike vilkårene i loven er til stede. Dette kommer blant annet til uttrykk ved at kommunene er pålagt å gjennomføre undersøkelser og iverksette barneverntiltak innen fastsatte tidsfrister. Kom-

munene har også plikt til å bevilge tilstrekkelige midler slik at barneverntjenesten kan gi hjelp til barn og unge som omfattes av vilkårene i loven. Fylkesmannen er pålagt å føre tilsyn med at kommunene utfører pliktene, og barneverntjenestens vedtak om hjelpetiltak kan påklages til fylkesmannen. Det finnes eksempler på at enkeltpersoner har gått til sak mot kommuner og fått erstatning fordi de ikke har fått hjelp etter barnevernloven. Dette understreker kommunens plikt til å gi relevant hjelp etter loven.

Dagens lov om barneverntjenester ble fremmet for Stortinget av regjeringen Brundtland i 1992. Spørsmålet om å innføre rett til tjenester og tiltak for barn som omfattes av barnevernloven ble diskutert allerede ved vedtakelsen av loven. Den gangen ble det understreket at det sentrale med barnevernloven var at barn faktisk får nødvendig omsorg og hjelp til rett tid. De viktigste argumentene som ble reist mot en rettighetsfesting var kort oppsummert:

- det er vanskelig å definere hvilken situasjon som skal utløse rettigheten,
- det er uklart hva et slikt rettskrav skulle bestå i,
- det er unaturlig å definere noe som en rettighet dersom det ikke er klart at rettighetshaveren (barnet) oppfatter rettigheten som et gode, for eksempel rett til tvangsplassering på institusjon,
- rettighetsfesting vil kunne få en uheldig vridningseffekt ved at det vil være de mest ressurssterke som lettest vil kunne gjøre sin rettighet gjeldende.

Lovens sterke fokus på barneverntjenestens plikter gjør at det kan stilles spørsmål ved nødvendigheten av en rettighetsfesting. Jeg er imidlertid opptatt av at tunge fagmiljøer gjennom flere år har kritisert at loven ikke inneholder en eksplisitt rett til tjenester og tiltak. Jeg viser blant annet til NOU 2009:22 om be-

dre samordning av tjenester for barn og unge. Utvalget har her konkludert med at det er nødvendig å endre formålsbestemmelsen i barnevernloven slik at den blir å forstå som en rettighetslov sett fra barnets ståsted. Departementet er på denne bakgrunn i ferd

med å foreta en gjennomgang av de argumenter som taler for og mot en rettighetsfesting. Det er imidlertid for tidlig å si noe om hva en slik gjennomgang vil konkludere med.

SPØRSMÅL NR. 1532

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 16. juni 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Aksjeselskaper som ikke har innlevert alle opplysninger om driften, f.eks. opplysninger om revisor m.m., vil bli tvangsoppløst. Dette skjer uten at selskapet på forhånd blir varslet om at tvangsoppløsning vil skje og uten at det settes en frist til å rette opp de manglende opplysningene. Disse reglene har bidratt til å oppløse selskaper som drives seriøst og som har en sunn forretningsdrift.

Synes statsråden det er rimelig at selskaper blir oppløst uten at Brønnøysundregistrene først sender ut varsel om oppløsning?»

Svar:

Brønnøysundregistrenes rutiner på dette punkt følger av reglene som er gitt i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) §§ 16-16 og 16-17 når det gjelder varsling overfor et selskap som kommer i en situasjon som kan resultere i tvangsoppløsning.

Når vilkårene om oppløsning i aksjelovens § 16-15 er oppfylt, skal Brønnøysundregistrene gi selskapet varsel om dette. Selskapet skal gis en frist på en måned til å bringe forholdet i orden og underrettes om følgene av at fristen oversittes, jf. § 16-16.

Har selskapet ikke brakt forholdet i orden ved fristens utløp, skal Brønnøysundregistrene gjenta varselet ved kunngjøring i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og i kortform i en avis som er alminnelig lest på selskapets forretningssted. Kunngjøringen skal angi at vilkårene for oppløsning av selskapet er oppfylt, og at selskapet har en frist på fire uker fra den elektroniske kunngjøringen til å bringe forholdet i orden. Samtidig opplyses det om at grunnlaget for tvangsoppløsning er oppfylt og at tingretten vil bli varslet dersom forholdet ikke rettes opp innen fristen.

SPØRSMÅL NR. 1533

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 8. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan arbeidet med å finne ny lokalisering for Politihøgskolen går og når regjeringen regner med at den vil konkludere i saken?»

Svar:

Før det tas en beslutning om lokalisering av Politihøgskolen, skal det gjennomføres en mulighetsstudie for å vurdere de fire studiestedene (Oslo, Bodø, Kongsvinger og Stavern) som allerede er etablert. Målsettingen er å avklare om det er mulig å få til en

varig etablering av studieplasser på færrest mulig studiesteder ved å utnytte og videreutvikle de anlegg som allerede er i drift.

Mulighetsstudien ble igangsatt i 2010 og skal

sluttføres i løpet av 1. halvår 2011. Etter at denne studien er gjennomført, vil det tas beslutning om den videre prosess i saken.

SPØRSMÅL NR. 1534

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 8. juni 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Vil statsråden gjøre en vurdering av om de såkalte miljølekterne sammen med Redningsselskapet kan styrke oljevernberedskapen slik vi så behovet for under grunnstøtinga til MS Godafoss?»

BEGRUNNELSE:

Oljeutslippet fra MS Godafoss som grunnstøtte ved Hvaler i Østfold, aktualiserer en kraftig opprustning av beredskapen i våre sårbare kystområder. De siste utslippene viser behovet for en forbedring og fornyelse av oljevernberedskapen og rask respons. I et samarbeid med Redningsselskapet har en testet ut såkalte miljølektere utviklet av Svensk sjøredning og som kan slepes i inntil 30 knops fart. Tidsfaktoren fra utslipp til man har lenser i sjøen og på den måten forkorte responstiden anses som viktig og vil kunne forhindre en miljømessig og økonomisk katastrofe for miljø og næringsinteresser.

Redningsselskapet har nylig testet ut denne løsningen og med godt resultat og vil kunne være en god samarbeidspartner for en skjerpet oljevernberedskap.

Svar:

Jeg setter stor pris på engasjementet for å gjøre beredskapen mot akutt forurensning enda bedre. Alle innspill på hvordan vi ytterligere kan styrke beredskapen er alltid velkomne.

Som jeg svarte på et liknende spørsmål fra stortingsrepresentant Anders Anundsen nylig (spørsmål nr. 1446), har Redningsselskapet en løpende dialog med Kystverket om operative spørsmål innen beredskap og sjøsikkerhet. Kystverket har det operative ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensning og for å samordne den nasjonale beredskapen på dette området. Konkrete forslag vedrørende den statlige beredskapen, slik som forslaget om å investere i hurtiggående lektere, vurderes av Kystverket.

I dag er Redningsselskapets fartøy ikke utstyrt

med oljevernmateriell. De har heller ikke en størrelse som gjør dem aktuelle til å utrustes med tyngre lenser og opptakere, slik vi har gjort med Kystvaktas fartøy. Redningsselskapet mener likevel at det kan bidra til beredskapen blant annet ved å bedre responstiden ved hendelser.

Et av de konkrete forslagene er å supplere dagens statlige beredskap med lektere som kan slepes i høy fart av redningsskøytenes og som inneholder oljevernmateriell. Hensikten med lekterne er å få materiell hurtig på plass etter hendelser slik at akutt forurensning kan begrenses.

Den 25. mai i år ble det inngått en avtale mellom Kystverket og Redningsselskapet om hvordan Redningsselskapets ressurser kan inngå i den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning. Avtalen har følgende hovedpunkter: 1) Redningsselskapets ressurser benyttes ved behov av Kystverket i forbindelse med hendelser eller aksjoner mot akutt forurensning, mot kompensasjon; 2) partene vil gjennomgå og beskrive slepeberedskapen redningsskøytenes representerer; 3) partene vil teste ut de hurtiggående oljevernlekterne og redningsskøytenes kapasitet til å legge ut lenser, og det skal utarbeides en rapport og 4) det skal gjøres en samlet vurdering av hvordan Redningsselskapets ressurser best mulig kan utnyttes i oljevernberedskapen.

Avtalen innebærer at de hurtiggående lekterne vil prøves ut grundig under oljevernøvelser, og at det utarbeides en avtale for drift av to lektere. Lekterne vil deretter vurderes på bakgrunn av erfaringene som gjøres. Kystverket understreker imidlertid at lekterne i dag ikke utgjør noen komplett beredskapsløsning. Lensene de er utstyrt med er lette, og har begrensninger i forhold til bølgehøyde, strøm- og vindhastighet. Videre mangler lekterne i utgangspunktet opptaksutstyr og løsninger for lagring av oppsamlet olje.

Responstid ved hendelser er viktig, men langt fra den eneste faktoren som avgjør hvor vellykket en aksjon mot akutt forurensning blir. I mange tilfeller, for

eksempel i grov sjø og sterk strøm, er det ikke mulig å hindre at olje spres fra havarister. I dag er det lite som tyder på at vi vil finne teknologiske løsninger som gjør oss i stand til å hindre slik spredning raskt og sikkert under vanskelige forhold. Det innebærer at vi også i fremtiden må være forberedt på å håndtere olje som driver på land.

Til slutt vil jeg understreke at enkeltstående forslag som tar sikte på å styrke beredskapen må ses i sammenheng med den samlede beredskapen mot akutt forurensing og øvrige tilgjengelige ressurser.

Den statlige beredskapen er basert på en nasjonal analyse av miljørisiko og tilhørende beredskapsbehov. Slik jeg tidligere har informert Stortinget om, vil Kystverket i juni i år legge frem en oppdatert miljørisiko- og beredskapsanalyse. Regjeringas satsing på statlig beredskap mot akutt forurensing vil ta utgangspunkt i denne analysen i de kommende årene. Nye beredskapskonsepter, herunder hurtiggående lektere, må vurderes i forhold til behovene som identifiseres her.

SPØRSMÅL NR. 1535

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 10. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Opparbeides rett til foreldrepenger utelukkende ved arbeid som gir pensjonsgivende inntekt i Norge, eller er intensjonen lik ordlyden i regelverket om at eneste vilkår er pensjonsgivende inntekt i seks av de siste ti måneder - uavhengig av hvor det pensjonsgivende arbeidet utføres?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med at et NAV-kontor har gitt avslag på en søknad om foreldrepenger, hvor problemstillingen er som nevnt ovenfor. Søker har de siste drøyt fire fulle månedene før permisjonsuttaket vært i 100 pst. stilling i Norge. De to siste månedene før tiltredelse i Norge var søker i jobb på vegne av norsk arbeidsgiver i utlandet, med innberetning til norske skattemyndigheter.

Ut fra disse overordnede opplysninger ser det ut til at vilkår for opparbeidelse av rett til foreldrepenger er oppfylt i denne type saker, men i lys av at det ser ut til å eksistere uklarhet i Navs fortolkning av regelverket er det fra undertegnede side interessant å få en prinsipiell avklaring fra statsråden på hvorvidt intensjonen i regelverket er at arbeid som gir opptjening ikke bare skal gi pensjonsgivende inntekt, men også utføres i Norge.

Svar:

Som stortingsrepresentant Horne er kjent med, opptjenes foreldrepenger gjennom å være yrkesaktiv

med pensjonsgivende inntekt i minst seks av de siste ti månedene før vedkommendes uttak av foreldrepenger tar til. Det er ikke et vilkår at arbeidet er utført i Norge.

Rett til foreldrepenger er imidlertid knyttet til medlemskap i folketrygden. Når en person tar arbeid i utlandet, opphører som hovedregel medlemskapet i trygden. Enkelte vil under utenlandsopphold være pliktige medlemmer i trygden. Dette gjelder for eksempel norsk statsborger som er arbeidstaker i den norske stats tjeneste. For andre er det mulig å søke om frivillig medlemskap i trygden under utenlandsopphold. Ved søknad om frivillig medlemskap må man velge hvilken trygdedekning man søker om. Tidsrom med begrenset medlemskap gir bare grunnlag for å opptjene rett til de ytelsene som medlemskapet omfatter. Har man ikke medlemskap som omfatter foreldrepenger, kan man dermed heller ikke tjene opp rett til foreldrepenger i perioden man arbeider i utlandet.

For å avgjøre om en inntekt skal regnes som pensjonsgivende, er det heller ikke tilstrekkelig å fastslå at arbeidsgiver har innberetningsplikt for lønnsutbetalingene. Dersom arbeidstakerens medlemskap ikke omfatter rett til pensjonsopptjening, har vedkommende heller ikke pensjonsgivende inntekt.

Trygdeavtaler med andre land kan medføre unntak fra ovennevnte. Jeg vil også for ordens skyld understreke at jeg ikke kan ta stilling til enkeltsaker og at det er NAV som treffer vedtak i den konkrete søknad om foreldrepenger.

SPØRSMÅL NR. 1536**Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det vises til den omtalte Omniscan-saken. I Danmark er det kommet på plass en granskning etter at flere pasienter er blitt syke på grunn av denne kontrastvæsken. I Norge er det ikke foretatt noen gjennomgang knyttet til bruk av dette produktet for nyrepasienter.

Undertegnede mener det er svært betenkelig at man ikke har igangsatt en undersøkelse og etterspør derfor hva helseministeren har tenkt å foreta seg i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

Omniscan-saken har skapt store reaksjoner mot helsemyndighetene i Danmark. Dette kan medføre at advarselen knyttet til bruk av produktet hos nyrepasienter gjeninnføres. I Norge har jeg ikke registrert at helsemyndighetene har varslet en slik gjennomgang, på tross av at flere pasienter kan ha blitt syke også her.

Det bes derfor om helseministerens vurdering av saken, samt en redegjørelse for hva hun har tenkt å foreta seg i tiden som kommer. Undertegnede er av den oppfatning at vi ikke kan være bekjent av at potensielle skadelige produkter gis til pasienter i det norske helsevesenet, og oppfordrer derfor på det sterkeste at helseministeren umiddelbart foretar en gjennomgang av denne saken.

Svar:

Myndighetenes arbeid med godkjenning og overvåkning av legemidler

Når legemiddelmyndighetene i Norge og i resten av EØS-området godkjenner et legemiddel, utsteder de en markedsføringstillatelse hvor godkjent bruksområde for legemidlet er en del av vedtaket. Godkjenningen av legemidler bygger på en omfattende vurdering av om nytten legemidlet har oppveier mulige negative virkninger av legemidlet. Denne vurderingen er basert på innsendt dokumentasjon av legemidlets kvalitet, sikkerhet og effekt. Markedsføringstillatelse skal bare utstedes dersom legemidlet vurderes å ha et positivt nytte-/risikoforhold og være minst like positivt som eksisterende behandling. Informasjon om mulige bivirkninger ved bruk av legemidlet er viktig produktinformasjon og blir godkjent som en del av markedsføringstillatelsen.

Beskrivelse av eventuelle tilstander eller faktorer som innebærer at bestemte pasienter har en forhøyet

risiko ved bruk av legemidlet (kontraindikasjoner), vil også være en del av markedsføringstillatelsen. Ikke alle bivirkninger av et legemiddel vil være kjent på godkjenningstidspunktet, dette gjelder spesielt sjeldne bivirkninger. Årsaken er at legemidlet bare er prøvd ut under kontrollerte forhold, på utvalgte grupper pasienter og på friske frivillige.

Gjeldende regelverk stiller detaljerte krav til overvåkning av legemidler. Leger og tannleger har meldepikt ved mistanke om at bruk av ett eller flere legemidler har ført til dødelige eller livstruende bivirkninger. Videre skal de melde bivirkninger som har gitt varige alvorlige følger, og bivirkninger som er uventede eller nye. I tillegg har innehaverne av markedsføringstillatelser for legemidler plikt til å melde bivirkninger til myndighetene, både i form av umiddelbar rapportering av alvorlige bivirkninger og som samlerrapporter av alle bivirkninger. Rapportene om bivirkninger benytter legemiddelmyndighetene i sitt arbeid med å vurdere om legemidlene fortsatt skal ha markedsføringstillatelse og i vurderingen av om pakningsinformasjon og preparatomtale skal endres.

I desember 2010 vedtok EU endringer i regelverket om legemiddelovervåkning. Gjennom disse endringene prioriteres arbeidet med legemiddelovervåkning ytterligere. Blant annet opprettes det en egen vitenskapskomité for legemiddelovervåkning ved det Europeiske legemiddelbyrå i London¹ (EMA), og det opprettes formell arbeidsdeling mellom de nasjonale legemiddelmyndighetene. Videre gis myndighetene kompetanse til å pålegge innehaverne av markedsføringstillatelse en plikt til å gjennomføre sikkerhetsstudier på legemidler som allerede er plassert på markedet. Hensikten med endringene er blant annet å bidra til at myndighetene tidligere skal kunne fange opp nye signaler om alvorlige bivirkninger av bruk av legemidler. Endringsregelverket som trer i kraft i EU i midten av 2012, er nå til vurdering i EFTA-landene. Det forventes at regelverket anses som EØS-relevant, og at det på et senere tidspunkt blir del av EØS-avtalen.

Legemidlet Omniscan og andre kontrastmidler med gadolinium

Magnetresonansundersøkelser (MR-undersøkelser) er et viktig hjelpemiddel for å finne riktig diag-

1. EMA er et underordnet organ av EU som har som hovedoppgave å evaluere og overvåke legemidler. Formelle vedtak knyttet til legemidlenes markedsføringstillatelse fattes av EU-kommisjonen basert på råd gitt av EMA.

nose ved en rekke ulike sykdommer og tilstander. For at undersøkelsene skal gi best mulig resultat, er det utviklet kontrastmidler. Kontrastmidlene gjør det lettere å påvise ulike tilstander, slik som kreftsvulster og innsnevring av blodkar. De fleste kontrastmidler som brukes ved MR-undersøkelser, inneholder grunnstoffet gadolinium. Mange millioner pasienter har fått kontrastmiddel i forbindelse med MR-undersøkelser.

Legemidlet Omniscan ble utviklet av Nycomed, men markedsføringstillatelsen innehas nå av GE Healthcare. Legemidlet Omniscan ble godkjent av Statens legemiddelverk i 1994. Ved den første godkjennelsen i 1994 ble det under forsiktighetsregler i preparatomtalen advart mot bruk av Omniscan hos pasienter med betydelig nedsatt nyrefunksjon. Liten erfaring med bruk hos nyrepasienter og bekymring for om legemidlet kunne svekke pasientenes nyrefunksjon ytterligere, var begrunnelsen for advarselen på det tidspunktet.

I 1997 søkte Nycomed om å endre denne advarselen. Søknaden var basert på resultatene av undersøkelser av 49 pasienter med sterkt nedsatt nyrefunksjon eller pasienter med kunstig nyre. Undersøkelsen avdekket ingen alvorlige bivirkninger hos pasientene som fikk Omniscan. Pasientene ble imidlertid fulgt i bare sju dager. I ettertid er det klart at undersøkelsen omfattet for få pasienter, og varigheten var for kort til at en kunne påvise noen tilfeller av nefrogen systemisk fibrose (NFS), som ikke var en beskrevet tilstand på det tidspunktet. Derimot ga undersøkelsen gode holdepunkter for at Omniscan ikke førte til noen ytterligere reduksjon av nyrefunksjon hos pasientene. Legemiddelverket godkjente søknaden i 1998. Advarselen ble da endret til at Omniscan burde brukes med forsiktighet hos pasienter med alvorlig nedsatt nyrefunksjon.

Pasienter med alvorlige nyresykdommer trenger i mange tilfeller røntgenundersøkelser eller MR-undersøkelser som ledd i utredningen av sykdommen. Før ca. 1997 ble mange undersøkelser gjennomført med vanlig røntgenteknikk og eventuelt bruk av tradisjonelle røntgenkontrastmidler. Tradisjonelle røntgenkontrastmidler kan medføre akutt nyresvikt, og bruk av slike midler var derfor risikabelt for nyresviktpasienter. Fra ca. 1997 begynte man å erstatte røntgenundersøkelser med MR-undersøkelser. Siden det var foretatt undersøkelser som viste at Omniscan (og tilsvarende midler) ikke påvirket nyrefunksjonen, ble Omniscan i økende grad tatt i bruk ved undersøkelser av pasienter med nyresvikt. Ved visse typer MR-undersøkelser ble det brukt noe høyere doser enn vanlig. Det var særlig etter at MR-undersøkelser av blodårene ble tatt i bruk at tilfeller av det som senere viste seg å være NSF, begynte å dukke opp. Bruk av MR-kontrastmidler ga færre akutte proble-

mer enn vanlig røntgenangiografi. Studiene som ble gjort, var ikke egnet til å påvise sjeldne eller sent debuterende bivirkninger, slik som NSF. Det var på det tidspunkt ingen holdepunkter for at Omniscan og tilsvarende legemidler kunne føre til slike bivirkninger.

NFS hos pasienter med nyresvikt som følge av bruk av kontrastmidler med gadolinium

Den alvorlige bivirkningen NFS er bare sett hos pasienter med nedsatt nyrefunksjon. NFS ble første gang sett i 1997, og den første beskrivelsen av tilstanden ble offentliggjort i 2000. Den første vitenskapelige artikkelen som beskrev en mulig sammenheng mellom kontrastmidlet Omniscan og NFS, ble publisert i begynnelsen av 2006. Undersøkelser påviste en nær sammenheng mellom bruk av Omniscan og utvikling av NFS. De første tegnene på sykdommen oppstår i gjennomsnitt 25 dager etter at pasienten har fått MR-kontrastmiddel. Av pasienter som har nyresvikt, er det anslagsvis 3-4 % som får NFS.

Tall fra produsentenes bivirkningssystemer viste i februar 2009 i underkant av 600 meldte tilfeller av NFS. Totalt administrerte doser var på samme tidspunkt over 180 millioner doser. I Norge er det meldt om åtte tilfeller ved bruk av kontrastmidler med gadolinium, hvorav to dødelige. Fire av disse meldingene gjaldt bruk av Omniscan.

I tillegg kan det finnes tilfeller som ikke er meldt til Legemiddelverket. I Danmark er antall registrerte meldinger betydelig høyere. Denne forskjellen skyldes sannsynligvis at det kan ha vært ulik klinisk praksis når det gjelder bruk av kontrastmidler med gadolinium ved undersøkelser av nyrepasienter i Norge og Danmark.

Problemstillingen ble grundig diskutert på EU-nivå fra våren 2006, da GE Healthcare sendte brev til legemiddelmyndighetene i EU med informasjon om pasienter med NFS etter behandling med Omniscan. 18. august 2006 ble det sendt ut et "kjære helsepersonellbrev" med informasjon om dette fra GE Healthcare til norske radiologer og nyrespesialister. Etter gjennomgang av alle tilgjengelige data for alle MR-kontrastmidler, ble det på et møte i EMAs vitenskapelige komité for legemidler til mennesker (CHMP) i januar 2007 bestemt at Omniscan ikke skulle benyttes på pasienter med nedsatt nyrefunksjon. GE Healthcare sendte ut den oppdaterte preparatomtalen sammen med et nytt "kjære helsepersonellbrev" i Norge i begynnelsen av februar 2007. Samtidig informerte Legemiddelverket om dette på sin nettside 7. februar 2007. Fordi det også ble rapportert et par tilfeller med NSF hos pasienter med moderat nyresvikt etter behandling med Omniscan, ble det i februar 2007 anbefalt fra europeiske legemiddelmyndigheter at det skulle advares mot bruk av Omniscan hos pasienter med moderat nyresvikt.

I 2009 utarbeidet EMA retningslinjer for å minimere risikoen for NSF ved bruk av alle gadolinium-baserte kontrastmidler. EMA anbefaler at pasienter alltid skal undersøkes for eventuelle ukjente nyreproblemer før bruk av slike kontrastmidler. Legemidlene ble videre delt i tre risikokategorier (høy, medium og lav risiko), og EMAs anbefalinger om bruk varierer i henhold til denne kategoriseringen. EMAs konklusjon var at nytte-/risikoforholdet for disse legemidlene fortsatt er positiv, forutsatt at tiltakene for å redusere risikoen implementeres.

På forespørsel opplyser regionale helseforetak at helseforetak, i tråd med gjeldende anbefalinger, ikke bruker legemidlet Omniscan på nyresyke. Ved usikkerhet om nyrefunksjon, sjekkes denne før man tar stilling til valg av kontrastmiddel, eller det velges et kontrastmiddel med mindre risiko for bivirkninger. Dette er også i tråd med gjeldende anbefalinger. Det er heller ikke rapportert om tilfeller av NFS som følge av bruk av gadoliniumbaserte kontrastmidler etter 2008. Jeg er derfor trygg på at det er etablert en god praksis for bruk av kontrastmidler ved undersøkelser av pasienter med nyresvikt i Norge, og at norske pasienter dermed ikke blir utsatt for unødvendig risiko.

Det er flere grunner til at sammenhengen ikke ble oppdaget før i 2006. En av årsakene var at nefrogen systemisk fibrose var en helt ny og ukjent tilstand – og dermed også ukjent som mulig bivirkningsproblem. Pasientenes plager var svært uvanlige. Det ble foreslått ulike årsaker i vitenskapelige artikler. Dermed oppstod tilstanden i all hovedsak hos pasienter med betydelig nedsatt nyrefunksjon. Disse pasientene har ofte alvorlige sykdommer ved siden av nyresykdommen. Det kan dreie seg om hjerte- og karsykdom, diabetes eller systemsykdommer - som leddgikt og systemisk lupus erythematosus. De bruker ofte mange legemidler i tillegg til at noen får behandling med kunstig nyre. De er utsatt for mange bivirkninger og komplikasjoner av behandlingen.

Siden NFS ikke var kjent, var heller ikke de vitenskapelige undersøkelsene lagt opp på en slik måte at de kunne påvise denne tilstanden. Verken norske legemiddelmyndigheter eller andre lands myndigheter krevde flere eller mer langvarige studier på dette tidspunktet. Bruk hos pasienter med nyresvikt ble godkjent i mange land, og det var ingen legemiddelmyndigheter som konkluderte med at bruk av Omniscan var farlig for pasienter med nedsatt nyrefunksjon.

Granskning av saken i Danmark

I spørsmålet vises det til at Omniscan-saken har skapt store reaksjoner mot helsemyndighetene i Danmark, og at det er foretatt en granskning av saken. Lægemedelstyrelsen i Danmark ga 27. mars 2008 en omfattende redegjørelse om Omniscan. Senere ble det besluttet at det skulle iverksettes en uavhengig

undersøkelse av danske helse- og legemiddelmyndigheters håndtering av saken. Undersøkelsen ble offentlig-gjort 12. november 2010, og det ble reist kritikk mot tre forhold ved Lægemedelstyrelsens saksbehandling vedrørende Omniscan:

1. Saksbehandling vedrørende endringen av advarselen mot bruk av Omniscan for nyrepasienter (fjerningen av kontraindikasjonen) i 1998.
2. Saksbehandlingstid og oppfølging av bivirkningsmeldinger i perioden fra mars 2006 til august 2006.
3. Lægemedelstyrelsens opplysninger til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse i 2009 i forbindelse med besvarelse av to spørsmål fra Folketinget.

Lægemedelstyrelsen har erkjent å ha gjort feil når det gjelder punkt 1 og 2 ovenfor.

Når det gjelder punkt 1 skriver Lægemedelstyrelsens følgende i sin kommentar av 1. desember 2010:

"Uanset hvad der faktisk måtte være sket i styrelsens sagsbehandling i forbindelse med fjernelse af kontraindikationen, er det styrelsens vurdering, at det er meget sandsynligt, at fjernelsen i 1998 af kontraindikationen samt den fastsatte dosering i pkt. 4.2 og advarsel i pkt. 4.4 i lyset af den foreliggende viden i 1997-98 under alle omstændigheder ville være blevet resultatet af assessorens votering på baggrund af den indsendte dokumentation. Man vidste nok, at udskillelse af gadodiamid var betydelig langsommere hos nyresyge, men det i seg selv skulle ikke kontraindicere brugen af et kontrastmiddel, som i modsætning til andre lægemidler normalt kun gives som en engangsdosis forud for MR-scanning.

[...]

Når Lægemedelstyrelsen er af den opfattelse, at man i 1998 - også ved korrekt sagsbehandling - ville have accepteret ophævelse af kontraindikationen, skyldes det også, at en meget stor del af de øvrige EU-lande kom frem til samme konklusion i deres vurdering af den samme variations-ansøgning. Samtlige av de lande, hvor virksomheden ansøgte om å få fjernet kontraindikationen, tillod dette, i alt 26 nuværende EU- og EØS-lande (ekskl. Danmark)."

Det fremgår av dette at de danske legemiddelmyndighetene tar selvkritikk for hvordan saksbehandlingen ble utført i 1998, men at konklusjonen når det gjelder bruk av Omniscan på nyresyke etter all sannsynlighet ville blitt den samme, selv om det ikke hadde forekommet saksbehandlingsfeil.

Når det gjelder kritikken i forbindelse med oppfølging av bivirkningsmeldinger våren 2006 omtalt under punkt 2 ovenfor, påpeker den uavhengige granskningen at Lægemedelstyrelsen i forbindelse med mottak av de første bivirkningsmeldingene om NSF i slutten av mars 2006 burde fulgt opp bivirkningsmeldingene mer effektivt i perioden fram til au-

gust 2006. I august 2006 ble det sendt ut brev til helsepersonell om mulig sammenheng mellom legemidlet og NSF. Av Lægemiddelstyrelsens notat av 1. desember 2010 fremgår det at Lægemiddelstyrelsen totalt mottok 20 bivirkningsmeldinger fra mars til mai 2006 om NSF. Til sammenlikning mottok Statens legemiddelverk den første bivirkningsmelding 15. august 2006. Neste melding kom ikke før i 2007.

I lys av dagens kunnskap om sammenhengen mellom bruk av kontrastmidler med gadolinium for pasienter med nyresvikt og NSF, er det selvfølgelig dypt beklagelig at slik bruk har funnet sted og voldt skade for pasienter i Norge og andre land. På bakgrunn av gjennomgangen av saken og den omfattende danske granskningen, kan jeg imidlertid ikke se at det foreligger indikasjoner på at norske legemiddelmyndigheter har begått alvorlige feil eller forsømmelser ved saksbehandling i forbindelse med gadoliniumholdige kontrastmidler.

SPØRSMÅL NR. 1537

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 9. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Mange som er kvikksølvforgiftet opplever i sitt møte med helsebyråkratiet at ikke de blir tatt på alvor og opplever at man blir avfeid.

Jeg håper derfor at statsråden kan svare på om det i det offentlige helsevesen finner en måte å påvise en eventuell kvikksølvforgiftning på, og dersom det gjør det hva slags prøver blir foretatt, og hvor kan disse prøvene tas, og finnes det adekvate behandlingsformer i det offentlige helsevesen ved en eventuell kvikksølvforgiftning, hva slags behandling, og hvor i landet dette tilbys?»

Svar:

Det er beklagelig hvis personer som mener de er kvikksølvforgiftet opplever at de ikke blir tatt på alvor eller opplever å bli avfeid i sitt møte med helseforvaltningen. Hvis dette er personer som mener at deres helseplager skyldes kvikksølv fra amalgamfyllinger i tennene, forutsetter jeg at medarbeidere i helseforvaltningen gir opplysninger eller forklaringer som i hovedsak er basert på faglige retningslinjer utgitt av Helsedirektoratet.

Befolkningen blir eksponert for kvikksølv i ulike

Oppsummering

Legemidler er en viktig innsatsfaktor i helsetjenesten, men de har også potensial til å volde alvorlig skade. Det er derfor viktig å ha gode rutiner i forbindelse med utstedelse og oppfølging av legemidlers markedsføringstillatelse, og jeg er opptatt av at myndigheter, helsetjeneste og legemiddelindustri skal kunne dra lærdom av tidligere erfaringer. Departementet har gjort en grundig gjennomgang av Omniscan-saken. Jeg ser ikke behov for at det iverksettes undersøkelser eller granskninger utover det omfattende arbeidet som allerede er gjennomført, og som har ført til endringer i markedsføringstillatelsen til de aktuelle legemidlene og til utarbeidelse av retningslinjer for å minimere risikoen for NSF ved bruk av alle gadoliniumbaserte kontrastmidler.

sammenhenger. De mest forekommende er metylkvikksølv fra sjømat, uorganisk kvikksølv fra mat, kvikksølv damp i forbindelse med yrkesutøvelse og kvikksølv frigitt fra amalgamfyllinger.

Jeg legger til grunn at representanten med sitt spørsmål i hovedsak vil ha svar på kvikksølveksponering fra amalgamfyllinger. For personer hvor det er mistanke om kvikksølvforgiftning i yrkessammenheng, vil disse kunne bli henvist for utredning til arbeidsmedisinske avdelinger eller miljøer ved norske sykehus. Landets bedriftsleger har lang tradisjon med å samarbeide med disse avdelingene. Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) har også relevant kompetanse på området. Det vil være opp til legene ved slike avdelinger å avgjøre behovet for videre oppfølging og eventuell behandling.

Når det gjelder eksponering av kvikksølv fra amalgamfyllinger, vil de fleste svarene på representantens spørsmål være å finne i Helsedirektoratets Nasjonale retningslinjer for utredning og behandling ved mistanke om bivirkninger fra odontologiske biomaterialer (IS-1481). Retningslinjene ble utgitt vinteren 2009, og er å finne på Helsedirektoratets hjemmeside (www.helsedirektoratet.no). Retningslinjene er utarbeidet på grunnlag av en omfattende kunn-

skapsoppsummering av relevant forskning publisert i internasjonale tidsskrifter. Kunnskapsoppsummeringen er foretatt av Nasjonalt kunnskapscenter for helsetjenesten. Det er disse retningslinjene landets leger og tannleger skal legge til grunn i forbindelse med utredning, diagnostikk og mulig behandling av pasienter hvor det er mistanke om bivirkninger fra tannbehandlingsmaterialer (odontologiske biomaterialer).

Av retningslinjene går det frem at det internasjonalt ikke foreligger anerkjente diagnostiske tester som kan bekrefte eller avkrefte at kvikksølv fra amalgamfyllinger gir generelle helseplager hos enkeltpersoner, som for eksempel kvikksølvforgiftning. Dette innebærer at det i den offentlige helsetjenesten i Norge eller i andre land ikke finnes en metode som med sikkerhet vil kunne påvise en eventuell kvikksølvforgiftning som følge av kvikksølv frigitt fra amalgamfyllinger. Ut fra det kunnskapsgrunnlag som forelå på det tidspunkt retningslinjene ble utgitt, fant Helsedirektoratet derfor ikke å kunne avgi en generell anbefaling for eller mot utskifting av amalgamfyllinger ved generelle symptomer. Argumenter for og mot utskifting diskuteres i retningslinjene.

I kapittel 8 i retningslinjene er det beskrevet på en systematisk måte aktuelle trinn i forbindelse med utredning av pasienter hvor det er mistanke om generell helseplage som følge av kvikksølv eller andre stoffer som frigis fra odontologiske biomaterialer. Beskri-

velsen omfatter både tannlegens oppgave og legens oppgave. For legen er det viktig å vurdere alternative diagnoser som kan være forklaringer på helseplagene. Både kliniske undersøkelser, aktuelle laboratorieprøver og aktuelle spesialundersøkelser er beskrevet. Jeg vil henviser til veilederen for de som ønsker mer detaljerte svar på dette. Hvilken diagnose legen til slutt eventuelt vil konkludere med, vil så være bestemmende for hva som kan være eventuell behandling. Direktoratet drøfter i retningslinjene spørsmålet om utskifting av amalgamfyllinger når spesifikk årsak til generelle helseplager ikke kan påvises ved anerkjente metoder. I kapittel 11 og 12 er det gitt anbefalinger knyttet til utskifting av tannbehandlingsmaterialer ved generelle symptomer. Dette er behandlinger som kan utføres av praktiserende tannleger, eventuelt i samarbeid med leger.

Jeg har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å planlegge og igangsette et prosjekt med utprøvende behandling ved mistanke om bivirkninger fra kvikksølvholdig tannfyllingsmateriale. For å kunne gjøre dette på en vitenskapelig måte, må prosjektet også omfatte kontrollgrupper. Dette er et omfattende prosjekt som det tas sikte på å starte i løpet av 2011. Prosjektet vil måtte pågå over noen år for at det skal kunne trekkes noen konklusjoner. Igangsettingen av prosjektet mener jeg er uttrykk for at pasientgruppen blir tatt på alvor.

SPØRSMÅL NR. 1538

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Når bompengeprojekter blir dyrere enn budsjettet, så er det bilistene som får svi. Ifølge avisen Tidens Krav 26. mai 2011 er statens bidrag i Krifast fase II økt med 4 mill. kroner, mens bilistenes andel er økt med over 100 mill. kroner. Dette betyr at Krifast-bommen på Bergsøya blir stående 9 måneder lenger enn planlagt, noe styret i Fastlandsfinans håper å kutte til det halve gjennom kostnadsutt.»

Hvorfor mener statsråden at det er rettferdig at bilistene automatisk skal dekke kostnadsøkningen i bompengeprojekter?»

Svar:

Håndtering av eventuelle kostnadsøkninger og/eller inntektssvikt er som regel detaljert beskrevet i

de bompengeproposisjoner som legges fram for Stortinget. I de tilfeller der dette ikke er omtalt, gjelder prinsippene som er lagt til grunn i standardavtalen for bompengeselskapene, forelagt Stortinget gjennom behandlingen av St.prp. nr. 17 (1993-94).

I St.prp. nr. 41 (2007-2008) Om utvidelse av bompengerevingen på Kristiansund og Freis fastlandsforbindelse (Krifast) i Møre og Romsdal, er det slått fast at kostnadsoverskridelser på inntil 10 pst. skal dekkes av bompengeselskapet og staten i forhold til partenes andel av finansieringen. Kostnadsoverskridelser ut over 10 pst. skal dekkes av staten. Kostnader ved nedrigging av bomstasjonen og nødvendig ombygging av kryss- løsningsen i bomstasjonsområdet skal dekkes med bompenger. Dersom selskapets økonomiske situasjon gjør det nødvendig, for eksempel som følge av svikt i bompenginntekte-

ne, kan takstnivået økes med inntil 20 pst. ut over prisstigning i løpet av prosjektets innkrevingsstid. Det kan også gis anledning til å forlenge innkrevingsperioden med inntil 5 år ut over det som er lagt til grunn i stortingsproposisjonen.

I denne konkrete saken har bompengeselskapet varslet at de kan få problemer med å oppfylle sine forpliktelser hvis innkrevningen blir avsluttet våren 2012, som opprinnelig forutsatt. Det er Statens veg-

vesen Region midt som må vurdere om det er nødvendig å øke takstene eller utvide innkrevingsperioden. Saken skal deretter oversendes Vegdirektoratet som har fått delegert taksmyndighet fra Samferdselsdepartementet. Det innebærer at direktoratet kan beslutte å øke takstene eller utvide innkrevingsstiden for å sikre økonomien i selskapet. Dette skal imidlertid skje innenfor de rammer som Stortinget har sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 1539

Innlevert 31. mai 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 8. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Kan utenriksministeren bekrefte at regjeringen også på politisk grunnlag vil karakterisere den etniske rensingen i Srebrenica i juli 1995 som ”folkemord”?»

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 9. juni 2010 uttalte utenriksministeren følgende, på spørsmål fra representanten Akhtar Chaudry ”om det ikke er naturlig at Norge følger Europaparlamentet og den amerikanske kongressen i å erklære handlingene i Srebrenica for folkemord, og 11. juli som offisiell minnedag for ofrene for folkemordet”:

”Så til sist, når det gjelder Europaparlamentet og massedrapene: Jeg vil gjøre det veldig klart at Norge hele veien har støttet og forholdt seg til Den internasjonale straffedomstol, som har gjort det klart at Serbia har forbrutt seg mot forpliktelsen til å forhindre folkemord, genocid, og viser til de gjeldende konvensjoner for det. Personer er altså dømt for å ha gjennomført folkemord. Det følger av dette at vi anerkjenner den bruken av domstolen. Vi har i Norge ikke hatt tradisjon for at vi vedtar politisk, verken i parlamentet eller andre steder, benevnelser på slike forbrytelser. Jeg tror det er en klok tilnærming at vi gjør dette rettslig og ikke politisk. Men la meg nå si fra denne talerstol, som utenriksminister, at vi støtter domstolens klare formulering på det.”

Etter undertegnede mening er det på sin plass å være langt mer tydelig i å karakterisere den etniske rensingen i Srebrenica i juli 1995 som ”folkemord” – ikke som et politisk vedtak, men som et klart politisk synspunkt fra den norske regjeringen og som en naturlig konsekvens av at vi anerkjenner den rettslige

anvendelse av begrepet.

Svar:

Folkemord og andre grove internasjonale forbrytelser er en krenkelse mot oss alle. Vi trenger robuste internasjonale institusjoner som kan holde stater og enkeltpersoner ansvarlig for folkemord, forbrytelser mot menneskeheten og krigsforbrytelser. Regjeringen arbeider kontinuerlig for å styrke folkeretten og bekjempe straffrihet for forbrytelser som krenker det internasjonale samfunn og våre felles verdier. Norge har derfor hele veien støttet og forholdt seg til FNs straffedomstol for det tidligere Jugoslavia. Gjennom flere rettskraftige og veldokumenterte avgjørelser er det fastslått at det i juli 1995 i Srebrenica ble begått handlinger som klart kvalifiserer som folkemord. Spørsmålet har også vært oppe for Den internasjonale domstol, som bekrefter dette.

Pågripelsene av Radovan Karadzic og senest Ratko Mladic er milepæler i oppgjøret med forbrytelsene på Balkan. Rettssakene mot disse to vil ytterligere kunne belyse ansvarsforholdene rundt folkemordet i Srebrenica.

Regjeringen la 8. april i år frem Meld. St. 17 (2010-2011) om norsk innsats for stabilitet og utvikling i Sørøst-Europa. Der vises det til at massakren i Srebrenica i juli 1995 står i en særstilling blant de internasjonale forbrytelsene som ble begått på Balkan på 1990-tallet, og til at massakren er den første i Europa etter 2. verdenskrig som er blitt karakterisert som folkemord av internasjonale domstoler. Det er avgjørende at de ansvarlige for folkemordet og for øvrige internasjonale forbrytelser stilles til ansvar.

Forbrytelsen folkemord ble først definert i FNs

folkemordkonvensjon i 1948 og er inkludert i senere forbrytelseskataloger for internasjonale straffedomstoler. I samsvar med Norges forpliktelser i henhold til FN-pakten, retter Regjeringen seg etter rettsavgjørelsene til FNs straffedomstol for det tidligere Jugo-

slavia, med deres klare formulering av at massakren i Srebrenica er et folkemord. Dette bygger på objektive rettsprosesser i samsvar med folkeretten, der bevisene er vurdert på uavhengig grunnlag av en kompetent domstol. Vi forholder oss til dette.

SPØRSMÅL NR. 1540

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 14. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva mener statsråden om erstatningsnivået for det som blir betegnet som et generasjonslivsverk og for fellesskapet så viktig at det blir vernet for all fremtid?»

BEGRUNNELSE:

Som nærmeste nabo til verdsarvområdet Vega, ligg et "egg og dunvær" ca 30 km ut i havet vest for fastlandet Sømna. Der har forfedrene til dagen eier gjennom generasjoner drevet næringsvirksomhet og nåværende eier har siden 80 tallet fortsatt denne aktiviteten med beitedrift i størrelsesorden 70-80 dyr og stell av ærfugl. Så ble dette området vernet i 2002 med status som nasjonalt verneområde. Grunnet mangel på skjøtsel er det i dag bare mulighet til beite til 30 dyr og bakgrunnen er verneforskriftene. I høringsrundene før vedtaket ble eier lovet at utgifter til advokat skulle dekkes av det offentlige. I lovteksten heter det videre at eier og rettighetshavere har krav på erstatning av staten for økonomiske tap som følge av vedtak om fredning. Eier ble deretter tilbudt kr 500 som endelig oppgjør av regjeringsadvokaten. Der- som dette ikke ble akseptert måtte eier selv dekke omkostningene til rettssak i forbindelse med de tap han hadde lidt som følge av vernet. Fakta er at i dag er antallet beitedyr halvert og om noen år vil det ikke være økonomisk grunnlag for å drive beitebruk og ærfugldrift lenger og det gamle kulturlandskapet vil være borte for bestandig. Dette er et paradoks når det var dette staten ville verne som nasjonal verdi. Eier

stiller og spørsmål ved rettsvernet og det tilbud som gies via regjeringsadvokaten.

Svar:

Spørsmålet gjelder erstatning til en privatperson som følge av et vedtak om områdevern i 2002.

Den aktuelle saken er for tiden til behandling i rettsapparatet. Det er berammet skjønns sak senere denne måneden, og skjønnsretten (Brønnøy tingrett) vil da ta stilling til kravet om erstatning som er fram- satt. Jeg ønsker av den grunn ikke å gå nærmere inn i denne saken. På et mer generelt grunnlag kan jeg imidlertid opplyse følgende:

Fordi vernevedtaket skriver seg fra 2002 fastset- tes erstatning i den foreliggende saken i henhold til naturvernloven og vederlagsloven. Det følger av dis- se lovene at det skal gis full økonomisk kompensaa- sjon, dvs. erstatning for alt økonomisk tap som er en følge av vernet.

Det må imidlertid sannsynliggjøres at grunneiere og rettighetshavere faktisk har lidt et økonomisk tap som følge av vernevedtaket. Hvis ikke, er det ikke grunnlag for å utbetale erstatning. Staten kan i slike tilfeller likevel tilby en mindre sum for å løse saken i minnelighet.

Ved rettslig skjønn vil grunneiere og rettighets- havere normalt få dekket nødvendige utgifter til ad- vokat m.m. etter reglene i skjønnsprosessloven. Skjønnsprosessloven åpner imidlertid for at retten kan gjøre unntak når grunneier/rettighetshaver har avslått et rimelig forlikstilbud.

SPØRSMÅL NR. 1541**Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 8. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«I dag er det boplikt på skogeiendom over en viss størrelse.

Når man vet at det totalt er ca 125 000 skogeiendommer i Norge, men at det kun er ca 300 som er store nok til å kunne leve av, bør man da ikke vurdere å fjerne boplikten på skogeiendommer generelt?»

Svar:

Reglene om boplikt er begrunnet ut fra hensynet til bosetting, en helhetlig ressursforvaltning og hensynet til kulturlandskapet. Lovbestemt boplikt på landbrukseiendom oppstår hvis nær slekt eller odelsberettiget overtar en eiendom med bolighus som består av mer enn 25 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord, eller 500 dekar produktiv skog. Disse arealgrensene som ble valgt ved lovendringen i 2009 innebærer ikke at den lovbestemte boplikten er knyttet til eiendommer som ut fra ressursgrunnlaget vil kunne gi en avkastning som eieren kan leve av slik representanten Bredvold synes å mene. I Ot.prp.nr. 44 (2008-2009) heter det om arealgrensen og boplikt:

”Departementet mener bestemmelsene om boplikt bør omfatte eiendommer som folk flest oppfatter som en landbrukseiendom og som det er boligmasse på...Departementet mener at eiendommer som fyller kravene til odlingsjord i departementets forslag til nye arealgrenser i odelsloven (se punkt 6.1) har tilstrekkelig ressursgrunnlag til at de vil bli oppfattet som landbrukseiendom. Selv om høringsinstansene har hatt ulike oppfatninger av hvor areal-

grensene bør trekkes, oppfatter departementet at det er alminnelig tilslutning til departementets syn om at odelseiendom og eiendommer boplikten gjelder for bør ha like grenser.”

Jeg mener dette er et riktig utgangspunkt. Det er grunn til å fremheve at boplikt påvirker hvem som rent faktisk overtar landbrukseiendom, og dermed hvordan eiendommene vil bli brukt. Ved familieoverdragelser vil mange kanalisere eiendommen til den i familien som ønsker og er i stand til å bo på eiendommen. I tillegg kan plikten få noen av dem som er i tvil om de vil flytte til eiendommen til å flytte dit. Plikten vil dessuten kunne føre til at noen av dem som ikke selv ønsker å bo, selger eiendommen videre til andre som ønsker å bo på og drive eiendommen. Reglene har dermed en direkte betydning for bosettings- og distriktpolitikken, for helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap. Dette er viktige samfunnshensyn som må veie tyngre enn eierens rett til å råde over eiendommen som han eller hun selv ønsker. De aktuelle hensynene gjør seg gjeldende uavhengig av om eiendommen bare består av skog eller om det hører både jord og skog til eiendommen.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at tall fra SSB for 2009 viser at det bare er ca. 11.100 rene skogeiendommer i Norge. De øvrige eiendommene består av både jordbruksareal og skog. Hovedtyngden av landbrukseiendommene i SSBs tellinger (73 % av samlet 186.700 eiendommer) hadde i 2009 mellom 5-99 dekar eid jordbruksareal.

SPØRSMÅL NR. 1542**Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 21. juni 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Når vil krav til selvstendige IKT-systemer komme i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 11, og hvorfor er dette utsatt i forhold til de tidsfristene Stortinget satte?»

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget i sin tid vedtok opprettelse av en diskriminerings- og tilgjengelighetslov ble det satt som mål å få krav til selvstendige IKT-systemer gjeldende fra 1. juli 2011. Det var en forutsetning at standarder og forskrifter som viste hva som måtte til for

å oppfylle loven skulle foreligge 12 måneder tidligere. Tidspunkt for innføring av krav til selvstendige IKT-systemer, § 11 i loven, er til sammen utsatt ett år til 1. juli 2012.

Høring på forskrift er imidlertid enda ikke sendt ut og dermed vil ikke kravene kunne være klare innen 1. juli i år, som er nødvendig for å oppfylle 12-månederskravet. Det går dermed mot en ytterligere utsettelse. Dette vil bl.a. få betydning for når det kan stilles krav om universell utforming av nettsider, minibanker, billett automater og køordningssystemer, områder som er trukket frem i forarbeidene til loven, som eksempler på hva som vil falle inn under § 11.

Høyre mener det er svært alvorlig at innføring av lovkrav til selvstendige IKT-systemer utsettes enda en gang, siden dette gjelder svært viktige områder for synshemmede og mange andre grupper.

Svar:

Arbeidet er med universell utforming av IKT er viktig som et bidrag til et informasjonssamfunn for alle, jf St meld. nr. 17 (2006-2007). Dess større del av aktiviteten i samfunnet som er basert på bruk av IKT, jo viktigere er det at vi sikrer at flest mulig kan ta del i mulighetene dette gir.

Diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 11 gir hjemmel for at Kongen skal gi forskrifter med nærmere bestemmelser om avgrensning av virkeområdet og innholdet i plikten til universell utforming av IKT. Avgrensningen og spesifiseringen av innholdet i plikten skal skje gjennom valg av egnede standarder eller retningslinjer.

Det ble varslet i Prop S 1 (2010-2011) at departementet sikte å legge fram en forskrift for universell utforming av allment tilgjengelige IKT-løsninger i 2011.

Departementet har gjennomført et omfattende arbeid med å vurdere egnede standarder/retningslinjer og utrede konsekvenser av å legge disse til grunn for en mulig forskrift. Det har vært mer krevende enn opprinnelig antatt å kunne utarbeide et utkast til forskrift. Forskriften vil påvirke hverdagen til de fleste av landets innbyggere og det er viktig å gjøre et grundig arbeid. Det har vært nødvendig å bygge opp helt ny kompetanse på et teknisk krevende område.

Norge er et foregangsland på dette området. Nybrottsarbeidet har vært utfordrende. EU vurderer å innføre regelverk på området. Deres arbeid har gått saktere enn departementet tidligere har lagt til grunn. EU ser behov for svært grundige konsekvensvurderinger, som de fortsatt arbeider med. Utviklingen av mange av de internasjonale standardene som kan legges til grunn for slik regulering, for å oppfylle EØS-kravene, er blitt forsinket. Det skyldes blant annet at viktige aktører, som EU, ennå ikke har bestemt seg for hvordan de vil regulere området.

I motsetning til andre land vi kjenner til, har det i Norge vært lagt til grunn bindende regulering av både offentlig og privat sektor. Dette stiller særskilte krav til reguleringens utforming, og tilfredsstillende konsekvensutredninger er nødvendige som beslutningsunderlag. Hensynet til brukernes behov må på en opplyst måte veies mot konsekvenser for de som tilbyr IKT-løsningene. Det må også trekkes grenser mellom regulering i denne forskriften og regulering i andre regelverk.

Vi er kommet langt i å håndtere de utfordringene vi har møtt i arbeidet, og jeg regner med å kunne sende ut et utkast til forskrift på høring snarlig. Jeg vil understreke at arbeidet med forskriften har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1543

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 8. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Cuba aksepterer ikke krav om ytringsfrihet og respekt for menneskerettigheter. 31. mai ble fire cubanere dømt til mange års fengsel for å ha delt ut løpesedler. I følge Cubanet 26. mai har brødrene Marcos og Antonio Lima Cruz fått 2 og 3 års fengsel for å ha spilt høy regimekritisk rap musikk. Regimet strammer grepet.

Ser Utenriksministeren at det er nødvendig å stil-

le tøffere krav til regimet om respekt for menneskerettighetene som forutsetning for en videreutvikling av samarbeidet, og vil han krevne at dissidentene løslates?»

BEGRUNNELSE:

8. juli 2010 uttrykte Utenriksminister Støre glede over løslatelse av 52 politiske fanger på Cuba. Utenriksministeren tok løslatelsen som et tegn på at dialo-

gen med det cubanske regimet bidrar til en positiv utvikling for menneskerettighetene. Det er for tidlig å si om dette er en riktig analyse.

Mye kan imidlertid tyde på at det cubanske regimet nå strammer grepet om den politiske opposisjonen. De løslatte dissidentene har ikke muligheten til å leve normalt på Cuba, de aller fleste ble utvist til Spania.

Demokratibølgen i Midt-Østen, den såkalte "Sjasmin-revolusjonen", har ført til at det cubanske regimet gjennomfører hyppigere arrestasjoner og økt overvåking av den politiske opposisjonen og menneskerettighetsforkjempere. De frykter åpenbart at de som ønsker ytringsfrihet, demokrati og respekt for menneskerettighetene skal få økt støtte og motiveres av demokratibølgen.

I mai 2011 gjennomførte den norske regjering enda et besøk til Cuba. Denne gang ved statssekretær Ingrid Fiskaa. Jeg ber om at Utenriksministeren i forbindelse med svaret på dette spørsmålet også redegjør for hvilke konkrete menneskerettighetsspørsmål statssekretæren tok opp i samtaler med offisielle representanter for regimet.

Svar:

Norge har kontakt med Cuba på en rekke områder, og menneskerettigheter står sentralt i vår dialog med Cuba. Jeg har ved flere anledninger oppfordret kubanske myndigheter til betingelsesløst å løslate alle politiske fanger, og jeg har med interesse lagt merke til utviklingen vi har sett på dette området det siste året med flere løslatelser. Jeg vil fortsette å oppfordre til slike løslatelser.

Når det gjelder de konkrete hendelsene i representantens spørsmål, kan jeg bekrefte at vår ambassade på Cuba har uttrykt bekymring overfor kubanske myndigheter om nettopp disse sakene og at ambassaden vil fortsette å undersøke omstendighetene rundt arrestasjonene.

Norske myndigheter vil fortsette å uttrykke bekymring for menneskerettighetssituasjonen på Cuba, spesielt forholdene for ytrings- og informasjonsfriheten. Rapportene om økt bruk av korttidsarrestasjoner gir også grunn til uro. Norge vil fortsatt ha fokus på denne type saker innenfor den dialog vi har med kubanske myndigheter.

I likhet med alle andre representanter for norske politiske myndigheter på besøk til Cuba, tok statssekretær for utviklingsspørsmål Ingrid Fiskaa opp menneskerettighetsspørsmål under sitt besøk. Hun tok blant annet opp spørsmål knyttet til politiske fanger, enkelthendelser, ratifisering av menneskerettighetskonvensjoner, seksuelle minoriteters rettigheter, samt arbeidet i FNs menneskerettighetsråd.

Det er vår erfaring at kubanske myndigheter er imøtekommende med hensyn til å lytte til og drøfte våre syn på menneskerettighetsspørsmål og at Norge og Cuba får en stadig åpnere og tettere dialog om dette viktige saksfeltet. Vi vil selvsagt forvente at det også skjer en praktisk og positiv utvikling i oppfølging av denne dialogen.

For mer informasjon om forholdet Norge-Cuba vil jeg også vise til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 573 (2010-2011), nr. 1361 og 150 (2009-2010), samt nr. 721, 589, 482 og 481 (2008-2009).

SPØRSMÅL NR. 1544

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Fremføring av jernbane til Flesland Lufthavn kan gi et moderne jernbanebasert transporttilbud i Bergensregionen. Der er det plass til ny godterminal, flyplassen vil kunne kobles direkte til nasjonal jernbane og til eventuell ny godshavn. Dette vil samtidig kunne gi lokaltog til Fyllingsdalen. Også til bydelen Åsane i Bergen kan det være aktuelt med forlengelse av dagens jernbane. NSB ønsker slik utvikling men får ingen støtte fra JBV.

Hvordan vil statsråden sikre bedre samordning mellom NSB og JBV?»

BEGRUNNELSE:

Fra NSBs hjemmeside siteres:

"Offensive planer

Vi skal lage strekningsvise utviklingsplaner for alle baner til neste rullering av NTP, som blant annet avklarer behov for:

- kapasitetstiltak for gods og persontrafikk

"NSB-konsernet har definert desse verkefelta:

Kjerneverksemda i NSB-konsernet er persontrafikk med tog og buss i Norden samt godstransport i Norden og internasjonalt. Verksemda omfattar òg marknadsmessig og industrielt relaterte produkt og tjenester som er strategisk viktige for leveransen, eller for å tilføre meir trafikk.

Forretningsidé

NSB skal drive verdiskaping gjennom å utvikle, produsere, marknadsføre og selje sikre, konkurranse-dyktige persontrafikk- og godstransporttenester med Norden som heimemarknad.

NSB skal vere ein leiande aktør på den nordiske transportmarknaden. Med grunnlag i kjernekompetansen til selskapet på tog- og bussdrift vil ein òg vurdere lønsame moglegheiter på nye geografiske marknader.

Visjon

NSB skal vere favoritten til kundane og Nordens mest nyskapande transportkonsern.

NSB skal bli kunden sin favoritt gjennom å tilby konkurransedyktige tenester, større kundetilfredsheit, punktleghet og eineståande kunde- og marknadshandtering samt aktiv og målretta kommunikasjon mot marknaden.

Hovudmål

NSB-konsernet har som hovudmål å skape verdiar for eigar og samfunn gjennom høg tryggleik, miljøvenleg og energieffektiv transport, effektiv drift og lønsam forretningsutvikling.

Eit felles verdigrunnlag skal vere styrande for og stille klare krav til dei tilsette sin åtferd og bidra til at konsernet oppfyller den fastlagde visjonen og når målsettingane."

Fra JBV's hjemmesider hitsettes:

"Offensive planer

Vi skal lage strekningsvise utviklingsplaner for alle baner til neste rullering av NTP, som blant annet avklarar behov for kapasitetstiltak for gods og persontrafikk"

I dag er NSB dominerende operatør på linjer levert av JBV.

Synspunkt og forslag om kapasitetstiltak for gods og persontrafikk fra største operatør må derfor tas på alvor; ja faktisk få retningsgivende innflytelse. I Bergensregionen virker det ikke slik. NSB har offensive planer for utvikling av et moderne, et utvidet og et fremtidsrettet jernbanetilbud i regionen og tilknyttet det nasjonale jernbanenettet. JBV har få planer og med meget lang tidshorison. Det virker nærmest som om JBV ikke ønsker utviklingen av jernbanen i Bergen for å "beskytte" Bybaneprosjektet i Bergen.

Det vil være svært uheldig for en nasjonal utvikling i tråd med målene i NTP om en slik uheldig holdning får lov til å forhindre utvikling av et moderne jernbanetilbud i Bergensregionen.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar til representanten Sor-tevik i anledning utbygging av jernbane i Bergensområdet (senest til mitt svar på skriftlig spørsmål 1290 av 3. mai 2011). Som opplyst flere ganger tidligere, er det Jernbaneverket og ikke NSB AS som har ansvaret for å planlegge og bygge ut det statlige norske jernbanenettet. NSB AS er imidlertid en svært viktig aktør innen person- og godstransport på det norske jernbanenettet og Jernbaneverkets planer og utbyggingsprosjekter utvikles naturligvis i samråd med blant andre NSB AS. Ut fra sitatene fra hhv. NSB AS og Jernbaneverket, som det er henvist til i begrunnelsen for spørsmålet, framgår det ikke at det i dag er noen uenighet mellom de to virksomhetene om utviklingen av det statlige jernbanenettet i Bergensområdet.

Som tidligere opplyst i mine svar foreligger det ikke planer for en mulig ny persontrafikkforbindelse med jernbane til Flesland. I tråd med Nasjonal transportplan 2010-2019 legges det opp til å prioritere opprusting og kapasitetsøkende tiltak på den eksisterende Bergensbanen og Vossebanen. I tillegg arbeides det med planlegging og forberedelser for bygging av dobbeltspor Bergen stasjon-Fløen og utvidelse av Ulrikstunnel, Arna-Fløen med dobbeltspor.

Det er naturlig å se spørsmålet om en eventuell persontrafikkbane Åsane – Bergen - Flesland i sammenheng med de lokale myndigheters strategi for det lokale kollektivtrafikksystemet i Bergensområdet. Bergen kommune arbeider i dag med planer for å forlenge bybanen fra Nesttun i retning Flesland, og på sikt også forlenging av bybanen fra Bergen til Åsane. En eventuell persontrafikkjernbane ville i tilfelle dekke mye av det samme markedet som bybanetilbudet på samme strekning. Innenfor de avstander som her er aktuelle, vil bybanen totalt sett ha et konkurransefortrinn både hva gjelder flatedekning og frekvens. På grunn av dårlig ressursbruk anses det i utgangspunktet som lite realistisk å bygge to parallelle skinnegående tilbud på samme strekning.

Jeg viser for øvrig til det pågående arbeidet med konseptvalgutredning for regionpakke Bergen (som er ledet av Statens vegvesen) og Hordaland Fylkeskommunes arbeid med fylkesdelsplan for lokalisering av ny havn i Bergensområdet. Jernbaneverket deltar i begge disse arbeidene. Jernbaneverket har også - parallelt med dette - satt i gang en mulighetsstudie for lokalisering av ny godsterminal for jernbanen i Bergensområdet. I denne studien er Flesland/Liland ett av de lokaliseringalternativene som skal vurderes.

SPØRSMÅL NR. 1545**Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 8. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvilke endringer som er foretatt i regelverk og i vurderingene siden 2003 som gjør at person A ikke lenger vil få gjort særfradrag i alminnelig inntekt for sykdomsutgifter, herunder kostnader knyttet til reise- og oppholdsutgifter, samt spesifikt vise til hvilke bestemmelser som er endret?»

BEGRUNNELSE:

Grunnet den helsemessige situasjon har person A benyttet seg av årlige behandlingsopphold ved Reuma-Sol senter i Spania. Dette er et alternativt treningstilbud som ikke eksisterer i det norske helsevesen.

Fylkeslegen i B fylke vurderte person A til å ha krav på særfradrag i alminnelig inntekt knyttet til usedvanlig store kostnader ved sykdom, jf Lov 26.mars 1999 nr 14 om skatt av formue og inntekt (sktl.) § 6-83 nr 2, jf. Forskrift 14.april 1988 nr 295 om vilkår for særfradrag på grunn av store sykdomsutgifter ved behandling m.v. i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen § 2 bokstav a) og b).

På denne bakgrunn ga Fylkesmannen i B fylke person A medhold i klagesaken mot ligningsmyndighetene.

Siden 2 003 har person A benyttet seg av fradrag for reise- og oppholdsutgifter for behandlingsoppholdene i Spania.

Person C og D, som henholdsvis er person A sin kone og datter, arbeider som assistenter for A på døgnbasis. Person A har krevd reise- og oppholdsutgifter for personene C og D, men ikke gjort krav på fradrag for behandling under oppholdet i Spania.

Person A har tidligere søkt både NAV, hjemkommunen og Rikshospitalet om dekning/tilskudd og deltakelse på organiserte behandlingsreiser. Imidlertid har person A en diagnose som ikke kommer under de diagnoser som i dag har hjemmel i loven for dekning av behandlingsreise.

Diagnosen til person A innebærer at den helsemessige situasjonen forverres og at behandlingsoppholdene kun innebærer å redusere forverringsgraden.

I forbindelse med selvangivelsen for 2010 har ligningsmyndighetene overprøvd Fylkesmannen sitt vedtak fra 2003. Ligningsmyndighetene har vurdert oppholdet til å være en kombinert helse- og behandlingsreise. Ifølge sktl. § 6-83 nr 4 gis det ikke fradrag for kostnader i forbindelse med helsereiser.

I tillegg til behandlingsoppholdene ved Reuma-Sol senter, benytter person A seg av fysioterapi, medisiner og injeksjoner samt 2 årlige treningsopphold ved rehabiliteringssenter i Norge. Fysioterapi inngår også under behandlingsoppholdet i Spania.

NAV har dekket blant annet fysikalsk behandling for person A med hjemmel i Lov 28.februar 1997 nr 19 om folketrygd (ftrl.) § 5-22.

Svar:

Skattyter som i inntektsåret har hatt usedvanlig store kostnader (minst 9 180 kroner) på grunn av egen eller forsørget persons sykdom eller annen varig svakhet, har rett til særfradrag i alminnelig inntekt, jf. skatteloven § 6-83 første ledd. Bestemmelsens annet ledd begrenser imidlertid dette utgangspunktet når det gjelder særfradrag for utgifter knyttet til behandling mv. i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Slike utgifter er bare fradragsberettiget dersom offentlig norsk helse- og sosialvesen ikke har et tilsvarende tilbud. I tillegg må helsemyndighetene vurdere det oppsøkte helsetilbudet som faglig forsvarlig. Skatteloven § 6-83 fjerde ledd presiserer videre at det ikke gis fradrag for kostnader i forbindelse med helsereiser.

Skatteloven § 6-83 har siden 2003 blitt endret to ganger. Dette er imidlertid endringer som ikke påvirker fradragsretten for behandlingsutgifter etter annet ledd eller utgifter til helsereiser etter fjerde ledd.

Særlig om behandling mv. i utlandet og helsereiser

Behandling mv. som skattyter får utført på institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell i utlandet er i utgangspunktet å anse som behandling utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Utgifter til behandling mv. i utlandet gir derfor normalt bare rett til særfradrag når tilleggsvilkårene i skatteloven § 6-83 annet ledd er oppfylt, dvs. at et tilsvarende tilbud ikke gis innenfor norske helse- og sosialvesen og at helsemyndighetene finner behandlingen faglig forsvarlig.

Enkelte behandlinger mv. i utlandet anses likevel å være foretatt innenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Dette gjelder blant annet behandling i utlandet etter reglene om rett til nødvendig helsehjelp i pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd. I tillegg finansierer staten visse behandlingstilbud i utlandet for gitte diagnoser, kalt Statens behandlingsreiser. Statens behandlingsreiser er en egen tilskuddsordning

som finansieres over statsbudsjettet og forvaltes av Helse- og omsorgsdepartementet. Slike reiser forutsetter forhåndsgodkjenning, og ut over egenandeler dekker staten utgifter til reise fra Oslo, opphold og behandling i utlandet. Reisen fra pasientens hjemsted til Oslo dekkes av helseforetaket.

For skatteformål er det ingen andre former for behandlingsreiser utover det som benevnes som Statens behandlingsreiser. Andre reiser og opphold i utlandet som foretas for egen regning på grunn av sykdom, er i skattemessig forstand definert som helsereiser. Som nevnt over gis det ikke særfradrag for utgifter til helsereiser. Derimot kan det etter en konkret vurdering gis fradrag for merutgifter som skattyter har på helsereiser på grunn av sin helsetilstand. Eksempel på dette er prisdifferansen mellom hotellrom med og uten toalett for funksjonshemmede. Det kan også gis fradrag for ekstrautgifter til ledsager.

Etter folketrygdloven § 5-22 kan HELFO i enkelte tilfeller yte bidrag til behandling i utlandet. Bidrag til behandling i utlandet forutsetter forhåndsgodkjenning av HELFO. I slike tilfeller anses selve behandlingen som foretatt innenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen, jf. ovenfor. Bidrag gis blant annet til fysikalsk behandling i utlandet for personer som deltar på organiserte helsereiser. Det kan gis særfradrag for eventuelle egenbetalinger som skattyter har til den medisinske behandlingen, utover det som dekkes av bidraget. Selv om skattyteren kombinerer den positive effekten av et annet klima med et medisinsk behandlingsopplegg, er det likevel en helsereise i skattelovens forstand. Det er derfor ikke fradragsrett for utgifter til reise og opphold med mindre det som nevnt over er snakk om merutgifter grunnet skattyters helsetilstand.

Avgjørelsesmyndighet

I utgangspunktet er det ligningsmyndighetene som avgjør om vilkårene for fradrag for utgifter til behandling mv. i utlandet er oppfylt. Visse spørsmål kan eller skal likevel forelegges fylkesmannen til avgjørelse. Om det fremsatte kravet gjelder en helsereise eller behandlingsreise skal imidlertid ikke forelegges fylkesmannen. Det er i første omgang opp til det enkelte skattekontor å avgjøre om saken skal oversendes fylkesmannen. Skattyter kan imidlertid kreve at fylkesmannen avgjør spørsmålene når ligningsmyndighetene har sendt varsel til skattyter om at særfradrag ikke vil bli innrømmet, eller når særfradrag ikke er innrømmet ved ligningen. Forutsetningen er at saken ikke har vært fremlagt for helsemyndighetene tidligere, og at ligningsmyndighetenes begrunnelse for å nekte særfradrag er at tilleggsvilkårene i § 6-83 annet ledd ikke er oppfylt, jf. § 2 i forskrift 5. februar 1988 nr. 121 om ligningsbehandlingen ved særfradrag etter skatteloven §§ 6-82 og 6-83.

Fylkesmannens avgjørelseskompetanse er regulert i forskrift 14. april 1988 nr. 295 om vilkår for særfradrag på grunn av store sykdomsutgifter ved behandling m.v. i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Etter forskriften har fylkesmannen kompetanse til å avgjøre om en behandling mv. har skjedd innenfor eller utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen, om norsk offentlig helse- og sosialvesen har et tilsvarende tilbud, herunder om ventetiden har vært urimelig lang, og om det oppsøkte tilbudet er faglig forsvarlig. Fylkesmannens vedtak kan påklages til Helsedirektoratet. Ligningsmyndighetene er for det enkelte inntektsår bundet av fylkesmannens og Helsedirektoratets avgjørelse. Endrede eller nye faktiske forhold i senere inntektsår kan medføre at ligningsmyndighetene etter en ny vurdering finner at vilkårene for særfradrag i disse inntektsårene ikke er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 1546

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil statsråden sikre at data som samles inn i forbindelse med nyfødtscreeningen ikke brukes til forskning eller andre formål utover det som er formå-

let med selve undersøkelsen, med mindre det foreligger et eksplisitt, informert samtykke fra foreldrene og at bioteknologilovens bestemmelser om genetisk veiledning overholdes?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslo i St.prp.nr 1 (2010-2011) å utvide tilbudet om nyfødtscreening slik at det vil omfatte totalt 23 alvorlige, arvelige sykdommer. Dette kan bidra til at alvorlige arvelige sykdommer oppdages og dermed kan behandles.

I Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev foreslås det at den utvidede nyfødtscreeningen gjennomføres uten krav om skriftlig samtykke, genetisk veiledning og godkjenning av virksomhet, jf. bioteknologiloven.

Dette innebærer i praksis at det vil kunne gjennomføres forskning på innsamlede data, uten at det kreves samtykke fra foreldrene. Slik forskningen reiser mange etiske og personvernmessige spørsmål, fordi forskningen kan gi informasjon om den enkeltes egenskaper og disposisjon for sykdom. Dette innebærer også at data fra nyfødtscreeningen inneholder svært sensitive og private helseopplysninger som av personvern hensyn ikke bør koples til personopplysninger. I forbindelse med at Folkehelseinstituttets MIDA undersøkelse ble stoppet, slo både Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet fast at prediktive, genetiske undersøkelser ikke skal gjennomføres på barn med mindre det gir barnet en helseeffekt. Det er avgjørende at dette hensynet ivaretas i nyfødtscreeningen, og ved eventuell senere bruk av data innsamlet i undersøkelsen. Videre kan nyfødtscreeningen indirekte gi foreldre kjennskap til at de er bærere av genetiske sykdommer, noe foreldre bør informeres om før uundersøkelsen foretas.

Helseforskning skal som en klar hovedregel baseres på et informert samtykke fra den enkeltes side. Regjeringens høringsforslag reiser spørsmål om foreldre vet hva de faktisk samtykker til, når de deltar i denne forskningen. Dette er spesielt uheldig at forskning som kan frembringe svært sensitiv informasjon og reise vanskelige etiske spørsmål, ikke baseres på et slikt samtykke. Videre er det et demokratisk problem at så vidt vidtgående unntak fra krav om samtykke og genetisk veiledning reguleres i forskrift, særlig når forskningen reiser sentrale etiske spørsmål.

Svar:

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål nr 1547 til skriftlig besvarelse fra Laila Dāvøy, krever innføring av et utvidet screeningprogram for nyfødte endring i forskrift om genetiske masseundersøkelser gitt med hjemmel i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi. Det ble i 2007 fastsatt en forskrift som formaliserte datidens praksis med masseundersøkelse for fenyketonuri (PKU) også kalt Føllings sykdom, forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse som gir unntak for bioteknologilovens bestemmelser om skriftlig samtykke, genetisk

veiledning og godkjenning av virksomhet. Helse- og omsorgsdepartementet sendte 11. januar i år ut et høringsnotat med forslag til endringer i forskriften med høringsfrist 11. april.

Helseopplysninger og biologisk materiale som samles inn i forbindelse med nyfødtscreeningen er underlagt regulering i blant annet bioteknologiloven, helseregisterloven og behandlingsbiobankloven. Dersom det er spørsmål om å bruke helseopplysningene eller det biologiske materialet til forskningsformål, vil også helseforskningsloven komme til anvendelse.

Den helt klare hovedregelen er at verken helseopplysninger eller biologisk materiale kan brukes til annet formål enn det er innsamlet for uten at det innhentes nytt samtykke fra den opplysningene gjelder/den materialet stammer fra.

Når det gjelder bruk av det biologiske materialet til forskningsformål, viser jeg til svar på spørsmål nr. 1547 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy.

Dagens regulering i helseregisterloven og helseforskningsloven sikrer at det heller ikke er fritt frem å bruke helseopplysninger innsamlet i forbindelse med nyfødtscreeningen til andre formål, herunder til forskning, enn opplysningene er innsamlet for. Det må som hovedregel innhentes samtykke fra deltakere i medisinsk og helsefaglig forskning, med mindre annet følger av helseforskningsloven. Samtykket skal være informert, frivillig, uttrykkelig og dokumentert.

I helseforskningsloven åpnes det imidlertid for at de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) på visse, strenge vilkår kan bestemme at helseopplysninger kan eller skal gis fra helsepersonell til bruk i forskning, og at det kan skje uten hinder av taushetsplikt. Dette gjelder også opplysninger innsamlet i helsetjenesten. Forskning som inkluderer mindreårige kan i tillegg bare finne sted etter nærmere bestemte vilkår som følger av helseforskningsloven § 18.

Forskning som har diagnostiske eller behandlingmessige konsekvenser for deltakerne eller hvor opplysningene om den enkelte føres tilbake til vedkommende, vil i tillegg til helseforskningsloven også reguleres av bioteknologiloven. Bioteknologiloven er en særlov som vil gå foran helseforskningsloven ved eventuell motstrid. Det følger av bioteknologiloven § 5-8 tredje ledd andre punktum at dersom genetiske opplysninger skal benyttes til forskningsformål, må den opplysningene gjelder ha gitt samtykke til dette. For slik forskning får bestemmelsene i helseforskningsloven, som åpner for at helseopplysninger eller biologisk materiale kan eller skal brukes til forskning uten hensyn til taushetsplikt eller uten samtykke fra pasienten, ikke praktisk betydning.

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål nr.

1547, går jeg nå grundig gjennom høringsuttalelsene, og vil på bakgrunn av disse vurdere om det er behov for endringer i forskriften.

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2010-2011) bevilget Stortinget 1 mill. kroner til utarbeidelse av informasjon om nyfødtscreening til befolkningen, foreldre og helsepersonell. Det er naturlig at både opp-

lysninger om at screeningundersøkelsen kan avdekke bærerstatus for barn og indirekte også for foreldre, om retten til genetisk veiledning ved funn av sykdom og regelverk for samtykke til forskning/retten til å reservere seg mot forskning på biologisk materiale, inngår i denne informasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1547

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«En utvidelse av screeningprogrammet for nyfødte ble vedtatt i Stortinget i forbindelse med årets budsjett. Det ble ikke opplyst at regjeringen i forbindelse med dette skulle lagre blodprøvene i en nasjonal biobank til bl.a. forskningsformål.

Vil helseministeren legge frem en sak for stortinget om dette, inkludert vurderinger av samtykkebestemmelser, bruken av blodprøvene, og etiske vurderinger av hvem som har eiendomsrett til barnets blodprøver?»

BEGRUNNELSE:

Blodprøvene som tas, kan etter hvert analyseres med tanke på hele arvestoffet hos et barn. Det er avgjørende å fastslå om det er forskere uten samtykke fra foreldrene, foreldrene eller barnet selv som skal "eie" eller disponere disse blodprøvene. Når man vil kunne forutse hvilke sykdommer barnet er disponert for, hvilke egenskaper man har, er det viktig at vi både faglig, etisk og politisk vurderer dette og tar overveide beslutninger.

Svar:

Innføring av et utvidet screeningprogram for nyfødte krever endring i forskrift om genetiske masseundersøkelser gitt med hjemmel i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi. Det ble i 2007 fastsatt en forskrift som formaliserte datidens praksis med masseundersøkelse for fenyylketonuri (PKU) også kalt Føllings sykdom. Forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse gir unntak for bioteknologilovens bestemmelser om skriftlig samtykke, genetisk veiledning og godkjenning av virksomhet. Helse- og omsorgsdepartementet sendte 11. ja-

nuar i år ut et høringsnotat med forslag til endringer i forskriften med høringsfrist 11. april.

Som det fremgikk av Prop. 1 S (2010-2011), har det i de senere år skjedd en betydelig teknologisk utvikling i muligheten for å screene nyfødte for flere arvelige sjeldne stoffskiftesykdommer basert på samme blodprøve. Nyfødtscreeningen gjennomføres i dag ved biokjemiske undersøkelser av hver enkelt sykdom. Screeningresultatet gir ikke informasjon om andre sykdommer enn de det screenes for.

Lagring av blodprøver i forbindelse med nyfødtscreening er ikke nytt i forbindelse med en utvidelse av nyfødtscreeningstilbudet. Etter at analysene er avsluttet, blir resten av blodprøven som tas i forbindelse med dagens nyfødtscreening lagret aidentifisert i en biobank ved Oslo Universitetssykehus HF, avdeling Rikshospitalet. Denne biobanken er, i samsvar med behandlingsbiobanklovens regler, meldt som en diagnostikk- og behandlingsbiobank til Biobankregisteret. Utvidelse av screeningprogrammet for nyfødte innebærer ikke at det skal etableres en ny nasjonal biobank til forskningsformål.

Lagring av biologisk materiale som tas i forbindelse med nyfødtscreeningen er altså, og vil fortsatt være, underlagt regulering i behandlingsbiobankloven. Det følger av behandlingsbiobankloven § 11 at samtykke til helsehjelp etter pasientrettighetsloven også omfatter innhenting, oppbevaring og behandling av humant biologisk materiale, herunder bruk av materialet til forebygging, kvalitetskontroll og metodeutvikling.

Dagens regulering i behandlingsbiobankloven og helseforskningsloven sikrer at det ikke er fritt frem å bruke biologisk materiale innsamlet i forbindelse med nyfødtscreeningen til andre formål, herunder til forskning, enn materialet er innsamlet for. Det må innhentes nytt frivillig, uttrykkelig og informert sam-

tykke dersom det er spørsmål om endret, utvidet eller ny bruk av det biologiske materialet, med mindre annet følger av helseforskningsloven.

Den helt klare hovedregelen i helseforskningsloven er at det kreves samtykke ved bruk av biologisk materiale til forskning. Samtykket skal være informert, frivillig, uttrykkelig og dokumenterbart. Krav om samtykke gjelder også ved bruk av materiale fra diagnostikk- og behandlingsbiobanker til forskning. I helseforskningsloven åpnes det imidlertid for at de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) på visse, strenge vilkår kan bestemme at humant biologisk materiale innsamlet i helsetjenesten som ledd i diagnostisering og behandling, kan eller skal brukes til forskning uten innhenting av samtykke. For å ivareta personvern hensynet skal pasienten på forhånd ha blitt informert om at humant biologisk materiale i visse unntakstilfeller kan benyttes til forskning og må ha fått adgang til å reservere seg mot forskning på materialet, jf helseforskningsloven § 28. Ved nyfødtscreening er det foreldrene som må få informasjon og adgang til reservasjon mot at biologisk materiale fra barnet skal kunne brukes til forskning.

Dersom det ikke foreligger reservasjon mot forskning på biologisk materiale som er innsamlet i helsetjenesten, kan forskning som inkluderer mindreårige uansett bare finne sted etter nærmere bestemte vilkår som følger av helseforskningsloven § 18.

Forskning som har diagnostiske eller behandlingssmessige konsekvenser for deltakerne eller hvor opplysningene om den enkelte føres tilbake til vedkommende, vil i tillegg til helseforskningsloven, også reguleres av bioteknologiloven. Bioteknologiloven er en særlov som vil gå foran helseforskningsloven ved eventuell motstrid. Det følger av bioteknologiloven § 5-8 tredje ledd andre punktum at dersom genetiske opplysninger skal benyttes til forskningsformål, må den opplysningene gjelder ha gitt samtykke til dette.

Med utgangspunkt i barnets beste er utvidet nyfødtscreening et viktig helsetiltak for befolkningen. Jeg går nå grundig gjennom høringsuttalelsene, og vil på bakgrunn av disse vurdere det er behov for endringer i forskriften. Spørsmål knyttet til rammeverk for nyfødtscreening drøftes også for tiden i EU, og jeg følger denne utviklingen tett.

SPØRSMÅL NR. 1548

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 17. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Støtter statsråden fylkesmannen sitt forbud mot bølgesurfing på Jærstrendene?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Rogaland har innført forbud mot surfing på flere steder ved Jærstrendene i store perioder av året. Forbudet er begrunnet med at området er et våtmark- økosystem for fugleliv i Norge. Det finnes ingen dokumentasjon for at bølgesurfing bidrar til endring i fuglenes væremåte.

Derimot kan det vises til en litteraturstudie, utført av en adferdsbiolog, som konkluderer med at det er usannsynlig med skader på individer eller bestander av fugl i dette området som følge av bølgesurfing. Området er åpent for fritidsbåter, turgåere med og uten hund, jogging, fiske, dykking, hestesport, kajakk, etc.

Surfing er en idrett som benytter naturen. Det blir ikke gjort inngrep av noe slag for å utføre denne

idretten. Det er en idrett som også ivaretar en ønsket samfunnsutvikling der vi tar naturen vår i bruk, ikke bare ser på den.

Fylkesmannen har heller ikke tatt surferne med på råd i denne saken, noe som også er svært uheldig da det i vedtaket kan få inntrykk av at fylkesmannen ikke er klar over hvordan denne idretten blir utført.

Dette er en idrett som blir utført i og på vannet. Det er kun tilgang til vannet en er avhengig av. Dette er en liten idrett i området og utføres av knapt 100 personer gjennom sesongen og av rundt 10 - 20 personer om gangen. Det har fra Norsk Surfforbund blitt søkt dispensasjon til departementet fra forbudet på et område som er under en promille av det totalt verne- de området.

Denne søknad, som kunne vært et kompromiss, ble avslått. Blir dette vedtaket stående vil en ramme en liten gruppe mennesker som har surfing som sin lidenskap og livsstil og som vil være ødeleggende for dette miljøet.

Svar:

Jærkysten er et av Norges aller viktigste trekk- og overvintringsområder for sjø- og vadefugl. En nesten sammenhengende kyststrekning fra Tungenes fyr i nord til Sirevåg havn i sør, ble fredet med hjemmel i den nå opphevede naturvernloven av 1970 som landskapsvernområde med tilhørende fuglelivsfredninger og naturminner i 1977. Etter en omfattende prosess ble verneområdets grenser og forskrifter revidert og vedtatt ved Kronsprinsregentens resolusjon 12. desember 2003. Dette er også internasjonalt viktige områder som har Ramsarstatus. Det betyr at vi her har et våtmarksområde av internasjonal betydning som Norge har særlige forpliktelser til å forvalte til beste for fuglene.

Jærstrendene er også et av Norges mest besøkte verneområder. Forvaltningen er derfor krevende. Verneverdiene, og spesielt det unike fuglelivet, skal ivaretas samtidig som ulike brukergrupper skal kunne benytte dette flotte området til rekreasjon og naturopplevelse. Med de vind- og bølgeforldene som er på Jærstrendene, er dette blant annet et viktig område for bølgesurfere. Jeg er enig i at bølgesurfing er en idrett og aktivitet som benytter vår natur på en bærekraftig måte. Jeg er derfor glad for at verneforskriftene er utformet slik at surferne kan benytte området, samtidig som fuglene får den nødvendige beskyttelse og ro som de trenger. Forskriften innebærer at en kan bølgesurfe langs Jærkysten hele året, men i perioden fra 1. oktober til 31. mars er det forbud mot surfing i åtte fuglefredningsområder. Begrunnelsen for dette er at denne perioden er svært krevende for fuglene, og fuglene må blant annet ha ro til leting etter mat og nødvendig hvile i de kritiske vintermånedene.

I denne perioden er dagene korte og det er viktig at fuglene får brukt dagslyset til å lete etter føde og at de ikke utsettes for unødvendige forstyrrelser. Selv om noen gode plasser for bølgesurfing ikke kan benyttes, finnes det fortsatt gode steder å bølgesurfe også på denne tiden av året.

Verneplanprosessen knyttet til revisjon av verneplanen for Jærstrendene landskapsvernområde var meget omfattende, blant annet med en bred høring, og det var stor åpenhet og offentlighet omkring prosessen og resultatet av den. I forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplanen i etterkant av vernevedtaket, har Fylkesmannen i Rogaland invitert til åpne møter i fire kommuner, der også representanter fra bølgesurfingsmiljøet på Jæren kunne delta. Det har også vært avholdt møte mellom Fylkesmannen i Rogaland og representanter for bølgesurfingsmiljøet på Jæren, der en har diskutert forvaltningen av Jærstrendene landskapsvernområde og bølgesurfernes ønsker og behov for områder å surfe i.

Når det gjelder bølgesurfing og andre nye friluftformer og forholdet til naturverdier viser jeg til debatten i Stortinget 10. juni 2011 i forbindelse med behandlingen av endringene i frilufsloven og straffeloven, jf. Prop. 88 L. (2010-2011) og Innst. 400 L (2010-2011). Slik jeg ser det er dette faglige problemstillinger som bør vurderes grundig. Jeg vil derfor ta initiativ til en faggjennomgang om hvordan disse frilufsformene påvirker naturen, slik at avgjørelser kan fattes til beste både for naturen og de som ønsker å bruke den. Jeg legger opp til at Stortinget får denne presentert denne gjennomgangen i budsjettet for 2013.

SPØRSMÅL NR. 1549

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 8. juni 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden det er beredskapsmessig, informasjonsmessig og sikkerhetsmessig uproblematisk å stenge ned FN-sambandet for radio og utelukkende basere all informasjon om krisesituasjoner mv. på digitale radionett med lavere dekningsgrad, og som er enklere å slå ut i et rettet angrep mot norske interesser?»

BEGRUNNELSE:

Moderne teknologi er i all hovedsak positivt og stadig mer av offentlig kommunikasjon skjer digitalt gjennom fiberkabel. En tilstreber å sikre informasjonlinjer som "går i sirkel" for å hindre at kabelbrudd får dramatiske konsekvenser for store deler av infrastrukturen og kommunikasjonen i landet.

Likevel opplevde vi i forrige uke en svært spesiell situasjon da et dobbelt kabelbrudd viste oss hvor

sårbar vi egentlig er og hvor store konsekvenser små ting kan få. Dersom en ønsker å lamme hoveddelen av landets digitale infrastruktur, kan en med overraskende enkle grep påføre langvarig skade.

I dag kan FN-båndet (vanlig radio) benyttes for å gi folk oppdateringer og informasjon når digitale samband faller ut. Det er mer krevende å få hele FN-sambandet ned enn å hindre digital kommunikasjon som går på få linjer. Når en kan sende vital informasjon til befolkningen både digitalt og analogt (over FN-båndet) gir det myndighetene bedre mulighet til å sikre at informasjon kommer frem til befolkningen i krisesituasjoner.

Mens terrorfaren øker og mulighetene for anslag mot vital infrastruktur er åpne, vedtok Stortingets flertall nylig ny dato for nedstengning av det FN-baserte radionettet.

Svar:

Når det gjelder det beredskapsmessige er varsling av sivilbefolkningen et av de sentrale, tradisjonelle sivilforsvarstiltak. Hensikten med varsling har tradisjonelt vært å gi varsel om luftangrep og varsel om at viktig informasjon fra myndighetene blir sendt på radio. Sivilforsvaret har etablert et landsdekkende varslingsystem bestående av utendørstyper med ulike typer signaler. Det finnes i dag 1250 slike varslingsanlegg i drift. Tyfonvarslingen er basert på at det finnes tilhørende prosedyrer for formidling av viktige beskjeder via kringkasting eller andre tekniske hjelpemidler.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har bl.a. som oppgave å identifisere og synliggjøre risiko og sårbarheter i samfunnet. Etter den do-

ble fiberfeilen i Telenors nett mandag 23. mai har DSB bedt om tilbakemelding fra fylkesmennene og viktige sektoransvarlige myndigheter på hvorvidt og eventuelt hvilken måte bruddet i tele og datanettet direkte eller indirekte ble vurdert å utgjøre en utfordring for sikkerheten eller driften av viktige samfunnsfunksjoner. DSB ber og om hvorvidt en hendelse av denne typen er vurdert i forbindelse med utarbeidelse av kontinuitets- og beredskapsplaner, og om beredskapstiltak ble satt i verk og hvilke disse var. Innrapporteringen vil bli brukt som grunnlag til vurdering av sårbarheten på nasjonalt nivå, samt bidra til økt kompetanse om effekter av svikt i kritisk infrastruktur.

På den informasjonsmessige siden slår Kringkastingstingsloven fast en plikt for kringkastere til å sende meldinger fra statsmyndigheter når det har vesentlig betydning. NRK har en beredskapsmessig viktig funksjon som formidler av myndighetenes informasjon ved nasjonale kriser og katastrofer.

I Meld. St. 8 (2010 – 2011) Digitalisering av radiomediet er avviklingen av FM – sendingene omhandlet. Kulturdepartementet legger i meldingen til grunn at NRK P1s rolle som beredskapskanal blir ivaretatt fullt ut både med FM- og DAB-distribusjon. Det forutsettes videre at FM ikke avvikles uten å være erstattet av et tilbud som fremdeles sikrer hele folket tilgang til radiosendingene. I dag når NRK P1 ut til ca. 99,5 % av befolkningen. For at NRK skal kunne avvikle FM sendingene, blir det satt om vilkår at digital husstandsdekning skal være tilsvarende høy. Stortingsflertallet sluttet seg til meldingens konklusjoner (jf. Innst. 329 S (2010-2011)).

SPØRSMÅL NR. 1550

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 9. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden bidra til å redusere faren for å bli smittet av TBE, og vil statsråden i samråd med lokale myndigheter iverksette tiltak for å redusere populasjonen av flått?»

BEGRUNNELSE:

Flåtten brer seg stadig over større deler av landet og etter det jeg har forstått fra diverse medieoppslag

er antallet flått i områder med flått blitt ganske stort. Det har tidvis kommet ut meldinger fra myndighetene om muligheten for å vaksinere seg mot en av de sykdommene flåtten kan bringe med seg, det såkalte TBE-viruset. TBE-viruset kan medføre svært alvorlig sykdom og i 0,5 % av tilfellene er sykdommen dødelig.

Derfor er informasjonsarbeid knyttet til muligheten for vaksinasjon viktig. Samtidig må det være vik-

tig å forsøke å hindre en videre vekst av flåttbestanden som er smittebærer. I et folkehelseperspektiv er det viktig at myndighetene legger til rette for bekjempelse av slike smittebærere.

I 2010 ble det registrert 11 tilfeller av TBE, hvilket viser at problemet fortsatt ikke er stort og at det er mulig å begrense videre utvikling. 2 av tilfellene ble imidlertid oppdaget i Larvik kommune. Det kan indikere høyere tilstedeværelse av smittebærende flått i Larvik enn andre deler av landet.

Det kan også gjøre det mulig å igangsette tiltak for å hindre smitte ved å bidra til konkrete tiltak som reduserer populasjonen av Flått, gjerne med utgangspunkt i de områdene hvor TBE-smitte er påvist.

Svar:

Reduksjon av faren for å bli smittet av TBE kan gjøres på to måter - gjennom vaksinasjon eller gjennom personlig beskyttelse.

I Norge er TBE foreløpig en så sjelden sykdom at gevinsten ved massevaksinasjon er marginal. Folkehelseinstituttet gir ikke en generell anbefaling om vaksine til folk i de 17 kystkommunene fra Flekkefjord i sør til Sandefjord i nord. Instituttet anbefaler imidlertid at personer som ferdes mye i skog og mark og erfaringsmessig ofte blir bitt av flått, bør vurdere å vaksinere seg.

Antall mennesker i Norge som velger å vaksinere seg mot TBE er jevnt stigende, med 5110 solgte barnedoser (fra 1 år til og med 15 år) og 15 654 voksendoser (fra 16 år og oppover) i 2010. Hvor mange av disse som er første gangs, annen gangs eller tredje gangs dose og hvordan aldersfordelingen er, kjennes ikke. Vaksinen er ikke godkjent for barn under ett år.

Faren for å bli smittet av TBE reduseres også gjennom personlig beskyttelse. Folkehelseinstituttet anbefaler de som oppholder seg og ferdes i områder med mye flått, å bruke lange bukser og være godt tildekket ved ankene. Ved bruk av lyse klær er det i til-

legg lettere å oppdage eventuelle flått. Bruk av myggmidler som inneholder DEET og Icaridin på klærne, reduserer også risikoen for flåttbitt. Videre kan man i områder med mye flått minske risikoen for flåttbitt ved å gå på stier i stedet for å gå i høyt gress, lyng og kratt.

Når det gjelder størrelsen på flåttbestanden er særlig tre faktorer viktige. For det første gir gjengroing av landskapet bedre vilkår for flåtten, som er avhengig av et fuktig mikroklima. Høyt gress og buskas er mye bedre for flåtten enn beitemark. For det andre ser vi en mangedobling av bestanden av elg, rådyr og hjort. Bare siden 1970 er det en syvdobling av antall skutte dyr. Videre har klimaet noe betydning, særlig i form av lengre vekstsesong, som i flåttenes kjerneområder har økt med fire uker siden 1960.

Disse tre faktorene har ifølge Folkehelseinstituttet ført til en økning i flåttbestanden.

Det er som regel ikke mulig å foreta en bekjempelse av flått i naturen. En kjemisk bekjempelse vil kunne ha store negative konsekvenser for miljøet. For å redusere forekomsten av flått, kan det hjelpe noe hvis man fjerner høyt gress, busker og kratt.

På enkelte øyer med store flåttproblemer, kan det hjelpe hvis man fjerner hjortedyr, som er verter for de voksne flåttene.

I Prop. 90 L (2010-2011) Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) foreslås det nærmere regulert at kommunene må vurdere sine helseutfordringer og iverksette nødvendige tiltak for å møte disse. I kommunene hvor det er stor bekymring for flått, vil dette kunne være en helseutfordring. Kommunen må da vurdere de virkemidler de har for å begrense bestanden av flått, herunder viltforvaltning, landbruksforvaltning og landskapsforvaltning. Kommunene skal også gi nødvendig informasjon til befolkningen.

Folkehelseinstituttet overvåker utviklingen av flåttbestanden og vil kunne bistå kommunene med råd og veiledning ved behov.

SPØRSMÅL NR. 1551

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 10. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å innføre et enklere regelverk og en nettbankløsning for foreldrepermisjon?»

BEGRUNNELSE:

I Dagsavisen 1. juni 2011 kan vi lese at Nav kan spare opptil 600 årsverk dersom foreldrene får styre

permisjonsdagene sine selv. I Sverige har man en nettbankløsning hvor foreldrene kan fordele foreldrepenger, permisjonsdager og arbeidsdager selv som har gitt gode resultater. Det systemet som vi i dag har i Norge er tungrodd og foreldre forteller om lange timer i telefon, kø og stadig nye saksbehandlere. Nav direktør Gudbjørgrud sier at dersom en skal få til en slik nettbasert løsning som en har i Sverige så kreves det enklere regelverk og et modernisert IKT-system.

Svar:

Storingsrepresentant Horne viser til en nettbankløsning for foreldrepenger i Sverige. En slik løsning kan vanskelig kopieres direkte til Norge. Den norske foreldrepengeordningen er mer kompleks enn den svenske. I den svenske ordningen har alle foreldre rett til løpende foreldrepenger, enten basert på tidligere inntekt eller i form av minsteytelse. Norge har et tosporet system der foreldre med opptjening har rett til løpende foreldrepenger, mens mødre uten opptjening får engangsstønad. Fedre uten opptjening får ingenting.

Bortsett fra under uttak av fedrekvoten er det aktivitetskrav til mor for fars uttak av foreldrepenger i vår ordning. Sverige har ikke aktivitetskrav; det betyr

at hver av foreldrene kan ta ut foreldrepenger uavhengig av hva den andre gjør.

Disse ulikhetene mellom den norske og den svenske ordningen gjør at vi har ulike utgangspunkter for å etablere "selvbetjeningsløsninger" på nettet for foreldre.

Den norske foreldrepengeordningen er fleksibel og gir foreldrene gode muligheter til å utsette uttaket eller å ta ut foreldrepenger gradert. Flexibiliteten er også et kompliserende element fordi den betyr at mange foreldre i løpet av foreldrepengeperioden ønsker å endre sitt uttak av foreldrepenger. Flexibiliteten i ordningen i kombinasjon med aktivitetskrav og vilkår for gradering og utsettelse innebærer et kontrollbehov som må ivaretas av NAV, for å sikre rett ytelse. Selv om dette innebærer en del arbeid for NAV, mener jeg det er viktig å beholde flexibiliteten i foreldrepengeordningen. Den legger til rette for at foreldrene kan kombinere omsorg for små barn med yrkesaktivitet.

Departementet vurderer stadig endringer i regelverket som kan forenkle foreldrepengeordningen og gjøre den mer praktikabel for brukerne og for NAV. En sterkt forenklet ordning tilsvarende den svenske er imidlertid ikke aktuelt på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1552

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 8. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Regelverket vedrørende sykepenger for personer over 67 år, gir disse arbeidstakerne dårligere trygdeytelser enn andre arbeidstakere uavhengig av om de tar ut pensjonsytelser eller ikke. Samtidig oppfordres seniorer til å stå lenger i arbeid, og dette er også nødvendig for å opprettholde fremtidig pensjonsnivå på grunn av levealderjusteringen.

Vil Regjeringen iverksette tiltak på dette området som gir større insentiv til å arbeide lenger og motvirke utstøting fra arbeidslivet bl.a. på grunn av sykdom?»

BEGRUNNELSE:

Eldre arbeidstakere (over 67 år) opplever det som vanskelig å forstå at de ikke skal få sykepenger eller bare begrensede sykepenger når de fortsetter i arbeid

etter 67 år. Samtidig oppfordres de av myndighetene til å arbeide så lenge som mulig - samfunnet trenger deres arbeidskraft. Stortinget vedtok høsten 2010 (bare med regjeringspartienes stemmer) innstramminger i regelverket på dette området. Vi må regne med at slike innstramminger påvirker eldre arbeidstakers arbeidsaktivitet. Den nye levealderjusteringen av pensjonene gjør også at alle må arbeide lenger for å opprettholde samme pensjonsnivå som de ville fått tidligere. Etter hvert kan det også bety at flere vil arbeide til de er over 70 år.

Det er viktig at myndighetene ikke med den ene hånden oppfordrer personer til å arbeide lenger, og samtidig med den andre hånden har regelverk som gjør det motsatte. Her må det være en sammenheng som bidrar til å nå målet om at flere skal arbeide lenger.

Svar:

Innføring av fleksibel pensjonsalder mellom 62 og 75 år fra 1. januar 2011 gjorde det nødvendig å tilpasse reglene for sykepenger til denne gruppen. Hensikten med de nye reglene var å gi sykepengerrett til denne aldersgruppen i tilnærmet samme utstrekning som tidligere i påvente av en bredere gjennomgang av midlertidige trygdeytelser til personer over 62 år.

Fram til 2011 hadde som kjent personer over 67 år med alderspensjon rett til sykepenger fra folketrygden i 60 dager dersom inntektsgrunnlaget oversteg to ganger grunnbeløpet. Personer mellom 67 og 70 år uten alderspensjon har hatt sykepenger etter vanlige regler. Etter de nye reglene fra 1. januar 2011 skal det fortsatt gis sykepenger etter vanlige regler fram til fylte 67 år. Til personer mellom 67 og 70 år gis det sykepenger dersom inntektsgrunnlaget overstiger to ganger grunnbeløpet. Retten til sykepenger mellom 62 og 70 år gjelder uavhengig av om vedkommende har tatt ut alderspensjon eller ikke. Begrunnelsen for ikke å knytte retten til sykepenger til om det er tatt ut alderspensjon, er blant annet at man i det nye systemet kan stanse pensjonen når man vil og at bestemmelsene om nøytralt uttak gjør at man

selv betaler kostnadene ved å ta ut alderspensjon tidlig.

I Prop. 1 S (2010–2011) for Arbeidsdepartementet, jf. avsnitt 2.2.8, er det varslet at det er behov for å se på hvordan regelverket for korttidstytelser, som for eksempel sykepenger, skal tilpasses ny alderspensjon i folketrygden. Det er spesielt muligheten til å kombinere alderspensjon med andre ytelser fra folketrygden som kan skape utfordringer. På denne bakgrunn har regjeringen sagt at det er behov for å vurdere begrensninger i midlertidige trygdeytelser for personer over 62 år, der siktemålet er å unngå urimelige ”doble” ytelser. Samtidig må regelverket innrettes slik at en beholder tilstrekkelig inntektssikring for personer over 62 år ved bortfall av arbeidsinntekt ved helseproblemer og arbeidsledighet. I Prop. 1 S (2010–2011) ble det varslet regjeringen at en tok sikte på å sende ut et høringsnotat om dette i løpet av våren 2011. Arbeidet med høringsnotatet er imidlertid forsinket, og det er opplyst i Prop. 130 L (2010–2011) side 78, at departementet tar sikte på å sende det på høring i løpet av 2011. I forbindelse med denne gjennomgangen er det også aktuelt å se på aldersgrensene for å motta korttidstytelser for folketrygden.

SPØRSMÅL NR. 1553

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 8. juni 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Undertegnede viser til den misnøyen knyttet til ledelsen av operaen som har kommet til overflaten gjennom media den senere tiden. Det er, slik jeg ser det, viktig at man har en ledelse av operaen som både sørger for å forvalte de økonomiske rammene på en forsvarlig måte, men som også tilrettelegger et tilbud som er i publikums interesse.

På hvilken måte vil kulturministeren sørge for at det tilsynelatende økende problemet knyttet til ledelsen av operaen finner sin løsning?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til den misnøyen knyttet til ledelsen av operaen som har kommet til overflaten gjennom media den senere tiden. Det er, slik jeg ser det, viktig at man har en ledelse av operaen som både sørger for å forvalte de økonomiske rammene på en forsvarlig måte, men som også tilrettelegger et tilbud som er i publikums interesse.

Det er, slik jeg ser det, viktig at kulturministeren sørger for å ivareta de økonomiske interessene som Stortinget har i forhold til overføringer til operaen i Bjørvika. Dette for å sikre at skattebetalernes penger forvaltes på en god og riktig måte, til det beste for operaen, de ansatte og ikke minst publikum.

Svar:

Den Norske Opera & Ballett er organisert som aksjeselskap. Selskapets hovedvirksomhet er produksjon og formidling av opera og ballett av høy kvalitet til et bredt publikum.

Staten ved Kulturdepartementet eier alle aksjene i selskapet, og som eier utpeker departementet alle medlemmer til styret for Den Norske Opera & Ballett, herunder styreleder, dog med unntak av de som oppnevnes av de ansatte. Det er bl.a. styret sin oppgave å ansette ledere i Den Norske Opera & Ballett.

Tilskuddet til Den Norske Opera & Ballett bevilges over kap. 324 Scenekunstformål, post 70 Nasjo-

nale institusjoner. Departementets styring med virksomheten i Den Norske Opera & Ballett skjer i første rekke gjennom det årlige tilskuddsbrevet der forutsetninger og føringer for tilskuddet framgår, samt de hovedmål staten har for politikken på scenekunstheltet.

Hovedmålene på scenekunstheltet, som også gjelder for Den Norske Opera & Ballett, er utviklet med sikte på å sikre et bredt tilbud for så stor del av befolkningen som mulig. Hovedmålene er:

1. Et profesjonelt tilbud av teater-, opera- og danseforestillinger og andre sceneuttrykk over hele landet.
2. Høy kvalitet gjennom utvikling og fornyelse.
3. Nå hele befolkningen.
4. Større mangfold.

5. Effektiv ressursutnyttelse.

I 2010 spilte Den Norske Opera & Ballett i alt 402 forestillinger og det samlede publikumsbesøket på kunstneriske arrangement utgjorde 271 652 (275 534). Det gjennomsnittlige setebelegg på operaforestillingene i operahuset utgjorde 97 %, mens det gjennomsnittlige setebelegget for både ballettforestillingene og konsertene utgjorde 85 %. Det rapporteres til Stortinget om oppnådde resultater gjennom de årlige budsjettproposisjonene.

Den Norske Opera & Ballett er en svært viktig og meget kompleks kulturinstitusjon som departementet følger nøye. Departementet mener styret og ledelsen ved Den Norske Opera & Ballett utøver sine oppgaver på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1554

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Lars Myraune

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta initiativet til at reglene for karantenetid ved prøve til førerkort klasse C endres?»

BEGRUNNELSE:

Reglene er slik i dag at hvis kandidaten ved teoretisk prøve har en feil for mye får han en karantenetid på 14 dager før ny prøve kan avlegges. Det er ikke uvanlig at enkelte teoretiske spørsmål blir misforstått. Samtidig kan han ikke avlegge praktisk prøve i karantenetiden. Etter hva jeg har erfart ble ordningen innført for klasse B etter et at det ble registrert svært stor strykprosent. Enkelte dro fra sted til sted og tok prøven inntil de lyktes. Dette er ikke tilfelle for kandidater til klasse C som gjerne langt hjemmefra tar den teoretiske og praktiske opplæringen ved en trafikkskole. Disse trafikkskolene finnes det ikke mange av i landet. Stjørdal-Meråker Trafikkskole er en av disse som har elever fra hele landet. Dessuten har de mange elever fra Forsvaret. Utdanningen er et ledd i en utdanningsmodul ved krigsskolene. En slik utsettelse er svært problematisk for utdanningsløpet ved skolene. De private kandidatene tar de denne utdanningen for å skaffe seg en jobb. Ingen blir gående ved skolen i 14 dager etter at de har fått en feil for mye på

prøven i påvente av å kunne ta ny prøve. Hvis de kunne avlegge den praktiske prøven på tross av feil i teoriprøven, kunne de ta den teoretiske prøven nærmere hjemstedet. Det er mange steder i landet man kan avlegge en teoretisk prøve. En slik ordning er etter hva jeg har skjønnet gjennomført for ambulansesjåfører.

Svar:

Karantenetid etter ikke bestått teoretisk og praktisk førerprøve ble innført 1. mars 2004. Formålet var å bidra til at kandidaten skulle forberede seg godt til prøven, slik at den kunne bestås på første forsøk. Det var også en målsetting å motvirke at kandidater gikk opp til eksamen flere ganger etter hverandre, med liten mulighet til å gjøre noe med kunnskapsnivået før ny prøve ble avlagt.

Det er viktig å minne om at en kandidat som ikke består førerprøven i klasse C har minst 8 feil. Ved en ikke bestått prøve er det derfor behov for å bedre kunnskapsnivået. Det er lite sannsynlig at de 8 feilene kommer bare på bakgrunn av misforståelser. Karantenetid er derfor for de aller fleste kandidater nyttig og riktig.

Det er spesielt i forbindelse med intensivopplæring at karantenetid skaper utfordringer for trafikkskole og kandidat. Utfordringen er opplæring kan

være tilbudt som en pakke, som skal kunne gjennomføres innen et gitt tidsrom. Dette gjør at individualisering av opplæringen for den enkelte elev blir krevende og at tidsrammen som settes for kurset, ofte ikke ivaretar behov for de som trenger ytterligere opplæring.

Når det gjelder muligheten for å kunne gjennomføre praktisk prøve, uten bestått teoriprøve, er det lagt til rette for en slik løsning for prøver i forbindelse med kompetansebevis for utrykningskjøring. Grunnen til at utrykningskjøring har fått denne særordningen, er de spesielle rammevilkårene som opplæring og prøve i utrykningskjøring har. Kompetansebevis for utrykningskjøring er ikke en førerkortklasse, og

kan derfor ikke sammenlignes med vanlig føreropplæring. Denne ordningen vil bli evaluert.

Det overordnede målet med føreropplæring og førerprøve er å sikre kompetente og trafikksikre førere i alle klasser. Dette ivaretas best ved at det legges til rette for en opplæring som ivaretar gode prinsipper for opplæring som innlæring over tid og individuelt tilpasset undervisning. For å ivareta intensjonene med opplæring og prøve, finner jeg det nå ikke riktig å endre ordningen med karantenetid. I helt spesielle tilfeller åpner regelverket imidlertid opp for dispensasjon fra kravet til karantenetid dersom det foreligger særlige tungtveiende grunner.

SPØRSMÅL NR. 1555

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 10. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Firmaet Dynaplan AS på Manger i Radøy kommune er et lite IT-selskap med en liten aktivitet i Sveits. Firmaet har henvendt seg til Skatteetaten for å få tildelt et D-nummer for en kvinnelig sekretær som skal jobbe på timebasis i Sveits. Svaret fra Skatteetaten er at det kan kvinnen kun få ved personlig fremmøte hos Skatteetaten. Firmaet har antydnet at fremmøte på ambassaden bør være tilstrekkelig.

Mener statsråden at norske bedrifter skal fly inn ansatte til Norge for oppmøte, eller kan dette løses ved oppmøte på ambassadene?»

BEGRUNNELSE:

Firmaet Dynaplan AS på Manger i Radøy kommune henvendte seg 9. mai 2011 til Skatteetaten. De har en liten aktivitet i Sveits, der de har et styremedlem som også utfører oppdrag for dem i Sveits og Tyskland. Vedkommende har D-nummer.

De har nå bruk for litt sekretærhjelp og har tilsatt en sveitsisk kvinne som sekretær på timebasis. Ettersom Dynaplan ikke er etablert i Sveits, vil lønnen bli utbetalt fra Norge og da trenger vedkommende et D-nummer.

Firmaet sendte på vanlig måte inn søknad om D-nummer til Brønnøysund, men fikk søknaden i retur siden søkeren (sekretæren på timebasis) ikke er styremedlem i selskapet.

Sekretæren startet i jobben 1. januar og har alle-

rede fått utbetalt månedlige lønninger fra den tiden. Firmaet trenger et D-nummer slik at lønnsinntektene kan oppgis til Skatteetaten. Ordningen er dog slik at man ikke trenger D-nummeret før mot slutten av året, men selskapet har ønsket å være tidlig ute for å ha alt på plass i god tid.

Dynaplans daglige leder har hatt korrespondanse med Skatteetaten som i en e-post datert 19. mai 2011 skriver: "Vi bemerker at det kreves personlig fremmøte ved søknad om skattekort og for rekvirering av D-nummer. Det er personen som skal ha D-nummer som må møte personlig på skattekontoret for legitimering".

Dynaplan synes dette er for strengt ettersom flybilletten vil overstige lønnskostnadene til sekretæren og spør om dette virkelig kan være korrekt.

Skatteetaten svarer da følgende:

"I henhold til folkeregisterforskriften er det påkrevet med personlig fremmøte. Det gjøres dessverre ingen unntak fra denne regelen."

I mellomtiden har selskapet også engasjert en student på timebasis hvor samme utfordring oppstår.

Jeg synes at Skatteetatens tolkning av personlig fremmøte er ganske drøy. Det kan vel ikke være intensjonen at internasjonalt ansatte i norskregistrerte firmaer skal flys inn til alle landets skattekontorer hvor firmaene hører hjemme.

Både firmaet og jeg er enig at det er greit med personlig oppmøte, ettersom dette gir en bedre over-

sikt og helt sikkert bidrar til ordnede former. Men det må da være mulig at slike personlige oppmøter kan skje på de norske ambassadene.

I en tid med fokus på enklere hverdag, redusert byråkrati og løfter om tiltak for små og mellomstore bedrifter kan jeg ikke se at denne tolkningen fra Skatteetaten kan være korrekt.

Jeg ber på denne bakgrunn statsråden legge til rette for at regelverket presiseres iht. til erfaringene som firmaet Dynaplan nå har opplevd.

Svar:

Skatteetaten innførte i januar 2011 nye rutiner for identitetskontroll ved utskrivning av skattekort til personer med d-nummer. Rutinen ble endret slik at det i utgangspunktet skulle kreves personlig oppmøte for identitets- og legitimasjonskontroll for å få utskrevet skattekort.

Endringen ble iverksatt for å forebygge bruk av falske identiteter da det bl.a. var oppdaget flere tilfeller der d-nummer var blitt tildelt på grunnlag av falske legitimasjonsdokumenter.

Innstrammingen medførte enkelte utilsiktede virkninger for personer som ikke hadde til hensikt å ta opphold i Norge, ev. ta opphold av svært kortvarig karakter, og hvor oppmøte på et skattekontor ville være til vesentlig ulempe.

Skattedirektoratet arbeider derfor nå med en endring av rutinene slik at personer som har et begrunnet behov for d-nummer, men som ikke skal oppholde

seg i Norge, kan bli unntatt fra kravet om personlig oppmøte.

Det konkrete eksempelet som er tatt opp i spørsmålet fra representant Kambe vil imidlertid ikke være omfattet av de nye rutinene. Vedkommende vil, slik faktum er beskrevet, ikke være skatte- eller avgiftspliktig til Norge. Når et norsk selskap ansetter en person bosatt i Sveits til å utføre arbeid for det norske selskapet i Sveits, er denne personen ikke skattepliktig til Norge. Personen vil da heller ikke bli tildelt et d-nummer da det ikke foreligger et begrunnet behov for det, jf. folkeregisterloven 16. januar 1970 nr. 1 § 4 jf. folkeregisterforskriften § 2-6 første ledd bokstav a.

Det norske selskapet skal likevel innberette vedkommendes lønnsinntekt til norske skattemyndigheter, jf. forskrift 19. november 1990 nr. 932 om lønnsoppgaveplikt ved utbetalinger til personer bosatt i utlandet § 1. Slik dette er praktisert av Skatteetaten er det ikke nødvendig at lønsmottakeren har d-nummer for at selskapet skal kunne innberette vedkommendes lønnsinntekt til Skatteetaten. Det er tilstrekkelig at lønnsoppgaven inneholder opplysning om fødselsdato.

Finansdepartementet har for øvrig nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe som skal redegjøre for dagens d-nummerordning, identifisere eventuelle svakheter og foreslå eventuelle tiltak som kan bedre d-nummerordningen. Arbeidsgruppen skal levere en rapport til Finansdepartementet i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 1556

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 8. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«En mann som har fått en alvorlig kreftdiagnose har søkt om uføretrygd. Da han leverte søknaden fikk han beskjed om at han ville få etterbetalt trygd når/hvis den ble innvilget. Det gikk 5 måneder før han mottok sin første trygdeutbetaling og han regnet med etterbetalingen. I stedet fikk han beskjed om at NAV har endret praksis og at de ikke lenger etterbetaler trygd fra uføretidspunktet.

Er dette riktig praktisering av regelverket?»

Svar:

Jeg forstår det slik at spørsmålet dreier seg om fra hvilket tidspunkt en uførepensjon skal utbetales. Det-

te er nærmere regulert i folketrygdloven § 22-12.

Det er et vilkår for å få innvilget uførepensjon at man har gjennomgått hensiktsmessig behandling og arbeidsrettede tiltak. De fleste som får innvilget uførepensjon vil dermed tidligere ha mottatt sykepenger og/eller arbeidsavklaringspenger.

For perioder der en har rett til sykepenger, vil en få etterbetalt den delen av uførepensjonen som eventuelt overstiger nivået på sykepengene. For perioder der personen har hatt rett til arbeidsavklaringspenger, blir det ikke utbetalt uførepensjon. Sistnevnte bestemmelse kom inn i folketrygdloven med virkning fra 1. januar 2004. Tidligere ble uførepensjon etterbetalt for hele perioden med rehabiliterings- og attfø-

ringspenger (som fra 1. mars 2010 ble erstattet av arbeidsavklaringspenger), men med fradrag for det som allerede var utbetalt i form av midlertidige ytelser. Som det går fram av Ot. prp. nr. 10 (2003–2004) om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover, fant departementet det prinsipielt uheldig å etterbetale en eventuelt overskytende pensjon for tidsrom hvor vedkommende allerede har mottatt en ytelse til livsopphold. Stortinget sluttet seg til dette.

Personer som ikke har mottatt sykepenger eller arbeidsavklaringspenger fra folketrygden, vil som hovedregel få utbetalt uførepensjon fra og med måneden etter uføretidspunktet. Uføretidspunktet er det tidspunktet da personen fikk inntektsevnen nedsatt med minst halvparten pga. en varig sykdom, skade eller lyte.

SPØRSMÅL NR. 1557

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 9. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til spørsmål i ordinær spørretime 19. januar i år, og vil spørre utenriksministeren om hva som har kommet ut av henvendelsene han har gjort til russiske myndigheter om hendelsesforløpet da seks Røde Kors-sykepleiere ble drept i Tsjetsjenia i 1996. Utenriksministeren henviste i januar til arbeid utført av samarbeidende tjenester for å vurdere avhopperens opplysninger.

Kan utenriksministeren redegjøre for dette arbeidet og dets konklusjoner?»

BEGRUNNELSE:

I spørretimen 19. januar sa utenriksministeren blant annet:

"På bakgrunn av opplysningene som fremkom i avisen, har vi foretatt en fornyet henvendelse til russiske myndigheter og bedt om en orientering om status for etterforskningen.[...] Så er det riktig som representanten sier, at dette er informasjon fremkommet fra en avhopper. Det er da naturlig at samarbeidende tjenester vurderer kvaliteten på den informasjonen vedkommende gir i denne saken og i andre saker. Det vil ta noe tid på analysesiden å posisjonere denne informasjonen i forhold til andre informasjon, og troverdigheten i dem. Men som representanten sier: Dette er alvorlig og detaljert informasjon som vi kommer til å holde trykk på overfor russiske myndigheter utover i ukene og månedene nå i 2011 - etter at vi har fått den informasjonen som er fremkommet i denne ellers troverdige avisen."

Svar:

Som opplyst i ordinær spørretime 19. januar i år, har vi foretatt en fornyet henvendelse til russiske myndigheter og bedt om en orientering om status for etterforskningen av drapene på to norske og fire andre utenlandske hjelpearbeidere ved Det internasjonale Røde Kors-sykehuset i Tsjetsjenia 17. desember 1996. Russiske myndigheter har besvart henvendelsen i note av 3. mars d.å. I svaret bekrefter den russiske riksadvokaten at etterforskningen fortsetter, under tilsyn av den tsjetsjenske republikkens statsadvokat. Det fremkommer ikke videre opplysninger om resultatet av etterforskningen.

Vi er i dialog med Den internasjonale Røde Kors-komiteen og myndighetene i landene de andre ofrene kom fra. Det har ikke fremkommet nye opplysninger i saken som resultat av dette samarbeidet.

Samarbeidende tjenester har ikke registrert ny informasjon i saken og har ut fra erfaring med liknende saker foreløpig ikke grunn til å feste tillit til påstandene som ble fremsatt i oppslaget i The Times i november i fjor. Saken vil fortsatt bli fulgt nøye, og jeg vil komme tilbake hvis ny troverdig informasjon skulle fremkomme.

I årene som har gått siden ugjærningen har vi overfor russiske myndigheter gjentatte ganger gitt uttrykk for vår bekymring over manglende fremgang i etterforskningen. Vi vil fortsette å gjøre det klart for russiske myndigheter at vi forventer at forbrytelsen oppklares og de skyldige stilles til ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1558**Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 15. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva var politidekningen, målt i antall politiårsverk per 1000 innbyggere, i hvert enkelt politidistrikt i 2005, og hva er tilsvarende politidekning i hvert enkelt politidistrikt i 2011, alternativt nyeste tilgjengelige tall?»

Svar:

Det har vært en stor økning av antallet årsverk i politiet og påtalemyndigheten de siste årene. Tall fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) (fra Statens sentrale tjenestemannsregister) viser en økning på 1 915 årsverk fra 1. mars 2005 til 1. oktober 2010, jf. følgende tabell:

	1. mars 2005	1. mars 2006	1. mars 2007	1. mars 2008	1. mars 2009	1. mars 2010	1. okt 2010
Årsverk i politi og påtalemyndigheten	12 258	12 716	12 895	13 150	13 350	14 104	14 173

Det vises også til Prop. 1 S (2010-2011) for Jus-
tisdepartementet (side 215), hvor bemanningsover-
sikten over de siste tre årene framgår.

Ved innhenting av oversikt over bemanningen
fordelt etter stillingstyper som det er nødvendig å ha
for å besvare dette spørsmålet, har Politidirektoratet
innhentet opplysninger fra politidistriktene og særor-
ganene over antallet budsjetterte årsverk. Disse talle-
ne kan derfor avvike noe fra tallene som Justisdepar-
tementet mottar fra FAD.

Tabellen under viser beregnet politidekningsgrad

for ulike politidistrikter pr februar 2006 og oktober
2010. Det er ennå ikke utarbeidet oversikt for 2011.
Politidekningen er beregnet ut i fra antallet budsjet-
terte årsverk slik disse er innrapportert fra politidis-
triktene (polititjenestemannsstillinger).

Den enkelte politimester har budsjettansvaret i
sitt distrikt, og står fritt til å avgjøre om tildelt bevilg-
ning skal disponeres til lønn, drift eller investeringer.

Politistillinger i særorganene kommer i tillegg til
de tall som er beregnet for hvert distrikt.

Innrapporteringsdato	Politidekning		Budsjetterte årsverk	
	feb.06	okt.10	feb.06	okt.10
Oslo	3,06	2,89	2458	2610
Østfold	1,54	1,63	492	580
Follo	1,29	1,09	300	303
Romerike	1,47	1,42	525	598
Hedmark	1,39	1,13	375	372
Gudbrandsdal	1,48	1,44	132	145
Vestoppland	1,31	1,34	199	216
Nordre Buskerud	1,45	1,39	163	167
Søndre Buskerud	1,42	1,33	355	415
Asker og Bærum	1,44	1,3	377	358
Vestfold	1,51	1,43	454	486
Telemark	1,73	1,67	406	437
Agder	1,53	1,47	544	588
Rogaland	1,39	1,27	589	658
Haugaland og Sunnhordaland	1,21	1,17	240	256
Hordaland	1,51	1,31	848	891
Sogn og Fjordane	1,3	1,19	188	189
Sunnmøre	1,21	1,13	213	226
Nordmøre og Romsdal	1,44	1,4	234	248

Innrapporteringsdato	Politidekning		Budsjetterte årsverk	
	feb.06	okt.10	feb.06	okt.10
Sør-Trøndelag	1,44	1,35	530	583
Nord-Trøndelag	1,49	1,51	285	311
Helgeland	1,71	1,73	175	188
Salten	1,45	1,39	167	183
Midtre Hålogaland	1,58	1,61	266	279
Troms	1,57	1,59	272	309
Vestfinnmark	1,98	1,97	98	132
Østfinnmark	3,81	3,27	166	152

For øvrig vises det til at det som følge av nye arbeidstidsbestemmelser for politiet fra 1. oktober 2009, har vært en økning i arbeidstiden med 1 time for om lag 9 000 ansatte. Dette representerer en ressursøkning på anslagsvis 230 årsverk. Ved opprettelsen av 460 sivile stillinger i 2009 ble det frigjort om lag 280 polititjenestemenn fra administrative oppgaver til operative oppgaver. Til sammen utgjør dette om lag 500 årsverk med økt politiinnsats som ikke kommer fram i tabellen over.

Det vises også til at opptaket på Politihøgskolen

har økt betydelig i senere år. I 2007 og 2008 ble det tatt opp 432 studenter og i 2009 var opptaket 552 studenter. I 2010 var opptaket 720 studenter og et tilsvarende høyt opptak er foreslått i 2011. Politihøgskolen er en treårig utdanning, så det tar tid fra opptaket økte til det blir flere ansatte i politiet. Nedgangen i politidekningen skyldes lave studentopptak under Bondevik II-regjeringen. Pga. de store opptak som er foretatt nå, forventes derfor politidekningen å bli høyere framover.

SPØRSMÅL NR. 1559

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 10. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Har finansdepartementet til hensikt å endre skattereglene for norsk personell tilknyttet NATO?»

BEGRUNNELSE:

Skatteloven § 2-1 (8) lyder slik:

”Utsendt utenriks tjenestemann som oppholder seg utenlands i norsk stats tjeneste, og utsendt administrativt personell ved utenriksstasjon, anses som bosatt i utlandet. Det samme gjelder for arbeidstaker som tjenestegjør i Atlanterhavspaktens organisasjon med fast tjenestested i utlandet.”

Skatteloven § 2-1 (8) annet ledd var tidligere § 2-1 (6) annet ledd, og kom inn i loven ved revisjonen av skatteloven med virkning fra 1999. Før 1999 var regelen lovfestet i en egen særlov, Lov om midlertidig tillegg til skatteloven av 25. mai 1951 nr. 6. Bestemmelsens ordlyd var da:

”Tjenestemenn tilknyttet Atlanterhavspakten med fast tjenestested i utlandet, er i skatterettslig henseende å anse som bosatt i utlandet.”

Sær regelen om skatteplikt for tjenestemenn tilknyttet NATO har vært praktisert hvert år siden 1951. Fra FINs vurderinger i Ot.prp. nr. 35 (1951) heter det at:

”Finansdepartementet er enig i at det i skattemessig henseende er grunn til å likestille tjenestemenn som er stasjonert i utlandet under tjenestegjøring ved Atlanterhavspaktens organer med utsendte utenriks tjenestemenn.”

Revisjonen av skatteloven i 1999 skulle etter det undertegnede erfarer være en ren lovteknisk revisjon, som skulle modernisere språkdrakten der det var nødvendig, og systematisere de ulike bestemmelsene bedre. I ligningsmyndighetenes praksis og i Finansdepartementets (FINs) uttalelse av 21. januar 2010

kan det likevel synes som om de språklige endringene er tillagt vekt ved tolkningen. Denne praksisen har vært så massiv og ensartet, at det ikke skulle kunne sies å være mulig å endre praksis til skattyternes ugunst kun ved en ny fortolkning av ligningsmyndighetene. Finansdepartementets uttalelse i januar 2010 er en klar innstramming i forhold til praksis så langt.

Praksis viser at tjenestemenn tilknyttet nasjonale staber har vært omfattet av regelen i alle år, og Stortingsdokumentene fra 1951 viser at de nasjonale stabene kom på plass allerede tidlig på 1950-tallet. Praksis viser videre at alle offiserer som har dekket en fast posisjon Norge var pålagt å dekke i NATOs organisasjon, samt deres administrative støttepersonell, har vært omfattet av bestemmelsen.

Svar:

Bakgrunnen for Finansdepartementets brev av 21. januar 2010 til Skattedirektoratet var den omorganisering av NATO som har funnet sted, særlig de siste 10 årene. Gjennom denne omorganiseringen har selve NATO-organisasjonen blitt redusert, mens funksjoner som tidligere var dekket av organisasjonen selv, ble overført til medlemsstatene. Denne omorganiseringen skapte i sin tid usikkerhet hos ligningsmyndighetene om hvilke personer som omfattes av skatteloven § 2-1 åttende ledd andre punktum.

Finansdepartementets brev er en fortolkning av bestemmelsen med sikte på å klargjøre hvilke personer som omfattes av denne. Som det framgår både av bestemmelsens ordlyd, Finansdepartementets brev og av det ovenstående sitat fra Ot.prp. nr. 35 (1951) har det hele tiden vært et vilkår for å omfattes av bestemmelsen at tjenestemannen tjenestegjør ved Atlanterhavspaktens organer (NATO). Det er NATO-

traktaten som i første rekke avgjør hvem som er tjenestemenn i organisasjonen. Omorganiseringen av NATO har imidlertid medført at færre personer vil tjenestegjøre direkte under organisasjonen og flere vil tjenestegjøre i nasjonale staber. Sistnevnte personer vil ikke kunne sies å være "arbeidstaker som tjenestegjør i Atlanterhavspaktens organisasjon". Det gjelder selv om den nasjonale stabstjenesten skjer ved NATO-hovedkvarteret eller andre NATO-stasjoner.

De endrede tjenesteforhold er en endring av de faktiske forhold som får betydning for hvem som omfattes av bestemmelsen, uten at rettstilstanden er endret. Noen rettslig innstramming foreligger altså ikke etter departementets brev. At ligningspraksis i en periode har vært usikker, med behov for avklaring, endrer ikke dette. Det er derfor etter mitt syn ikke behov for å endre skatteloven § 2-1 åttende ledd.

Jeg viser for øvrig til at den usikkerhet som rådet ved tidligere års ligninger er tatt hensyn til i Finansdepartementets brev av 21. januar 2010. Det ble lagt opp til en løsning hvor personer som etter klargjøringen i brevet skulle vært innrømmet redusert skatt for tidligere års ligninger, men som ikke hadde fått slik lempning, bør kunne få sin ligning endret dersom øvrige betingelser for endring av ligning er tilstede. Videre ble det lagt opp til at de som har fått innrømmet redusert skatt senest ved ligningen for 2008, men som etter brevetts innhold ikke ville kvalifisere for dette, likevel skal kunne få redusert skatt etter bestemmelsen i kontraktperioden. Dette gir en lempelig overgangspraksis i de tilfeller der skattyterne hadde innrettet seg etter en usikker ligningspraksis som viste seg å være for liberal etter loven.

SPØRSMÅL NR. 1560

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Fremskrittspartiet ønsker å ivareta norsk natur under prinsippet "vern gjennom bruk". I det ligger en generell holdning til at man i vernede områder lokalt kan gi dispensasjoner og unntak avhengig av lokale forhold, så lenge verneverdier ivaretas. Det bør derimot unngås at dispensasjon forbeholdes personer/bedrifter som har store lommebøker.

Er statsråden enig i at unntak for vernebestemmelser ikke kun skal forbeholdes de som har økonomisk bæreevne til å gi "gaver" til lokale myndigheter/kommune?»

BEGRUNNELSE:

Tinn kommune har gitt tillatelse til bygging av hytte i et vernet området i Telemark. Dette skjer på

tross av at området er et såkalt landskapsvernområde, hvor har svært streng praksis. Dispensasjonen er gitt da tiltakshaver som gjenytelse lovet å sette i stand noen hytter av historisk verdi i samme området.

I miljøvernministerens svar på Dokument nr. 15:1450 (2010-2011) unnlater statsråden å forholde seg til den prinsipielle problemstillingen jeg reiste. Statsråden skriver at han er "opptatt av å styrke lokaldemokratiet. Som ledd i dette ønsker jeg at verneområdene skal forvaltes lokalt." Dette er en holdning jeg deler, men som statsråden ikke har levd opp til i sin kamp for å frata deler av lokaldemokratiet retten til å forvalte strandsone og annet areal. Statsråden fratok også myndighetene på Nord Jæren retten til å bestemme hvor IKEA kunne lokalisere nytt bygg.

Den prinsipielle problemstillingen er om man skal akseptere at unntak for vernevedtak skal gjøres avhengig av om tiltakshaver bidrar økonomisk tilbake til kommunen. Selv om ingen er imot at hyttene som assosieres med Kompani Linge settes i stand, er det prinsipielt problematisk. En person med hytteplaner, men uten finansielle muskler til å både bygge ny hytte og pusse opp kulturminner, ville trolig fått avslag på sitt hytteprosjekt i Tinn kommune. Dermed vil størrelsen på lommeboken avgjøre om en får dispensasjon fra vernevedtak.

I avisen Finnmarken 01.06.11 tar også APs Eirin Sund og Marianne Marthinsen sterk avstand fra prak-

sisen i Tinn kommune. Det harmonerer dårlig med signalene fra statsråden.

Svar:

Jeg viser til brev av 3. juni 2011 fra Stortingets presidentskap vedlagt spørsmål fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen til skriftlig besvarelse om oppføring av en hytte innenfor Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde i Tinn kommune i Telemark og mitt svar av 30. mai 2011.

Jeg er glad for at også Fremskrittspartiet ønsker å ivareta norsk natur, og jeg er helt enig med Fremskrittspartiet i at det ikke er størrelsen på folks lommebøker som skal være avgjørende for hva de eventuelt kan få tillatelse til innenfor et verneområde.

Det er naturmangfoldloven og verneforskriftene som i alle verneområder er avgjørende for hvilke tiltak og aktiviteter som kan foregå innenfor et verneområde, og det er forvaltningsmyndigheten, i dette tilfellet Tinn kommune, som hadde beslutningsmyndighet i henhold til naturmangfoldloven og verneforskriften om hva som kunne gjennomføres innenfor dette verneområde. Både loven og forskriften skal sikre forutsigbarhet og likebehandling. Avgjørelsene som fattes, må alltid baseres på en konkret vurdering i det enkelte tilfelle innenfor disse rammene.

SPØRSMÅL NR. 1561

Innlevert 1. juni 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 9. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Statens strålevern har i flere år samlet og registrert radonnivåer i privatboliger knyttet opp til opplysninger om personer i boligen. Den nye Strålevernforskriften vil påby dokumentasjon av lavt radonnivå ved utleie også i privatboliger fra 1. januar 2014 i samsvar med Regjeringens nasjonale radonstrategi.

Hvordan skal Statens strålevern samle inn radonmålinger fra privatboliger og hvordan vil disse dataene registreres og lagres?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens nasjonale radonstrategi og Strålevernforskriften er begrunnet med at et strengt regelverk for radon i privatboliger skal redusere antallet

lungekrefttilfeller i Norge. Det er derfor rimelig å anta at Statens strålevern har helserelaterte formål med å bygge opp en database over radonmålinger fra norske boliger. For eksempel vil opplysninger om radonnivå i den enkelte husstand kunne brukes til forskningsformål og i forvaltningsøyemed.

Landauer Gammadata Mätteknik AB avleser sporfilmer for radonmålinger og er den største aktøren i dette markedet. En stor andel av radonmålingene med sporfilm fra norske privatboliger avleses hos Gammadata. Så langt jeg har brakt på det rene, har Gammadata og Statens strålevern en avtale om innsending av alle radonmåledata for elektronisk registrering i en database ved Strålevernet. Det dreier seg om rundt 30 000-40 000 radonmålinger i året som gikk.

Norges geologiske undersøkelser (NGU) har opplyst om at de foreløpig ikke har konkrete planer om å bruke radondataene fra boligmålinger i de søkbare aktsomhetskartene som er åpent tilgjengelige på nettet.

Strålevernet har siden 2009 meldt fra til Datatilsynet (jfr. Melding 37222) om ”elektronisk oppbevaring av data” fra radonmålinger, men unnlater i meldingen å angi omfanget og det tiltenkte eller planlagte bruksområdet for datainnsamlingen.

Svar:

Strålevernforskriften som ble fastsatt ved kgl. res. av 29. oktober 2010, pålegger en plikt for utleier til å iverksette radonreducerende tiltak i alle utleieboliger, hvor radonnivået overstiger 100 becquerel/m³ (tiltaksgrense). Tiltaksgrensene innføres fra 1. januar 2014 og gjelder for offentlig og privateide utleieboliger, både større leiegårder og privates utleie av hybel/leilighet i tilknytning til egen bolig. Innen samme dato er det utleiers plikt å påse at ingen utleieboliger (etter at pliktige tiltak er gjennomført) har høyere radonnivå enn 200 becquerel/m³. Generelt gjelder at all stråleeksponering skal holdes så lav som praktisk mulig.

Statens strålevern er tilsynsmyndighet etter forskriften og har som oppgave å føre tilsyn med at utleiere overholder disse kravene og å fatte de nødvendige enkeltvedtak.

Statens stråleverns radondatabase inneholder om lag 130 000 enkeltmålinger fra norske boliger, skoler, barnehager og andre bygninger. Data er hovedsakelig innsamlet som del av store kartleggingsprosjekter i regi av Statens strålevern, men også som følge av innrapportering av måledata fra noen målefirma. Opplysninger som lagres i radondatabasen omfatter i hovedsak navn, adresse (herunder gårds- og bruksnummer), informasjon om boligtype, byggeår, type

vannforsyning, type ventilasjon, oppvarmingskilde, byggematerialer og hvor stor andel av en eventuell kjeller som ligger under bakkenivå. Det blir også registrert etasje for boligeiers soverom (som er det rommet det antas man oppholder seg mest), fødselsår til de som bor i husværet, hvorvidt det er gjort radonmålinger tidligere og om det er gjort tiltak mot radon i boligen. Om selve målingen registreres måleperiode, type rom og etasje det ble målt i, samt i hvor stor grad det ble luftet i rommet under måleperioden.

Databasen utgjør et viktig grunnlag for kunnskap om radonproblemet i Norge, og de faktorer som har betydning for dette. Den gir mulighet for å følge med i utviklingen av innendørs radonkonsentrasjon, se på geografiske variasjoner samt variasjoner knyttet til geologi, bygningsteknikk, m.m. Databasen bidrar til kunnskapsbasert forvaltning, for eksempel innen arealplanlegging.

I henhold til Miljøhandlingsplan for bolig- og byggsektoren 2009–2012, skal det legges til rette for at opplysninger om radonregistreringer fra fagsystem hos Statens strålevern kobles til den nasjonale geografiske infrastrukturen under Norge digitalt. I den forbindelse er det satt i gang arbeid med å koordinatfeste måleresultatene.

Det vises til at Statens strålevern siden 2009 har meldt fra til Datatilsynet om denne registreringen og oppbevaringen av data fra disse radonmålingene med hjemmel i personopplysningsloven. Dersom opplysningene fra radondatabasen skal benyttes for eksempel til forskning om helseutfall som følge av radoneksponering, vil det forutsette at opplysningene sammenstilles med opplysninger fra andre registre. Dette vil kreve at det gis enten konsesjon fra Datatilsynet etter personopplysningsloven eller at det gis forhåndsgodkjenning fra Regional etisk komité for medisinsk forskningsetikk etter helseforskningsloven.

SPØRSMÅL NR. 1562

Innlevert 3. juni 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 10. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren bidra til at jernbaneløst prioriterer denne oppgaven slik at gleden ved aktiv bruk av gammelt togmateriell som kulturminne også blir tilgjengelig denne sesongen?»

BEGRUNNELSE:

Her i Norge er vi så heldige at frivillige organisasjoner driver levende kulturminnevern ved å drive trafikk med gammelt togmateriell på flere banestrekninger, også strekninger som er i daglig kommersiell

bruk. Av praktiske hensyn er driftskonsesjonen for denne trafikken lagt til jernbaneverket.

Etter det Venstre blir fortalt, er det for tiden midlertidig kjørestopp for museumstog fordi en del nødvendig dokumentasjon, under jernbaneverkets eget ansvar, ikke er på plass. Det dreier seg om analyser, og dokumentasjon av disse, og berører ikke tilstanden til materiellet eller personellkompetansen til. Oppgaven synes å være overkommelig og lite ressurskrevende. Dersom disse frivillige organisasjonene skal få anledning til å kjøre tog denne sesongen haster det med å få denne dokumentasjonen på plass. I tillegg til verdien av levende kulturminner, viser saken også betydningen av frivillig innsats drevet av entusiasme. Slik aktivitet skaper også positiv interesse for jernbane i seg selv, og er derfor viktig også for satsingen på moderniseringen av jernbanen. Derfor må offentlige myndigheter, i dette tilfellet jernbaneverket, evne å hjelpe fram slik aktivitet samtidig som kravene til sikker drift ivaretas.

Svar:

Jeg er enig i at det er prisverdig at frivillige organisasjoner driver levende kulturminner. Dette gjelder bl.a. museumstogkjøringen. Kjøringen av veterantogene som foregår på det offentlige jernbanenettet er på tilsvarende måte som annen ordinær togtrafikk, pålagt krav om å ha lisens og sikkerhets sertifikat.

Denne typen jernbanevirksomhet er også underlagt tilsyn fra Statens jernbanetilsyn (SJT) for å sikre at virksomheten utføres i samsvar med gjeldende bestemmelser og i henhold til fastlagte sikkerhetskrav som gjelder for alle togselskap.

Det er Jernbaneverket v/Norsk jernbanemuseum som har lisens og sikkerhets sertifikat for kjøring av museumstog på det norske jernbanenettet. De frivillige organisasjonene har avtaler med Jernbaneverket v/Norsk jernbanemuseum for å kunne kjøre på deres lisens og sikkerhets sertifikat. SJT har nylig gjennomført en revisjon av museumstogkjøringen som avdekket flere avvik i styringssystemet for denne typen togkjøringer. Da det tar tid å få lukket avvikene har Jernbaneverket meldt tilbake til SJT at det ikke kan tillate kjøring av museumstog på det offentlige jernbanenettet før avvikene er lukket og all nødvendig dokumentasjon er oversendt til SJT.

Det er viktig å sikre at også denne typen virksomhet foregår på en betryggende måte og ivaretar sikkerheten for de reisende, for de som arbeider om bord i togene og at den ikke er en uakseptabel risiko for annen jernbanevirksomhet som foregår på de samme jernbanestrekningene.

Jeg har fått opplyst at Jernbaneverket regner med å få oversendt dokumentasjonen til SJT i nærmeste framtid i håp om at det skal være mulig å kunne starte opp museumstogkjøringen i løpet av denne måneden.

SPØRSMÅL NR. 1563

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 17. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Vil statsråden arbeide for at det skal være mulig å fremvise statistikk på tiltaksnivå for barnevernet for å kunne fatte mer kunnskapsbaserte avgjørelser omkring barnevernstjenester?»

BEGRUNNELSE:

Når barnevernet fatter vedtak knyttet til det enkelte barn skiller det mellom ulike tiltak som for eksempel rusproblemer, omsorgsvikt, enslige mindreårige asylsøkere, hjelpetiltak i hjemmet med flere. Det er store kostnadsforskjeller forbundet med disse tiltakene, og omfanget av tiltakene varierer. I statistikken fra statistisk sentralbyrå skiller det per i dag ikke mellom disse ulike tiltakene. Det gjør det etter spør-

målsstillernes syn vanskelig å frembringe nøyaktig kunnskap om omfanget og kostnaden ved de ulike tiltakene som brukes i barneverntjenesten. Mer og bedre kunnskap om barnevernet er viktig for å kunne fatte riktige kunnskapsbaserte avgjørelser om tjenestene.

Svar:

Jeg deler representantens oppfatning om behovet for god statistikk og forskning slik at avgjørelser i barnevernet i størst mulig grad baseres på kunnskap.

Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer hvert år en omfattende og detaljert barnevernstatistikk basert på kommune-stat rapporteringen (Kostra). Denne omfatter alle landets kommuner. Rapporteringen inne-

holder informasjon om alle barn (0-23 år) som har hatt undersøkelse og/eller tiltak fra barnevernet gjennom året. Her oppgis hvilke tiltak barnet har hatt i løpet av året fordelt på 28 tiltakskategorier, som for eksempel støttekontakt, avlastning i hjemmet, økonomisk hjelp, barneverninstitusjon osv. Det oppgis også om tiltaket er i hjemmet eller utenfor hjemmet. Tiltakene er både rene kommunale tiltak, kommunale tiltak med statlig økonomisk støtte og statlige tiltak. For ytterligere detaljer, se www.ssb.no/barneverng/ og www.ssb.no/bavestatres/. Mer detaljert informasjon om barneverninstitusjoner finnes på lenken www.ssb.no/barneverni/. I tillegg innhenter SSB informasjon om personell og organisering av barnevernstjenesten.

Kommunene leverer også regnskap etter de retningslinjer som er gitt i "Veiledning til Regnskapsrapporteringen i Kostra" fra Kommunal- og regionaldepartementet. Rapporterte utgifter til barnevern knyttes opp mot rapporterte tiltak (tjenestedata) i barnevernet.

SSBs statistikk gir ikke grunnlag for å sammenstille regnskaps- og tjenestedata på et lavere nivå enn skillet mellom tiltak i hjemmet og tiltak utenfor hjemmet. Det anses ikke statistisk hensiktsmessig å innhente regnskapsdata på et lavere tjenestenivå enn dette. Årsaken er at kostnadene knyttet til det enkelte tiltak varierer svært mye. Dette gjelder for eksempel tiltaket "besøkshjem" der barnets reisekostnader til besøkshjemmet naturlig nok varierer med reiseavstanden.

Selv om det er vanskelig å knytte presise kostnader til det enkelte tiltak i kommunen, har vi god statistikk om bruken av ulike tiltak i landet. Vi kan på den måten følge med på regionale forskjeller og utviklingstrekk over tid.

Det datamaterialet vi har tilgang til, gir grunnlag for mye god forskning. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har gjennom sin langsiktige forsknings- og utviklingsstrategi på barnevernområdet (FoU 2009-2012), et spesielt fokus på forskning på hjelpetiltakene i barnevernet. Hovedmålsettingen med forskningen er å få mer kunnskap om i hvilken grad hjelpetiltakene bidrar til å endre situasjonen for barnet.

I tillegg pågår det et forskningsarbeid ved Atferdssenteret knyttet til økningen i tilmeldte til barnevernet. Prosjektet analyserer utvikling i antall og sammensetning av barnevernsklinter i perioden 1993 til 2008. Det legges vekt på å identifisere endringsmønstre, samt mekanismer og faktorer som ligger bak disse endringene. Analysene bygger på registerdata, og databasen som anvendes er utviklet som en del av prosjektet.

Norsk institutt for forskning på oppvekt, velferd og aldring har i flere år fått støtte til å gjennomføre analyser av den longitudinelle barnevernstatistikken, se blant annet NOVA-rapport 3/08 Barnevernsklinter i Norge 1990-2005 – En longitudinell studie og Barnevern 1990-2011: En longitudinell studie av registerdata i tidsskriftet Norges barnevern, 85(3):39-45. Prosjektet benytter registerdata fra Statistisk sentralbyrå om barnevern som sammenstilles med andre registerdata. Den overordnede problemstillingen for prosjektet er å få mer kunnskap om hvordan det går med barnevernets barn over tid. Disse analysene gir oss et godt grunnlag for å vurdere hvordan barnevernet bør jobbe, og analysene er dermed svært viktige for vår politikktutforming.

SPØRSMÅL NR. 1564

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 10. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Hvor mye mer mat kunne vi produsert hvis vi kuttet ut det økologiske landbruket i Norge og heller produserte mat på den vanlige, ordinære måten?»

Svar:

Jeg viser til Stortingsrepresentant Per Roar Bredvold sitt spørsmål om hva som skjer med matproduksjonen ved bortfall av økologisk produksjon:

Det vises til St.prp. nr 1 S (2010-2011) der det framgår at Stortinget har satt som mål at det norske landbruket skal dekke etterspørselen etter varer det er naturlig å produsere i Norge. Norske forbrukere etterspør økologiske matvarer. Dersom vi ikke produserer disse selv, vil alternativet i større grad enn nå være import, noe som igjen vil kunne føre til mindre behov for norskproduserte matvarer, og følgelig lavere produksjon.

Før finanskrisen var etterspørselen etter økologiske produkter større enn produksjonen. Norske forbrukere og matvarekjeder utfordret meg da på hvordan vi kunne øke produksjonen, slik at vi i større grad kunne dekke etterspørselen etter økologiske varer. I forbindelse med jordbruksoppkjørene de siste årene er det derfor gjort endringer for å øke den norske produksjonen. Det norske markedet er fortsatt lite og umodent, men trenden i Europa er igjen økt etterspørsel etter økologisk mat, og det forventes at etterspørselen vil øke også i Norge.

I henhold til Soria Moria-erklæringen har Regjeringen som mål at 15 pst. av matproduksjonen og matforbruket skal være økologisk i 2020. I dag er ca 5,5 pst. av arealet økologisk dyrket og ca 1 pst. av omsetningen i varehandelen er økologiske matvarer.

Jeg er opptatt av at norske bønder skal produsere mat etter forbrukernes ønsker. En forutsetning for dette er å få til velfungerende verdikjeder. Landbruks- og matdepartementets handlingsplan Økonomisk, agronomisk – økologisk! skisserer strategiene

for å nå målene om økologisk forbruk og produksjon.

En hovedutfordring fremover er dermed å få en balansert utvikling mellom produksjon og forbruk av økologiske produkter.

Økologisk produksjon setter store krav til god agronomi og faglig høy kompetanse hos gårdbrukerne. Avlingsnivået varierer både innen og mellom de ulike produksjonene, men er generelt noe lavere enn i konvensjonell produksjon. Økologisk driftsform har, og skal ha, en viktig spydspissfunksjon i miljørettingen av landbruket. Balansert næringsforsyning er en utfordring både innen økologisk og konvensjonell produksjon. Økologisk produksjon går her foran når det gjelder å utnytte de naturlige ressursene på en best mulig måte.

Med det begrensede omfanget vi i dag har av økologisk produksjon i Norge, vil en tilbakelegging av dette arealet til konvensjonelt jordbruk være av svært liten betydning for den totale matproduksjonen i landet.

SPØRSMÅL NR. 1565

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I henhold til oppslag i Romsdals Budstikke 1. juni 2011 rulles det nå opp en meget uheldig sak der en utenlandsk lege står i fare for å kunne miste sin autorisasjon som lege grunnet utilbørlig opptreden blant annet ved Moldebadet. Tre ganger i løpet av en ett års periode har vedkommende lege hatt kontakt med politiet grunnet ulike tilfeller. Til tross for dette har vedkommende lege også etter dette fått fortsette som lege.

Er statsråden fornøyd med hvordan denne saken er håndtert?»

BEGRUNNELSE:

Vedkommende lege som nå er under etterforskning har ved flere anledninger vært i kontakt med politiet grunnet forskjellige forhold, herunder utilbørlig opptreden ved Moldebadet. I henhold til artikkelen i Romsdals Budstikke har helseforetaket sjekket ut legen ikke mindre enn tre ganger, og alltid fått til svar at alt var i orden. Denne saken viser med all tydelighet at det kan være grunn til å se på hvilke ru-

tinere som gjelder for rapportering og informasjonsutveksling mellom de forskjellige land vedrørende helsepersonell, hvilke rutiner politiet har overfor varsling til helseforetakene om denne typen saker, og ikke minst hvordan det er mulig at en ikke har klart å fange opp noe av disse sakene i Statens Autorisasjonskontor. Det er mye som taler for en gjennomgang av hvilke rutiner som gjelder. Jeg forventer at vedkommende lege allerede er tatt ut av tjeneste.

Svar:

Generelt vil jeg først presisere hvor viktig det er at arbeidsgiver har gode systemer for oppfølging av helsepersonell de ansetter, og at det er godt samarbeid med helsetilsynet når det er nødvendig. Dette er viktig for å opprettholde tilliten til en godhelsetjeneste i Norge.

I denne spesielle saken har jeg vært i kontakt med Helse Midt-Norge RHF og med Statens helsetilsyn.

Helse Midt-Norge RHF har informert meg om at saken ligger noe tilbake i tid ved det aktuelle helseforetaket. Den aktuelle legen ble ansatt i et vikariat

med prøvetid etter at bakgrunnen var sjekket før ansettelsen. Legen ble fulgt opp og det ble konstatert for dårlig fungering først i vaksituasjon, deretter også i klinisk arbeid. Vedkommende ble raskt tatt ut av vakt og kort etter også fra pasientrelatert arbeid for å hindre kontakt med pasienter. Vedkommende gjorde noe annet arbeid før ansettelsesforholdet ble avsluttet etter svært kort tid i prøvetiden. Saken ble meldt til det lokale helsetilsynet.

Statens helsetilsyn opplyser at de har saken til behandling etter at den er oversendt fra det lokale helsetilsynet. Saken er høyt prioritert og behandles raskt. Legen er varslet om at helsetilsynet vurderer å tilbakekalle autorisasjonen. I tråd med lov om helsepersonell vil Statens helsetilsyn fatte vedtak om reaksjon, herunder om vedkommende skal miste autorisasjon.

SPØRSMÅL NR. 1566

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 15. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hvilke planer foreligger for sikring av planoverganger, hvordan er disse fulgt opp og realisert, og hvilke initiativ har statsråden tatt for å øke sikkerheten ved krysning av jernbanespor?»

BEGRUNNELSE:

Krysning av jernbanespor er en sikkerhetsutfordring flere steder i landet. På landsbasis er det over 3.000 usikrede planoverganger. I tillegg forekommer det også ulovlig krysning av jernbanespor.

Derfor er det viktig at man fra myndighetenes side har planer og vurderinger for hvilke tiltak som er nødvendige for å øke sikkerheten, både på kort og lang sikt. Dette har stor betydning for de som bor langs jernbanelinjene, for gående, syklende og kjørende som må krysse jernbanespor og for alle som arbeider innen jernbanesektoren,

Selv om antallet krysningsulykker ikke utgjør et stort antall, er de likevel svært alvorlige fordi dødeligheten er høy i disse ulykkene. Dette så vi et tragisk eksempel på fredag 3. juni hvor en 16 år gammel gutt mistet livet ved krysning av en usikret planovergang ved Hokksund i Øvre Eiker kommune.

Svar:

Det er om lag 3 166 planoverganger på de deler av jernbanenettet som har regulær trafikk, og omlag 347 planoverganger på deler av jernbanenettet uten regulær trafikk, totalt om lag 3 500 planoverganger på hele jernbanenettet. Av dette er om lag 325 planoverganger knyttet til offentlig veg. De siste 10 årene har det vært gjort et betydelig arbeid med å sikre og

sanere planoverganger, og det er gjennomført nye tiltak på over 1000 planoverganger.

Jernbaneverket gjennomfører en rekke tiltak for å sikre og sanere planovergangene. Planovergangstiltakene omfatter et spekter av tiltak fra de enkle tiltak som siktforbedring og ringerutiner, til nedleggelse gjennom vegutløsning og/eller bygging av overgangsbru/undergang.

I 2010 gjennomførte Jernbaneverket rundt 230 forskjellige tiltak med smått (skilting, vegetasjonsrydding, øvrige vei- og siktutbedrende tiltak) og stort (om lag 30 saneringer av planoverganger). I 2011 er det planlagt gjennomført rundt 120 forskjellige tiltak (om lag 40 saneringer, skilting, vegetasjonsrydding, øvrige vei og siktutbedrende tiltak, holdningsskapende arbeid mm). Jernbaneverket jobber også med å utvikle nye tiltak og er nå i oppstartsfasen med en ny generasjon veisikringsanlegg.

Midler til sikringstiltak på planoverganger inngår i programområdet «Sikkerhet og miljø» som spesifiseres på Jernbaneverkets budsjett, kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen. I Nasjonal transportplan 2010-2019 er det lagt opp til å bruke om lag 70 mill. pr. år til planovergangstiltak, innenfor en samlet årlig avsetning til programområdet sikkerhet og miljø på 205 mill. kr.

Tiltak på de ulike planovergangene prioriteres og gjennomføres etter en samlet risikovurdering og i forhold til gjeldende regelverk. Det legges vekt på å velge de tiltak som samlet sett gir best risikoreduksjon innenfor disponible bevilgninger. Dette betyr at planoverganger med dårlige utforming og mye trafikk blir prioritert med større tiltak framfor tiltak på planoverganger med bedre utforming og mindre trafikk. Målsettingen er å få mest mulig sikkerhet igjen for de pengene som brukes til dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 1567**Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 15. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I Norge i dag har vi ca. 72 tusen arbeidsledige. Av og til er også noen av disse syke og trenger oppfølging i sitt sykefravær. Men det spesielle er at de ikke har en formell arbeidsgiver å forholde seg til. Det er da kun Nav som er nærmest den sykemeldte da den allerede er en aktør som den sykemeldte arbeidsledige forholder seg til.

Er statsråden sikker på at disse sykemeldte arbeidsledige som går på dagpenger blir godt nok ivare tatt som sykemeldte nå og videre når den nye lovendringen iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

I dag så har en ca. 72 tusen arbeidsledige i landet. Disse har dessverre ingen konkret arbeidsgiver å forholde seg til. Den nærmeste som har oppfølging er Nav og da i den situasjonen de er som arbeidsledig. Men av og til så er også noen av disse syke. Og trenger oppfølging når det gjelder prosessen videre som sykemeldt. Det er da nærmest å tro at det er Nav som må stå for den delen av oppfølgingen også når det gjelder denne gruppen. Og Nav blir da som en arbeidsgiver med dennes plikter å gjøre.

Svar:

Det var om lag 225 000 sykepengetilfeller i 4. kvartal 2010. Blant disse var 5 196 arbeidsløse med dagpengerettigheter.

For sykemeldte uten arbeidsforhold har Arbeids- og velferdsetaten et hovedansvar for oppfølgingen. Dette omfatter blant annet personer som har gått ut en kontraktsperiode eller et vikariat mens de mottar sykepenger. Det kan også omfatte registrerte arbeidssøkende som har blitt sykemeldte, eksempelvis dagpengemottakere.

Arbeids- og velferdsetaten har utarbeidet retningslinjer for oppfølgingsvedtak i etaten, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a. Disse retningslinjene omhandler også oppfølgingen av sykemeldte uten arbeid. Oppfølgingsvedtak iverksettes senest etter 12 ukers sykmelding og må sees i sammenheng med vedtak om fortsatt rett til sykepenger, jf. folketrygdloven § 8-7. Aktivitetsplan etter § 14a ivaretar kravet om oppfølgingsplan for disse brukerne. Retningslinjene presiserer at det bør vurderes om den sykemeldte har behov for oppfølging og oppfølgingsvedtak også før 12 uker. Denne vurderingen må blant annet baseres på den sykemeldtes helsetilstand og mulighet til å delta.

Det er etter Riksrevisjonens undersøkelse av Arbeids- og velferdsetatens oppfølging av sykemeldte (Dokument 3:5 (2010-2011)) blitt satt fokus på oppfølging av sykemeldte uten arbeidsgiver. Som jeg sa under stortingsbehandlingen 21. mars 2011, er sykemeldte som mister arbeidsgiver en gruppe som har høy risiko for overgang til varige trygdeytelser. Dette er en gruppe som må prioriteres særskilt, og som tilhører gruppen av sykemeldte som trenger oppfølging tidlig i sykmeldingsperioden. Blant annet på denne bakgrunn har departementet i tildelingsbrevet for 2011 bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om å rapportere særskilt på oppfølgingen av sykemeldte uten arbeidsgiver.

Jeg viser til at jeg i under debatten om Prop. 89 L den 6. juni 2011 sa at jeg ville komme tilbake til Stortinget på en egnet måte angående oppfølgingen av sykemeldte uten arbeidsgiver. Jeg tar sikte på å redegjøre for status i etatens arbeid rettet mot denne gruppen i Prop. 1 S (2011-2012).

SPØRSMÅL NR. 1568**Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 9. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvor store kostnader mener statsråden det er rimelig at små lokale festivaler, studentsamlingssteder og puber skal ha per ansatt ved å utdanne ordensvakter etter de nye kravene fra regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Justisdepartementet har utarbeidet ny forskrift om vaktvirksomhet, som forutsatt ved Stortingets behandling av vaktvirksomhetsloven i 2009. Ved komiteens behandling uttrykte Høyre bekymring for kostnadene de nye utdanningskravene for ordensvakter ville medføre for små lokale festivaler, studentsamlingssteder og puber, samt for andre bedrifters egenvakthold.

De nye forskriftene medfører svært omfattende krav til utdanning for blant annet ordensvakter. For mange små aktører medfører kravene store utgifter. Det er stor risiko for at mange erfarne ordensvakter kommer til å slutte som ordensvakter, fordi de ikke ønsker å gjennomføre de mange kursene de nye kravene medfører.

Svar:

Det er viktig at personer som jevnlig kommer opp i konfliktsituasjoner i arbeidet sitt – og hvor de involverte også i mange tilfeller er påvirket av alkohol – har god basiskunnskap om hvordan de skal håndterer slike situasjoner. Såfremt små lokale festivaler, studentsamlingssteder og puber mener de trenger ordensvakter, eller er pålagt å ha det, så skal også disse kunne håndtere utfordringene som ligger til jobben. Det gjelder ikke bare i forhold til individene som kommer i kontakt med ordensvakten, men også i forhold til egen sikkerhet. Situasjoner løst på feil måte kan lett utvikle seg til hendelser som kunne vært unngått ved rett håndtering. Dette er ikke mindre viktig på små utesteder enn på større utesteder.

Ved behandlingen av endringene i vaktvirksomhetsloven var det enighet i Stortinget om at de som er rene ordensvakter må tilfredsstille kravene som angis i loven. Dermed omfattes også denne store og viktige gruppen vakttjeneste av kvalitetstenkningen som ligger bak det oppgraderte regelverket. De får en standardisert opplæring som skal gjennomføres i opplæringsforetak underlagt systematisk kontroll. De skal være ansatt i virksomhet med oversiktlige ansvarsforhold og underlegges årlig vandelskontroll. Dette er ikke urimelige krav.

Hvor mye det helt konkret vil koste utestedene å tilpasse seg lovendringene avhenger av en rekke faktorer. Hvor mange ordensvakter trenger de? Hvordan er de ulike tjenestene organisert – hva er vakttjeneste og hva er rene servicetjenester som ikke omfattes av regelverket? Hvilken kompetanse har de allerede blant de ansatte? Hvordan skal ny ordensvaktopplæring gjennomføres? Svarene på de tre første spørsmålene har utestedene selv mulighet til å påvirke, eventuelt sammen med lokalt politi. Det siste spørsmålet er delvis besvart i den nye forskriften, hvor det gis regler om blant annet forenklet opplæring for ordensvakter. Detaljene om læreplaner og gjennomføring skal utredes av en arbeidsgruppe under ledelse av Politidirektoratet. Arbeidsgruppen nedsettes i disse dager, og skal på dette punktet ha deltakelse fra en bredt sammensatt referansegruppe bestående av Nærings- og handelsdepartementet, NHO Reiseliv, Norsk Studentorganisasjon, Norsk Rockforbund, Norges Ordensvakt forbund og utvalgte politidistrikt.

Det er viktig med kontinuerlig tilgang til kvalifiserte ordensvakter. Det er derfor også både i forskriftsarbeidet og i mandatet til arbeidsgruppen lagt betydelig vekt på å utvikle overgangssystemer og tilrettelegge for løsninger som kan sikre forsvarlig kompetanse gitt de geografiske, kapasitetsmessige og økonomiske realitetene.

SPØRSMÅL NR. 1569**Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 14. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Namdal Bruk AS er gitt konsesjon for å drive et større skogareal i aksjeselskap, noe som bryter med den praksis som statsråden har lagt seg på ved å nekte Bredvold Skoger A/S konsesjon i en tilsvarende sak. Tidligere har det blitt gitt en rekke tillatelser til å drive skogeiendommer organisert som aksjeselskap. Staten praktiserer her forskjellsbehandling.

Kan statsråden redegjøre for grunnlaget for denne forskjellsbehandlingen, eller er det slik å forstå at han vil stanse alle skogerverv foretatt av aksjeselskaper?»

Svar:

Bakgrunnen for at en ønsket å føre videre denne praksisen er at det er norsk tradisjon, og det har vist seg å være en stabil og rasjonell eierform. Konsesjonsloven har imidlertid ikke noe absolutt forbud mot at aksjeselskaper kan erverve landbrukseiendom. Loven legger til rette for fleksible løsninger i de tilfellene der dette byr på fordeler i forhold til den tradisjonelle eierformen. I konsesjonsloven § 9 tredje ledd som gjelder ved erverv av landbrukseiendom er det derfor fastsatt at konsesjon kan gis til selskaper med begrenset ansvar. Det må i hver slik sak foretas en konkret og individuell vurdering av om konsesjon bør gis.

Jeg for min del har ikke tro på at et aksjeselskap generelt gir bedre muligheter og motivasjon for å investere i og drive en landbrukseiendom enn et personlig eie. Dersom lovens mulighet for å gi konsesjon til aksjeselskap blir hyppigere brukt, vil dette kunne medføre vanskeligheter med å håndheve en boplikt som gir stabil bosetting. Aksjer kan selges videre uten konsesjon. Det betyr at personer uten interesse i eiendommen som bosted og arbeidsplass, og som bare investerer i eiendommen som en ren kapitalplassering kan bli eiere uten at det hindres gjennom konsesjonsbehandling. I et langsiktig perspektiv mener jeg at aksjeselskapsformen heller ikke er heldig med tanke på å ta vare på arealressursene. Vi er avhengige av at eiendomsressursene forvaltes av eiere som har et tidsperspektiv på 50 til 100 år. Derfor bør personlig eierskap fortsatt være den viktigste eierformen i landbruket.

De to sakene som er nevnt i representantens spørsmål må ses i lys av dette. Etter det jeg har fått opplyst, ga kommunestyret i Namsskogan kommune Namdal Bruk AS konsesjon på erverv av en rekke skogeiendommer i kommunene Grong, Lierne, Røyrvik,

Høylandet, Flatanger, Namsos og Namsskogan. Det ble satt som vilkår at selskapet skal ha bemannet administrasjon varig lokalisert i Namsskogan kommune, fordi 53 % av areal og ressursgrunnlaget for Namdal Bruk AS ligger innenfor kommunens grenser. Ervervet gjaldt samlet over 710 000 dekar hvorav ca. 210 000 dekar produktiv skog. Eier og styreleder i Namdal Bruk AS er Ola Mæle, og eiendommene ble ervervet fra et annet aksjeselskap; Ulvig Kiær AS. I sakspapirene som lå til grunn for kommunens avgjørelse er det uttalt at det for en skogeiendom av den størrelsesorden som foreligger må anses som en rasjonell og akseptabel eierform at den eies av et aksjeselskap. Det er videre vist til at vilkåret om at administrasjonen skal legges til en av kommunene der eiendommen ligger vil sikre lokal tilknytning og tilstedeværelse i framtida.

Søknad om konsesjon fra Bredvold Skoger AS gjaldt erverv av gnr. 4 bnr. 8 m.fl. i Åsnes kommune, og ble behandlet i to runder, begge ganger med det resultat at konsesjon ble avslått, senest ved departementets avgjørelse i 2008. Eiendommen var totalt på ca. 25 454 dekar fordelt på ca. 500 dekar dyrka jord, 19 dekar annet jordbruksareal, 22 562 dekar produktiv skog, 1 338 dekar myr, og 969 dekar annet areal. Eiendommen var bebygd bl.a. med to våningshus og åtte skogshusvær. Eiendommen i Åsnes ble overtatt av Ragnar Bredvold etter testament og saken gjaldt videre overføring til et aksjeselskap. I søknaden om konsesjon ble det bl.a. vist til at det var aktuelt med et generasjonsskifte innen kort tid, og at dette kunne føre med seg økonomiske problemer som ville være driftsmessig uforsvarlig. Det ble vist til at mulighetene til å fortsette en samlet drift av eiendommene og utvikle dem ville bli større hvis eiendommen ble eid av et aksjeselskap. Overdragelsen tok bl.a. også sikte på å utvikle eiendommens potensial for turisme. Departementet uttalte i et av vedtakene: "Det er etter departementets mening ingen tvil om at det her dreier seg om en tradisjonell landbrukseiendom som kan gi stor nok avkastning for både fast bosetting og drift i åra framover. Departementet kan ikke se at det er nødvendig å etablere et aksjeselskap for å få til framtidig fast bosetting og drift av eiendommen." Departementet la videre til grunn at en konsesjonsmeddelelse til Bredvold Skoger AS med rette ville kunne bli påberopt av mange andre. Det ville kunne lede til at det etter hvert blir vanskelig å fastholde praksisen som ivaretar ønsket om at landbrukseiendommer i størst mulig grad skal eies av fysiske personer som

selv bebor og driver sine eiendommer, og der øvrige arvinger ved et generasjonsskifte får et ordinært økonomisk oppgjør.

Det går fram av dette at de aktuelle eiendommene er ulike. Eiendommen ervervet av Namdal Bruk AS er arealmessig mer enn 27 ganger større enn eiendommen som ble ervervet av Bredvold Skoger AS. Ressursmessig er den også betydelig; den kan i liten grad anses som en "vanlig" landbrukseiendom, og har heller ikke blitt drevet slik tidligere. Vi er her ute av kjerneområdet for den tradisjonelle eierformen slik det er beskrevet i forarbeidene til gjeldende konsesjonslov. Eiendommen i Åsnes har en annen stør-

relse, den består dessuten av både jord og skog og har vært bebodd på vanlig måte. Eiendommen er dermed i større grad å betrakte som en tradisjonell landbruks-eiendom. Etter mitt syn bør det innenfor det konkrete skjønnet som skal utøves etter konsesjonsloven være rom for ulikt resultat i de to sakene. Her vil bl.a. lokale forhold knyttet til det område eiendommen ligger komme sentralt inn. Ulike resultat er ikke et tegn på forskjellsbehandling slik representanten gir inntrykk av i sitt spørsmål, men en følge av at det er utøvet et konkret og individuelt skjønn innenfor rammen av de bestemmelsene som gjelder.

SPØRSMÅL NR. 1570

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ved St. Olavs hospital blir kvinner nektet å få utført abort kirurgisk, selv om de ønsker denne metoden.

Hvordan mener statsråden at kvinners synspunkter skal vektlegges ved valg mellom medisinsk og kirurgisk abort, hvilken betydning skal økonomi ha, og vil statsråden forsikre seg om at kvinnene får god oppfølging ved medisinsk abort?»

BEGRUNNELSE:

KrF har ved flere anledninger stilt spørsmål ved om kvinner som tilbys medisinsk abort får tilstrekkelig oppfølging. Aborten skjer da over tid, utenfor sykehusmiljøet og uten helsepersonell til stede. Dette vil oppleves ulikt, men kan være belastende for noen kvinner. Det er derfor viktig at tilbudet om medisinsk abort kombineres med tett oppfølging av den enkelte kvinne, og at dette ikke blir et virkemiddel for å kutte kostnader på bekostning av oppfølging av pasientene. Praksisen ved St. Olav slik den fremstår i Adresseavisen 6.6.11 tyder på at dette er i ferd med å bli tilfelle.

Dersom det er de økonomiske innsparingene som står i fokus ved medisinsk abort, gir det også grunn til uro over hvordan kvinnene følges opp når de benytter denne metoden.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2011 varslet departementet at man ville igangsette et prøveprosjekt hvor privatpraktiserende gynekologer utenfor

sykehus kan tilby medisinsk abort. Da KrF stilte spørsmål ved om an da hadde sikkerhet for at kvinnene fikk tilstrekkelig oppfølging, ble problemstillingen avvist fra Helsedepartementets politiske ledelse under henvisning til at man var helt trygg på dette.

Praksisen ved St. Olavs Hospital hvor kvinner pålegges å bruke denne metoden, ut fra økonomiske hensyn, setter denne forsikringen i et underlig lys.

Svar:

Norske kvinner har hatt rett til selvbestemt svangerskapsavbrudd før utgangen av 12. uke siden 1978. Både lov, forskrift og veiledning til loven er utformet på bakgrunn av datidens medisinske kunnskap hvor svangerskapsbrudd ble utført ved kirurgisk inngrep. Kyndighet, betryggende omstendigheter, god smertelindring og rask tilgang til sykehus, var medisinskfaglige begrunnelser for sykehusbehandling den gang svangerskapsavbrudd ble foretatt som et kirurgisk inngrep. I dag er faget endret ved at medikamenter kan erstatte kirurgi. På hvilken måte svangerskapet skal avbrytes, er ikke regulert i loven.

Det fremgår av Rapport om svangerskapsavbrudd for 2009 fra Nasjonalt folkehelseinstitutt at medikamentell avbruddsmetode nå er den mest brukte praksis ved selvbestemte svangerskapsavbrudd. I 2009 ble 67,4 % av de selvbestemte svangerskapsavbruddene gjennomført medikamentelt. Helsedirektoratet konkluderte i 2007 med at medikamentell avbruddsmetode har vært gjenstand for mange og om-

fattende studier og er en veldokumentert og trygg metode. Undersøkelser har vist at komplikasjonsfrekvensen er lav og brukertilfredsheten høy.

Kvinnen skal ha anledning ”til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige undersøkelses- og behandlingsmetoder”, jf. pasientrettighetsloven § 3-1. Retten til medvirkning forutsetter et samspill mellom pasient og helsepersonell. Det er viktig at den tilpasses hver enkelt pasients individuelle forutsetninger og behov. I tilfeller hvor spørsmålet om valg mellom kirurgisk og medikamentell avbruddsmetode aktualiseres, skal helsepersonell gi informasjon om hva de to metodene innebærer, risiko og andre forhold som kan ha betydning for den faglige forsvarlighetsvurderingen. Pasientens ønske om abortmetode skal tillegges vekt ved helsepersonells vurdering, men likevel slik at hensynet til faglig forsvarlighet er avgjørende. Økonomi skal ikke alene være avgjørende for helsepersonells vurdering av den best egnede metode for den enkelte kvinne. Helsepersonell har det endelige ansvaret for at helsehjelpen er forsvarlig og skal derfor ta den endelige beslutningen

om hvilken avbruddsmetode som skal tilbys. Medikamentelt svangerskapsavbrudd benyttes i dag som førstevalg ved svært mange sykehus, og det skal gode faglige grunner til å velge kirurgisk avbruddsmetode i stedet.

Handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010-2015 – strategier for bedre seksuell helse (IS-1813), utgitt av Helsedirektoratet, fremhever betydningen av at kvinner, som etter et svangerskapsavbrudd har behov for det, bør tilbys veiledning.

I henhold til handlingsplanen er det viktig at personell i helsetjenesten er oppmerksomme på spekteret av reaksjoner den enkelte kvinne kan ha etter et svangerskapsavbrudd. Det er derfor viktig at aktuelt personell formidler tilbud om veiledning og etter samtaler dersom kvinnen ønsker det.

Sykehusets rådgivning og veiledning forutsettes å omfatte informasjon om mulige psykiske reaksjoner og informasjon om hjelpeapparatet, slik at kvinnen vet hvor hun kan henvende seg for å få hjelp om hun får reaksjoner på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1571

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte eller avkrefte at det eksisterer planer, formelle eller uformelle, som ikke er kjent for offentligheten om å kutte i fødetilbudet ved sykehusene i Harstad og Narvik, og kan hun forsikre innbyggerne i disse byene at fødetilbudet, også etter høstens valg, vil forbli minst på dagens nivå?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til oppslag i Harstad Tidende 4. juni hvor det hevdes at det eksisterer en ”hemmelig plan for kutt på føden i Harstad og Narvik”. Følgende fremgår i ingress på første side: ” Ingen vil si det offentlig, men planene beredes: Etter valget skal det kuttes i fødetilbudet i Hålogaland”. Det fremgår videre av artikkelen på side 4 og 5 i avisen: ” Den politiske ledelsen i helse- og omsorgsdepartementet vil legge ned fødeavdelingene i Harstad og Narvik.” Hvis dette er riktig bør den ansvarlige statsråd ha kunnskap om det, eller skaffe seg slik kunnskap. Det er svært uheldig at det hersker usikkerhet rundt et så

viktig tilbud som dette i de lokalsamfunnene det berører.

Svar:

I henhold St. meld. nr. 12 (2008-2009) En gledelig begivenhet jf. Innst. S. nr. 240 (2008 2009), vedtok Stortinget å pålegge de regionale helseforetakene å utarbeide en flerårig helhetlig og lokalt tilpasset plan for fødetilbudet i regionene sammen med berørte kommuner. Planene skulle også omfatte svangerskaps- og barselomsorg.

Helsedirektoratet har gitt ut veilederen Et trygt fødetilbud – Kvalitetskrav til fødselsomsorgen. Veilederen stiller krav til seleksjon av fødende, bemanning og kompetanse ved fødeinstitusjoner. Det har fra departementets side vært en forutsetning at de regionale planene for svangerskap, fødsels- og barselomsorg og Helsedirektoratets arbeid med veilederen skulle sees i sammenheng.

Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt Regional plan for helhetlig svangerskaps-, fødsels- og

barselomsorg for Helse Nord – konsekvenser av forslag til nasjonale kvalitetskrav datert 12. november 2010. Planen omfatter første trinn i en planprosess og synliggjør konsekvensene av de nasjonale kvalitetskravene for Helse Nord. Trinn to vil innebære beslutninger om organiseringen av virksomheten.

Jeg er kjent med at styret for Helse Nord RHF den 24. mars 2011 behandlet sak 31-2011 Desentralisert fødselsomsorg i Helse Nord – videre arbeid. Styret vedtok å utarbeide en regional tiltaksplan for å utvikle fødselsomsorgen der utdanning, rekruttering og stabilisering av tilgang på fagpersoner vil være de

mest sentrale emner. Det skal utarbeides et høringsnotat som skal sendes på en bred høring.

Nasjonal helse- og omsorgsplan slår fast at nærhet til føde- og barselomsorg er viktig. Helse Nord RHF har opplyst meg om at det ikke foreligger noen planer om å kutte i fødetilbudet ved sykehuset i Harstad eller Narvik. Det har imidlertid vært utfordringer knyttet til å ha gynekologer tilsatt i alle stillinger ved de to sykehusene. For å sikre forsvarlig drift har man derfor vært avhengig av innleie og stafettordninger fra Universitetssykehuset i Nord-Norge, Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 1572

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ser statsråden den vanskelige situasjonen en fastlege i en liten kommune/bygd kan være i på grunn av for tette bånd og relasjon til pasienten, og vil statsråden foreta seg noe når det gjelder fastlegeordningen i slike situasjoner når det gjelder sykefravær?»

BEGRUNNELSE:

I mange kommuner er båndene temmelig tette mellom pasient og fastlege. Dette er helt naturlig da mange kommuner har få innbyggere og legen er en av dem. En blir ofte både omgangsvenn i det private liv så vel som en del av en større bekjentskapskrets. Det er ikke tvil om at i slike situasjoner blir det emosjonelt vanskelig å være helt profesjonell i et møte der en skal avgjøre et sykemeldingsspørsmål. Selvfølgelig er det i de fleste tilfeller er det helt klare og tydelige avgjørelser som sier at en sykemelding er det riktige. Men i noen tilfeller vil kanskje dette være vanskelig ut i fra nære bånd og relasjoner.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at sykemeldingsspørsmål i enkelte tilfeller kan oppleves som vanskelig for fastleger. Det er imidlertid ikke bare i små kommuner/ bygder eller i rollen som sykmelder at fastleger opplever vanskelige situasjoner. De fleste fastleger har pasienter de følger over mange år. Enhver fastlege vil derfor komme opp i situasjoner der rollen som pasientens forsvarer og rollen som portvokter i forhold til fordeling av samfunns-goder kan

komme i konflikt. Jeg mener ikke at det er behov for å gjøre endringer i selve fastlegeordningen av den grunn. Ett av formålene med innføring av fastlegeordningen var nettopp å bidra til kontinuitet i legepasientforholdet. Spørreundersøkelser viser at kontinuitet verdsettes høyt av de fleste pasienter. Kontinuitet, og det at legen kjenner pasienten, er også viktig for å sikre faglig kvalitet i den medisinske oppfølging og behandling.

Jeg har stor tiltro til at fastleger og andre sykmeldere er seg bevisst de ulike dilemmaer yrkesutøvelsen bringer med seg. Jeg ønsker å presisere at det er pasienten selv som fremsetter krav om sykepengesaker, og at det er arbeidsgiver/Arbeids- og velferdsetaten som har beslutningsmyndighet i sykepengesaker. Fastleger og andre sykmeldere er medisinsk sakkyn-dige som gir medisinske råd til beslutningstagerne. For å unngå at det er tvil om rådene, er det også gitt enkelte habilitetsregler. Blant annet er det ikke anledning til å sykmelde seg selv, og sykemelding av ektefelle/samboer eller barn/stebarn kan kun gjøres når det foreligger spesielle forhold, og da kun for en kort periode.

Sykepengesaker er en rettighet til den som er arbeidsufør på grunn av en funksjonsnedsettelse som klart skyldes egen sykdom eller skade. Så lenge medisinske råd er viktige for raskt å kunne avgjøre graden av arbeidsuførhet, kan jeg vanskelig se for meg et bedre alternativ enn bruk av blant annet fastlegene i dette arbeidet. Regjeringen, sammen med aktuelle samarbeidspartener, vil likevel fortsette å ha fokus på å bevisstgjøre alle sykmeldere i deres ansvar i rollen som

medisinsk sakkyndig. I arbeidet med oppfølging av protokoll som ble undertegnet samtidig med ny avtale om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), er bevisstgjøring gjennom faglig veiledning, opplæring og tilbakemeldinger i forhold til sykmeldingspraksis sentrale tiltak.

På nåværende tidspunkt ser jeg ingen grunn til å utvide innholdet i habilitetsreglene. Jeg har tro på at fastleger som vurderer at relasjonen blir for tett/komplisert, vil søke veiledning/råd hos kollegaer, alternativt be pasienten ta kontakt med annen sykmelder.

SPØRSMÅL NR. 1573

Innlevert 6. juni 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 15. juni 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I forbindelse med fremleggelsen av den studien som den tverrdepartementale gruppen har utarbeidet hva gjelder fiskefusk så er det nok en gang kommet en debatt knyttet til om den straffen som brukes i disse sakene er tilstrekkelig. I den forbindelse har statsråden i en uttalelse i Fiskeribladet Fiskaren 3. juni konstatert at det skal slås hardt ned på alle tilfeller av fiskefusk.

Hvilke nye virkemidler er det statsråden vurderer å ta i bruk hvis statsråden mener at inndragning og bøter ikke er tilstrekkelig?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at man kommer alle former for fiskefusk og overfiske til livs all den tid at det er viktig at man har god kontroll på den biomasse man faktisk tar ut av de enkelte bestander. Vi har sett en ny debatt blusse opp etter at et tverrdepartementalt utvalg har lagt frem en studie over det de kaller "organisert fiskerikriminalitet i et nordatlantisk perspektiv". Dette er en rapport som ikke er utarbeidet av personer knyttet til, eller har inngående kompetanse innen fiskerinæringen, men er utarbeidet av professor Ole Georg Christoffersen som er cand. polit ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi ved UiO. Rapporten er betalt av Fiskeri- og kystdepartementet. Slik det fremkommer av artikkelen oi Fiskeribladet Fiskaren har rapporten som utgangspunkt å se på om de straffereaksjoner som benyttes virker eller ikke. Norske fiskere er i all hovedsak meget lovlydige og seriøse aktører som er meget godt inneforstått med at dersom en jukser eller begår denne former for fiskekriminalitet så vil dette bli straffet relativt hardt.

Det kan imidlertid være slik at risikoen for å bli oppdaget i enkelte områder er relativt lav, all den tid at Kystvakten har begrenset med ressurser. Det er

derfor viktig at man sikrer at Kystvakten har tilstrekkelig med midler til å kunne foreta hyppige kontroller. Når det gjelder spørsmålet om dagens sanksjoner faktisk virker etter hensikten så må det kunne forventes at stastråden først går i dialog med næringen før en uttaler seg relativt konkluderende i mediene i denne saken da dette er med på å stemple en hel næring som gjør sitt ytterste for å følge gjeldende regler og forskrifter.

Svar:

Representanten Nesvik viser i sin begrunnelse til rapporten "Organisert fiskerikriminalitet i et nordatlantisk perspektiv", som er skrevet av Jan Georg Christophersen på oppdrag fra Fiskeri- og kystdepartementet. Som det fremgår av rapportens forord, tar den sikte på å "vise hvordan kriminelle i og utenfor fiskerinæringen benytter organisering som virkemiddel ved lovbrudd".

I likhet med representanten Nesvik er mitt hovedinntrykk at norske fiskere i all hovedsak er lovlydige og seriøse næringsdrivende. Det gjør det enda viktigere at ikke enkeltaktører får mulighet til å ødelegge omdømmet og svekke ressursgrunnlag for en hel næring. Derfor må kontrollmyndighetene jobbe systematisk og koordinert for å avdekke slik kriminalitet, på dette området som innenfor andre samfunnsområder. Jeg har derfor i ulike fora de siste årene snakket åpent om de utfordringer både fiskeriforvaltningen og næringen har i å bekjempe fiskerikriminalitet.

Fiskerikriminalitet er et betydelig problem internasjonalt, og gjør det vanskelig å gjennomføre bærekraftig forvaltning av bestandene. Det har vi erfart også i våre nærområder. Dette går ut over ressursgrunnlaget og inntektene til lovlydige fiskere og ansvarlig fiskeindustri, og påvirker konkurranseforholdene i næringa. De siste årene har vi fått på plass en

rekke nye tiltak som allerede har gitt gode resultater, og vi har fått bukt med de store problemene i Barentshavet.

Det betyr likevel ikke at jobben er gjort. Ulovligheter i fiskeriene forekommer fremdeles, også i Norge, og ulovlig fiske og annen fiskerikriminalitet krever kontinuerlig oppmerksomhet.

Generelt er jeg opptatt av at vi skal ha et sanksjonssystem for overtredelser av fiskeregelverket som er både effektivt og rettferdig, og som bidrar til at reaksjonen kan tilpasses overtredelsens alvorlighetsgrad. Et slikt sanksjonssystem bør bestå av flere

reaksjonstyper enn straff. Fiskeri- og kystdepartementet arbeider nå med forslag til forskrift om lovbruddsgebyr ved overtredelser av havressursloven. Forskriften skal blant annet legge til rette for at forvaltningen kan ilegge lovbruddsgebyr som et alternativ til en mer belastende straffeforfølgning. Lovverket gir også adgang til å nytte midlertidig eller permanent tilbakekall av fisketillatelse som sanksjon, og dette er en mulighet som har vært og vil bli nyttet.

Hovedpoenget er at fiskerikriminalitet ikke kan aksepteres, og straffenivået må gjenspeile dette.

SPØRSMÅL NR. 1574

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 21. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Helfo har en ordning hvor de som har behov for medisiner som faller utenfor blåreseptforskriften (§ 5-14) kan søke om individuell refusjon. Det spesifiseres i Helfos reglement at hvis pasienter med immunsvikt får godkjent refusjon skal de ikke betale egenandel. Mange ME-pasienter viser ved biomedisinsk utredning store avvik på immunforsvaret og immun dysfunksjon.

Bør ikke også de få refusjonsrettigheter?»

BEGRUNNELSE:

Det viser seg at ME- ikke bare rammes av et manglende offentlig behandlingstilbud, men også av refusjonsordninger som ikke gir dem samme rett som andre med immunsvikt til å få dekket sine utgifter til undersøkelser og behandling som virker. Etter lang tids sykemelding, så 50 % uføretrygdet og de siste 10 årene 100 % arbeidsufør har en ME-syk endelig fått utredet og behandlet sin sykdom.. Hun har i 16 år fått vite at det offentlige helsevesen ikke finner noe galt som de kan behandle, og har derfor ikke mottatt noe offentlig behandlingstilbud.

Ved Lillestrøm Helseklinikk og spesialist i indremedisin Prof. Kenny De Meirleir har hun de siste 2,5 årene blitt undersøkt grundig for sin sykdom. Blod-, spytt- og avføringsprøver er oversendt anerkjente laboratorier i USA og Belgia for analyse, og det ble påvist svært alvorlige tarminfeksjoner som hun har fått behandling for med antibiotika kjøpt gjennom apotek i Norge og utlandet. Grundige undersøkelser har også

avdekket at hun lider av en autoimmun sykdom eventuelt i kombinasjon med det påviste hiv-liknende retroviruset XMRV. De alvorlige infeksjonene skyldes altså problemer med immunforsvaret. Hun har blitt behandlet med probiotika og immunstyrkende medisin, og har i dag en betraktelig bedring i funksjonsnivå. De objektive biologiske prøvene viser også at hun er på god vei mot å bli friskere, men får vedlikeholdsbehandling for å unngå sykdomsforverring. Problemet er at hun ikke får dekket kostnadene verken til utredning eller behandling av sin sykdom. Noen av medisinene kan skrives ut på blå resept - men hun har fått avslag med begrunnelse av at hun har feil diagnose. Hun har også søkt om å trekke fra utgiftene, kr. 83 580 kroner som er kostnaden for medisiner, laboratorietester og konsultasjoner, fra på skatten. Fradrag ble redusert til 17 565,- kroner begrunnet i skattelovens § 6-83. I avslagsbrevet står det at kostnader ved behandlinger som er foretatt utenfor det offentlige helsevesen, bare gir rett til særfradrag dersom tilsvarende behandling ikke tilbys av det offentlige helsevesen. Videre i avslagsbrevet fra skatteetaten står det blant annet at behandlingen ved Lillestrøm Helseklinikk, medisiner og laboratorieprøver fra utlandet er å anse som foretatt utenfor det offentlige helsevesen. Det innrømmes derfor ikke fradrag for utgiftene til konsultasjon og helsekostprodukter i forbindelse med denne type behandling. Sintef publiserte en uavhengig rapport i februar, hvor de konkluderer med at det ikke finnes kurativ behandling for ME i det offentlige helsevesen i Norge. Det ser ut til at ME- pasienter er henvist til å utprøve alternati-

ver for egen regning så lenge det som regnes som det offentlige helsevesenet ikke kan tilby adekvat behandling. I 2010 kostet behandlinger denne pasienten ytterligere Kr. 80 920,- kroner. Hun har allerede økt boliglånet og flyttet til en rimeligere bolig for å kunne ha råd til medisinene, men uten støtte vil hun ikke kunne fortsette behandlingen etter 1. juli. Hun har vært i kontakt med NAV for på sikt å komme tilbake i arbeidslivet. Uten videre behandling kan sykdommen komme til å akselerere slik at hun igjen får behov for rullestolen, hjemmehjelpen og kanskje også hjemmesykepleier. Hun håper nå på et positivt svar fra statsråden som kan åpne for å få refusjon på individuelt grunnlag ved immunsvikt også når dette skyldes ME.

Svar:

De siste årene har det vært gjennomført en betydelig satsing på tiltak for å styrke helsetilbudet for pasienter med kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Siden 2007 er det bevilget 5 millioner kroner årlig for å sikre nasjonal kompetanseoppbygging og for å styrke tilbudet til pasientgruppen. Midlene er forvaltet av Helsedirektoratet, som har gitt støtte til en rekke informasjonstiltak og fagutviklingsprosjekter i kommune- og spesialisthelsetjenesten. Tiltak som kan bidra til bedre utredning, behandling, pleie og omsorg for barn og unge, og til de aller sykeste pasientene har de siste årene vært prioritert.

I tillegg til denne satsingen har jeg presisert i oppdragsbrevene til de regionale helseforetakene at pasientgruppen skal sikres et adekvat tilbud.

På bakgrunn av dagens kunnskap kan Helsedirektoratet ikke anbefale at det offentlige tilbyr eller finansierer den typen behandling som det henvises til i spørsmålet. Anbefalingen får også støtte fra pasientorganisasjonene.

Giltun viser i sitt spørsmål til at pasienter med immunsvikt kan få refusjon for utgifter til legemidler uten å måtte betale egenandel. Pasienten betaler normalt en egenandel for legemidler på blå resept. Det er for enkelte sykdommer, blant annet allmennfarlige smittsomme sykdommer og immunsvikt, gjort unntak fra hovedregelen om betaling av egenandel.

For at et legemiddel skal kunne forskrives på blå resept er det et grunnleggende krav at legemidlet har en dokumentert effekt for behandling av den aktuelle lidelsen. For legemidler med forhåndsgodkjent refusjon er det etablert refusjonskoder for å klargjøre hvilke bruksområder hvert enkelt legemiddel har refusjon for, og disse refusjonskodene vil også benyttes ved søknad om individuell refusjon. I dag finnes det ingen legemidler med forhåndsgodkjent refusjon for behandling av CFS/ME. Behandlende lege må i hvert enkelt tilfelle vurdere om pasientens tilstand oppfyller vilkår og refusjonskode for forkrivning av det aktuelle legemidlet på blå resept.

SPØRSMÅL NR. 1575

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvem mener helse- og omsorgsministeren prinsipielt skal ta kostnadene ved fordyrende vedtak som foretaksmøte påfører helseforetak?»

BEGRUNNELSE:

Helse Førde er pålagt å drive innenfor gitte økonomiske rammer. Styret i Helseforetaket mener at dette ikke er mulig uten at de foretar endringer i foretakets tilbudsstruktur. Etter en lengre prosess så kommer de frem til en struktur som de mener ivaretar både faglige og økonomiske krav. Denne blir først justert noe av det regionale helseforetaket og så videre

re justert av Foretaksmøte.

De økonomiske kravene er opprettholdt. Den delen av strukturen som er berørt av foretaksprotokollen er gjennom denne prosessen "fredet" av eier. Det eneste alternativet Helse Førde da har er å foreta den økonomiske innsparingen på tilbud ved sykehuset i Førde.

Hvis det økonomiske ansvaret overføres til de regionale helseforetakene så vil det være de andre foretakene i regionen som får mindre ressurser og må betale for Regjeringens vedtak.

Denne prosessen reiser prinsipielle spørsmål om Regjeringens økonomiske ansvar når en gjennom

foretaksmøte pålegger foretak å opprettholde en spesiell struktur.

Svar:

De regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for drift og investeringer innenfor de økonomiske rammer Stortinget bevilger. Innenfor disse rammene er de regionale helseforetakene ansvarlige for å sikre befolkningen i sin region tilgang på gode og likeverdige spesialisthelsetjenester. Foretaksmøtet stiller resultatkrav til det regionale helseforetaket, ikke til det enkelte helseforetak i regionen. Det er et ansvar som ligger hos det regionale helseforetaket.

Denne regjeringen har gjennom de siste årene bedret de økonomiske rammebetingelsene for de regio-

nale helseforetakene, blant annet ved årlig vekst i rammene og gjennomføring av ny inntektsmodell ved bevilgningsøkning i stedet for omfordeling av midler mellom de regionale helseforetakene.

Jeg har som helseminister det øverste politiske ansvaret for helsetjenestene. Jeg vil derfor i foretaksmøtene gjøre de vedtak jeg mener er nødvendig for å gjennomføre Stortingets vedtak og Regjeringens politikk for å sikre et best mulig helsetilbud.

Når det gjelder de endringer som nå er vedtatt i Helse Førde HF vil jeg legge til at regjeringen også har foreslått å etablere et treårig prosjekt ved Nordfjord sjukehus. Regjeringen har foreslått å bevilge 25 mill. kroner til prosjektet i 2011, og denne saken er nå til behandling i RNB 2011.

SPØRSMÅL NR. 1576

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 17. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren bekrefte eller avkrefte om regjeringen står bak uttalelser fra prosjektleder Kirsten Teglet Bryne hos Statens Vegvesen der hun eksempelvis tar til orde for dårligere veistandard, trangere veier og dyrere parkering for å begrense trafikkøkningen og tvinge folk til å bruke kollektivtransport?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge oppslag på NRK Rogaland 31. mai kommer prosjektleder hos Statens vegvesen Kirsten Teglet Bryne med en rekke oppsiktsvekkende uttalelser.

Vegvesenet er en av instansene som skal forsøke å holde tritt med trafikkutviklingen. En del strekninger har blitt bygget ut de siste årene og flere er planlagt, men et sted må det bli stopp, hevder Vegvesenets prosjektleder ifølge NRK.

"Vi liker å bygge vei, men nå planlegger vi å ikke gjøre veistandarden altfor god", hevder prosjektlederen.

"Vi kan ikke bygge ut veier med fire felt over alt slik at folk tar bilen. Det må bli så trangt at folk finner det hensiktsmessig å ta kollektivtransport", forklarer hun.

Derfor vil vegvesenet tenke mer på kollektivtilbud og sykkelstier enn de har gjort frem til nå. Det haster derfor med å gjøre kollektivtrafikken bedre,

men samtidig er ikke det nok. Kjøprising og betaling for parkering kan heller ikke unngås.

Vegvesenets prosjektleder mener også at vi tjener for godt i Rogaland.

Det er for billig og behagelig å kjøre bil, det er for lite veipricing og for lite pricing av parkeringsplasser. Vi setter oss gjerne inn i en bil og koser oss med å høre på radio, i stedet for å stue oss sammen på en buss eller på et tog, påpeker hun.

Det kan dessverre se ut som slike holdninger har preget regjeringens samferdselspolitikk de senere år og det er derfor viktig å få avklart om dette nå faktisk er regjeringens uttalte målsettinger.

Svar:

Den 1. februar i år la Statens vegvesen fram sin hovedrapport fra utredningsfasen til NTP 2014 – 2023. I denne rapporten er SSBs prognoser og forventninger om en sterk befolkningsvekst fram mot 2040 omtalt. Inntekter, folketall og internasjonal handel forventes å øke kraftig i denne perioden. Den økonomiske veksten kan gi en trafikkvekst som bl.a. står i konflikt med klimamålene.

Utfordringen knyttet til befolkningsveksten blir størst i byene, der folketallet øker mest og der trafikkbelastningen allerede er tyngst. Dersom krav til framkommelighet, trafiksikkerhet og miljø skal oppfylles, er det behov for kapasitetsøkning i transport-

frastrukturen. Så mye som mulig av trafikkveksten i de større byregionene bør tas av kollektivtrafikk i tillegg til gjennom mer gange og sykling. Dette krever en samordnet areal- og transportplanlegging, en vesentlig større kapasitet i kollektivtrafikken, bedre tilbud til gående og syklistene og restriksjoner mot veksten i biltrafikken. Dyrere parkering i sentrumsområder og kjøprising er eksempler på slike restriksjoner. Det er solid faglig dokumentasjon på at bedre tilbud mht miljøvennlig transport ikke er nok til å få til en overgang fra bil til miljøvennlige transportformer, og at restriksjoner på bilbruken er nødvendig i tillegg.

For å møte den store folkeveksten anbefaler Statens vegvesen å bygge gode veger, samtidig som det legges til rette for økt bruk av miljøvennlige transportformer. Staten, Rogaland fylkeskommune og kommunene på Nord-Jæren må sammen skape et

godt kollektivtilbud og gode gang- og sykkelforbindelser for å få folk til å velge bort bilen. I det aktuelle intervjuet var det etter det departementet har fått opplyst fokus på innfartsvegene til Stavangers bykjerne og de utfordringene og valg av virkemiddel som man her står overfor – ikke standardvalg for vegnettet generelt. I intervjuet ble det presisert at Statens vegvesen har lagt fram en faglig utredning, og at det er opp til politikerne å ta beslutninger.

Gjennom NTP 2010 – 19 har Regjeringen lagt til grunn at det settes i verk en rekke tiltak for å bidra til å dempe de transportmessige konsekvensene av befolkningsveksten i byområdene. Regjeringen vil føre en transportpolitikk som bidrar til å stimulere kommuner og fylkeskommuner til å ta i bruk virkemidler som begrenser personbilbruken og oppmuntrer til bruk av mer miljøvennlige transportformer.

SPØRSMÅL NR. 1577

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 20. juni 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ved fremleggelsen av stortingsmeldingen om ungdomstrinnet redegjorde statsråden for videre utredninger knyttet til valgfagstilbudet.

Hva er status for denne prosessen, i hvilken grad blir elever, lærere og partene i arbeidslivet involvert, og når kan landets skoleeiere forvente en avklaring på hvilke valgfag som kan/skal tilbys fra høsten 2012?»

Svar:

I Meld. St. 22 (2010-2011), som ble oversendt Stortinget 29. april, ble det varslet at regjeringen vil innføre valgfag på ungdomstrinnet. Valgfagene skal utvikles som tverrfaglige temaer, sammensatt av elementer fra flere fag, og departementet vil utvikle nasjonale læreplaner for valgfagene. Valgfag skal innføres for 8. trinn skoleåret 2012/2013 og så innføres gradvis over de to neste årene.

Jeg legger til grunn at meldingen ikke er behandlet i Stortinget, og at alle tiltak i prosessen skjer under forutsetning av Stortingets tilslutning til meldingen.

Utdanningsdirektoratet vil før sommeren få oppdrag om å utvikle læreplaner i et gitt antall nasjonale valgfag. Læreplanene skal i hovedsak bygges opp som de ordinære læreplanene, med hovedområder og kompetansemål. Jeg tar sikte på fastsetting av læreplaner våren 2012.

Det blir en åpen prosess og høring om læreplanene. I august vil både læreplangruppene og arbeidstitler på valgfagene være klare. Skoleeiere, partene i arbeidslivet og andre sentrale aktører vil løpende kunne følge arbeidet og gi innspill via nettbaserte planutkast og kommunikasjon. Jeg legger også opp til møter og dialog med elever, lærere og partene i arbeidslivet underveis, i tillegg til den åpne prosessen og den formelle høringen.

SPØRSMÅL NR. 1578**Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Siri A. Meling****Besvart 17. juni 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Initiativtagerne bak Ødegård mikrokraftverk i Bjerkreim kommune i Rogaland har ventet i over 3 år på svar fra OED på en klage angående søknad om utbygging.

Synes statsråden at dette er en forsvarlig saksbehandlingstid- og omfang for et mikrokraftverk, og dersom svaret er nei, hvilke grep vil statsråden ta for å sørge for en raskere håndtering av denne type saker for fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

I 2006 ble det av Sirdalskraft utarbeidet en søknad om konsesjon for bygging av Ødegård mikrokraftverk i Bjerkreim kommune. Vedlagt søknaden var blant annet positive uttalelser fra både Bjerkreim kommune, Rogaland Fylkeskommune og Dalane Energi. Ønsket utbygging viste seg å være større enn det som NVE kunne godta, og det ble av den grunn sendt en fornyet søknad i 2009. I svarbrevet fra NVE datert 19.11.2009 er det konkludert med krav om konsesjonsplikt etter vannressursloven. Vedtaket ble pålagt 7.12.2009, og det ble fremhevet at kraft-

verket ville være utkoblet store deler av sommeren og at det derfor fremstod underlig at det måtte søkes konsesjon. I sitt foreløpige svar fra NVE den 05.01.2010 ble det vist til at svar fra OED først ville foreligge høsten 2010 på grunn av stor saksmengde. Søker har ennå ikke mottatt svar på denne saken.

Svar:

Før Olje- og energidepartementet kan foreta sluttbehandlingen av en klage, må saken i henhold til forvaltningsloven først vurderes av NVE, som har fattet førsteinstansvedtaket. Denne klagesaken er ennå ikke oversendt til departementet.

NVE opplyser at direktoratet vil ta stilling til klagen i nær framtid.

Det er selvsagt beklagelig at saker blir liggende lenge, enten dette er i NVE eller i departementet. Generelt vil jeg påpeke at saksbehandlingsskapasiteten på småkraftområdet er vesentlig styrket de senere årene, og vi begynner å se positive resultater av dette. Jeg er opptatt av en fortsatt forbedring og effektivisering på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1579**Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Svein Harberg****Besvart 16. juni 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Statens lånekasse for utdanning utbetaler studiestøtten til studenter etter en fastsatt modell.

Hva er muligheten for å kunne tilby studentene flere alternative modeller når det gjelder hvor ofte studiestøtten utbetales i løpet av et semester, og størrelsen på de enkelte utbetalingene, innenfor rammen av hva den enkelte student innvilges i lån og stipend?»

BEGRUNNELSE:

Dagens utbetalingsmodell for studiestøtten legger opp til utbetaling i 10 måneder i løpet av et

studieår. Den første utbetaling i hvert semester er høyere enn de resterende for å ta hensyn til økt utgifter ved semesterstart.

Dagens modell legger ikke opp til fleksibilitet, i forhold til at studenter på forskjellige utdanningssteder og på forskjellige studieprogrammer kan ha ulike behov for hvordan studiestøtten utbetales.

Svar:

Studenter som tar utdanning i Norge får normalt 40 pst. av utdanningsstøtten utbetalt ved semesterstart, og de resterende 60 pst. utbetalt i fire like store deler i semesterets resterende måneder. Studenter som får støtte til å betale skolepenger, får dette utbe-

talt i sin helhet ved semesterstart. Studenter som tar utdanning i land utenfor Norden, får all støtte for hele semesteret utbetalt ved semesterstart. Før undervisningsåret 2002–2003 ble støtte til utdanning i Norge også utbetalt på denne måten.

Det er mulig å gå tilbake til utbetalingsordningen fra før 2002–2003, slik at all støtte for hele semesteret blir utbetalt ved semesterstart også for studenter i Norge. Dette vil imidlertid ha en budsjetteffekt ved at statens kostnader ved å gi rentefrie lån vil øke. Med gjeldende rentenivå og låneportefølje er helårseffekten anslått til om lag 57 mill. kroner.

Lånekassen gjennomfører i perioden 2008–2013 et stort fornyingsprogram, som blant annet innebærer utskifting av IKT-systemene. Å gi studentene valget mellom to eller flere utbetalingsmodeller vil være både teknisk krevende og kostbart å innføre i Lånekassens nåværende saksbehandlingssystem. Jeg anser det derfor som et urealistisk alternativ å innføre en slik valgmulighet i nåværende saksbehandlingssystem. Alternative utbetalingsmodeller er heller ikke del av kravspesifikasjonen for nytt saksbehandlingssystem i Lånekassen. Kostnaden ved å innføre dette i det nye systemet fra 2013 er ikke beregnet, men må forventes å være vesentlig. Videre vil et slikt tiltak medføre økte utgifter for staten knyttet til økte kostnader ved å gi rentefrie lån. Størrelsen på kostnadene vil avhenge av hvilken utbetalingsmodell stu-

dentene ville valgt. Dersom alle studentene hadde valgt å få hele studiestøtten utbetalt ved semesterstart, er helårseffekten anslått til om lag 57 mill. kroner.

I tillegg til de nevnte kostnadene mener jeg at endringen vil medføre ulemper for både Lånekassen og studentene. Å administrere ulike utbetalingsmodeller harmonerer dårlig med kravene til en effektiv og funksjonell massebehandling, og den økte kompleksiteten vil i seg selv gi økt saksmengde og økte driftskostnader i Lånekassen. Studenter som endrer eller avbryter utdanningen i løpet av semesteret vil i tillegg kunne få utbetalt langt mer støtte enn de har rett på. Dette gir mer krevende saksbehandling og større saksmengde for Lånekassen, og en uheldig situasjon for de studentene som må tilbakebetale urettmessig utbetalt studiestøtte på kort varsel.

Til slutt vil jeg minne om at både lønn og andre offentlige støtteordninger normalt utbetales månedlig. Jeg kan ikke se at studenter i Norge som gruppe trenger flere valgmuligheter og/eller tidligere utbetaling enn andre støtte- og lønnsinntakere, ut over den ekstra utbetalingen ved semesterstart som allerede eksisterer. Jeg mener derfor at de eventuelle fordeler enkelte studenter vil kunne ha av alternative utbetalingsmodeller ikke forsvarer de økte kostnadene og ulempene en slik omlegging vil medføre.

SPØRSMÅL NR. 1580

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 16. juni 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Førrige helg stilte Mahmoud Abbas krav om at en framtidig palestinsk stat må være helt jødefri. De kontroversielle uttalelsene kom i et møte med Den arabiske ligas overvåkingsorgan i Qatar, ifølge Dagen.

Hvordan stiller utenriksministeren seg til disse uttalelsene, og hvordan mener utenriksministeren dette vil innvirke på partene i fredsprosessen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Dagen den 31.mai uttalte Abbas at "Den framtidige palestinske staten må bli tømt for jøder og bosettere og fra ethvert israelsk nærvær både militært og sivilt".

Reaksjonene fra israelsk side er svært sterke og uttalelsene blir karakterisert som ren rasisme, etnisk

rensing og i tråd med Hitlers holdning til jødisk nærvær. Og som infrastrukturminister Uzi Landau (Israel Beiteinu) sier det: "Jeg vil minne alle om at vi har arabiske innbyggere i Israel, noe som er fullstendig akseptabelt. Jeg kan ikke skjønne at det skulle være noe problem med jødiske innbyggere i en palestinsk stat hvis den blir opprettet." Landau mener Abbas ikke lenger kan ses på som en som ønsker frihet eller fred.

Dette er et alvorlig problem, og kan skade mulighetene for å oppnå en fredlig løsning.

Svar:

Den palestinske posisjonen, som også er det president Abbas sa under møtet i Den arabiske liga i Doha, er at man ikke vil ha israelsk tilstedeværelse i den nye palestinske staten.

Dette har oftest blitt sagt i konteksten av de israelske krav om militær tilstedeværelse i den palestinske staten. President Abbas har også vært tydelig på at den fremtidige palestinske staten ikke vil kunne inkludere israelske bosettere som forblir israelske statsborgere.

Den territorielle grensen for en fremtidig palestinsk stat vil inkludere områder på Vestbredden som tidligere har hatt israelske bosetninger. Det er forventet at et antall israelske bosettere som i dag befinner seg på Vestbredden, vil måtte flytte til Israel når forhandlingene er avsluttet. Hvor mange, vil bli et resultat av disse forhandlingene.

Den palestinske ledelsen har vært tydelig på at alle borgere i den fremtidige palestinske staten vil ha samme rettigheter. Den palestinske ledelsen har sagt at det i prinsippet vil være mulig for personer som nå er israelske statsborgere å bosette seg permanent i den palestinske staten, forutsatt at de velger å bli palestinske statsborgere.

Regjeringen legger til grunn at disse synspunktene vil bli reflektert i en endelig forhandlet løsning mellom partene.

SPØRSMÅL NR. 1581

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 15. juni 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Metningsdykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen har etter fem års virksomhet og 70 millioner kroner klart å utdanne kun én person.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i forholdene rundt denne utdanningen?»

BEGRUNNELSE:

Spørderen viser til oppslag i Bergens Tidende 7.juni 2011 vedrørende metningsdykkerutdanningen ved Høgskolen i Bergen. I oppslaget vises det til at etter fem års virksomhet og en ressurstilførsel på 70 mill kroner er det kun utdannet én person. Det opplyses også om at for å berge utdanningstilbudet trengs ytterligere 40 mill kroner.

Det vises også til at denne utdanningen ikke var noe Høgskolen i Bergen selv ønsket, men som Kunnskapsdepartementet sterkt oppfordret til å starte. Uansett er denne situasjonen helt uakseptabel og her må statsråden snarest komme på banen for å rydde opp i disse forholdene.

Svar:

Fra 1970-tallet og frem til 1996 hadde Norge et utdanningstilbud på fagskolenivå innen metningsdykking. På bakgrunn av at det fra flere hold hadde blitt trukket frem behov for å etablere en offentlig utdanning innen metningsdykking, nedsatte daværende Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet en gruppe som i 2000 la fram en enstemmig rapport som

anbefalte etablering av meningsdykkerutdanning i samarbeid med oljenæringen. På bakgrunn av dette henvendte departementet seg i 2002 til oljenæringen om behov og næringens interesse for å bidra til etablering av et slikt utdanningstilbud. Oljenæringen responderte positivt til å bidra til dette, og det ble etablert en arbeidsgruppe som i 2003 anbefalte etablering av et senter for dykkerutdanning som også inkluderte metningsdykkerdykkerutdanning. Etter dette ble Statens dykkerskole med virkning fra 1. januar 2005 integrert i Høgskolen i Bergen.

I St.prp. nr. 1 (2004-2005) står det følgende i kap. 222 under resultatmål for 2005:

”Når Høgskolen i Bergen fra 1. januar 2005 overtek verksemda ved Statens dykkarskole, vil høgskolen få ansvaret for vidareføring og vidareutvikling av dykkarutdanninga...”

Prosjekt Metningsdykkerutdanning ble etablert i november 2006. Jeg viser i den sammenheng til Stortingets behandling av St.meld. nr. 12 (2005-2006) Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, jf. Innst. S. nr. 197 (2005-2006). I innstillingen skrev Arbeids- og sosialkomiteen i forbindelse med metningsdykkerutdanningen:

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, legger til grunn at arbeidet med å få på plass et slikt utdanningstilbud ved Høgskolen i Bergen, fortsetter. Flertallet viser til at Kunnskapsdepartementet i Revi-

dert nasjonalbudsjett for 2006 viser til at saken blir presentert på nytt i statsbudsjettet for 2007.”

Høsten 2007 ble det nedsatt en styringsgruppe med representanter fra StatoilHydro ASA, Norsk Undervannsintervensjon AS (NUI AS) og Høgskolen i Bergen som skulle arbeide videre med etablering av metningsdykkerutdanning. Hovedmålet for prosjektet har vært å reetablere metningsdykkerutdanning som en integrert del av et helhetlig nasjonalt dykkerutdanningstilbud.

Prosjektet hadde i gjennomføringsfasen fra 2007 en anslått kostnadsramme for investeringer i utstyr på 56,1 mill. kroner, hvor statens bidrag var 22,5 mill. kroner og Statoils bidrag var 33,6 mill. kroner. Det alt vesentlige av investeringene gjelder anskaffelse av en dykkerlekter med tilhørende utstyr for klokke- og operasjoner. Departementet har i prosessen med etableringen av metningsdykkerutdanningen vært i dialog med oljeselskapene, Høgskolen i Bergen og med styringsgruppen for prosjektet. En har hele tiden arbeidet for å få på plass en løsning i tråd med Stortingets forutsetninger.

Stortinget ble i St.prp.nr. 1 (2008-2009) orientert om at investeringen i ny dykkerlekter hadde blitt dyrere enn opprinnelig planlagt. Videre ble det vedtatt at Høgskolen i Bergen foreløpig måtte dekke statens andel innenfor egen budsjettramme. I Prop.1 S (2009-2010) omtales også investeringen, og her ble Stortinget orientert om at investeringen igjen ble dyrere enn forutsatt. Det ble videre orientert om at Høgskolen i Bergen fikk en tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner til investeringen. Videre står det:

”Den resterande delen av den statlege investeringsdelen må Høgskolen i Bergen dekkje over si eiga ramme.”

I brev av juni 2010 ba departementet Høgskolen i Bergen om å oversende dokumentasjon og vurderinger knyttet til videre framdrift. Som en oppfølging av dette forutsatte departementet at Høgskolen i Bergen, som har den løpende kontakten med oljeselskapene i styringsgruppen, jobbet videre med selskapene for å finne en løsning på den gjenstående finansieringen.

Departementet har 25. mai i år mottatt en rede-

gjørelse fra Høgskolen i Bergen som tar for seg status i prosjektet og hvilke midler som kreves for å igangsette utdanningen. I denne redegjørelsen opplyses det at det trengs i størrelsesorden 40 mill. kroner for å ferdigstille lekteren, inkludert en buffer på 15 %.

Jeg er ikke tilfreds med at prosjektet er blitt dyrere enn det som har vært forutsatt. Kostnadsøkningen beror imidlertid på en rekke faktorer. Dette gjelder særlig den internasjonale markedssituasjonen, som har vært preget av stor etterspørsel og begrenset kapasitet. Dette har drevet leverandørenes priser opp vesentlig. Samtidig har det vært mangelfulle kravspesifikasjoner overfor leverandørene til prosjektet. Dette har resultert i at anskaffelsen er både større i omfang og mer kostnadskrevende enn forutsatt.

Jeg ser også grunn til å presisere at de tildelte midler til prosjektet ikke er tapt. Midlene er investert i dykkerlekteren og utstyr for å tilfredsstille de fastsatte krav. Dersom prosjektet skal avsluttes vil lekteren enten kunne brukes av Høgskolen i Bergen til den ordinære dykkerutdanningen eller den kan avhendes. En normal oppstart av den planlagte utdanningen må imidlertid avvende at lekteren med utstyr ferdigstilles.

Metningsdykkerutdanningen kan være et viktig bidrag for å sikre en kvalitetsmessig bedre utdanning av metningsdykkere og dykkerstøttepersonell. Utfordringene på norsk sokkel krever spesialkompetanse som denne type utdanning kan tilby. Dette vil være med på å sikre et solid nasjonalt kompetansemiljø og framtidig tilgang til kvalifisert personell for dykking på selskapenes installasjoner under vann, både i Norge og internasjonalt.

I og med at prosjektet er blitt så mye dyrere enn forutsatt, kan det være et reelt alternativ å avvike det. Departementet vil nå gå i dialog med oljeselskapene og Høgskolen i Bergen for å kartlegge ulike alternativer for slutføring av prosjektet, herunder omfanget av et resterende finansieringsbehov. Dersom prosjektet skal realiseres, forventer jeg at oljeselskapene bidrar med en stor andel av restfinansieringen.

Jeg vil orientere Stortinget om status og videre framdrift i prosjektet i forbindelse med statsbudsjettet for 2012.

SPØRSMÅL NR. 1582**Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Mazyar Keshvari****Besvart 17. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til situasjonen knyttet til Oslo Universitetssykehus. Det er bekymringsfullt at man ikke har en avklart økonomisk situasjon, i forhold til de innsparingskrav sykehuset er stilt ovenfor. Det registreres at direktøren har gått av som følge av hennes krav om mindre innsparinger, for å ivareta pasientenes og de ansattes situasjon og trygghet.

Er helseministeren tilfreds med situasjonen ved OUS, og kan hun garantere at pasientene i Oslo ikke blir skadelidende som følge av den krevende økonomiske situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til situasjonen knyttet til Oslo Universitetssykehus. Det er bekymringsfullt at man ikke har en avklart økonomisk situasjon, i forhold til de innsparingskrav sykehuset er stilt ovenfor. Det registreres at direktøren har gått av som følge av

hennes krav om mindre innsparinger, for å ivareta pasientenes og de ansattes situasjon og trygghet.

Oslos innbyggere har krav på et helsevesen som går i riktig retning. Det er derfor svært uheldig dersom innsparingskrav fører til lengre ventetider, økte ventelister, og dårligere pasientbehandling. Jeg legger også merke til at de ansatte nå reagerer kraftig på den situasjonen man har kommet opp i.

Jeg ber derfor helseministeren redegjøre for situasjonen, og ber om en garanti for at Oslos innbyggere ikke blir skadelidende som følge av den økonomiske situasjonen og andre rammevilkår i forbindelse med den pågående omstillingsprosessen.

Svar:

Som svar på spørsmålet fra representanten, viser jeg til redegjørelsen jeg holdt i Stortinget om dette temaet fredag 10. juni 2011.

SPØRSMÅL NR. 1583**Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 16. juni 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I St.meld.nr. 16 (2004-2005) foreslo regjeringen å øke tilskuddsmidlene slik at staten i større grad skulle dekke utgiftene til utgraving av automatisk fredede kulturminner, når disse ble urimelig tyngende for tiltakshaver. En samlet komité sluttet seg til dette. I tillegg uttalte SV og SP i merknader at det måtte utøves et romsligere skjønn slik at et større antall saker der tiltakshaver ble urimelig hardt belastet måtte bli dekket fullt ut av Staten.

Hva er utviklingen i denne saken under denne regjeringen?»

Svar:

Jeg viser til at stortingsrepresentant Flåtten er opptatt av hva som er utviklingen i saken under denne regjeringen når det gjelder dekning av utgifter til

arkeologiske utgravninger dersom disse blir urimelig tyngende for tiltakshaveren.

Når det gjelder arkeologiske undersøkelser, vil jeg på et generelt grunnlag vise til prinsippet om at den som forbruker et miljøgode også er ansvarlig for å betale for dette. Etter kulturminneloven (Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner) § 10 skal utgiftene til såkalt særskilt granskning av automatisk fredete kulturminner dekkes av tiltakshaveren. Loven sier også at ved mindre, private tiltak skal staten dekke disse utgiftene helt eller delvis dersom disse blir urimelig tyngende for tiltakshaveren.

Som Flåtten påpeker ble det i St. meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner foreslått å øke tilskuddsmidlene slik at staten i større grad dekker utgiftene til utgraving av automatisk fredete kulturminner, dersom disse blir urimelig tyngende for tiltakshaveren.

Dette ble også tatt opp i den felles plattformen som ble utformet for regjeringspartiene, Soria Moria-erklæringen 2005-2009. Denne regjeringen har fulgt opp dette. Fra og med budsjettåret 2007 er det satt av midler over kap 1429, post 72.1 Tilskot til arkeologiske undersøkingar ved mindre private tiltak. Posten er i budsjettet for 2011 oppført med 12, 582 millioner kroner. Det er også gitt nærmere retningslinjer for gjennomføring av bestemmelsen i loven. Rundskriv

T-02/2007 Dekning av utgifter til arkeologiske arbeider ved mindre, private tiltak har gitt grunnlag for en forvaltningspraksis som sikrer at intensjonen i loven blir oppfylt på en god måte ved at staten nå dekker utgifter til arkeologiske undersøkelser ved mindre private tiltak.

Jeg anser derfor at denne regjeringen har oppfylt de gode intensjonene på dette punktet, som ligger i St. meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner.

SPØRSMÅL NR. 1584

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 15. juni 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at det ikkje vert laga nasjonale føringar som medfører endringar i sertifikatordninga på fagskulenivået?»

Grunngjeving:

I sitt svar til mitt spm. nr. 1529 er statsråden særskilt klar om korleis ho vil handtere sertifikatordningane for dei maritime fagskulane. Slik undertekna forstår svaret vil statsråden følgje opp Aasen-utvalet si innstilling på dette området, noko som i praksis betyr å endre den sertifikatgjevande utdanninga på fagskulenivå. Det store fleirtalet av nyutdanna sjøfolk kjem i dag gjennom fagskululepet. FrP fryktar at endringar i sertifikatordninga vil svekke fagskulane betrakteleg og dette vil i neste omgang ramme næringslivet direkte.

Svar:

Det er fylkeskommunane som er ansvarleg for fagskulane. Slik eg ser det, ligg det generelt ikkje til meg å gje nasjonale føringar for utdanning på fagskulenivået utover dei føringane som allereie ligg i fagskululeven. Eg har ikkje planar om å innføre rammeplanar eller andre nye tiltak som legg føringar på kva slags maritime utdanningar fagskulane kan gje.

I mitt brev til Stortinget av 6. juni 2011 med svar på spørsmål til skriftleg svar nr. 1529, forsøkte eg å vise at det er mange aktørar som er involverte i utviklinga av maritim fagskuleutdanning. Internasjonale krav gjennom STCW-konvensjonen, Sjøfartsdirektoratet, arbeidslivets forventningar slik dei vert speila i NOKUTs krav, samt vedtak i fylkeskommunane og fagskulane kan alle gje endringar i maritim utdanning som også kan føre med seg endringar i sertifikatordninga på fagskulenivået. Dette er aktørar som eg ikkje rår over og eg kan derfor ikkje gje slike garantiar som representanten ber om.

SPØRSMÅL NR. 1585

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 16. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Statistikk over befolkningen med innvandrerbakgrunn omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerbakgrunn. Etterkommernes barn, normalt født i Norge og med norsk stasborgerskap, regnes for å ha norsk bakgrunn.

Hvor mange mener statsråden det er bosatt i Oslo og Norge med minst en forelder som er etterkommer, og uten forelder med norsk opprinnelse, og hvor mange av disse er vestlige og ikke-vestlige, hva er deres aldersfordeling, og hvordan har deres antall endret seg de siste 10 årene?»

Svar:

Jeg har ansvar for det aktuelle saksområdet og svarer derfor på spørsmålet.

Ved inngangen til 2011 utgjorde andelen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre 12,2 pst. av befolkningen i Norge. Det er i tillegg 5 pst. av befolkningen som har én utenlandsfødt forelder. I Oslo var andelen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre totalt på 28,4 pst. Dette fordeler seg med 22 pst. av befolkningen på innvandrere og på etterkommere i underkant av 7 pst. Tre av fire norskfødte med innvandrerforeldre er under 15 år, dvs. at det er relativt få som foreløpig selv har fått barn. De barna de eldste kullene har fått vil følgelig også være unge. Det er flest norskfødte med innvandrerforeldre med bakgrunn fra Pakistan som er voksne.

Jeg tolker spørsmålet ditt til å etterspørre omfanget av barn som etterkommere enten har fått med en annen etterkommer, eller med en person som er innvandrer.

De nyeste tallene som jeg har tilgang til fra SSB viser at det ved inngangen til 2010 var om lag 260

personer i Norge som var barn av to etterkommere. Av disse var 60 pst. fire år eller yngre. Ved inngangen til 2003 var antallet 42 personer. De fleste har besteforeldre med bakgrunn fra land i Asia, Afrika mfl. På grunnlag av bosettingsmønsteret blant innvandrere og etterkommere i Norge, vil de fleste av disse være bosatt i Oslo og nærliggende kommuner.

Ved inngangen til 2010 var det videre i overkant av 3 800 personer som hadde én forelder som var etterkommer og én forelder som var innvandrer. 30 pst. av disse var sju år eller eldre, 45 pst. 4 år eller yngre. De fleste har foreldre og besteforeldre med bakgrunn fra land i Asia, Afrika mfl., og på grunnlag av bosettingsmønsteret blant innvandrere og etterkommere i Norge, vil de fleste av disse være bosatt i Oslo og nærliggende kommuner.

En artikkel om temaet ble publisert av Lars Østby i Samfunnsspeilet i 2006, og kan leses her: <http://www.ssb.no/ssp/utg/200604/08/>.

SSB har en temaside om innvandring og innvandrere med nyttige data om emnet. Den finner du her: <http://www.ssb.no/innvandring/>.

SPØRSMÅL NR. 1586

Innlevert 7. juni 2011 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan sykehusledelse og sykehusdirektør nekte å møte stortingsrepresentantene for et enkelt fylke?»

BEGRUNNELSE:

Aust-Agders befolkning og Aust-Agderbenken er bekymret for utviklingen av Sykehuset i Aust-Agder. Sykehuset i Kristiansand og sykehuset i Arendal skulle være likeverdige, og er det i alle fall på papiret. Nå ser vi at når sykehusledelsen mener et av sykehusesene ikke trenger kveldsåpne avdelinger, eller helgeåpne avdelinger, eller sommeråpne avdelinger, blir alt lagt til sykehuset i Kristiansand. Når en avdeling skal legges ned, blir denne også lagt til Kristiansand og lagt ned i Arendal. Avdelingen med pasientene blir overført til Kristiansand. Vi har vel til gode å se at noe går den motsatte vei.

Jeg kan opplyse at det er like langt fra Arendal til Kristiansand, som det er fra Kristiansand til Arendal.

Aust-Agderbenken er særdeles bekymret for utviklingen for Sørlandets Sykehus i Arendal og har i

den anledning ofte ønsket et møte med sykehusdirektøren, med eller uten sykehusledelsen. Det har ikke lyktes Aust-Agderbenken.

Svar:

Jeg ønsker å legge til rette for at Stortinget og stortingsrepresentantene skal få nødvendig informasjon for å kunne ivareta sin rolle og for å kunne behandle saker som gjelder spesialisthelsetjenesten på en god måte. Dette må imidlertid skje i former som samsvarer med de etablerte prosedyrer for dialog mellom Storting, departement, forvaltning og statlig eide selskap. Jeg viser her til tidligere helseminister Dagfinn Høybråten's svar til stortingsrepresentanten Ranveig Frøiland (svar på spørsmål nr. 567, datert 23. september 2002) og til de prinsippene som ble beskrevet i brev av 20. november 1998 fra Stortingets presidentskap til fagkomiteene i Stortinget.

I og med at de regionale helseforetakene har en overordnet organisatorisk posisjon i forhold til helseforetakene i regionen, bør kontakten alltid kanalisere-

res gjennom de regionale helseforetakene – også i tilfeller hvor en primært ønsker kontakt med lokale helseforetak. Jeg legger videre til grunn at det vil være naturlig og riktig at departementet deltar i slike kontakter på vanlig måte.

Jeg vil avslutningsvis understreke at jeg er positiv til at stortingsrepresentanter for enkelte fylker ønsker orienteringer i saker som er særlig aktuelle for disse, og jeg er glad for at det nå etter hva jeg har forstått, har blitt avtalt et møte.

Vedlegg til svar:

Til

Stortingets fagkomiteer

Hvorvidt departementet skal eller bør delta på møter/høringer/befaringer når en komité ønsker å få i tale en underliggende etat.

Etter henvendelse fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen i brev av 30. oktober 1998, har Presidentskapet drøftet ovennevnte problemstillinger.

En følge av regjeringsmedlemmenes konstitusjonelle og parlamentariske ansvar overfor Stortinget og av regjeringens og departementenes overordnede stilling i forhold til de underliggende etater er - etter Presidentskapets oppfatning - at statsråden/departementet kan forlange å få være til stede ved høringer og an-

dre møter som en stortingskomité har med departementets underliggende etater.

Innkalling av en underliggende etat til møte/høring med komiteen bør - etter Presidentskapets oppfatning - i alminnelighet skje gjennom departementet. Dersom det ikke går frem på denne måten, må det være en forutsetning at departementet blir informert om innkallingen.

Det som er sagt ovenfor, gjelder departementets underliggende etater. Presidentskapet går ikke nærmere inn på spørsmålet om hva slags organer dette begrepet omfatter, men mener at dersom det gjelder et organ som har en høy grad av uavhengighet i forhold til departementet, bør komiteen vurdere konkret, ut fra arten av saker som skal tas opp på møtet, om det er grunn til å følge den samme praksis.

Når det gjelder deltakelse fra departementet i forbindelse med komitéreiser, er Presidentskapet av den oppfatning at dette som hovedregel bare kan skje etter ønske fra komiteen. I forbindelse med visse typer innenlandsreiser og befaringer, eller deler av slike, kan det være tilrettelagt møter hvor de hensyn som er nevnt ovenfor gjør seg gjeldende. I slike tilfelle vil det også kunne fremstå som naturlig å åpne for deltakelse fra vedkommende departement.

OSLO, I STORTINGETS PRESIDENTSKAP,
20. november 1998

SPØRSMÅL NR. 1587

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 15. juni 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp avtalen inngått mellom Arbeiderpartiet og Høyre i sak om endringer i Ekomloven og straffeprosessloven mv. (gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett) Prop. 49 L (2010-2011) mht. punkt "h) Be regjeringen styrke ivaretagelse av arbeidstakernes personvern i arbeidsmiljølovens kapittel 9, slik at personvern synliggjøres i HMS-arbeidet"?»

BEGRUNNELSE:

Media har nylig omtalt en dom avsagt i en sak som Avfallsservice i Nord-Troms hadde anlagt mot en av sine sjåførere.

Sommeren 2010 fikk sjåfør NN sparken som søp-

pelbilsjåfør fra Avfallsservice i Nord-Troms. Årsaken var at arbeidsgiveren mente han hadde tatt for lange pauser og skrevet overtid. Sjåføren nektet for at hadde gjort noe galt, og har fått støtte fra Fagforbundet. Det spesielle i denne saken, er at det kommunale renovasjonsselskapet brukte GPS-overvåking for å undersøke arbeidstiden hans. Det var GPS-overvåking som førte til at sjåføren fikk sparken. Dette mener Datatilsynet var ulovlig. Likevel tillot Høyesterett at dette ble brukt om bevis i retten. Sjåfør NN og fagforbundet har stevnet arbeidsgiver for det de mener er usaklig oppsigelse. Saken skal etter planen opp i retten i juni. Høyesterett har bestemt at GPS-bevisene, som Datatilsynet mener er ulovlig innhentet, kan brukes i rettssaken.

Både tingretten og lagmannsretten mente at beviset var skaffet på en «utilbørlig måte», om enn ikke «ulovlig». Både tingretten og lagmannsretten slik jeg er kjent med dette påpekte også at bevisets betydning i arbeidsrettssaken var viktigere enn hvordan arbeidsgiver hadde fått tak i beviset. Sjøførens advokat mener at denne saken vil skape presedens hvilket betyr at det sannsynligvis vil få følger for andre saker. - Dette åpner for at arbeidsgivere langt på vei kan bruke elektroniske spor av ansatte - blant annet i oppsigelsessaker, mener advokaten. Han frykter at avgjørelsen kan gi mer overvåking i arbeidslivet.

Jeg er inneforstått med at statsråden ikke kan kommentere pågående sak i rettsapparatet. Imidlertid illustrerer denne saken behovet for å se på personvernets stilling i arbeidsretten. Å styrke også arbeidstakernes personvern var en viktig intensjon bak avtalen mellom partene i "DLD saken".

Svar:

Spørsmålet er stilt til justisministeren, men besvares av meg som ansvarlig for arbeidsmiljøloven, herunder kapittel 9 om kontrolltiltak på arbeidsplassen.

Jeg er svært opptatt av at vi skal ha et arbeidsliv som i tilstrekkelig grad ivaretar arbeidstakernes personvern.

Det er ikke tvil om at den teknologiske utvikling har medført at arbeidsgivers mulighet til å kontrollere arbeidstakerne har økt. Regjeringen har derfor tatt en rekke initiativer på området. Som kjent fikk arbeidsmiljøloven i 2005 et eget kapittel som spesifikt regulerer arbeidsgivers adgang til å kontrollere sine ansatte. Bestemmelsene var opprinnelig av "privatrettslig" art. For å gjøre reglene mer effektive fikk imidlertid Arbeidstilsynet i 2010 myndighet til å håndheve regelverket med pålegg og tvangsmulkt. I 2009 ble det, med hjemmel i personopplysningsloven, dessuten innført nye regler om arbeidsgivers rett til innsyn i ansattes e-post. Samme år overleverte også den re-

gjeringsoppnevnte Personvernkommissjonen sin rapport. Spørsmål som gjaldt personvern i arbeidslivet var ett av temaene kommissjonen var blitt bedt om å se særskilt på, og kommissjonen foreslår i rapporten ulike tiltak for å bedre personvernet i norsk arbeidsliv. Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet tar sikte på å fremme en egen stortingsmelding om oppfølging av kommissjonens rapport til neste år. I meldingen vil blant annet personvern i arbeidslivet bli behandlet.

Det er ikke tvil om at kontrolltematikken er under stadig utvikling og krever et kontinuerlig fokus. Det generelle inntrykket er at nivået og omfanget av kontroll og overvåking i arbeidslivet synes å ha økt i de seneste årene. På denne bakgrunn har jeg iverksatt en kartlegging av "kontrollnivået" i arbeidslivet, for å finne ut hvor skoen ev. trykker. Konkret har jeg bedt Arbeidstilsynet og hovedorganisasjonene i arbeidslivet gi en beskrivelse av følgende problemstillinger:

- Det praktiske omfanget av kontrolltiltak i arbeidslivet i dag
- Hvilke utviklingstrekk og særlige problemstillinger de ser på området
- Hvorvidt problemer på området i første rekke skyldes regelverket, eller om man snarere har utfordringer knyttet til kultur, informasjon eller tilsyn
- Samarbeidet mellom ulike aktører
- Behovet for tiltak, og i så fall hvilke

Datatilsynet bidrar også i kartleggingsarbeidet. Jeg ønsker med dette å få et klarere bilde av om problemer på området i første rekke skyldes mangler ved regelverket, eller om det i større grad er spørsmål om kultur og ukultur i arbeidslivet, slik at eventuelle tiltak snarere bør være av informasjons- eller tilsynsmessig art. Aktørene er bedt om å gi svar innen 1. juli i år, og jeg vil deretter ta stilling til den videre oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1588

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Spørsmålet vedrører når behandlingsfrister anses brutt ved de tilfeller hvor man har tidsfrister for behandlinger i spesialisthelsetjenesten.

Vil en frist være brutt når det på grunn av lang

ventetid og begrenset kapasitet er åpenbart at pasienten ikke vil få behandling innen gjeldende/fastsatte tidsfrist, eller anses fristen først brutt når dato/tidspunkt for fristutløpelse har passert uten at behandling er funnet sted?»

BEGRUNNELSE:

I Det kongelige helse- og omsorgsdepartementets brev til de regionale helseforetakene vedrørende fristbrudd og helseforetakenes ansvar, datert 20.09.10, står blant annet følgende skrevet: "Dersom helseforetaket ser at frist for behandling vil bli brutt, skal de straks sørge for at pasienten blir informert."

Bakgrunnen for spørsmålet er å få klargjort om en behandlingsfrist overfor en pasient brytes når det er åpenbart at ventetiden er så lang og kapasiteten begrenset at fristen ikke vil kunne overholdes, eller om fristen ikke brytes før dato for fristutløpelse har passert uten at behandling er funnet sted.

Undertegnede stilte helse- og omsorgsministeren et lignende spørsmål tidligere i år, men oppfattet ikke at statsrådets svar adresserte spørsmålet innhold. Jeg ser det derfor som nødvendig å be om en ny presisering vedrørende når helse- og omsorgsministeren anser at behandlingsfrister i helsetjenesten blir brutt. Jeg viser forøvrig til mitt tidligere spørsmål, spørsmål nummer 1400, s<5n) ble stilt den 11.mai.

Svar:

Fristbrudd i pasientrettighetslovens forstand oppstår når den individuelle fristen som er satt for nødvendig helsehjelp etter pasientrettighetsloven § 2-1, er brutt. Det vises til pasientrettighetsloven § 2-1 fjerde ledd som lyder:

SPØRSMÅL NR. 1589

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 15. juni 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kristiansund sykehus ble fremstilt som et av de verste sykehusene i Helsedirektoratets oversikt over ventetiden for kreftbehandling som nylig ble lagt frem. Gjennomgangen av journaler har derimot vist at statistikken ikke stemmer, og at den er basert på fem pasienter av hver type behandling.

Mener helseministeren at fem pasienter av hver type er tilstrekkelig for å måle en representativ statistikk som ikke kan virke villedende, og hva vil hun gjøre for at dette ikke skal gjenta seg?»

BEGRUNNELSE:

Den 20.mai la Helsedirektoratet frem en oversikt over ventetiden for kreftbehandling ved norske syke-

hus. Kristiansund sykehus er et av sykehusene som kom aller verst ut.

»Dersom det regionale helseforetaket ikke har sørget for at en pasient som har en rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, får den nødvendige helsehjelpen innen det tidspunktet som er fastsatt i medhold av annet ledd, har pasienten rett til å motta nødvendig helsehjelp uten opphold, om nødvendig fra privat tjenesteyter eller tjenesteyter utenfor riket.»

Det er med andre ord tidspunktet for den individuelle fastsatte fristen, og ikke tidspunktet for når et helseforetak eventuelt oppdager at de ikke vil kunne oppfylle fristen, som er avgjørende for når fristbrudd inntreffer.

Når helseforetakene ser at de ikke vil kunne skaffe pasienten et tilbud innenfor helseforetaket før fristen utløper, er det likevel viktig at helseforetakene ikke forholder seg passive. Det er da viktig at pasienten informeres, og at helseforetaket arbeider for å skaffe pasienten et tilbud fra annen tjenesteyter, om nødvendig privat eller eventuelt i utlandet. Det at pasienten ved fristbrudd også får et direkte krav på å HELFO pasientformidling bistår med å oppfylle rettigheten, innebærer med andre ord ikke at helseforetakets ansvar for at pasienten får et tilbud bortfaller. Det var dette jeg ønsket å presisere i brev av 20. september 2010 til de regionale helseforetakene.

Den 28.mai sa administrerende direktør Nils Hermann Eriksson i Helse Nordmøre og Romsdal til Tidens Krav at de har foretatt en grundig gjennomgang av journalene til samtlige 10 pasienter som har gjort Kristiansund til versting på grunn av lang ventetid. Gjennomgangen har vist at samtlige er blitt korrekt behandlet i Kristiansund. Tid fra henvisning til behandling var ifølge Helsedirektoratets statistikk på 55 dager for fem pasienter med tykktarmskreft, mens Eriksson sier at det reelle tallet er 24 dager.

Helsedirektoratet oppga også at ventetiden for fem lungekreftpasienter i gjennomsnitt var på 94 dager i Kristiansund. Tiden for utredning ved andre sy-

kehus registreres derimot som venting på behandling ved Kristiansund sykehus. Det gjelder også faglig begrunnet tidspunkt for oppstart av cellegiftbehandling som ikke skyldes kapasitetsmangel. En av de registrerte lungekreftpasientene skal også aldri ha mottatt cellegiftbehandling ved Kristiansund sykehus, men vedkommende utgjør 2,0 prosent av statistikkgrunnlaget til Helsedirektoratet. Helsedirektoratet tar utgangspunkt i at statistikk fra fem spesielle pasientforløp av tykktarmskreft og fem spesielle pasientforløp av lungekreft er representabelt for et sykehus som gir cellegift til mange flere enn dette hvert år. Bakgrunnen for spørsmålet er dermed at få pasienter er med i statistikken, flere av de som er med har hatt spesielle og individualiserte forløp med eksempelvis utredning ved andre sykehus, og at det er feilregistreringer av pasienter som ikke har mottatt behandling ved det nevnte sykehuset eller hatt ventetid som følge av faglig begrunnelse. Dette kan føre til at sykehus blir hengt ut og får omdømmet sitt skadet på feil grunnlag, og at pasienter velger bort enkelte sykehus fordi de er blitt villedet av gal statistikk.

Svar:

Overlevelse ved mange kreftsykdommer henger nært sammen med tidlig diagnostisering og behandling. Det er derfor avgjørende å ha gode og effektive pasientforløp for kreftpasienter. Som ledd i satsingen på kvalitet i helsetjenesten, har jeg valgt å legge ut tider for deler av behandlingsforløpet for pasienter

med lungekreft, brystkreft og tykktarmskreft. Jeg er opptatt av at det skal være åpenhet om kvaliteten av behandlingen ved sykehusene våre.

Tallene viser tiden fra sykehuset mottar henvisningen til første behandling starter. Denne behandlingen kan være operasjon, cellegift eller strålebehandling. De tallene som nå er lagt ut, er basert på informasjon som sykehusene selv har rapportert inn til Norsk pasientregister for 2010.

Et hovedformål med å legge ut tallene, er at sykehusene skal kunne bruke dem i eget forbedringsarbeid. Enten resultatet for det enkelte sykehus er påvirket av feil i innrapportering av data eller andre forhold, er det viktig at sykehusene selv går inn og ser på tallene og vurderer hvilke tiltak som er mulige for å forbedre eget resultat. Tallene vil fra nå bli lagt ut tre ganger i året, slik at de enkelte sykehusene kan følge sine egne tall over tid. Dette vil trolig bidra til å utjevne forskjeller mellom sykehus dersom disse skyldes tilfeldige feil i datagrunnlaget.

Jeg er klar over at pasientene ikke har sittet i uvisse og ventet i tiden før behandling starter. I denne tiden skjer det nødvendig utredning og diagnostikk som i en del tilfeller tar en god del tid. For noen pasienter vil det være riktig å avvente behandling til man har en spesifikk diagnose. Faglig begrunnede forskjeller i forløp for enkeltpasienter vil slå sterkest ut på tallene for sykehus som behandler få pasienter. Over tid vil imidlertid disse forskjellene utjevnes.

SPØRSMÅL NR. 1590

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 28. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Deler statsråden ambulansesjefen i Volda sin bekymring for dårlig vegvedlikehold, og hva vil statsråden foreta seg for at Fylkeskommunene som i dag er ansvarlig for vegvedlikehold på disse vegene, skal få dekket det store etterslepet som var på vedlikehold av de gamle riksvegene som de fikk i "gave" fra staten og regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

I Sunnmørsposten tirsdag 7. juni kunne en lese at leder for ambulanseavsnittet på Volda sjukehus tok til orde for det svært dårlige vegvedlikeholdet vi i dag

har på norske veier. Ambulansesjefen som sier han har jobbet i bransjen i 25 år, har aldri tidligere opplevd så dårlig vedlikehold som i dag. Han viser konkret til åtte centimeter dype spor i vegbanen, noe som han hevder slett ikke er uvanlig, og som han mener vil skape livsfarlige situasjoner dersom han ved utrykking må skifte spor og foreta en forbikjøring. På utrykking med ambulanse, opplever en ofte å måtte bryte fartsgrense og foreta forbikjøring for å komme raskt frem til ulykkesstedet eller fremt til nærmeste sjukehus. Han viser videre til at den elendige vegstandarden også fører til større lidelse for pasientene. Møre og Romsdal er ett av flere fylker som av

stat og regjering, nylig fikk tilført ansvaret for de gamle riksvegene. Nedslitte veger med stort etterslep av vedlikehold som de vil komme til å slite med i mange år fremover, om ikke regjeringen bevilger nødvendig økonomisk dekning. Bare i Møre og Romsdal utgjør etterslepet ca 700 mill kroner.

Svar:

Forvaltningsreformen har medført store endringer i ansvaret for vegnettet. Fylkesvegnettet utgjør i dag om lag 44 200 km, mens riksvegnettet utgjør om lag 10 500 km. Det er derfor viktig at utviklingen av riksveg- og fylkesvegnettet ses i sammenheng for å få et helhetlig og effektivt transportsystem og for å kunne nå de overordnede nasjonale transportpolitiske målene.

Regjeringen har økt midlene til vedlikehold på riksvegnettet slik at vedlikeholdsnivået nå er på et nivå som beregningsmessig ikke øker etterslepet. Det er min oppfatning at også fylkeskommunene tar sitt ansvar for å øke midlene til vedlikehold. Møre og Romsdal, som er trukket frem i spørsmålet, har for eksempel bevilget 40 mill. kr ekstra i år til reasfaltering på fylkesvegnettet.

Statens vegvesen kartlegger nå forfallet på riksvegnettet. I denne sammenhengen gjennomfører man også en kartlegging av hva som vil kreves for å fjerne forfallet knyttet til de viktigste vegobjektene på fylkesvegnettet. Dette arbeidet omfatter i hovedsak tunneler og bruer, men det vil også gjøres estimat for forfallet knyttet til vegdekker og vegfundament på fylkesvegnettet.

I retningslinjene for etatenes arbeid med Nasjonal transportplan 2014-2023 har regjeringen bedt Statens vegvesen om så langt det er mulig å utarbeide en kort oversikt over tilstand og utfordringer på fylkesvegnettet. I tillegg til investeringer skal tilstandsvurderingen også knyttes til drift og vedlikehold. Det skal også gjøres en vurdering knyttet til framtidig behov for drift og vedlikehold. Etatene skal legge vekt på forhold som det bør tas hensyn til ved utviklingen av et helhetlig vegnett. Utfordringer knyttet til trafikksikkerhet på fylkesvegnettet og tiltak for å møte disse omtales spesielt.

Samlet sett vil arbeidet med Nasjonal transportplan gi et bedre grunnlag for å vurdere situasjonen på fylkesvegnettet og strategier for den videre utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1591

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 16. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Ser statsråden at man må legge om dagens landbrukspolitikk hvis man skal klare å produsere mer mat uten at skattebetalerne og forbrukerne må ta regningen?»

BEGRUNNELSE:

Dagens landbrukspolitikk legger opp til en bruksstruktur som landbruks- og matminister Lars Peder Brekk betegnet i stortingets spørretime 6 april 2011 som alt fra "hobbypreget produksjon til bedrifter med millionomsetning". Regjeringens mål om høyere matproduksjon er etter min oppfatning ikke reel, da støtte- og tilskuddsystem er bygd opp slik at man ikke likebehandler store og små bruk. Jeg ser i oppslag i Nationen 6. juni 2011 hvor det fremgår at Danone-gruppens norske avdeling ønsket å produsere egen melk. Planene om et bruk med kapasitet på årlige produksjon med rundt 1000 til 1200 kyr som i

første omgang ville kunne gi 8 millioner liter melk årlig.

Svar:

Regjeringen forholder seg til de mål Stortinget har fastsatt for landbrukspolitikken, der målet om matproduksjon er ett av flere mål. Det er et overordnet mål at det norske landbruket skal bidra til samfunnsnytte på kort og lang sikt. Landbruket har en viktig rolle som produsent av både kommersielle produkter og fellesgoder, der sistnevnte er goder som ikke kan omsettes i et marked.

I tillegg til å produsere mat, skal landbruket ivareta viktige samfunnsmessige hensyn som levende bygder, kulturarv, biologisk mangfold, kulturlandskap og langsiktig matsikkerhet. Et aktivt, variert og attraktivt landbruk over hele landet er et viktig grunnlag for å kunne ivareta disse sentrale samfunnsoppgavene på en god måte. Dette har Stortinget un-

derstreket blant annet ved behandlingen av St.meld. nr. 19 (1999–2000) Om norsk landbruk og matproduksjon, jf. Innst. S. nr. 167 (1999–2000) og ved behandlingen av inneværende jordbruksavtale, der flertallet i Næringskomiteen, alle unntatt Fremskrittspartiet, uttalte følgende:

”Flertallet er opptatt av å sikre lønnsomheten i landbruket ved å stimulere til at landbrukseiendommenes totale ressurser blir utnyttet på en optimal måte. Det vil bidra til et aktivt landbruk med en variert bruksstruktur over hele landet”.

Regjeringen ønsker gjennom landbrukspolitikken å legge til rette for et fortsatt desentralisert jord-

bruk med en variert bruksstruktur. Årets jordbruksoppgjør vil bidra til dette.

I jordbruket har kostnadene per produsert enhet, målt i faste priser, gått kraftig ned i perioden fra 1990 til i dag. Dette skyldes i første rekke at både arbeidsinnsatsen og kapitalinnsatsen har blitt redusert, samtidig som produksjonsvolumet har vært nokså stabilt. De siste 20 årene har arbeidsproduktiviteten i jordbruket økt med 3,6 prosent per år. I samme periode var økningen i arbeidsproduktiviteten for private fastlandsnæringer 2,4 prosent pr år, i følge nasjonalregnskapet. Det viser at jordbruket med dagens politikk i betydelig grad bidrar til en rimeligere matproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1592

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 16. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Regjeringspartiene AP og SV vil ha en styret avvikling av pelsdyrnæring. FrP ønsker at den fortsatt skal kunne bestå da den er blant verdens beste og betyr mye næringsmessig for enkelte distrikter.

Hva vil statsråden bidra med?»

Svar:

Pelsdyrnæringen har vært gjenstand for en særlig negativ oppmerksomhet i de senere år, etter avsløringer om uholdbare tilstander i deler av næringen. For å rette opp på dette, er det gjort flere grep i den senere tid.

Jeg har stilt krav til næringen, som nå har innført en obligatorisk sertifiseringsordning, hvor det bl.a. er innført krav om at alle oppdrettere skal ha flere veterinærbesøk i året. Mattilsynet har gjennomført flere uvarslede tilsyn og tatt i bruk sterkere virkemidler overfor pelsdyroppdrettere som har uakseptabel drift.

Mattilsynet leverer jevnlig rapport om sin aktivitet på dette området.

Jeg vil også vise til at det nylig er vedtatt en ny og strengere forskrift om hold av pelsdyr, som setter strengere krav til tilsyn og stell, dokumentasjon, oppstillingsforhold, føring og vanning og avl.

Jeg mener den nye forskriften vil være med på å forbedre dyrevelferden for pelsdyr. Med alle de andre tiltakene som er satt i verk i forhold til hold av pelsdyr, mener jeg vi har tatt et solid steg fremover. Forbedret dyrevelferd er viktig for næringens eksistensberettigelse.

Det er slik det fremgår av spørsmålet, ulik oppfatning om pelsdyrhold i de politiske partiene. Hold av pelsdyr er også kontroversielt i deler av befolkningen.

Pelsdyr vil bli omtalt i den kommende stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikken. Jeg tar sikte på at dette vil gi forutsigbarhet om rammevilkårene fremover.

SPØRSMÅL NR. 1593**Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 17. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil justisministeren nå gå ut og si klart og tydelig fra om at kjønnslemlestelse av uskyldige barn er fullstendig uakseptabelt, og vil justisministeren signalisere at slike saker skal prioriteres av politiet og sørge for de ressurser som er nødvendige for å bekjempe disse grusomheter?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren er like rundt hjørnet, og mange frykter nå at uskyldige barn skal bli tatt med til foreldrenes hjemland på ferie og samtidig bli utsatt for omskjæring.

Stortinget vedtok i fjor å innskjerpe avvergingsplikten i lovverket, skjerp straffen for kjønnslemlestelse og foretok samtidig en presisering av at de som medvirket til slike grufulle handlinger skal straffes på lik linje med de som utøver handlingen.

Til tross for et strengt lovverk er det lite som tyder på noen nedgang i utøvelsen av disse grufulle handlinger. Ugjerningene skjer ofte i lukkede miljøer som er vanskelige å oppdage og av de få saker som er blitt oppdaget og etterforsket har enda færre medført domfellelse.

Et klart og tydelig signal fra norske myndigheter nå før ferien om at denne type bestialske handlinger ikke aksepteres og et signal til politiet om å prioritere slike saker kunne nå hatt en preventiv virkning.

Jeg håper derfor justisministeren vil bidra aktivt til å få slutt på disse grufulle handlinger mot uskyldige barn.

Svar:

Kjønnslemlestelse er et svært alvorlig overgrep med store helsemessige og sosiale konsekvenser for jentene som rammes. Kjønnslemlestelse er forbudt gjennom egen lov, og det er straffbart å utføre kjønnslemlestelse eller medvirke til at noen blir kjønnslemlestet. Straffeforbudet gjelder også når overgrepet utføres i utlandet. Det skal ikke være tvil om at kjønnslemlestelse er uakseptabelt, og at slike overgrep må bekjempes.

Gjennom regjeringens langsiktige arbeid mot kjønnslemlestelse satses det på forebygging og holdningsendring, samarbeid, kompetanseheving og kunnskapsformidling. I tillegg skal forbudet mot kjønnslemlestelse og plikten til å avverge kjønnslemlestelse håndheves effektivt.

Regjeringen har lagt fram en handlingsplan mot kjønnslemlestelse for 2008-2011. Handlingsplanen er utarbeidet i samarbeid mellom syv departementer, og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet koordinerer oppfølgingen av handlingsplanen.

Justisdepartementet er ansvarlig for fire tiltak i handlingsplanen. Det gjelder blant annet retningslinjer for å inndra pass ved mistanke om utreise for å utføre kjønnslemlestelse, og styrket kompetanse og organisering i politidistriktene. Begge disse tiltakene er gjennomført.

Å avverge kjønnslemlestelse krever kunnskap, kompetanse og samarbeid. Kjønnslemlestelse har vært tema på kursene for politiets familievoldskoordinatorer og på utdanningskonferansen for politi og påtale. Kjønnslemlestelse vil også være et viktig tema på utdanningskonferansen som skal holdes i 2011. Det er videre utarbeidet en egen veileder om politiets arbeid med vold i nære relasjoner der arbeidet mot kjønnslemlestelse inngår. Nytt av året er også Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress sin elektroniske "Veiviser", som politiet har bidratt til.

På denne bakgrunn er jeg trygg på at alvoret i disse sakene er godt kjent i politiet, og at de prioriteres og får særlig oppmerksomhet i forbindelse med sommerferien og økt reiseaktivitet, i den grad det er grunnlag for mistanke om at en slik straffbar handling vil finne sted. Bedre kunnskap og samarbeid i alle offentlige og private tjenester og institusjoner som utsatte jenter og kvinner kommer i kontakt med, gir også økte muligheter for avdekking.

Når det gjelder det øvrige arbeidet mot kjønnslemlestelse viser vi til at det er Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet som koordinerer handlingsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1594**Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 17. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Akershus fylkeskommune fratrar en drosjeeier tilknyttet Øvre Romerike Taxi drosjeløyvene fra 12. juni 2011, og begrunnelsen er at vedkommende i tillegg til drosjevirkksomheten driver en bruktbilforretning. Resultatet blir at to småbarnsfedre blir stående uten jobb. Presedensen i saken kan ha avgjørende betydning for om det skal være et drosjetilbud i Distrikts-Norge i fremtiden, fordi markedet mange steder er svært lite.

Vil statsråden ta tak i saken og endre ordningen som ekskluderer annet erverv i tillegg til drosje?»

BEGRUNNELSE:

Løyvene det vises til er driftet eksemplarisk, og vedkommende har ingen merknader hverken i økonomi- eller sedelighetssaker. Fremskrittspartiet har gang på gang slått fast at dagens politikk knyttet til drosjeløyer er helt feilslått. Jeg vil i den forbindelse vise til Fremskrittspartiet forslag i Dokument 8:77 S (2010–2011) og Transport- og kommunikasjonskomiteens behandling i Innst. 277 S (2010–2011). Slik jeg ser det kan det ikke være i tråd med en moderne næringspolitikk og heller ikke god distriktpolitikk om en stiller spesielle krav om at godkjenning fra offentlig myndighet skal avhenge av om virksomheten som skal drives innenfor gjeldende lover og regler skal være hovederverv eller bierverv for den som driver.

Svar:

Det er fylkeskommunene og Oslo kommune som er løyvemyndighet for bl.a. drosjer, og som følgelig har ansvaret for å administrere drosjenæringen. Departementet har således ikke noe legalt grunnlag for å gripe inn i enkeltsaker som ligger under løyvemyndighetens ansvarsområde. Jeg kjenner ikke den aktuelle saken og hvilke vurderinger som ligger til grunn for løyvemyndighetens avgjørelse. Løyvehavere som er misfornøyde med løyvemyndighetenes avgjørelser har adgang til å benytte seg av klagerett, eventuelt å kunne reise søksmål mot løyvemyndigheten om de mener seg urettmessig behandlet.

Når det gjelder kravet om at drosjeyrket skal være hovederverv fremgår dette av yrkestransportforskriften § 45, som lyder som følger:

Hovederverv

Den som innehar drosjeløyve, skal som hovedregel ikke ha annet hovederverv eller heldagsstilling. Når særlige grunner taler for det, kan løyvemyndigheten etter søknad gi samtykke til at drosjeyrket kombineres med annet hovederverv eller heldagsstilling.

Kravet/ønsket om at drosjeløyvehaver skal ha drosjeyrket som hovederverv har vært gjennomgående i samferdselslovgivningen i alle fall siden samferdselsloven som ble iverksatt i 1964. Bakgrunnen er at drosjeløyver er behovsprøvde, dvs. løyve er et begrenset gode som ikke alle kvalifiserte kan få. Kravet om å skulle ha drosjenæringen som hovederverv når man har fått løyve, er å skulle kunne sikre at løyvene alltid er i drift når de skal, og at drosjenæringen ikke skal utvikle seg til en bibeskjeftigelse hvor driften av et løyve kan gi et levelig utkomme. Alle som får tildelt drosjeløyve i dag vil være kjent med dette kravet.

Bestemmelsen om hovederverv åpner opp for at løyvehaver, etter søknad til løyvemyndigheten, kan få samtykke til å ha annet hovederverv eller heldagsstilling enn drosje. Dette er en sikkerhetsventil som nettopp er tenkt å kunne brukes i utkant-Norge hvor det enkelte steder kan være vanskelig å leve av drosjeyrket alene. Regelen benyttes og der det er grunnlag for det, og jeg deler derfor ikke bekymringen spørsmålsstilleren har for at drosjetilbudet skal forsvinne i utkant-Norge på grunn av kravet om at løyvehaver som hovedregel skal ha drosjeyrket som hovederverv.

Jeg er åpen for endringer i yrkestransportlovgivningen dersom det gjelder rammevilkår i dette regelverket som gjør det vanskelig å drive drosjenæring til beste for brukerne. I den grad drosjenæringens organisasjoner mener at det bør åpnes opp for at drosjenæringen, under dagens behovsprøving, på generelt grunnlag skal kunne drives som et bierverv er jeg villig til å lytte. Jeg er imidlertid ikke kjent med at næringen har tatt til orde for endringer i regelverket på dette punkt.

Jeg finner derfor ikke grunn til å endre yrkestransportlovgivningen på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 1595**Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 16. juni 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for status når det gjelder ny/planlagt rettsbygning i Stavanger?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at rettsbygningen i Stavanger har stort overbelastning nå det gjelder rettslokaler. I disse dager pågår en stor rettssak i tingsretten med 5 personer på tiltalebenken, og rettsaktørene måtte flytte til andre lokaler i Stavanger pga plassmangel. Dette er uheldig i forhold til rettsaktørene og saksgangen. Undertegnede er også kjent med at det er under planlegging ny rettsbygning i Stavanger, men at det ikke skal være enighet med Statsbygg og Stavanger kommune om plassering av ny rettsbygning.

Svar:

Innledningsvis vil jeg opplyse om at det er Domstoladministrasjonen som har det administrative ansvaret for domstolene. Domstoladministrasjonen er organisert som en uavhengig virksomhet. Det er Domstoladministrasjonen som foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene, herunder endringer i lokalforholdene for den enkelte domstol.

Justisdepartementet har vært i kontakt med Domstoladministrasjonen om spørsmålet om nye lokaler for Stavanger tingrett. Domstoladministrasjonen me-

ner at det er behov for nye, moderne og tidsmessige lokaler for Stavanger tingrett. Domstoladministrasjonen har sammen med Stavanger tingrett og Statsbygg siden 2005 arbeidet for å finne en tomt i Stavanger sentrum som er egnet til oppføring av et nytt tinghus. Flere tomtealternativer har vært vurdert, og per i dag gjenstår to alternativer (Nytorget og Stavanger Stasjon).

Domstoladministrasjonen har hatt en god dialog med Stavanger kommune i hele prosessen, og kommunen oppleves som konstruktiv i sine bidrag i arbeidet med å finne en egnet tomt. Domstoladministrasjonen håper det i løpet av 2011 vil være mulig å bestemme den endelige plasseringen av det nye tinghuset. Etter dette vil det i samarbeid med Statsbygg og domstolen være en omfattende prosjektering og planlegging før prosjektet kan realiseres. Store byggesaker må imidlertid fremmes som satsingsforslag i forbindelse med de ordinære statsbudsjettprosessene. Ifølge Domstoladministrasjonen vil det tidligst være aktuelt å fremme denne saken i statsbudsjettet for 2014. Jeg vil avvente eventuelle satsingsforslag fra Domstoladministrasjonen på nye lokaler for Stavanger tingrett.

Når det gjelder den pågående rettssaken som representanten nevner, er jeg kjent med at Domstoladministrasjonen har fått opplyst fra rettens administrator at tidsplanen for denne saken overholdes selv om den holdes i alternative lokaler utenfor tinghuset.

SPØRSMÅL NR. 1596**Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 17. juni 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Historiske biler er en viktig del av den norske kulturarven, og det kan ta opptil 3000 arbeidstimer å få et kjøretøy i korrekt historisk stand. Biler som er 30 år og eldre har allikevel en årsavgift på 400 kroner, uavhengig av om det er en antikk bil fra 1904 eller en godt brukt hverdagsbil fra 1980. For biler bygget frem til og med 1945 blir årsavgiften per kjørte kilometer oftest svært høy.

Vil finansministeren vurdere å frita biler fra 1945 og eldre fra årsavgift i forbindelse med statsbudsjettet for 2012?»

BEGRUNNELSE:

Det er bra at biler som eldre enn 30 år har lavere årsavgift enn andre biler, men den norske veteranbildefinisjonen er upresis. Fédération Internationale des Véhicule Anciens (Fiva) har klassifisert biler basert

på teknisk utvikling. Disse klassene er antikk (-1904), veteran (1905-1918), vintage (1919-1930), post vintage (1931-1945), samt egne kategorier for periodene 1946-1960, 1961-1970 og 1971-. De budsjettmessige konsekvensene av å frita biler bygd frem til og med 1945 fra årsavgift er på under 2 mill. kroner. Vi har nemlig blitt opplyst om at det dreier seg om 10 biler bygd i perioden frem til 1904, 122 biler fra perioden 1905-1918, 1352 biler fra 1919-1930 og 3273 biler fra 1931-1945.

Svar:

Formålet med årsavgiften er først og fremst å skaffe staten inntekter. Den alminnelige årsavgiften er på 2 840 kroner og gjelder for bensinbiler og dieslbiler med fabrikkmontert partikkelfilter. For dieslbiler uten fabrikkmontert partikkelfilter er årsavgiften 465 kroner høyere enn den alminnelige satsen.

I tillegg har en rekke kjøretøy reduserte satser, som motorsykler, campingtilhengere, traktorer, mopeder og veteranbiler. Årsavgiften for veteranbiler er i år 400 kroner. Før 2004 ble det ikke betalt årsavgift for veteranbiler. I likhet med andre kjøretøy var veteranbilene omfattet av en egen trafikkskadeavgift som ble krevd inn av forsikringsselskapene. Under behandlingen av budsjettet for 2004 vedtok Stortinget at trafikkskadeavgiften skulle avvikles og innlemmes i henholdsvis årsavgiften og vektårsavgiften.

Det ble i forbindelse med budsjettet for 2011 varslet at Regjeringen ser behov for en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff. En vurdering av årsavgiften hører naturlig med i en slik helhetlig gjennomgang av bilavgiftene, og årsavgiften for veteranbiler kan vurderes i en slik sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1597

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Aps stortingsrepresentant Steinar Gullvåg er ifølge NRK Vestfold 3. juni 2011 kritisk til at han i framtiden må betale 112 kroner for å kjøre fra Gulli i Tønsberg til Larvik. Bomavgiftene var planlagt til å bli 77 kroner, men kostnadene ved prosjektet har økt med én milliard uten at regjeringen har bidratt med ekstra penger.

Er statsråden enig med Aps stortingsrepresentant om at dette er ganske drøyt, og vil statsråden i tilfelle fremme en sak ovenfor Stortinget om tilleggsbevilgning til prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet Prop. 56 S (2010–2011) om utbygging og finansiering av E18 på strekningen Gulli-Langåker i Vestfold 10. februar 2011. Dette er bare 4 måneder siden. FrP fremmet følgende forslag i forbindelse med saken, jf. Innst. 178 S (2010–2011): "Stortinget samtykker i at det gjennomføres utbygging av E18 på strekningen Gulli-Langåker slik det er redegjort for i Prop. 56 S (2010–2011). Stortinget ber regjeringen sørge for forskuttering av midler hvis det er nødvendig for å holde fremdrift i saken, og innarbeide full statlig finansiering av pro-

sjektet i sluttsalderingen av statsbudsjettet for 2011". Dersom forslaget hadde fått flertall, hadde det ikke blitt bompenger på strekningen.

Ifølge «Bil og vei – statistikk 2010» hentet Staten 46 mrd. kroner fra avgifter på bil i 2009. Avgiftsanslagene for 2011 i Prop. 1 LS (2010–2011) innebærer store økninger på blant annet engangsavgift (+3,8 mrd. kroner i forhold til regnskap 2009) og dieslavgift (+1,6 mrd. kroner). Statens vegvesens budsjett for 2011 i Prop. 1 S (2010–2011) er på bare 15 mrd. kroner, og dette utgjør dermed under en tredjedel av det staten henter fra avgifter på bil. FrP mener derfor at det er helt urimelig med bompenger når bilistene allerede betaler ufattelig store beløp i ulike skatter og avgifter på bil.

Svar:

I St.prp. nr. 60 (2008-2009) ble Stortinget første gang orientert om et samlet opplegg for videre utbygging og finansiering av E18 gjennom Vestfold, basert på foreløpige kostnader og takstnivå. I Prop. 56 S (2010-2011) om utbygging og finansiering av E18 på delstrekningen Gulli – Langåker ble dette opplegget gjennomgått på nytt, basert på reviderte kostnader og takstnivå.

I Prop. 56 S (2010-2011) ble samlet bomavgift for lette kjøretøy som skal passere alle de planlagte bomstasjonene på E18 mellom Gulli og Langåker, anslått til 77 kr. Anslaget var basert på en samlet utbyggingskostnad på 6,1 mrd. 2010-kr, hvorav 2,0 mrd. kr er forutsatt finansiert med statlige midler. Det ble imidlertid presisert at det fortsatt er knyttet usikkerhet til endelig takstnivå, i hovedsak som følge av manglende planavklaring for delstrekningen Bommestad – Sky. Videre ble det presisert at den statlige rammen er forutsatt å stå fast selv om det velges en dyrere løsning på strekningen Bommestad – Sky enn foreløpig lagt til grunn.

Miljøverndepartementet godkjente i september 2010 kommunedelplanen for E18 Bommestad – Sky, alternativ 3Y (lang tunnel), i samsvar med vedtak i Larvik kommunestyre. Alternativet med lang tunnel var en løsning lokale myndigheter var sterkt tilhenger av. Dette alternativet er en klart dyrere løsning enn

alternativer som ble vurdert tidligere i prosessen. Lokale myndigheter har gitt uttrykk for aksept for en dyrere løsning og at bilistene her betaler for økningen med bompenger.

Jeg er kjent med at det nå foreligger godkjent reguleringsplan for strekningen og at Statens vegvesen legger til grunn en vesentlig kostnadsøkning sammenlignet med anslaget i Prop. 56 S (2010-2011). Det pågår imidlertid fortsatt vurderinger av kostnadsoverslaget. I tillegg pågår vurderinger av trafikkprognoser og andre forutsetninger for finansieringsanalysen. Prosjektet skal dessuten gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2). Det er derfor for tidlig å konkludere med hvilke konsekvenser kostnadsøkningen vil få for takstnivået. Saken vil bli lagt fram for Stortinget når det foreligger tilstrekkelige avklaringer. Jeg viser imidlertid til at det i Prop. 56 S (2010-2011) er forutsatt at den statlige rammen til prosjektet skal stå fast.

SPØRSMÅL NR. 1598

Innlevert 8. juni 2011 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 17. juni 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«I forbindelse med foreldrepenger og uttak av fedrekvote, har noen brukere gitt tilbakemelding om at det er tidkrevende og vanskelig å få satt sammen og tatt ut fedrekvoten med det systemet som Nav bruker i dag.

Er det sider ved dette regelverket som en bør se på for å kunne forenkle Navs håndtering av slike saker?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1. juli 2011 blir fedrekvoten utvidet fra 10 til 12 uker. Enkelte brukere melder om lang behandlingstid og et utfordrende system å sette seg inn i.

Svar:

Stortingsrepresentant Vågslid viser til at enkelte brukere melder om lang saksbehandlingstid og et system som er utfordrende å sette seg inn i.

Foreldrepengeordningen er kompleks; det er ulike regler for familier der begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger og familier der bare en av foreldrene har opptjent rett. Reglene er også forskjellige avhengig av om det er mor eller far som ikke har opp-

tjent rett. Når far skal ta ut foreldrepenger som ikke er fedrekvote, er det aktivitetskrav til mor. Foreldrepengeordningen er dessuten fleksibel og gir foreldrene gode muligheter til å utsette uttaket eller å ta ut foreldrepenger gradert. Flexibiliteten gjør at mange foreldre i løpet av perioden ønsker å endre sitt uttak av foreldrepenger. Aktivitetskrav og vilkår for gradering og utsettelse gir et kontrollbehov som må ivaretas av NAV, for å sikre at vilkårene for foreldrepenger er oppfylt.

Fordi ordningen er så vidt kompleks, er det forståelig at en del foreldre synes det er vanskelig å sette seg inn i regelverket og se hvilke muligheter og begrensninger som ligger i det. Flexibiliteten og kontrollbehovet fører også til at saksbehandlingstiden kan bli lang.

Departementet har tett kontakt med NAV, og samarbeider om å vurdere endringer i rutiner og informasjonsstrategier som kan bidra til forbedringer som er merkbare for mødre og fedre. Blant annet har NAV nå utarbeidet nye søknadsskjemaer og rutiner for å gjøre det enklere for foreldrene å fylle ut riktige skjemaer til riktig tid. Far får også tilsendt et eget informasjonsbrev. Jeg følger nøye med på utviklingen, og vil vurdere nye tiltak dersom det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1599**Innlevert 9. juni 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 17. juni 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikk skulle vært overlevert stortinget før sommeren. Jeg registrerer at den er blitt utsatt igjen.

Når kan stortinget forvente at statsråden er ferdig med stortingsmeldingen om landbruks- og matpolitikk?»

Svar:

Slik jeg opplyste i brev til Stortinget 10.6.2011 vil melding til Stortinget om landbruks og matpolitikken bli lagt fram for Stortinget høsten 2011.

SPØRSMÅL NR. 1600**Innlevert 9. juni 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 17. juni 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«7.6.2011 ble rapporten "Bærekraftig og samfunnsnytting luftfart" lagt frem; et samarbeid mellom Avinor, NHO-Luftfart og flyselskapene SAS, Norwegian og Wiederøe. Luftfarten har stor betydning for bosetting, næringsliv, helse og turisme i Norge. Utviklingen går derfor i retning fortsatt vekst. Luftfarten er til tross for en nasjonal andel på 2,1 % av CO₂-utslippet fremstilt som en slags "Klimaværsting".

Kan statsråden bekrefte at rapporten underbygger luftfartens betydning og bærekraft i forhold til nasjonale mål - også klima?»

Svar:

"Rapporten viser at luftfarten er av stor betydning for bosetting, næringsliv, helse og turisme i Norge. Rapporten viser videre at mer miljøvennlig teknologi, mer effektiv trafikkstyring og mer miljøvennlig drivstoff vil føre til en mer bærekraftig luftfart i framtiden. Selv om det er forventet trafikkvekst de nær-

meste årene, viser rapporten at utslippene fra flydrivstoff solgt i Norge vil kunne stabiliseres på 2007-nivå i 2025.

Jeg vil vise til at rapporten får fram de positive virkningene av luftfarten, samtidig som veksten i flytrafikken er en utfordring når det gjelder utslipp. Rapporten identifiserer tiltak som blir gjort for å redusere utslippene, og tiltak som vil kunne bli gjennomført i framtiden. Jeg er positiv til at luftfartsnæringen i Norge tar klimautfordringene på alvor og at det er vilje til å ta grep for å få ned utslippene.

Jeg vil videre vise til at Regjeringen fører en ambisiøs klimapolitikk. Luftfarten i Norge lenge har betalt CO₂-avgift og vil fra neste år bli integrert i EUs kvotemarked. Utslippene av klimagasser likevel en global utfordring som må løses gjennom globale virkemidler. Norge er sammen med andre europeiske land pådrivere for å få til en global avtale for å få ned utslippene fra luftfarten."